

Samhällsnämnden

Samhällsnämnden

kallas härmed till sammanträde **torsdagen den 26 mars 2026 kl. 08:15 i Olof Högbergsalen, Sambiblioteket.**

Hålltider för sammanträdet

08.15 – 08.30	Information om odlingslotter – Mona Liden
08.30 – 08.40	Mål, nyckelaktiviteter och indikatorer för 2027 – Helene Lager
08.40 – 09.00	Revisionsrapporter för granskning – Granskning av investeringsprocessen samt Granskning av rekryteringsprocessen- Helene Lager
09.00 – 09.15	Kontroll- och verksamhetsplan för livsmedelsområdet 2026 – Linda Fransson
09.15 – 09.25	Budgetuppföljning februari 2026 – Johanne Lundgren
09.25 – 11.00	Umarell-träff Nybron
11.00 – 11.15	Tillsynsplan 2026 Alkohol/Tobak – Viktoria Söderlind
11.15 – 11.30	Information: Detaljplan för granskning, Fastlandet 2:64 Nya förskolan – Frida Näsman
11.30 – 11.45	Information om kulturmiljöprogrammet- Michael Mallinder-Macleod
11.45 – 11.55	Frågestund: Bygglov – Nybyggnad av lagerbyggnad med garage Fröland 4:35 – Fredrik Zetterberg
11.55 – 13.00	Lunch
13.00 – 13.10	Avslutande av ärende – Detaljplan- Hernö Hantverksöl – Villiam Brännström
13.10 – 13.25	Justering i delar av centrum gällande parkeringsskiva – Thomas Jensen
13.25 – 13.40	Tillsyn olovlig åtgärd – Victoria Hesselius
13.40 – 13.50	Revidering och ändring av samhällsnämndens delegationsordning- tillsyn enligt plan- och bygglagen – Victoria Hesselius
13.50 – 14.00	Delegationsbeslut för granskning: Beslut att inte ingripa, SAM-2020-1886 – Victoria Hesselius
14.00 – 14.10	Förvaltningschef informerar
14.10 – 14.20	Ordförande informerar
14.20 – 14.40	Gruppmöte och kaffe
14.40 – 14.45	Upprop
14.45 –	Beslutsmöte

Föredragningslista

1. Val av justerare
2. Fastställande av dagordning
3. Informationsärenden 2026
4. Budgetuppföljning februari 2026
5. Mål, nyckelaktiviteter och indikatorer för 2027
6. Kontroll- och verksamhetsplan för livsmedelsområdet 2026
7. Tillsynsplan 2026 enligt Alkohollagen, Lagen om tobak och liknande produkter, Lagen om tobaksfria nikotinprodukter, samt Lagen om handel med vissa receptfria läkemedel
8. Bygglöv- Nybyggnad av lagerbyggnad med garage Fröland 4:35
9. Avslutande av ärende- Detaljplan- Hernö Hantverksöl (KATTASTRAND 1:1 Beslut om planbesked)
10. Kanaluddsparken
11. Tillsyn- olovlig åtgärd
12. Revidering och ändring av samhällsnämndens delegationsordning-tillsyn enligt plan- och bygglagen
13. Revisionsrapport för granskning- Granskning av rekryteringsprocessen
14. Uppdragsuppföljning 2026
15. Anmälan av delegationsbeslut 2026
16. Ärenden för kännedom
17. Eventuellt tillkommande ärende

Helena Elfvendal
ordförande

Kommunstyrelseförvaltningen
Johanne Lundgren
Johanne.lundgren@harnosand.se

Samhällsnämnden

Budgetuppföljning februari 2026

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta
att godkänna den redovisade budgetuppföljningen för februari 2026.

Beskrivning av ärendet

Samhällsnämnden har en nollbudget för 2026. Resultatet för årets två första månader är ett överskott på +2,0 miljoner kronor.

Kostnaderna under de två första månaderna har varit 58,1 miljoner kronor, vilket är 3,5 miljoner kronor lägre än budget medan intäkterna, inkluderat skattemedel på 44,4 miljoner kronor, har varit 60,1 miljoner kronor, vilket är 1,5 miljoner kronor lägre än budget vilket ger en positiv budgetavvikelse på +2,0 miljoner kronor.

Samhällsnämndens utfall för investeringar är för de två första månaderna 5,7 miljoner kronor av årets 168,3 miljoner kronor.

Helene Lager
T.f förvaltningschef

Johanne Lundgren
Controller

Bilagor

Budgetuppföljning samhällsnämnden feb 2026

Härnösands
kommun

Dnr: SAM2025-000181

Samhällsnämnd

Budgetuppföljning feb 2026

Budgetuppföljning februari

Organisation: Samhällsnämnd

Innehållsförteckning

Budgetuppföljning februari	1
1 Sammanfattning.....	2
2 Ekonomisk redovisning.....	3
2.1 Nämndens resultat	3
2.2 Nämndens budgetavvikelse intäkter och kostnader.....	4
2.3 Nämndens budgetavvikelse per ansvar	5
2.4 Nämndens investeringar	6

1 Sammanfattning

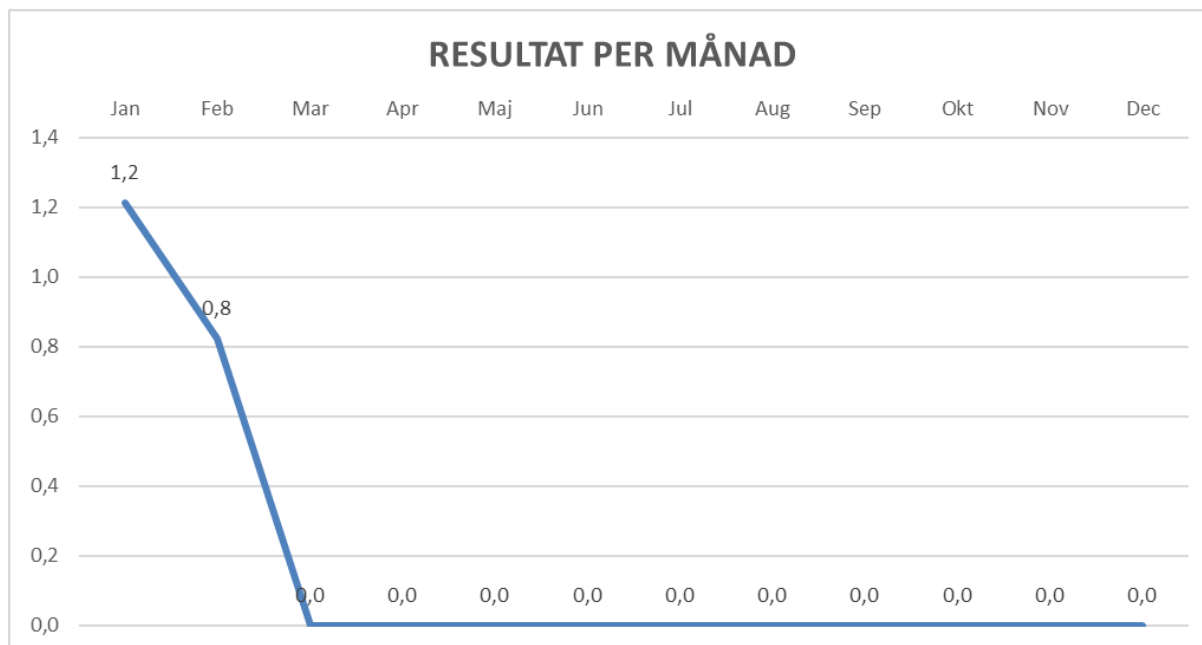
Samhällsnämnden har en nollbudget för 2026. Resultatet för årets två första månader är ett överskott på +2,0 miljoner kronor. Då nämndsekreterare från hösten 2025 tillhör kommunstyrelseförvaltningen och inte respektive nämnd/förvaltning, och att kommunfullmäktige inte beslutat om några skattemedelsjusteringar för detta, prognostiseras därför samhällsnämnden visa ett överskott på +0,6 miljoner kronor vid årets slut för just denna post.

Kostnaderna under de två första månaderna har varit 58,1 miljoner kronor, vilket är 3,5 miljoner kronor lägre än budget medan intäkterna, inkluderat skattemedel på 44,4 miljoner kronor, har varit 60,1 miljoner kronor, vilket är 1,5 miljoner kronor lägre än budget vilket ger en positiv budgetavvikelse på +2,0 miljoner kronor.

Samhällsnämndens utfall för investeringar är för de två första månaderna 5,7 miljoner kronor av årets 168,3 miljoner kronor.

2 Ekonomisk redovisning

2.1 Nämndens resultat

Under 2026 har samhällsnämnden en nollbudget. Det ackumulerade resultatet för årets två första månader är ett överskott på +2,0 miljoner kronor. Vid en omorganisering under hösten 2025 har nämndsekreterare organisatoriskt flyttat från nämnderna/förvaltningarna till kommunstyrelseförvaltningen. Då detta var ett sent beslut har kommunfullmäktige inte omfördelat skattemedel mellan nämnderna/styrelsen varvid samhällsnämnden beräknas generera ett överskott på +0,6 miljoner kronor vid årets slut för just denna post.

Resultatet för enbart februari månad är ett överskott på +0,8 miljoner kronor där intäkterna är 29,8 miljoner kronor, vilket är 0,4 miljoner kronor lägre än budget, och kostnaderna är 29,0 miljoner kronor, vilket är 1,2 miljoner kronor lägre än budget.

2.2 Nämndens budgetavvikelse intäkter och kostnader

(mnkr)	Utfall jan-feb 2026	Budget jan-feb 2026	Budget- avvikelse	Prognos helår feb	Årsbudget 2026	Prognos- avvikelse
INTÄKTER	60,1	61,6	-1,5	325,3	325,3	0,0
- tilldelade medel	44,4	44,4	0,0	240,0	240,0	0,0
- övriga intäkter	15,7	17,3	-1,5	85,3	85,3	0,0
KOSTNADER	-58,1	-61,6	3,6	-324,7	-325,3	0,6
- köp av huvudverksamhet	-11,7	-14,1	2,4	-53,8	-53,8	0,0
- personal	-15,2	-15,3	0,0	-90,3	-90,9	0,6
- lokalhyra	-5,5	-5,5	0,0	-33,2	-33,2	0,0
- övriga kostnader	-18,0	-19,0	0,9	-100,9	-100,9	0,0
- avskrivningar	-7,6	-7,8	0,2	-46,5	-46,5	0,0
RESULTAT	2,0	0,0	2,0	0,6	0,0	0,6

Den ackumulerade avvikelsen för de två första månaderna är 1,5 miljoner kronor lägre intäkter än budgeterade 61,6 miljoner kronor, varav tilldelade skattemedel står för 44,4 miljoner kronor, samt 3,6 miljoner kronor lägre kostnader än budgeterade 61,6 miljoner kronor, vilket ger en total budgetavvikelse på +2,0 miljoner kronor.

Tilldelade medel ligger för perioden på budgeterad nivå, det vill säga ingen extra skattemedelstilldelning har erhållits från kommunfullmäktige under året.

Övriga intäkter avser debiteringar för varor och tjänster mot extern part, till exempel hyresintäkter, bygglovstaxor och koncernarbeten men även interna debiteringar för varor och tjänster som säljs inom kommunala verksamheter. Budgetavvikelsen för perioden är -1,5 miljoner kronor och i princip alla avdelningar visar på lägre intäkter än budgeterat. Största avvikelsen finns hos teknikavdelningen och gatuenheten för sin försäljning av tjänster till det kommunala koncernbolaget HEMAB.

Köp av huvudverksamhet visar för perioden en budgetavvikelse med +2,4 miljoner kronor. Det är framförallt minskade bruttokostnader för koncernarbeten som bidrar till budgetavvikelsen. Även ett överskott finns kopplat parkentreprenaden där kostnaderna budgeterats högre än utfallet, avvikelsen här är 0,5 miljoner kronor för perioden.

Personalkostnaderna visar, totalt sett och avrundat till miljoner kronor, ingen budgetavvikelse för perioden.

Per sista februari visar posten för *lokalhyror* inga avvikelser mot budget. Inom förvaltningen visar dock förvaltningsledning ett underskott och fritidsavdelningen ett överskott.

Övriga kostnader har en budgetavvikelse för perioden på +0,9 miljoner kronor. Det är främst kostavdelningen och fritidsavdelningen som bidrar till överskottet. Kostavdelningen har överskott inom främst inköp av livsmedel medan fritidsavdelningen har lägre kostnader för fastighetskostnader och förbrukningsmaterial.

Budgetavvikelsen för *avskrivningar* är för perioden +0,2 miljoner kronor och är beroende av när man färdigställer ett investeringsprojekt. Oftast sker detta i slutet av året när alla investeringsutgifter inkommit och investeringen tas i bruk vilket då aktiverar avskrivningskostnaden.

2.3 Nämndens budgetavvikelse per ansvar

(mnkr)	Utfall jan-feb 2026	Budget jan-feb 2026	Budget- avvikelse	Prognos helår feb	Årsbudget 2026	Prognos- avvikelse
Samhällsnämnd	-0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0
Förvaltningsledning inkl trafikenheten	0,1	0,0	0,1	0,6	0,0	0,6
Fritidsavdelningen	0,8	0,0	0,8	0,0	0,0	0,0
Kostavdelningen	0,3	0,0	0,3	0,0	0,0	0,0
Miljöavdelningen	-0,2	0,0	-0,2	0,0	0,0	0,0
Plan- och byggavdelningen	-0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,0
Teknikavdelningen	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0
Avskrivningar	0,2	0,0	0,2	0,0	0,0	0,0
RESULTAT	2,0	0,0	2,0	0,6	0,0	0,6

Ansvar *Samhällsnämnd* innehåller främst kostnader för nämndens politikerarvoden. När förvaltningen skickar internfakturor skapas här en bokföringsteknisk minuspost till dess att internfakturorna är betalda. Vid februari månadsavslut fanns många internfakturor obetalda vilket innebär därför ett minusresultat på nämndens ansvar. När internfakturorna är betalda kommer istället minusposten att nollas ut och intäkten bokförs hos den som skickat internfakturan.

Förvaltningsledning inkl trafikenheten visar för perioden en budgetavvikelse med +0,1 miljoner kronor. Det är trafikenheten och intäkter för sålda bilar som bidrar till överskottet.

Fritidsavdelningen visar för perioden en budgetavvikelse på +0,8 miljoner kronor. Hyresintäkter är något lägre än budget för januari. Som tidigare nämnts är främst fastighetskostnader och inköp av förbrukningsmaterial lägre än budget.

Kostavdelningen visar en avvikelse på +0,3 miljoner kronor mot budget. Försäljningsintäkterna har varit något lägre än budget samtidigt som inköp av livsmedel har varit lägre än budget.

Miljöavdelningen visar en avvikelse på -0,2 miljoner kronor mot budget. Fakturering av taxor och avgifter har varit lägre än budget. Om de obetalda internfakturor som ligger som en minuspost på nämndens ansvar hade betalats och bokförts på februari månad hade resultatet varit närmare noll.

Plan & Bygg visar för perioden ett underskott med -0,1 miljoner kronor. Intäkter för taxor och avgifter avviker med 0,3 miljoner kronor lägre än budget samtidigt som utbetalda bostadsanpassningsbidrag är 0,2 miljoner kronor lägre än budget.

Teknikavdelningen visar ett överskott på +1,0 miljoner kronor efter februari månad. Bidrag för enskilda vägar är något högre än vad som budgeterats för i årlig intäkt. Även utfall av intäkter inom mättningsverksamheten finns men saknar budget och bidrar till positiva siffror. Bland kostnaderna inom markentreprenaden är utfall 0,5 miljoner kronor lägre än budget för perioden. Vinterväghållningen har kostnader för 7,3 miljoner kronor per sista februari vilket är 0,3 miljoner lägre än budget för perioden. Personalkostnader inom främst gatuenheten ligger något högre än budget, mycket av detta består av overtidskostnader som inte är budgeterat under året.

Det arbete som teknikavdelningen utför åt det kommunala bolaget HEMAB visar på 0,9 miljoner kronor lägre intäkter men också 0,9 miljoner kronor lägre kostnader än budget. Dessa poster ska mer eller mindre ta ut varandra på totalen men innebär avvikelser om man enbart tittar på intäkter och kostnader var för sig.

2.4 Nämndens investeringar

(mnkr)	Utfall jan-feb 2026	Årsbudget 2026	Återstår av budget	Prognos helår feb	Prognos- avvikelse
Förvaltningsledning	0,3	0,0	-0,3	0,0	0,0
Fritidsavdelningen	0,0	1,8	1,8	1,8	0,0
Kostavdelningen	0,0	0,6	0,6	0,6	0,0
Miljöavdelningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Plan- och byggavdelningen	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Teknikavdelningen	5,4	166,0	160,6	166,0	0,0
RESULTAT	5,7	168,3	162,6	168,3	0,0

Utfallet av investeringar är per sista februari 5,7 miljoner kronor.

Under förvaltningsledning ligger inköp av kontorsmöbler till de nya lokalerna i sambiblioteket. Inom teknikavdelningen ligger de stora strategiska investeringsprojekten. Utfallet per sista februari innehåller främst kostnader för byggandet av den nya bron.

Samhällsförvaltningen
Helene Lager
Helene.lager@harnosand.se

Samhällsnämnden

Mål, nyckelaktiviteter och indikatorer för 2027

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att för verksamhetsåret 2027 bibehålla de mål, nyckelaktiviteter och indikatorer som antagits för 2026 i verksamhetsplanen, samt

att överlämna samhällsnämndens mål, nyckelaktiviteter och indikatorer 2027 till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för kännedom.

Beskrivning av ärendet

Samhällsnämnden beslutade 2025-11-27 om mål, nyckelaktiviteter och indikatorer för 2026 enligt bilaga 1.

Bedömning

Mål, nyckelaktiviteter och indikatorer är långsiktiga. För att kunna arbeta strategiskt mot målen och följa upp nyckelaktiviteter och indikatorer föreslår samhällsnämnden att samma mål, nyckelaktiviteter och indikatorer används under 2027 som 2026.

Helene Lager
T.f förvaltningschef

Bilaga

Verksamhetsplan 2026_reviderade indikatorer 260320

Härnösands
kommun

Samhällsnämnd Verksamhetsplan 2026; reviderade mål, nyckel- aktiviteter och indikatorer

Reviderad 2026-03-20

1.1 Målstyrning

Härnösands kommuns vision – Ett starkt och hållbart Härnösand med plats för alla – har sin grund i Agenda 2030. Visionen konkretiseras genom sex lokala inriktningar som definierar ett önskvärt framtida tillstånd som organisationen ska bidra till.

De lokala inriktningarna används som stöd i både planering och beslut, och utifrån dessa har nämnden formulerat mål för sin verksamhet. Genom verksamhetsplanen pekar nämnden ut nyckelaktiviteter som behöver genomföras för att nå målen, samt indikatorer som beskriver utvecklingen inom utvalda delar av arbetet.

Tjänsteorganisationen ansvarar för att omsätta nämndens nyckelaktiviteter till strategier och aktiviteter som genomförs i verksamheten.

Plats för alla

Mål: Vi skapar förutsättningar för ett jämställt, starkt och inkluderande föreningsliv i alla kommundelar.

Nyckelaktivitet

Engagera barn och unga till att röra på sig mer

Beskrivning:

För att nå målet behöver vi prioritera insatser som främjar flickors deltagande i fritids- och idrottsverksamhet. Det innebär att erbjuda avgiftsfria tider, skapa trygga mötesplatser som tjejkvällar, samverka med skola och föreningsliv samt tillgängliggöra utrustning via Fritidsbanken.

Indikatorer

Andel flickor resp. pojkar som besöker fritidsgården*

Antal aktiviteter för att stärka ungdomsverksamheten i kommundelarna

Fördelning halltider*

Fördelning plantider*

Andel av totalt föreningsbidrag som går till handikappföreningar

*) Indikatorn kommer att redovisas könsuppdelad.

Mål: Vi har en hållbar och långsiktig samhällsplanering som skapar plats för såväl män och kvinnor som pojkar och flickor.

Nyckelaktivitet

Arbeta för en jämlik könsfördelning

Indikatorer

Andel flickor resp. pojkar som besöker fritidsgården*

Fördelning halltider*

Fördelning plantider*

Andel av totalt föreningsbidrag som går till handikappföreningar

*) Indikatorn kommer att redovisas könsuppdelad.

Plats för tillväxt

Mål: Vi har en enkel och rättvis myndighetsutövning för ett gott företagsklimat med en hög servicenivå.

Nyckelaktivitet

Positiv förflyttning i företagsklimatet - gemensam kraftsamling för Norrlands nöjdaste företagare

Företag och handlare har god vetskap om samhällsnämndens planering och satsningar

Beskrivning:

En ökad kunskap om vad som är på gång eller pågår inom nämndens områden ger möjligheter för andra att satsa eller locka nya verksamheter och invånare till kommunen.

Indikatorer

INSIKT, Servicemätning

Plan - Handläggningstider från komplett ärende till beslut är fattat

Bygg – Handläggningstider från komplett ärende till beslut är fattat.

Plan – Handläggningstider från inkommit ärende till komplett.

Bygg – Handläggningstider från inkommit ärende till komplett.

Handläggningstider serveringstillstånd från komplett ärende till beslut är fattat.

Handläggningstider serveringstillstånd från inkommit ärende till komplett

Modig miljökommun

Mål: Vi prioriterar omställningen till ett hållbart och fossilfritt samhälle, hushållning av naturresurser och biologisk mångfald.

Nyckelaktivitet

Öka den biologiska mångfalden i stadsmiljö.

Beskrivning:

Vi behöver prioritera omvandling av gräsytor till ängsmark, luftkvalitetsförbättrande åtgärder och fortsatt arbete med inventering av förorenade områden.

Hållbara måltider

Beskrivning:

Vi behöver prioritera klimatanpassning av matsedlar, minskning av matsvinn, samarbete med leverantörer och lösning av tekniska hinder i kostdataprogrammet.

Indikatorer

Andel närproducerad mat

Kollektivtrafikresande

Följsamhet handlingsplan gång-, och cykelstråk

Matsvinn

Återvinningsgrad vägbeläggingsmaterial. Mäta hur stor del av den asfalt som fräst bort som hamnar på vägbeläggning istället för på tipp.

Jämställd och jämlik välfärd

Mål: I Härnösand har kvinnor och män, flickor och pojkar, samma makt att forma samhället och sina egna liv.

Nyckelaktivitet

En arbetsmiljö fri från diskriminering.

Beskrivning:

Vi behöver prioritera utbildningar i aktivt medarbetarskap och skapa en kultur av öppen dialog och gemensamt förhållningssätt.

Säkra och trygga miljöer

Beskrivning:

Vi behöver prioritera trygghetsfrämjande åtgärder som belysning, trygghetsvandringar och arbetsmiljöförbättringar, särskilt i kvinnodominerade yrkesmiljöer.

Indikatorer

Andel anställda med chefsbefattning*

Andel anställda fördelat på kön*

*) Indikatorn kommer att redovisas könsuppdelad.

Attraktiv arbetsgivare

Mål: Medarbetare, såväl kvinnor som män, har ett hållbart och utvecklande arbetsliv med en välfungerande fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö, och god kompetens för sitt uppdrag.

Nyckelaktivitet

Förvaltningen arbetar strategiskt med kompetensförsörjning på kort och lång sikt.

Beskrivning:

Vi behöver prioritera utbildningar, erfarenhetsutbyten och kunskapsspridning, även under ekonomiskt begränsade förhållanden.

Förvaltningen jobbar för att vara en hälsofrämjande arbetsplats.

Beskrivning:

Vi behöver prioritera friskvårdsaktiviteter, sociala insatser och dialogbaserade forum som stärker arbetsmiljön.

Indikatorer

Antalet prao/trainee/exjobb på samhällsförvaltningen*

Hållbart medarbetarengagemang, HME

Antal anställda med fler än 30 sparade semesterdagar*

Långtidssjukskrivning*

*) Indikatorn kommer att redovisas könsuppdelad.

Mål: Medarbetare, såväl kvinnor som män, har balans mellan arbete och fritid.

Nyckelaktivitet

Förvaltningen jobbar för att vara en hälsofrämjande arbetsplats

Beskrivning:

Vi behöver prioritera insatser som främjar hälsa och återhämtning, såsom flexibla friskvårdsaktiviteter och schemaanpassade lösningar som når alla medarbetare.

Indikatorer

Antalet prao/trainee/exjobb på samhällsförvaltningen*

Hållbart medarbetarengagemang, HME

Antal anställda med fler än 30 sparade semesterdagar*

Långtidssjukskrivning*

*) Indikatorn kommer att redovisas könsuppdelad.

Samhällsförvaltningen

Linda Fransson, 0611-34 81 92

linda.fransson@harnosand.se

Samhällsnämnden

Kontroll- och verksamhetsplan för livsmedelsområdet 2026

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att anta föreslagen kontrollplan för år 2026–2028,

att anta föreslagen verksamhetsplan för 2026, samt

att skicka beslutet till kommunstyrelsen för kännedom.

Beskrivning av ärendet

Samhällsnämnden, och kommunstyrelsen i de fall samhällsnämnden är jävig, är behörig kontrollmyndighet för kontroll utifrån livsmedelslagstiftningen. Kraven på kontrollen finns bland annat i EU-parlamentets och Rådets förordning nr 2017/625.

Nämnden ansvarar därför för att en effektiv och ändamålsenlig kontroll utförs på de anläggningar som finns inom kommunens gränser och för vilka kommuner är kontrollansvariga för. Vidare ska det säkerställas att kontrollen är likriktning och kvalitet säkerställs.

Samhällsnämnden ska fastställa en kontrollplan som ska ge en övergripande bild av myndighetens planerade kontroll. Planen ska vara minst treårig och kan beskrivas som en sammanställning av rutiner och andra typer av dokument.

Av kontrollplanen ska det framgå:

- Mål för kontrollen, satta så att de leder till en förbättring av verksamheten.
- Vilka operativa mål som är aktuella och hur inriktning, mål och prioriteringar i den nationella kontrollplanen, NKP:n beaktas
- Hur myndigheten säkerställer att kontrollen är opartisk på alla nivåer.
- Vilka juridiska befogenheter som finns.
- Hur det säkerställs att det finns tillräckliga finansiella resurser.
- Tillgången till tillräckligt med personal samt att personalen är tillräckligt kvalificerad och erfaren, inkluderat ledning.

- Tillgång till lokaler och utrustning samt lämplig laboratoriekapacitet.
- Hur förteckningar över registrerade anläggningar hålls aktuella.
- Prioriteringarna vad gäller kontroll av anläggningar, anläggningstyper, varor, varuslag eller kontrollområden.
- Säkerställandet av kontrollens kvalitet och enhetlighet på alla nivåer samt hur rutiner hålls uppdaterade m.m.
- Hur olika kontrollmetoder ska användas, särskilt provtagning.
- Hur genomförd kontroll följs upp, utvärderas och beaktas.
- Vilken beredskap som finns.

Hur kontrollen år 2026 sedan är planerad att genomföras operativt framgår i förslaget till verksamhetsplan. Som grund för denna finns en inventering av resursbehoven, bilagt finns därför även en behovsinventering. I kontrollplanen finns en beskrivning av hur kontrollen ska följas upp samt hur nämndens verksamhet ska utvärderas, med anledning av detta har därför en uppföljning av 2025 gjorts, se bilaga.

Bedömning

Samhällsnämnden är skyldig att fastställa en plan för livsmedelskontrollen. Planen ska avse en period om minst tre år och omfatta samtliga områden som myndigheten ansvarar för. Planen behöver följas upp och utvärderas regelbundet, detta framgår av 3 e-f §§ Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:21) om offentlig livsmedelskontroll.

De behöriga myndigheterna ska ha, eller ha tillgång till, tillräckligt stor för ändamålet väl kvalificerad och erfaren personal, så att offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet kan utföras på ett effektivt och verkningsfullt sätt, enligt artikel 5.1 e i förordning (EU) 2017/625. Tillgängliga resurser som finns tillgängliga för den operativa kontrollen planeras dock vara strax under identifierat behov 2026 för att planeringen för hela miljöavdelningen ska gå ihop utifrån rådande tillgång till personella resurser.

Beslutsunderlag

Behovsinventering 2026

Uppföljning och utvärdering av 2025

Ulf Olofsson
T.f miljöchef

Linda Fransson
Miljöhandläggare

Bilagor

Kontrollplan 2026-2028

Verksamhetsplan 2026

Operativ verksamhetsplan

Livsmedelskontrollen

2026

Bakgrund

Det finns inget uttryckligt krav på en dokumenterad verksamhetsplan, men inte desto mindre finns klara fördelar med att en sådan upprättas för att samhällsnämnden ska kunna uppfylla sina.

Varje år ska nämligen en plan för livsmedelskontrollen fastställas där det framgår årets prioriteringar vad gäller kontroll av anläggningar, kontrollmetoder ska användas och hur inriktning, mål och prioriteringar i Sveriges fleråriga kontrollplan för livsmedelskedjan har beaktats. Vidare ska planen säkerställa att kontroll sker i tillräcklig omfattning och att fokus är på de största hälsoriskerna och på det som på ett avgörande sätt kan vara vilseledande för konsumenterna.

Verksamhetsplanen beskriver hur livsmedelskontrollen i Härnösands kommun genomförs under 2026 för att uppfylla kraven och inriktningen i kontrollplanen 2026–2028 och beakta resultaten från uppföljningen av 2025. Planen säkerställer att kontroll sker i tillräcklig omfattning, riskbaserat och verkningsfullt samt att fokus ligger på de största hälsoriskerna och på det som på ett avgörande sätt kan vilseleda konsumenter. Planen knyter även an till behovsinventeringen 2026 som underlag för resurser och prioriteringar.

1 Styrning och mål 2026

Verksamheten styrs av följande mål:

- Planeringen följs till minst 90 %.
- Besök sker i enlighet med beslutad kontrollfrekvens, särskilt för högriskanläggningar.
- Spårbarhet kontrolleras regelbundet och integrerat i kontrollerna.
- Konstaterade avvikelser följs upp, beslut om rättelse fattas utan dröjsmål och åtgärder verifieras.
- Minst 50 % av planerade kontroller sker utan förannmälan.

1.1 Prioriteringar

Vid resursbrist prioriteras:

1. Akuta ärenden
 - Utbrott
 - RASFF
 - Allvarliga avvikelser
2. Kontroll av högriskanläggningar
3. Kontroll av nyregistrerade anläggningar
4. Planerade frekvenser enligt riskklassning
5. Övriga insatser

2 Planerade kontrollinsatser

2.1 Personella resurser

För kontrollen av livsmedel och dricksvatten finns följande personal till förfogande för år 2026:

- Handläggare 1,16 årsarbetskrafter
- Verksamhetsstöd 0,1¹ årsarbetskrafter
(chef, juridiskt- och administrativt stöd, SAM)
- Extern kontrollpersonal för t.ex. provtagning 0,0 årsarbetskrafter

Det innebär att tillgången till kontrollpersonal, så att alla uppgifter som följer med uppdraget offentlig kontroll kan genomföras är något mindre än vad som framkommit i genomförd behovsutredning som är drygt 1,2 årsarbetskrafter varför vissa bortprioriteringar kan komma att behöva göras.

2.2 Planering av planerad kontroll

Av samhällsnämndens kontrollplan för 2026-2028 framgår att en kontrollinsats beräknas ta 3-4 timmar, med ett schablonvärde på 3,5 h.

För år 2026 används dock snitttiden för en planerad kontroll för år 2024-2025, 3,43 h.

Den planerade kontrollen vid årets början och prioriterats till att omfatta 152 st kontrollbesök, se tabell 1. Utöver dessa tillkommer besök på de anläggningar som tillkommer under året vid nyetableringar eller ägarbyten.

Tabell 1: Antal planerade kontrollbesök 2026 utifrån besöksfrekvens.

Frekvens	Antal anläggningar	Antal besök	Prioritering	Typ av kontroll
3 besök/år	4 st	12 st	Samtliga anläggningar besöks tre gånger	<ul style="list-style-type: none">• Revision (1)• Inspektion (2)• Provtagning (1)
2 besök/år	5 st	10 st	Samtliga anläggningar besöks två gånger	<ul style="list-style-type: none">• Revision• Inspektion
0,8-1 besök/år	81 st	81 st	Samtliga anläggningar besöks	<ul style="list-style-type: none">• Inspektion• Provtagning
0,4-0,6 besök/år	81 st	30 st	Minst var tredje anläggning besöks	<ul style="list-style-type: none">• Inspektion• (Provtagning)
0,2 besök/år	37 st	18 st	Minst var fjärde anläggning besöks	<ul style="list-style-type: none">• Inspektion
Ej riskklassade anläggningar	1 st	1 st	Besöks inom 2 månader från startdatum och	-

Antal planerade kontrollbesök 2026: 152 st

De planerade kontrollerna prioriteras efter besöksfrekvens, utifrån de mål som finns fastställda i kontrollplanen samt hur lång tid det gått sedan det senaste kontrollbesöket.

¹ Uppskattad tid pga. att uppgifter om exakt tillgång saknas

2.3 Inriktning och fokusområden

I livsmedelskontrollens anläggningsregister i Excel framgår dels hur många kontroller som ska ske på respektive anläggning men också mer specifikt vilka kontroller och dess inriktning för år 2026.

Under året hålls registret levande för att möjliggöra uppföljning men också för att vid behov göra justeringar efter vad som händer under året, såväl i kontrollen som av eventuell ny kunskap eller risker som måste hanteras.

2.3.1 Fokusområden

Under året har följande fokusområden valts ut:

- Kontroll kopplat mot risker med matsvinnsåtgärder
- Kontroll kopplat mot risker med ökat fusk
- Kontroll utifrån de nya reglerna om ursprung på kött
- Kontroll på spårbarhet utifrån Livsmedelsverkets mål
- Rengöring på anläggningar med beredning och som inte kontrollerats med än sitt första kontrollbesök
- Lagstiftningsområden där många avvikelser konstaterats 2021-2023:
 - Obligatorisk livsmedelsinformation, innehåll och presentation (B02)
 - Övrig livsmedelsinformation (B99)
 - Utformning och underhåll av lokaler och utrustning (J02)
 - Hygien före, under och efter processen (J03)
 - Upprätthållande av kylkedjan och uppfyllande av temperaturkriterier (J08)
 - Faroanalys och kritiska styrpunkter (K01)
- Lagstiftningsområden som sällan kontrollerats
- Inventering av kontaktmaterialverksamheter

3 Övriga insatser

De insatser som planeras att ske under året, förutom att genomföra kontrollbesök, utgår från behov som uppmärksammats såväl i behovsutredningen som i kontrollplanen men även behov av åtgärder utifrån erfarenheter från tidigare år samt verksamhetsutveckling m.m. som uppmärksammats under det år som gått men inte hunnit genomföras.

3.1 Planering

3.1.1 Behovsutredning

För att säkerställa att den inventering av behovet av resurser för livsmedelskontrollen speglar faktiskt behov och hamnar så träffsäkert som möjligt behöver arbetet med tidsredovisning fortsätta.

Under året kommer nedlagd tid föras mer detaljerat, med förhoppningen att ha bra underlag till kommande behovsutredningar.

3.2 Uppföljning och utvärdering

3.2.1 Personella resurser

För att säkerställa att det avsätts lika mycket resurser i praktiken som det avsatts i verksamhetsplanen ska regelbunden uppföljning ske av nedlagd arbetstid på livsmedelskontrollen, minst tertialvis.

Planerade insatser under året kommer därför att förutom att följa upp att tillräckligt med tid läggs på livsmedelskontrollen i stort, följa upp så att tillräckligt med tid läggs på planerad kontroll, något som en förbättrad tidsredovisning kan bidra till.

3.2.2 Planerad kontroll

För att säkerställa att planerad livsmedelskontroll utförs i planerad utsträckning följs antalet genomförda kontrollbesök upp minst varje månad samt att den planering som finns styr att kontrollbesök utförs i rätt ordning, dvs. kontroll av verksamheter med högre risk prioriteras.

3.2.3 Revision

För att säkerställa att livsmedelskontrollen uppfyller de lagkrav som ställs på kontrollmyndigheten ska alla myndigheterna se till att de blir reviderade, internt eller av extern part. I Sverige har vi haft ett system fram till år 2021 att länsstyrelserna utfört revisioner av de kommunala kontrollmyndigheterna, något som pausats. Den senaste revisionen i Härnösand var år 2015.

Under året behöver det därför utredas på vilka andra sätt revision kan ske istället, t.ex. genom intern kontroll.

3.2.4 Mål, indikatorer och index

För att säkerställa att det går att avgöra om såväl mål som resultatuppdrag och servicegarantier uppfylls följs detta upp minst årligen.

Som en del i uppföljningen planeras också de indikatorer som Livsmedelsverket tagit fram att följas så att insatser kan göras i tid och eventuellt index inte kommer som en överraskning.

3.3 Arbetsätt och kompetensutveckling

3.3.1 God kontrollsed och kontrollprocessen

Planerade insatser under året kommer framförallt att vara att fortsätta med att utveckla uppföljningen av livsmedelskontrollen så att den även omfattar verifiering av genomförandet, det vill säga om arbetsätt och planer följs och går i linje med kontrollprocessen.

3.3.2 Avvikelser

Planerade insatser under året kommer att vara att i större utsträckning än tidigare gå igenom bedömningar när något är en avvikelse mot lagstiftningen eller inte, särskilt med fokus på att undvika att ringa avvikelser sätts samt att beslut om åtgärd fattas så snart det behövs.

Vidare behöver det även fortsatt ske uppföljning för att verifiera att kontrollen har effekt, det vill säga att avvikelser mot lagstiftningen släcks inom rimlig tid samt att beslut fattas i de fall frivillig rättelse inte vidtagits.

3.3.3 Beredskap och kontinuitetsplanering

Planerade insatser under året kommer framförallt att vara att säkerställa att de beredskapsplaner som finns är ändamålsenliga och tillräckliga samt att kontinuitetsplanen färdigställs eftersom kontrollen räknas som samhällsviktig. Som en del i detta planeras det också att genomföras Livsmedelsverkets seminarieövningar på området och delta webinarium.

För att säkerställa att livsmedelskontrollen kan hantera ett större omhändertagande av livsmedel behöver en rutin för omhändertagande tas fram samt en lösning för förvaring på Navet.

3.3.4 Kompetens

Planerade insatser under året kommer framförallt att vara att handläggarna medverkar på de länsträffar som regelbundet sker i Västernorrlands län, såväl när det gäller livsmedel och dricksvatten som smittskydd samt andra nätverkstillfällen och i de utbildningar som motsvarar det behov som framkommit av respektive kompetensutvecklingsplan.

Vidare kommer tillgängliga utbildningar inom de områden som inventerats i behovsutredningen att eftersökas och genomföras. Fokus behöver vara på kontaktmaterialverksamheter, beredskap samt kontrollprocessen.

3.4 Verksamhetsutveckling

3.4.1 Utvecklad myndighetsutövning

Under året deltar personal i de möten *Företagssupport*, f.d. *En-väg-in* som regelbundet hålls med representanter från tillväxtenheten, samhällsförvaltningen samt kommunikationsavdelningen för att underlätta för företag, såväl nya som befintliga.

Vidare rapporteras kontaktuppgifter till de som kontrollerats för att kunna möjliggöra kundundersökningen *Insikt*. Utöver detta planeras att, utifrån eventuella förbättringsmöjligheter som föreslås, genomföra dessa.

3.4.2 Digitalisering

Planerade insatser under året kommer framförallt vara att när väl integration mellan e-tjänsteplattformen och verksamhetssystemet är på plats, uppdatera nuvarande e-tjänst för såväl registrering som riskklassning, så att den blir integrerad. Som nästa steg är det önskvärt att utöka kopplingen mellan systemen så att även uppgifter om verksamheten kan visas i e-tjänsten.

3.5 Särskilda aktiviteter

3.5.1 Kontaktmaterialverksamheter

Sedan juli 2021 är kommunen ansvarig för kontrollen av verksamheter som tillverkar, förädlar och distribuerar material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel och dessa verksamheter hade ett krav på sig att anmäla sin verksamhet för registrering senast den 1 juli 2024.

Planerade insatser under året kommer vara att fortsätta inventera vilka verksamheter som kan omfattas av kravet, informera om registreringskravet och se till att dessa registreras.

Kontrollplan

Livsmedelskontrollen 2026-2028

1 Sammanfattning

Den här kontrollplanen är den operativa kontrollmyndighetens beskrivning av hur de krav som ställs på offentlig kontroll inom livsmedelskedjan uppfylls av myndigheten. Kraven finns bland annat i förordning (EU) 2017/625 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel.

Samhällsnämnden, och i vissa fall kommunstyrelsen, är behörig kontrollmyndighet för kontroll utifrån livsmedelslagstiftningen på anläggningar lokaliserade inom Härnösands kommuns gränser. De ansvarar för att bedriva effektiv och ändamålsenlig kontroll av såväl livsmedelshygien som redlighet och spårbarhet.

Kontroll sker av ca 209 livsmedelsanläggningar, vilka är riktade direkt till konsumenter såsom livsmedelsbutiker och restauranger, kök inom kommunens omsorgs- och utbildningsverksamheter samt vattenverk för allmän förbrukning m.m. och det nya uppdraget som innebär kontroll av kontaktmaterialverksamheter.

För att planera, prioritera och genomföra livsmedelskontrollen och säkerställa att det sker effektivt och ändamålsenligt krävs fastställda planer och dokumenterade rutiner.

Kontrollplan	genomgång av livsmedelskontrollen i stort beskrivning av och hur kontrollarbetet bedrivs
Behovsinventering	inventering och kartläggning av resursbehovet
Verksamhetsplan	plan för prioriterade, operativa kontrollinsatser
Uppföljning och utvärdering	sammanfattning av genomförda kontrollinsatser utvärdering av mål som finns för kontrollen

Innehåll

1	Sammanfattning	2
2	Mål för myndigheterna i livsmedelskedjan	4
2.1	Fokusområden	5
2.2	Operativa förutsättningar för effektiv kontroll.....	5
2.3	Kontrollmyndighetens mål för kontroll inom kontrollområdet	6
3	Ansvarsfördelning inom kontrollområdet	8
3.1	Behörig central myndighet	8
3.2	Behörig myndighet för kontrollen	8
3.3	Ansvarsfördelning mellan de behöriga myndigheterna	8
3.4	Ansvarsfördelning inom Härnösands kommun.....	8
3.5	Opartiskhet på alla nivåer	8
4	Samordning.....	10
4.1	Samordning mellan behöriga myndigheter	10
4.2	Samordning inom behöriga myndigheter	10
4.3	Delegering av uppgifter inom den offentliga kontrollen	10
5	Befogenheter och resurser för kontrollen.....	11
5.1	Kontrollmyndighetens befogenheter	11
5.2	Kontrollpersonal och utrustning	11
5.3	Finansiering av kontrollen.....	11
5.4	Kompetenskrav och utbildning.....	12
6	Organisation och utförande av kontrollen.....	14
6.1	Registrering av kontrollobjekt.....	14
6.2	Prioriteringar inom livsmedelskontrollen - riskbaserad kontroll.....	14
6.3	Rutiner för utförande av kontroll.....	16
6.4	Provtagning och analys	18
6.5	Rapportering av kontrollresultat	18
6.6	Öppenhet i kontrollen	19
7	Åtgärder vid bristande efterlevnad av lagstiftningen.....	20
7.1	Uppmaning till rättelse.....	21
7.1.1	Uppföljning av avvikelser	21
7.2	Administrativa åtgärder	21
7.3	Åtalsanmälan	22
7.4	Sanktionsavgifter	22
8	Uppföljning och utvärdering av kontrollen.....	23
8.1	Uppföljning	23
8.2	Revisioner.....	24
8.3	Utvärdering.....	25
9	Beredskap	26
9.1	Beredskap inom Härnösands kommun.....	26
10	Nationell kontrollplan för livsmedelskedjan.....	27

2 Mål för myndigheterna i livsmedelskedjan

Livsmedelskedjan omfattar livsmedel, foder, djurhälsa, djurskydd och växtskydd. De övergripande målen för den offentliga kontrollen i livsmedelskedjan framgår av förordningarna (EG) nr 178/2002 och (EU) 2027/625.

De övergripande målen för livsmedelskedjan har utarbetats av myndigheterna gemensamt och fastställs av generaldirektörerna för Livsmedelsverket, Jordbruksverket och Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) och gäller samtliga myndigheter inom hela livsmedelskedjan, se tabell 1 nedan.

Målen utgår från de övergripande målen med EU:s livsmedelslagstiftning; att skydda människors och djurs hälsa och växters sundhet och att värna konsumenternas intressen samt se till att den inre marknaden fungerar effektivt.

Tabell 1: De övergripande målen för myndigheterna i livsmedelskedjan

Övergripande mål	Önskad effekt
Konsumenterna får säkra livsmedel inklusive dricksvatten, som är producerade och hanterade på ett acceptabelt sätt. Informationen om livsmedlen är enkel och korrekt. Alla livsmedel, foder, livsmedelsproducerande djur eller ämnen går att spåra genom hela kedjan från jord till bord.	Ingen ska bli sjuk eller lurad, konsumenterna har en god grund för val av produkt och har förtroende för myndigheternas verksamhet. Aktörer i livsmedelskedjan konkurrerar på lika villkor.
De livsmedelsproducerande växterna och djuren är friska och utgör inte någon allvarlig smittorisk.	De livsmedelsproducerande djuren hanteras väl och är friska. De växter som används för livsmedels- och foderproduktion är sunda och fria från växtskadegörare.
Aktörer i livsmedelskedjan får råd, service och kontroll med helhetssyn som underlättar deras eget ansvarstagande.	Aktörer har tilltro till myndigheternas övervakning, kontroll, rådgivning och andra insatser och upplever dessa meningsfulla. Det ska vara lätt att göra rätt. Detta bidrar till att stärka förtroendet för deras produkter och att konsumenterna får säkra livsmedel och inte blir vilseledda.
De samverkande myndigheterna tar ett gemensamt ansvar för hela livsmedelskedjan, inklusive beredskap.	Myndigheterna har en optimal samverkan och förtroende för varandras sätt att ta ansvar för sin respektive del i livsmedelskedjan, inklusive beredskap, så att den gemensamma effektiviteten ökar. Kontrollverksamheten är regelbunden, riskbaserad, likvärdig och rättssäker samt ger avsedd effekt.

2.1 Fokusområden

För perioden 2026–2029 har Livsmedelsverket, Jordbruksverket och Kemikalieinspektionen valt ut fyra gemensamma fokusområden, för myndigheternas arbete:

- Riskbaserad och likvärdig kontroll
- Verkningsfull kontroll
- Beredskap
- Spårbarhet

Varje kontrollområde berörs av ett eller flera fokusområden – men inte alla kontrollområden omfattas av alla fyra fokusområden.

2.1.1 Livsmedelskontrollens fokusområden och indikatorer

Inom livsmedel arbetar vi med riskbaserad och likvärdig kontroll, spårbarhet och beredskap. Till respektive mål finns sedan ett antal indikatorer för att mäta måluppfyllelsen.

Riskbaserad och likvärdig kontroll

1. Livsmedelskontrollen i Sverige blir mer riskbaserad
2. Livsmedelskontrollen i Sverige blir mer likvärdig
3. Avvikelser hanteras mer effektivt och enhetligt

Spårbarhet

1. Kontroll av spårbarhet utförs mer effektivt och ändamålsenligt som en naturlig del av kontrollen, med fokus på att säkerställa livsmedelssäkerhet och konsumenters intressen.

Beredskap

1. Kontrollmyndigheterna har bättre förmåga att hantera samhällsstörningar, även under kris och krig.

Kopplat till varje mål finns ett antal indikatorer för att Livsmedelsverket kan följa upp att kontrollen är riskbaserad, verkningsfull, rättssäker och likvärdig.

2.2 Operativa förutsättningar för effektiv kontroll

Offentlig livsmedelskontroll utförs för att verifiera efterlevnaden av bestämmelser som syftar till att förhindra, undanröja eller reducera hälsorisker. Kontrollen utförs också för att säkerställa god sed inom handeln och skydda konsumenternas intressen, exempelvis genom kontroll av märkning och annan konsumentinformation. Ett grundkrav i lagstiftningen är att den offentliga kontrollen är verkningsfull och effektiv, i betydelsen att den har avsedd effekt (se artikel 5.1 i förordning (EU) nr 2017/625).

De operativa förutsättningarna (A-E) beskriver grunderna för en fungerande kontrollprocess och för en verkningsfull och effektiv kontroll, en kontroll som har effekt. Förutsättningarna finns i nationella kontrollplanen (NKP). De operativa målen ska läsas och tillämpas med förutsättningarna som bakgrund.

De operativa förutsättningarna är några av de krav som EU-lagstiftningen ställer på kontrollmyndigheterna. I sin verksamhetsplanering ska det därför säkerställas att kraven på de operativa förutsättningar som finns i lagstiftningen uppfylls. De operativa förutsättningarna ska användas tillsammans med de nationella målen.

- A Alla kontrollmyndigheter har en plan för livsmedelskontrollen inom sitt område för att utföra kontroll i tillräcklig omfattning.
- B Alla kontrollmyndigheter planerar och utför kontroll med fokus på de största hälsoriskerna och på det som på ett avgörande sätt kan vara vilseledande för konsumenterna.
- C Alla kontrollmyndigheter har rätt kompetens för att upptäcka avvikelser och bedöma dess risker.
- D Alla kontrollmyndigheter använder de kontrollmetoder som är bäst lämpade för att upptäcka avvikelser inom de områden man kontrollerar.
- E Alla kontrollmyndigheter vidtar de åtgärder som är nödvändiga så att de avvikelser som upptäckts i kontrollen åtgärdas inom utsatt tid samt följer sedan upp (verifierar) att avvikelser åtgärdas.

2.3 Kontrollmyndighetens mål för kontroll inom kontrollområdet

De övergripande målen beskrivs i NKP:n för 2026-2029. Eftersom samtliga kontrollmyndigheter ska förhålla sig till och fastställa egna mål grundade på dessa utgår Härnösands kommuns mål från de övergripande målen i NKP men med hänsyn till kommunala inriktningar och nämndspecifika mål, se även avsnitt 2.3.2 samt tabell 2.

Säker livsmedelshantering och korrekt information

Vi ska säkerställa att livsmedel och dricksvatten som säljs, serveras eller produceras i kommunen är säkra, spårbara och korrekt märkta, i enlighet med nationella mål och gällande lagstiftning.

Riskbaserad, likvärdig och effektiv kontroll som stärker aktörernas egenkontroll

Vi ska bedriva en riskbaserad och likvärdig livsmedelskontroll där rådgivning, service och åtgärder hjälper företagen att ta sitt ansvar och säkerställa en god efterlevnad.

God beredskap och myndighetssamverkan i hela livsmedelskedjan

Vi ska ha en robust förmåga att förebygga, upptäcka och hantera livsmedelsrelaterade risker, inklusive kriser och utbrott, genom aktiv myndighetssamverkan och tydliga kontrollrutiner.

2.3.1 Livsmedelskontrollens indikatorer 2026

Följande, mätbara mål har tagits fram för 2026, i linje med Livsmedelsverkets indikatorer som följer upp kontrollen på nationell nivå.

- Planeringen följs till minst 90%
- Besök sker i enlighet med beslutad kontrollfrekvens
- Spårbarhet kontrolleras regelbundet
- Konstaterade avvikelser följs upp och beslut om rättelse fattas
- Minst hälften av de planerade kontrollerna sker utan föranmälan

2.3.2 Kommunens övergripande mål och indikatorer

I övergripande dokument för Härnösands kommun och för samhällsnämnden specifikt finns ett antal mål som har bäring på livsmedelskontrollen, direkt eller indirekt, se tabell 2 på nästa sida.

Tabell 2: Kommunala inriktningar och nämndspecifika målkopplade till livsmedelskontrollen.

Inriktning	Mål	Indikator	Nyckelaktivitet	Kommentar
Plats för tillväxt	Vi har en enkel och rättvis myndighetsutövning för ett gott företagsklimat med hög servicenivå	Insikt	Företag och handlare har god vetskap om samhällsnämndens planering och satsningar Positiv förflyttning i företagsklimatet – gemensam kraftsamling för Norrlands nöjdaste företagare	
Modig miljökommun	Vi prioriterar omställningen till ett hållbart och fossilfritt samhälle, hushållning av naturresurser och biologisk mångfald	Matsvinn Andel närproducerad mat	Hållbara måltider	Påverkar indirekt kontrollen på mottagnings- och tillagningskök

2.3.3 Servicegaranti – Enkla vägen för att starta livsmedelsföretag

För livsmedelskontrollen finns följande servicegaranti.

- Vi bekräftar anmälan om registrering inom 14 dagar
- Vi genomför ett första kontrollbesök inom två månader från angiven start
- Vi hjälper verksamheterna att hitta kunskap om hur lagstiftningens mål nås, både före och efter registrering
- Vi är kunniga och engagerade och respekterar de vi möter, deras synpunkter och önskemål

Om det tar längre tid än två månader mellan startdatum och vårt första kontrollbesök ersätts verksamheten med ett belopp motsvarande avgiften för registrering, ett besked om när vi kommer samt en förklaring till varför det tagit längre tid än vi lovat.

3 Ansvarsfördelning inom kontrollområdet

3.1 Behörig central myndighet

Livsmedelsverket är den centrala behöriga myndigheten för livsmedelskontroll enligt 18 § livsmedelsförordningen (2006:813).

Livsmedelsverkets uppgift är att leda och samordna landets livsmedelskontroll. Ledning och samordning sker på flera olika sätt, bland annat genom att utarbeta vägledningar, ge råd och stöd samt sprida information via webbplatserna <https://kontrollwiki.livsmedelsverket.se/> och www.livsteck.net

3.2 Behörig myndighet för kontrollen

Enligt 11 § livsmedelslagen (2006:804) ska offentlig kontroll utföras dels av Livsmedelsverket, länsstyrelsen och av de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom miljö- och hälsoskyddsområdet.

Enligt reglementet för Härnösands kommun, dnr KS 2022-000415 är det samhällsnämnden som ansvarar för dessa frågor.

3.3 Ansvarsfördelning mellan de behöriga myndigheterna

Ansvarsfördelningen för den offentliga livsmedelskontrollen fördelas enligt 23 § livsmedelsförordningen (2006:813). Mer information om ansvarsfördelningen mellan de olika behöriga myndigheterna finns i Sveriges nationella kontrollplan för livsmedelskedjan (NKP).

3.4 Ansvarsfördelning inom Härnösands kommun

I Härnösands kommun är samhällsnämnden i de flesta fall behörig kontrollmyndighet för kontrollen av livsmedel, dricksvatten och kontaktmaterial.

De faktiska kontrollaktiviteterna av alla typer av anläggningar utförs av handläggarna på samhällsförvaltningens miljöavdelning. Hur beslut om uppgifter delegeras till förvaltningens personal beskrivs i en av samhällsnämnden fastställd delegationsordning. Fattade delegationsbeslut anmäls till samhällsnämndens eller kommunstyrelsens nästkommande sammanträde.

I de fall samhällsnämnden bedriver livsmedelsverksamhet och tillsynsjäv uppstår sker kontrollen av anläggningen istället av kommunstyrelsen.

3.5 Opartiskhet på alla nivåer

3.5.1 Jäv och intressekonflikter

Myndigheter som fullgör offentliga förvaltningsuppgifter ska i sin verksamhet beakta allas likhet inför lagen och vara sakliga samt opartiska, se 1 kapitlet 9 § regeringsformen. Saklighet innebär att fall där de sakliga förutsättningarna är lika ska bedömas på samma sätt.

I förvaltningslagen (2017:900) stadgas till exempel att den som är jävig inte får ta del av handläggningen av ärendet eller inte heller närvara när ärendet avgörs.

Den behöriga myndigheten ska se till att det inte föreligger några intressekonflikter för den personal som utför offentlig kontroll, se artikel 5.1 c förordning (EU) nr 2017/625. Myndigheten ska också säkerställa att den offentliga kontrollen är opartisk, artikel 5.1 b i samma förordning. Begreppet ”intressekonflikt” i förordning (EU) nr 2017/625 är inte lika klart definierat som ”jäv” och kan ha en vidare innebörd. Det är därför inte säkert att kriteriet ”inte föreligger någon intressekonflikt” är uppfyllt även om jävsreglerna följs.

En kommun får inte vara organiserad så att samma nämnd utövar kontroll över sin egen verksamhet, 6 kapitlet 7 § kommunallagen. I 6 kapitlet 28 § kommunallagen regleras tillsynsjäv. Det innebär att förtroendevalda och anställda i kommunen är jäviga om ett ärende rör tillsyn över sådan kommunal verksamhet som han eller hon själv är knuten till.

Samhällsnämnden säkerställer den offentliga kontrollens opartiskhet på alla nivåer, det vill säga på handläggare-, chefs- och politikernivå samt att den är fri från intressekonflikter på följande sätt:

- Tillsynsjäv undviks på nämnds nivå genom att kontroll utförs av kommunstyrelsen i de fall som samhällsnämnden driver verksamheten.
- Rutiner för hur tillsynsjäv vid myndighetsutövning ska undvikas finns.
- Eventuella nämndsledamöter som driver livsmedelsanläggningar deltar inte i del av sammanträdet som rör livsmedelskontroll.
- Samtliga nämndsledamöter fyller i en blankett där de försäkrar att de kommer meddela eventuella situationer där jäv- eller intressekonflikt kan finnas kopplar mot registrerade livsmedelsföretag inom kommunen.
- Tillsynsjäv på förvaltningsnivå undviks genom att drift och kontroll ligger på olika avdelningar med olika chefer.
- Eventuella bisysslor tas upp på handläggarnas årliga medarbetarsamtal och det finns riktlinjer för detta.
- Varken handläggare eller chefer kontrollerar eller handlägger ärenden kopplade till anläggningar där det finns släktskap, vänskap eller andra kopplingar.

Rutin för jäv

G:\SA-SAMgem\Ny struktur Samhällsförvaltningen\Jäv

4 Samordning

Den egna kontrollverksamheten stärks genom samverkan med andra myndigheter och organisationer, men samverkan bidrar också genom att kalibrera kontrollverksamheten till att livsmedelskontrollen i Sverige som helhet likriktas.

Genom erfarenhetsutbyte med andra myndigheter och organisationer finns möjlighet att ta del av goda exempel som kan bidra till att utveckla verksamheten och skapar kontaktvägar som kan nyttjas vid exempelvis fuskutredningar och spårbarhetskontroller.

4.1 Samordning mellan behöriga myndigheter

Livsmedelskontrollen genomför följande aktiviteter för samordning med Länsstyrelsen i Västernorrlands län och med Livsmedelsverket.

- Härnösands kommun representerar tillsammans med Sundsvalls kommun Västernorrland i Sveriges Nätverk för Offentlig kontroll inom Livsmedelskedjan (SNOL).
- I det nationella varningssystemet iRASFF samarbetar landets kontrollmyndigheter för att lämna information om osäkra livsmedel.
- På Livsmedelsverkets sida för landets handläggare, www.livsteck.net finns ett arbetsrum för Västernorrlands län där bl.a. rutiner och informationsmaterial samlas för att dels få samsyn i länet i vissa frågor och dels för att dela med sig av framtaget material.
- Varje år deltar handläggarna på de länsmöten där representanter från länets kommuner, länsstyrelsen samt eventuellt Livsmedelsverket deltar. Däremellan sker kontakt via e-post eller telefon i angelägna ärenden.
- Det finns även ett samarbete med smittskyddsenheten på Region Västernorrland. Det anordnas smittskyddsträffar årligen där handläggare deltar tillsammans med övriga kommuner i länet samt smittskyddsläkare, smittskyddssköterskor och länsveterinärer. Det finns även gemensamma rutiner för hur t.ex. misstänkta matförgiftningar eller smittor som kan överföras via livsmedel eller dricksvatten ska hanteras.
- Handläggarna deltar i relevanta utbildningar som anordnas av Livsmedelsverket samt andra aktörer.
- Revision av kommunens livsmedelskontroll har tidigare genomförts av länsstyrelsen och/eller Livsmedelsverket.

4.2 Samordning inom behöriga myndigheter

Inom miljöavdelningen sker samordning framförallt genom att handläggarna har interna möten med eller utan miljöchef för regelbundna avstämningar. Vid dessa sker uppföljning av kontrollen, eventuell avrapportering och nyheter samt diskussion av specifika ärenden och bedömningar.

Gemensamma kontroller med fler än en handläggare utförs regelbundet för kalibrering och samsyn och för att säkerställa likvärdig kontroll och checklistor tas fram och används för likvärdig kontroll i projekt.

4.3 Delegering av uppgifter inom den offentliga kontrollen

Varken samhällsnämnden eller kommunstyrelsen delegerar någon uppgift inom sitt ansvarsområde till någon annan kontrollmyndighet.

5 Befogenheter och resurser för kontrollen

5.1 Kontrollmyndighetens befogenheter

Samhällsnämndens och kommunstyrelsens befogenheter och uppgifter i livsmedelskedjan som kontrollmyndighet regleras huvudsakligen i livsmedelslagen (SFS 2006:804) och livsmedelsförordningen (SFS 2006:813).

Enligt 11 § Livsmedelslagen (2006:804) ska offentlig livsmedelskontroll utövas av Livsmedelsverket, länsstyrelserna, andra statliga myndigheter och kommunerna.

Enligt 20 § i livsmedelslagen har kontrollmyndigheten rätt att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen.

Samhällsnämndens befogenheter fördelas till avdelningschef och handläggare på samhällsförvaltningens miljöavdelning genom delegation. Motsvarande delegation gäller när kontrollen utförs av kommunstyrelsen.

Gällande delegationsordning

G:\SA-SAMgem\Ny struktur Samhällsförvaltningen\Delegationsordning

5.2 Kontrollpersonal och utrustning

Behovet av kontrollpersonal utgår från behovet av planerad kontroll samt uppskattad tid för det händelsestyrda kontrollarbetet och oförutsedda händelser samt utrymme för skyldigheter utanför kontrollen, t.ex. nämndens serviceskyldigheter enligt förvaltningslagen och livsmedelslagen. Vilka resurser som avsätts varje år varierar dock och framgår av verksamhetsplanen.

Det bedöms finnas förutsättningar för att ha tillräckligt med personal för att genomföra kontrolluppdraget och vid längre frånvaro (t.ex. föräldraledighet, långvarig sjukdom) anställs vikarier. Extern kontrollpersonal har inte förordnats. Kontrollen leds av en miljöchef som ansvarar för planering och uppföljning av verksamheten.

För att säkerställa att intressekonflikter undviks för kontrollpersonal finns rutiner för jäv och bisysslor. Jävsfrågor tas även upp återkommande i nämnden och eventuella bisysslor på det årliga utvecklingssamtalet. Tack vare tillgång till relativt många handläggare finns goda möjligheter att fördela arbetet så att ingen handläggare kontrollerar anläggningar där de har en relation till verksamheten som kan uppfattas som opartisk.

Myndighetens handläggare har i huvudsak tillgång till den utrustning och de utrymmen och de hjälpmedel som behövs.

För faktiskt behov och tillgångar, se Behovsinventering för aktuellt år

5.3 Finansiering av kontrollen

Den offentliga kontrollen finansieras med avgifter enligt förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter. De taxebestämmelser som tillämpats är fastställda i kommunfullmäktige, KF 2021-12-20 §137. Avgift tas ut för den faktiska tid som lagts ned på kontrollen och debiteras i efterhand.

Offentlig kontroll som ursprungligen inte varit planerad enligt artikel 79.2 c i förordning (EU) nr 2017/625., dvs. uppföljande kontroller i samband med bristande efterlevnad, till exempel uppföljande kontroller och kontroller i samband med befogade klagomål, finansieras på samma sätt men även eventuella kostnader för omprov.

Övriga kontrollrelaterade uppgifter som exempelvis allmän rådgivning till verksamheter, information till allmänheter, utredningar av obefogade klagomål, överklagningsärenden, motionssvar och beredskapsarbete finansieras istället vi anslag.

5.3.1 Härnösands taxa för offentlig kontroll inom livsmedelslagstiftningen
Samtliga avgifter som tas ut bygger i grunden på en timtaxa. Timtaxan har beräknats genom modell från Sveriges kommuner och regioner, SKR och täcker de kostnader som uppstår direkt vid genomförande av offentlig kontroll och finansierar även vissa overheadkostnader.

För att beräkna timavgiftens storlek behövs förutom uppgifter om kostnader för livsmedelskontrollen även uppgifter om vilka delar av kontrollarbetet som ska finansieras av avgifter respektive anslag.

Timavgiften fastställdes 1212 kr för år 2023 och kan räknas upp årligen.
För år 2026 är timavgiften 1300 kr, KF 2025-12-15 § 162.

5.4 Kompetenskrav och utbildning

Samhällsnämnden, kommunstyrelsen och förvaltningens handläggare måste ha den kompetens som behövs för att kunna utföra sina uppgifter på ett effektivt och verkningsfullt sätt samt att uppgifterna utförs enhetligt.

Det omfattar både att identifiera vilka behov man har, kartlägga vilken kompetens som finns i organisationen, identifiera utbildningsbehovet och genomföra eller delta i utbildningar och följa upp resultatet, lämpligen i en kompetensförsörjningsplan. Kompetensförsörjningen säkerställs i första hand genom utbildningsinsatser, studiebesök och deltagande i olika projekt.

Eftersom det inte finns några definierade utbildningskrav på personal som utför offentlig kontroll inom livsmedelsområdet identifierar samhällsnämnden själv personalens utbildningsbehov.

5.4.1 Kompetensprofil

För att arbeta med offentlig kontroll i Härnösands kommun krävs det som grund en adekvat universitets- eller högskoleutbildning med naturvetenskaplig inriktning, god kunskap om livsmedelshygien, livsmedelslagstiftning, metodik och förvaltningsrätt samt B-körkort.

Även myndighetens ledning måste ha tillräcklig kompetens för att kunna bedöma myndighetens kompetensbehov vid rekrytering och val av utbildningar för kontrollpersonalen.

5.4.2 Utbildning av anställd personal

Det är en självklarhet att personalen inom livsmedelskontrollen ständigt söker information och bevakar aktuella webbplatser för att säkerställa att man håller sig uppdaterad inom respektive kompetensområde, gällande lagstiftning och annat som berör kontrollen.

I den årliga planeringen av livsmedelskontrollen ingår kompetensförsörjning som en central del. Detta genom att befintlig kompetens jämförs med behovet, framförallt inom följande parametrar:

- anläggningstyper
- aktuell lagstiftning
- arbetsuppgifter
- kontrollområden samt
- kontrollmetoder.

En kompetensinventering sker årligen i behovsinventeringen och i samband med det årliga utvecklingssamtalet upprättas en individuell kompetensutvecklingsplan. Kompetensutveckling sker löpande genom deltagande i kurser anordnade av Livsmedelsverket och andra aktörer. Kunskapsutbyte sker bl.a. genom att handläggarna deltar i de länsträffar som regelbundet sker i Västernorrlands län samt att handläggarna regelbundet besöker och tar del av aktuell information på www.livsteck.net.

För faktiskt behov och tillgångar, se Behovsinventering för aktuellt år

6 Organisation och utförande av kontrollen

6.1 Registrering av kontrollobjekt

Samhällsnämnden och kommunstyrelsen är skyldiga att upprätthålla en uppdaterad förteckning över de aktörer och anläggningar som är föremål för kontroll. Ansvaret för den operativa kontrollen omfattar knappt 210 dricksvatten- och livsmedelsanläggningar. Samtliga registrerade anläggningar förs i verksamhetssystemet EDP Vision med vissa kompletterande uppgifter i ett Excelregister. I verksamhetssystemets anläggningsregister framgår bl.a. vilken verksamhet som bedrivs, vem som är verksamhetsutövare, var verksamheten bedrivs, om det är en mobil anläggning, verksamhetens riskklass och kontrollfrekvens samt i vissa fall praktisk information som kontaktpersoner, öppettider m.m.

Handläggarna uppdaterar nämnda register kontinuerligt efter utförd kontroll, mottagna anmälningar för registrering eller att verksamheter upphör, genomförd riskklassning eller mottagit information på annat sätt. Uppgifterna ses även årligen över i samband verksamhetsplaneringen och inför debiteringen av de årliga kontrollavgifterna.

Såväl registrering som debitering sker i enlighet med Livsmedelsverkets stödjande instruktioner på Kontrollwiki.

6.1.1 Uppgifter i EDP Vision

Alla anläggningar som Härnösands kommun har kontrollansvar för registreras utan krav på godkännande. Det innebär att verksamhetsutövaren anmäler verksamheten genom kommunens e-tjänst.

Utifrån anmälan bedömer handläggare om verksamheten omfattas av krav på registrering, att vi är rätt myndighet och att godkännandeprovning inte krävs för verksamheten. Därefter förs verksamheten in i EDP Vision samt i kompletterade Excelfil och anmälningsavgiften motsvarande en timme debiteras.

Riskklassning och beslut om kontrollfrekvens görs i allmänhet efter att anläggningen blivit besökt och kontrollerad för första gången.

6.1.2 Kontroll av nyregistrerade anläggningar

I Härnösand registreras i storleksordningen 20 till 30 anläggningar varje år. Dessa verksamheter är inom alla branscher och kan vara såväl helt nya verksamheter även om ägarbyten är betydligt vanligare.

Nya anläggningar bedöms som prioriterade anläggningar för kontroll och ska få sin första kontroll inom två månader från angivet startdatum. Flyttas detta fram kan såklart tidpunkten för det första kontrollbesöket också flyttas fram.

6.2 Prioriteringar inom livsmedelskontrollen - riskbaserad kontroll

Samtliga anläggningar riskklassas enligt Livsmedelsverkets nya modell för riskklassning och tilldelas en kontrollfrekvens per fem år beroende på verksamhetens inriktning, aktiviteter, produktgrupper och omfattning. Särskilda justeringar kan göras för anläggningar där modellen inte bedöms ge en rättvisande bild av kontrollbehovet.

I livsmedelskontrollens register framgår riskklass samt antalet kontroller under en femårsperiod, eventuell justering och reducering.

6.2.1 Fördelning av anläggningar

De 209 st registrerade livsmedelsanläggningarna är fördelade enligt följande huvudinriktningar (2026-02-23) och branscher.

Dricksvatten	17 st	<ul style="list-style-type: none">• Kommunala dricksvattenanläggningar• Privata dricksvattenanläggningar
Huvudkontor	2 st	
Sista led	183 st	<ul style="list-style-type: none">• Bageri• Butik• Café• Kiosk• Kosttillskott• Mobila anläggningar• Pizzeria• Restaurang• Snabbmat• Tillverkning• Vård, skola och omsorg – Mottagningskök• Vård, skola och omsorg – Tillagningskök
Tidigare led	6 st	<ul style="list-style-type: none">• Distribution• Importör• Lagerhållning• Tillverkning

6.2.2 Övergripande planering

Planeringen ska säkerställa att alla verksamheter blir kontrollerade i enlighet med sin beslutade kontrollfrekvens och att alla relevanta krav kontrolleras under en femårsperiod. För att säkerställa detta samt att den kontroll som genomförs är effektiv och ändamålsenlig sträcker sig den övergripande planeringen över flera år.

Enligt den nya riskklassningen har anläggningarna fastställda kontrollfrekvenser vilka varierar mellan 1 och 15 besök under en femårsperiod.

Beroende på riskklassning och erfarenhet så fördelas kontrolltiden på revisioner, inspektioner, provtagning eller eventuell kartläggning. En kontrollinsats beräknas ta 3-4 timmar i genomsnitt och normalläget är oanmäld inspektion, se tabell 3 på nästa sida.

Tabell 3: Antal planerade kontrollbesök på en anläggning utifrån deras tilldelade kontrolltid.

Frekvens	Antal anläggningar	Revision	Inspektion	Provtagning
3 besök/år	4 st	0-1 gång	2-3 gånger	Minst 1 gång per år
2 besök/år	5 st	0-1 gång	1-2 gånger	Minst en gång per år vid hälften av anläggningarna
0,8-1 besök/år	81 st		1 gång	Vid minst var fjärde anläggning
0,4-0,6 besök/år	81 st		1 gång	
0,2 besök/år	36 st		1 gång	
Antal planerade kontroller 2026: 152 st				

6.2.3 Operativ verksamhetsplan

Varje år fastställs en verksamhetsplan där det framgår mer vilka typ av kontrollinsatser som är planerade att ske, vilken typ av anläggningar som berörs av varje insats samt vilken metod som är planerad.

Med verksamhetsplanen som grund läggs sedan planerat antal kontrollbesök in i en Excelfil där det tydligt framgår hur många besök som är planerade för respektive anläggning, ungefär när i tid som kontrollen ska ske samt typ av kontrollinsats som är planerad och med vilket fokus. Kontroller planeras överlag utifrån risker i aktuell bransch, tidigare erfarenheter från verksamheten och utifrån de operativa målen, se avsnitt 2.2.3.

Vid misstanke om matförgiftningsutbrott eller livsmedel som är felmärkta eller kontaminerade med allergen får dessa ärenden högsta prioritet.

För planerade insatser, se Verksamhetsplan för aktuellt år

6.3 Rutiner för utförande av kontroll

Enligt artikel 12.1 i förordning (EU) 2017/625 ska det finnas dokumenterade förfaranden med information och instruktioner till kontrollpersonalen.

Kontrollarbetet utförs i enlighet med Livsmedelsverkets stödjande instruktioner på Kontrollwiki samt eventuella handböcker och vägledningar.

Den planerade kontrollen utförs till största del i form av oanmälda inspektioner. Revisioner sker framförallt på större anläggningar samt inom dricksvattenkontrollen. Inför kontrollerna, oavsett kontrollmetod, tar handläggarna fram anpassade checklistor eller annat underlag innehållande de kontrollområden, lagstiftningsområden och eventuella operativa mål som valts som fokusområde.

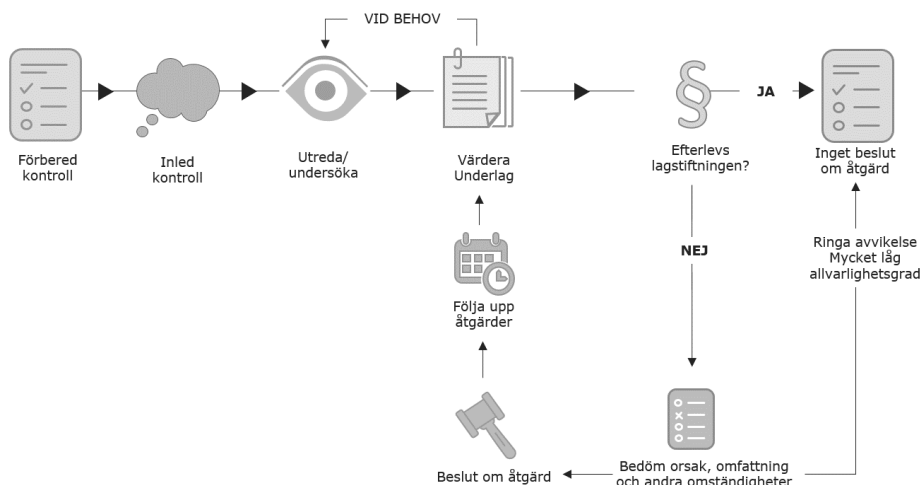
Vid planering av kontrollen tas hänsyn till:

- Identifierade risker
- Uppgifter som tyder på att konsumenten vilseleds
- Tidigare kontrollresultat
- Resultaten från företagens egenkontroll
- Information om bristande efterlevnad.

Kontrollen utförs för att identifiera avsiktliga överträdelser och eventuellt fusk.

6.3.1 God kontrollsed och kontrollprocessen

Handläggarna utgår från Livsmedelsverkets modell för *Kontrollprocessen* för varje enskilt kontrollbesök, från förberedelse till avvikelsehantering, se figur 1 nedan samt avsnitt 7.

Figur 1: Livsmedelsverkets modell för kontrollprocessen.

Syftet med kontrollprocessen är att:

- Öka rättssäkerheten för företagen
- Öka tydligheten för företagen kring vilka krav som myndigheten ställer
- Fokusera på de avvikelser som innebär risk för människors hälsa och risk för att människor vilseleds
- Anpassa kontrollen till de krav som ställs på myndigheten i förordning (EU) 2017/625.

Utgångspunkten är därför att kontrollen ska vara:

Riskbaserad	Prioritera det som är av störst betydelse för att skydda konsumenternas hälsa och intressen
Verkningsfull	Förekommande avvikelser ska upptäckas och krav på åtgärder ska ställas
Rättssäker	Kontrollen ska utgå från lagstiftningens ramar
Likvärdig	Arbetsättet ska vara enhetligt och ge ett likvärdigt resultat
Tydlig	Gentemot de som kontrolleras och om vilka krav som ställs
Objektiv	Bedömningar ska baseras på fakta
Systematisk	Systematiska arbetsätt ska användas

Sammanfattningsvis ska kontrollen ha ett systematiskt och enhetligt arbetsätt. Arbetsättet ska underlätta för handläggarna att fatta välgrundade och likriktade beslut som vilar på sakligt, objektiva underlag.

6.4 Provtagning och analys

Härnösands kommun har ett avtal med det ackrediterade laboratoriet SGS Analytics Sweden AB och avtalet baserar sig på Livsmedelsverkets vägledning¹. Avtalet löper dock ut under början av 2026. En ny upphandling påbörjades under föregående år och avtals skrivs inom kort.

Anlitat laboratorium kontrolleras vid upphandling och om annan analys än den som upphandlats försäkras det att laboratoriet har ackreditering för aktuell analys.

Kontrollmetoden provtagning används främst vid:

- i den planerade kontrollen eller i projekt (länsprojekt eller riksprojekt)
- utredning av matförgiftningar
- misstanke om kontaminering av allergen i en produkt
- verifiering av märkning på produkt eller företagets egen provtagning

Även andra typer av provtagning sker regelbundet med hjälp av egen mätutrustning med syfte att såväl öka kunskaperna hos verksamhetsutövarna som att utifrån mätresultatet föra en diskussion och förbättring. I dagsläget sker regelbunden provtagning av TMP (totalt polärt material) i olja samt provtagning av rengöring av ytor med en ATP-mätare.

6.5 Rapportering av kontrollresultat

I samband med ett kontrollbesök sammanfattas resultatet muntligt och eventuella avvikelser diskuteras med verksamheten. Resultatet från all genomförd kontroll dokumenteras i verksamhetssystemet EDP Vision som rapport, notering samt eventuellt beslut. Oavsett kontrollmetod och om det förekommit bristande efterlevnad eller inte får livsmedelsföretagaren alltid ta del av kontrollresultatet, i regel i form av en skriftlig rapport som skickas till verksamheten, framförallt via e-post då ett digitalt flöde eftersträvas.

Mallar för kontrallrapporter finns framtagna och dessa följer Livsmedelsverkets förslag till kontrollrapport. Av dessa framgår syftet med kontrollen, de kontrollmetoder som tillämpats, resultatet och i förekommande fall, de åtgärder som förväntas vidtas.

Resultaten från genomförd kontroll rapporteras årligen till Livsmedelsverket. Rapporteringen sker på en särskild webbsida där dels en rapporteringsfil från verksamhetssystemet laddas upp samt att vissa sammanfattande uppgifter registreras i ett webbformulär. Detta sker efter avslutat kontrollår i januari varje år. Livsmedelsverket sammanställer det totala resultatet över Sveriges livsmedelskontroll och rapporterar detta till EFSA och EU-kommissionen, som i sin tur sammanställer resultatet för hela EU.

Nytt framåt är att Livsmedelsverket utifrån uppgifterna som lämnas i myndighetsrapporteringen kommer följa upp hur väl en myndighet, respektive den svenska livsmedelskontrollen som helhet, uppfyller vissa krav. Värdena på de olika indikatorerna beräknas och vägs samman till ett index som ger en helhetsbild av hur kontrollmyndigheten ligger till. Indexet kan användas för en översiktlig jämförelse mellan kontrollmyndigheter och till att följa hur kontrollverksamheten utvecklas och kommer att publiceras.

¹ Upphandling av analystjänster för offentlig kontroll av livsmedel och för föreskriven regelbunden kontroll av dricksvatten

6.6 Öppenhet i kontrollen

I Sverige regleras öppenheten i kontrollen framförallt av tryckfrihetsförordningen och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). I korthet innebär det att alla myndigheter är skyldiga att föra register över de allmänna handlingar som finns hos myndigheten. Ett sådant register kallas vanligtvis för diarium. I diariet registreras uppgifter om dels de handlingar som kommer in till myndigheten, till exempel brev och ansökningar, dels de handlingar som upprättas vid myndigheten, till exempel beslut och kontrollrapporter. I diariet registreras både offentliga och hemliga handlingar.

Vem som helst har rätt att begära att få se en handling som finns hos en myndighet. En allmän handling är vanligen också offentlig, det vill säga vem som helst får ta del av den. Vissa handlingar kan dock innehålla uppgifter som är sekretessbelagda, alltså hemliga. Detta ska prövas av myndigheten utifrån gällande lagstiftning när någon ber att få ut en handling.

I dagsläget sker ingen publicering av kontrollmaterial som kontrollplaner, kontrollrapporter, olika sammanställningar eller liknande på www.harnosand.se. Det sammantagna resultatet av livsmedelskontrollernas resultat i Härnösands kommun, publiceras i den nationella rapport som Livsmedelsverket publicerar.

7 Åtgärder vid bristande efterlevnad av lagstiftningen

Det är alltid livsmedelsföretagarens ansvar att följa de regler som finns på livsmedelsområdet. I artikel 138 i förordning (EU) 2017/625 framgår att om en kontrollmyndighet konstaterar bristande efterlevnad, en avvikelse, ska den vidta åtgärder för att se till att företagaren rättar felet. Att ställa krav på att företagaren ska vidta vissa åtgärder eller upphöra med något i sin verksamhet är ett myndighetsbeslut. Beslut om åtgärd behöver anpassas efter situationen. Beslutet ska säkerställa att företagaren åtgärdar avvikelsen och förebygga att den upprepas igen. Myndigheten behöver därför ta hänsyn till avvikelens omfattning och orsak, samt företagarens ansvar.

Det betyder att myndigheten har en skyldighet att utreda konstaterad bristande efterlevnad så att myndigheten kan vidta egna, effektiva åtgärder.

De åtgärder en myndighet kan vidta vid bristande efterlevnad av livsmedelslagstiftningen är i huvudsak av tre slag:

- administrativa åtgärder
- åtalsanmälan
- sanktionsavgifter

När det upptäcks att en företagare av olika anledningar inte följer reglerna och kan konstatera bristande efterlevnad vidtas åtgärder för att se till att företaget åtgärdar avvikelserna. Konstaterade avvikelser följs alltid upp på ett eller annat sätt, för att kontrollen ska få avsedd effekt.

Efter det att en åtgärd vidtagits behövs det följas upp att åtgärden varit verkningsfull, det vill säga att avvikelserna verkligen åtgärdats, exempelvis genom en uppföljande kontroll.

Handläggarna arbetar huvudsakligen i linje med Livsmedelsverkets stödjande instruktioner för livsmedelskontrollen, tillgängliga på Kontrollwiki, kontrollprocessen, och i verksamhetssystemet EDP Vision finns mallar för beslut. För mer information om hur arbetsflödet är tänkt att gå till, se figur 1.

Inom myndigheten regleras juridiska befogenheter med delegationsordning. För att kontroll ska kunna utföras effektivt och för att säkerställa att sanktioner vidtas har livsmedelskontrollens handläggare långtgående delegation. På delegation kan handläggare meddela föreläggande och förbud, dessa delges samhällsnämnden eller kommunstyrelsen vid varje sammanträde.

Gällande delegationsordning

G:\SA-SAMgem\Ny struktur Samhällsförvaltningen\Delegationsordning

7.1 Uppmaning till rättelse

När det vid ett kontrollbesök konstateras att det förekommer avvikelser från livsmedelslagstiftningen kommuniceras detta muntligen på plats och sedan skriftligen i en kontrollrapport. Ett yttrande från verksamheten på det som konstaterats efterfrågas alltid, oavsett allvarlighetsgrad.

- I de fall avvikelserna är av allvarligare art och rättelse behöver vidtas innehåller kontrollrapporten informationen att det kan komma att fattas beslut om krav på åtgärder. Tillkommer inga synpunkter eller information om att åtgärder redan är vidtagna fattas ett föreläggande eller förbud.
- Vid så kallade ringa avvikelser, det vill säga om avvikelserna inte har någon eller begränsad betydelse för människors hälsa och inte heller riskerar att människor vilseleds mer än marginellt uppmanas meddelas istället att avvikelserna följs upp vid en kommande kontroll. Detta sker dock endast i undantagsfall och undviks i den mån det går, se konsekvens i avsnitt 2.4.

7.1.1 Uppföljning av avvikelser

Avvikelseerna följs normalt upp genom olika former av extra uppföljande kontroll, men beroende på allvarlighetsgraden och när i tid som anläggningen ska besökas nästa gång enligt fastställd kontrollfrekvens kan de istället följas upp vid en kommande kontroll av lagstiftningsområdet. Oavsett uppföljningssätt finansieras tiden för uppföljande kontroll med en timavgift som debiteras efter utförd kontroll.

Visar det sig vid uppföljning att företaget inte självantagit åtgärdat bristerna används som regel administrativa sanktioner, enligt artikel 138 i förordning (EU) nr 2017/625 samt 22-24 §§ i livsmedelslagen, se avsnitt 7.2.

7.2 Administrativa åtgärder

De administrativa åtgärderna är kontrollmyndighetens främsta verktyg för att säkerställa att lagstiftningen på livsmedelsområdet följs. De är framåtsyftande och ska säkerställa att konstaterade brister åtgärdas och inte upprepas.

Dee beslut om åtgärder som används främst är:

- Föreläggande (att vidta vissa åtgärder)
- Förbud (att bedriva viss verksamhet)
- Förbud att bedriva livsmedelsverksamhet i anläggningen (stängning)
- Förbud mot utsläppande på marknaden (saluförbud)
- Omhändertagande av livsmedel och/eller destruktionsåtgärder

Användningen av dessa verktyg begränsas inte av att vissa gärningar kan anses som ringa i straffrättslig bemärkelse. Det är alltså möjligt, så länge det är proportionerligt, att utfärda ett föreläggande som gäller en bristande efterlevnad och som en domstol skulle bedöma som ett ringa brott mot livsmedelslagstiftningen.

Om det vid ett kontrollbesök konstateras att det förekommer avvikelser av allvarligare art, om företaget tidigare visat prov på bristande efterlevnad eller om det vid uppföljning visar sig att frivillig rättelse inte vidtagits, se avsnitt 7.1, kommuniceras detta muntligen på plats och sedan skriftligen i en kontrollrapport samt i ett sanktionsbeslut.

Vid val av sanktion beaktas proportionalitetsprincipen, det vill säga det tas hänsyn till nyttan i förhållande till ingripandet och det används inte hårdare metoder än som behövs för att uppnå det önskade resultatet.

Många gånger kan dock ett samtal vara minst lika effektivt som tvingande beslut. Information och andra stödinsatser är också viktiga verktyg för att företaget ska komma till rätta med problem. Vilket verktyg som väljs avgörs från fall till fall då att uppnå målet är viktigare än val av verktyg.

7.3 Åtalsanmälan

Ett sätt för kontrollmyndigheten att indirekt ingripa mot överträdelser är att göra en åtalsanmälan. Åtalsanmälan och eventuella straff är bakåtsyftande och avser överträdelser som har skett. De syftar inte till att företagaren ska vidta åtgärder och korrigera avvikelser. Åtalsanmälan ersätter inte administrativa åtgärder.

Om en överträdelse som är straffbelagd konstateras görs en åtalsanmälan och den rättsliga processen sköts sedan av polis/åklagare. Eventuellt kan det bli aktuellt att samhällsnämnden eller kommunstyrelsen ombeds lämna ytterligare uppgifter eller att en handläggare kallas som vittne till en rättegång.

7.4 Sanktionsavgifter

Kontrollmyndigheter är skyldiga att besluta om och ta ut sanktionsavgifter i vissa angivna fall av överträdelser av enklare karaktär. Sanktionsavgifterna är en del av det straffrättsliga området och är alltid bakåtsyftande. Sanktionsavgifter ersätter inte administrativa åtgärder.

Inom livsmedelskontrollen handlar det huvudsakligen att i de fall en verksamhet startat utan att ha anmält anläggningen för registrering tas en sanktionsavgift ut istället för att överlämna en åtalsanmälan till polis och åklagare.

8 Uppföljning och utvärdering av kontrollen

Samhällsnämnden ska säkerställa att den kontroll som sker är verkningsfull och lämplig. Det finns därför rutiner för att verifiera kontrollverksamheten och nämnden behöver vidta åtgärder om brister konstateras - det vill säga en kontinuerlig verifiering och uppföljning av mål, aktiviteter och arbetssätt.

Verifieringen utförs på olika nivåer:

Planering	Överensstämmer arbetssätt, planer och mål med lagstiftningens krav?
Genomförande	Följs instruktioner, tänka arbetssätt och planer? Är kontrollen likriktad?
Utvärdering	Uppnås myndighetens mål med de arbetssätt som finns? Behöver verksamheten förändras framöver?

8.1 Uppföljning

8.1.1 Livsmedelsverkets indikatorer

På nationell nivå ansvarar Livsmedelsverket för att följa upp och utvärdera hur kontrollen fungerar. De inrapporterade uppgifterna stäms bland annat av med indikatorer Livsmedelsverket tagit fram utifrån ledorden inom *God kontrollsed*, för mer information, se avsnitt 2.1.2 samt tabell 4 nedan.

Tabell 4: Livsmedelsverkets indikatorer.

Ledord	Indikator	Mått	Mål	Kommentar
Riskbaserad	Tillräckligt med riskbaserad kontroll genomförs	Andel utförda kontrolltillfällen av fastställda kontrolltillfällen enligt riskklassning. Följs upp årligen för en rullande femårsperiod.	>90%	
	Verksamheter med hög risk får tillräckligt många kontroller	Andel utförda kontrolltillfällen av fastställda kontroller enligt riskklassning, för en rullande femårsperiod, för högriskverksamheter.	>90%	
	Spårbarhet kontrolleras	Andel utförda kontrolltillfällen av fastställda kontroller enligt riskklassning, för en rullande femårsperiod, för högriskverksamheter.	>90%	
Verkningsfull	Kontrollen ger effekt	Andel avvikelser som åtgärdats inom ett år från att de konstaterats.	>75 %	
Rättssäker	Rättssäkra myndighetsåtgärder vid avvikelser	Andel avvikelser som förenas med ett åtgärdskrav i form av beslut	-	Arbete för att undvika ringa avvikelser behövs
Likvärdig	Kontrollen ger ett likvärdigt utfall mellan myndigheter	Andel myndigheter som finns inom plus minus 10 procentenheter från medianvärdet, när man tittar på andelen av kontrollresultat för rapporteringspunkterna J03 och J08 som angetts som "Med avvikelse".	-	Följs på nationell nivå när det avser jämförelse till andra

8.1.2 Kontrollverksamhets uppföljning

Kontrollverksamheten följs upp regelbundet och vid behov sker prioriteringar och omfördelning. Aktuella händelser i omvärlden kan innebära förändringar av planeringen.

Uppföljningen är såväl kvantitativ, det vill säga av mängden utförd kontroll, men också för att säkerställa att kontrollen har effekt.

- Handläggare har regelbundet interna avstämningsmöten, varannan vecka. Dessa hålls dels i planeringssyfte men även för samsyn och kalibrering när det gäller bedömningar, utformning av kontrollrapporter eller beslut m.m.
- Minst månadsvis sker uppföljning av planen för den planerade kontrollen, det vill säga att kontroll utförs i planerad takt.
- Det sker regelbundet genomgång av de avvikelser som upptäckts och att de åtgärdats inom utsatt tid.
- Saminspektioner genomförs, såväl för samsyn som för att utvärdera och säkerställa kvaliteten och nivån på bedömningar vid kontrollerna. Vid kontroller där två handläggare deltar läses rapporten av båda innan den skickas till verksamhetsutövaren.
- Uppföljning av verksamhetsplanen sker varje kvartal.
- Slutlig uppföljning av genomförda kontrollinsatser utvärderas mot verksamhetsplanen liksom fastställda mål efter avslutat kontrollår och rapporteras till samhällsnämnden. Tillsammans med behovsinventeringen används resultatet som underlag för nästa års planering.
- Genomgång av rutiner och mallar sker löpande under året och dessa revideras vid behov.

8.2 Revisioner

Varje medlemsstat i EU ska ha ett revisionssystem för att granska den offentliga kontrollen. Systemet ska omfatta alla kontrollmyndigheter i livsmedelskedjan. Revisionerna kan vara interna eller utförda av en extern part.

8.2.1 Extern revision

Den kommunala livsmedelskontrollen revideras kontinuerligt av länsstyrelserna. Varje länsstyrelse ansvarar för att upprätta en riskbaserad revisionsplan för kommunerna inom det egna länet. Livsmedelsverket har utfärdat stödande instruktioner till länsstyrelsen i hur revisionerna ska gå till, *Revision av kontrollmyndigheternas livsmedelskontroll*.

Länsstyrelsen ansvarar även för uppföljning av att kommunen vidtar åtgärder för att avhjälpa eventuella avvikelser. Om länsstyrelsen bedömer att kommunen inte vidtar tillräckliga åtgärder kan länsstyrelsen begära att Livsmedelsverket förelägger kommunen att vidta rättelse.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län ska enligt uppgift utföra externa revisioner av samhällsnämndens livsmedelskontroll vart fjärde år. Revision har genomförts av livsmedelskontrollen år 2009 och 2015.

Några revisioner sker dock inte i dagsläget. En utredning pågår nu för hur Länsstyrelsernas uppdrag inom området ska se ut framåt i tiden eftersom länsstyrelserna saknar både bemyndigande och klargjord finansiering för arbetsuppgiften, till dess är revisionerna pausade.

Som kontrollmyndighet finns dock en skyldighet att själv genomföra revisioner för att försäkra sig om att den offentliga kontrollen är ändamålsenlig och effektiv. Eftersom revisionerna fortfarande är pausade och åren går finns behov av att se till att revision görs på ett eller annat sätt.

8.2.2 Intern revision

Revision internt av Härnösands kommuns revisorer. De granskar årligen verksamheter som sker inom alla nämndernas ansvarsområden, varför även revision av livsmedelskontrollen kan bli aktuellt.

8.3 Utvärdering

Enligt artikel 12.2 i förordning (EU) nr 2017/625 ska en kontrollmyndighet som utför livsmedelskontroll kunna verifiera att den kontroll som utförs är effektiv. Den effekt som eftersträvas är bland annat att upptäcka avvikelser som kan orsaka hälsofara eller bristande redlighet och förmå företagen att åtgärda bristerna inom rimlig tid.

Livsmedelskontrollen utvärderas framförallt genom att fastställda mål följs upp årligen samt att det stäms av hur kontrollarbetet ligger till i förhållande till Livsmedelsverkets indikatorer, se avsnitt 2.4. Resultatet av utvärderingen användas vid planering av kommande års kontroll.

8.3.1 Insikt

Härnösands kommun deltar i SKR:s servicemätning av kommunernas myndighetsutövning där livsmedelskontrollen är ett av de myndighetsområdet som mäts.

Efter genomförd kontroll skickas en enkät till de livsmedelsaktörer som varit föremål för kontrollen. Enkäten består av frågor fördelade i serviceområdena tillgänglighet, information, bemötande, kompetens, rättssäkerhet och effektivitet.

Resultaten utgör ett konkret verktyg för förbättringsarbete och anlita konsult sammanställer årligen rapporter med vilka områden som är lämpliga att behålla på samma sätt eller där förbättringar är lämpliga.

9 Beredskap

Samhällsnämnden ska ha beredskapsplaner, och vara beredd att genomföra dessa planer, så att åtgärder snabbt och verkningsfullt vidtas om livsmedel, dricksvatten eller kontaktmaterial utgör en allvarlig risk, antingen direkt eller via miljön.

Det framgår av artikel 5.1 i och artikel 115 i förordning (EU) nr 2017/625. Det finns även krav på vad beredskapsplanen för en myndighet som kontrollerar livsmedel och dricksvatten ska innehålla. Se 3 d och h § i LIVSFS 2005:21.

Vid en kris ska kontrollmyndigheten:

- spåra smitta eller förorening i livsmedel och dricksvatten
- agera så att smittan eller föroreningen inte sprids
- kommunicera med alla som berörs av krisen

En lista över de behöriga myndigheternas beredskapsarbete inom livsmedelskedjan beskrivs under rubriken ”Beredskapsplaner och ömsesidigt stöd” i Sveriges nationella kontrollplan för livsmedelskedjan.

9.1 Beredskap inom Härnösands kommun

- Vid extraordinära händelser hänvisas till kommunens krisledningsplan.
- Vid allvarliga händelser kan krisledning starta snabbt via *Tjänsteman i beredskap*, TiB finns tillgänglig dygnet runt, året runt.
- Vid onormal eller extraordinära händelser ska livsmedelskontrollen i första hand ske på samma sätt och av samma personer som vanligtvis fullgör dessa uppgifter. För att handläggarna ska kunna arbeta uthålligt kan det finnas behov av att ett arbetsschema upprättas.
- Vid allvarliga störningar såsom större utbrott eller kris i leveranskedjan, finns en larmlista som nås via SOS-alarm varvid miljöchefen kan kontaktas även utanför kontorstid som vid behov beordrar in handläggare på samhällsförvaltningen.
- Vid inkommande RASFF och iRASFF skickas dessa till samhallsforvaltningen@harnosand.se som bevakas dagligen och meddelandet fördelas till ansvarig handläggare samt för kännedom till övriga. Samtliga handläggare har inloggning för rapportering.
- Vid utbrott hänvisas till de gemensamma rutinerna för Västernorrlands län som uppdateras årligen. Avtalet med anlitat laboratorium omfattar leverans och mottagning av livsmedelsprover även utanför kontorstid.

Kontroll av livsmedel, inklusive dricksvatten räknas som samhällsviktig verksamhet och ska därför kontinuitetsplaneras. En kontinuitetsplan påbörjades hösten 2025 planeras därför att färdigställas under våren 2026.

Framåt kommer det finnas behov av att årligen följa upp beredskapsarbetet upp och revideras vid behov. Erfarenheter från verkliga händelser och övningar används för att stärka kommunens förmåga inför framtiden.

Rutin för matförgiftningar och smittskydd

G:\S A-SAMgem\Ny struktur Samhällsförvaltningen\Miljö\Smittskydd

10 Nationell kontrollplan för livsmedelskedjan

I Sveriges fleråriga nationella kontrollplan för livsmedelskedjan beskrivs hur den offentliga kontrollen i hela livsmedelskedjan är organiserad, hur den genomförs och hur den utvecklas. Där finns även övergripande mål som är gemensamma för alla myndigheter som ansvarar för offentlig kontroll i livsmedelskedjan samt operativa mål inom lagstiftningens olika områden och aktiviteter för att nå målen.

Kontrollplanen finns på www.NKP-webben.se

Uppföljning och utvärdering

Livsmedelskontrollen

2025

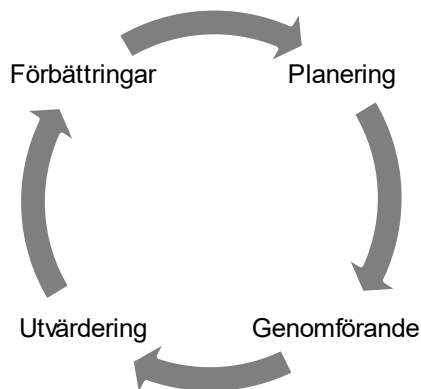

Bakgrund

Syftet med den offentliga kontrollen är att verifiera att företagen uppfyller lagstiftningens mål så att säkra livsmedel produceras och konsumenterna inte vilseleds. Vidare ska kontrollen vara verkningfull och lämplig. Den ska också vara riskbaserad och genomföras så ofta som det är lämpligt, så att kontrollen får avsedd effekt.

För att uppnå detta krävs ett systematiskt arbetssätt som säkerställer att kontrollen upprätthåller en viss kvalitet, men också att den utvecklas.

Av kontrollförordningen framgår bland annat att kontroll ska bedrivas med kvalitet och enhetlighet. Vidare ska kontrollmyndigheten ha dokumenterade förfaranden för sin kontroll (planering), kontrollen ska följas upp och utvärderas (utvärdering) och man ska vidta korrigerande åtgärder (förbättringar) om brister noteras. Detta brukar beskrivas i en etablerad modell för förbättringsarbete, det så kallade förbättringshjulet. Varje kontrollmyndighet ansvarar för planering, genomförande, utvärdering och förbättring av den egna kontrollverksamheten.

Planering	Omfattar bl.a. årlig kontrollplanering baserad på mål och prioriteringar och dokumenterade förfaranden.
Genomförande	Omfattar genomförande av kontrollen enligt planeringen, upprättande av kontrollrapporter, hantering av avvikelser när kraven i lagstiftningen inte uppfylls, samt extra offentlig kontroll.
Uppföljning, utvärdering och analys	Verifiera att kontrollen genomfördes enligt plan, säkerställa att arbetssätt och planer följs, sammanställa och analysera resultaten av kontrollen.
Utveckling och förbättringar	Baserat på resultaten från uppföljning, utvärdering och analys genomförs förbättringsåtgärder, t.ex. nya eller ändrade vägledande dokument, utbildningar, nya mål eller prioriteringar.

Figur 1: Kontrollprocessen består av fyra delar i ett hjul som ständigt snurrar.

Den behöriga myndigheten ska ha förfaranden och/eller arrangemang för att säkerställa att offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet är verkningsfull och lämplig. Se artikel 5.1 a i förordning (EU) 2017/625.

Behöriga myndigheter ska ha förfaranden för verifiering av kontrollverksamheten, och vidta korrigerande åtgärder i samtliga fall där brister konstaterats genom dessa förfarande. Se artikel 12.2 och 12.3 a i förordning (EU) 2017/625.

Samhällsnämndens livsmedelskontroll utvärderas framförallt genom att:

- de fastställda målen i samhällsnämndens kontrollplan följs upp samt att
- genomförda kontrollinsatser jämförs mot framtagna verksamhetsplan.

1 Måluppfyllelse

1.1 Våra mål för kontroll inom kontrollområdet 2025

I avsnitt 2.4 i samhällsnämndens kontrollplan 2025-2027 finns ett antal mätbara mål och aktiviteter för perioden.

I övergripande dokument för kommunen och för samhällsnämnden finns vissa som har bäring på livsmedelskontrollen, såväl uppdrag från kommunfullmäktige som strategiska åtgärder från samhällsnämnden, måluppfyllelsen framgår av tabell 1.

Tabell 1: Sammanställning mål och aktiviteter samt faktiskt utfall.

Beskrivning	Indikator, index eller mål	Utfall
Samhällsnämndens mål		
Vi har en enkel och rättvis myndighetsutövning för ett gott företagsklimat med hög servicenivå	Insikt	85* Livsmedel * Värdet för 2025 inte fastställt ännu
Vi prioriterar omställningen till ett hållbart och fossilfritt samhälle, hushållning av naturresurser och biologisk mångfald		Påverkar indirekt kontrollen på mottagnings- och tillagningskök. I genomförda kontroller har därför risker vid förvaring och hantering samt nedkylning omfattats.
Servicegaranti – Enkla vägen för att starta livsmedelsföretag		
Bekräftelse på anmälan inom 14 dagar	Inom 14 dagar	Av de 20 st anläggningar som registrerats har samtliga registreringar har bekräftats inom 14 dagar
Första kontrollbesök inom 2 månader	Inom 2 månader	Av de 20 verksamheter som registrerades planerade samtliga att starta under 2025. Av dessa besöktes 12 st inte inom två månader. Dock har vissa verksamheter flyttat fram sitt startdatum efter att anmälan gjorts samt att vissa anläggningar lades ned innan ett kontrollbesök hann ske, men arbete bedöms behövas framåt för att säkerställa att servicegarantin hålls.

■ Bedöms vara uppfyllt

■ Bedöms delvis vara uppfyllt men fortsatt arbete behövs

■ Bedöms inte vara uppfyllt, vidare åtgärder krävs

Kontrollen planeras att utföras enligt den verksamhetsplan som säkerställer att alla anläggningar får kontroll enligt beslutad kontrollfrekvens. Kopplat till detta finns därför mål fastställda, se tabell 2 på nästa sida.

Tabell 2: Sammanställning av aktuella mål och aktiviteter samt faktiskt utfall.

Beskrivning	Mål	Utfall	Kommentar	
Planeringen följs till minst 90%	90%	88%	Kontroller som inte genomförts är till största delen på anläggningar som upphört under året.	
Besök sker i enlighet med beslutad kontrollfrekvens	3 besök/år	100%	100%	Arbete behövs för att säkerställa att verksamheter med högre risk besöks
	2 besök/år	100%	93%	
	0,8-1 besök/år	100%	93%	
	0,4-0,6 besök/år	33%	50%	
	0,2 besök/år	25%	22%	
Kontroll enligt de operativa målen sker enligt plan	-	-	Se avsnitt 2.3	
Minst hälften av de planerade kontrollerna ska ske utan förmanan	>50%	75%	128 av 169 planerade kontroller var oanmälda	

■ Bedöms vara uppfyllt

■ Bedöms delvis vara uppfyllt men fortsatt arbete behövs

■ Bedöms inte vara uppfyllt, vidare åtgärder krävs

2 Genomförd kontroll

I verksamhetsplanen för år 2025 framgår att den planerade kontrollen vid årets början uppgick till 167 kontrollbesök, med ett schablonvärde på 3,64 h per besök, se diagram 1.

Utöver dessa tillkom planerad kontroll på de anläggningar som registrerats under året samt att vissa planerade kontroller uteblir på grund av de ägarbyten som sker löpande.

2.1 Våra personella resurser 2025

Tillgängliga personella resurser för livsmedelskontrollen¹ var:

- 1,30 årsarbetskrafter fördelat på fyra handläggare på livsmedel.
- 0,08 årsarbetskrafter fördelat på en handläggare på dricksvatten.
- 0,03 årsarbetskrafter fördelat på en handläggare på kontaktmaterial

Det innebär att de tillgängliga resurserna som fanns tillgängliga under år 2025, 1,4 årsarbetskrafter som bedömdes finnas tillgängliga i verksamhetsplanen vid årets början.

2.2 Våra kontrollinsatser 2025

Av de planerade kontrollbesöken genomfördes den större delen, 169 st. De allra flesta som planerad kontroll men även inspektioner och revisioner i samband med registrering av nya anläggningar, se tabell 1.

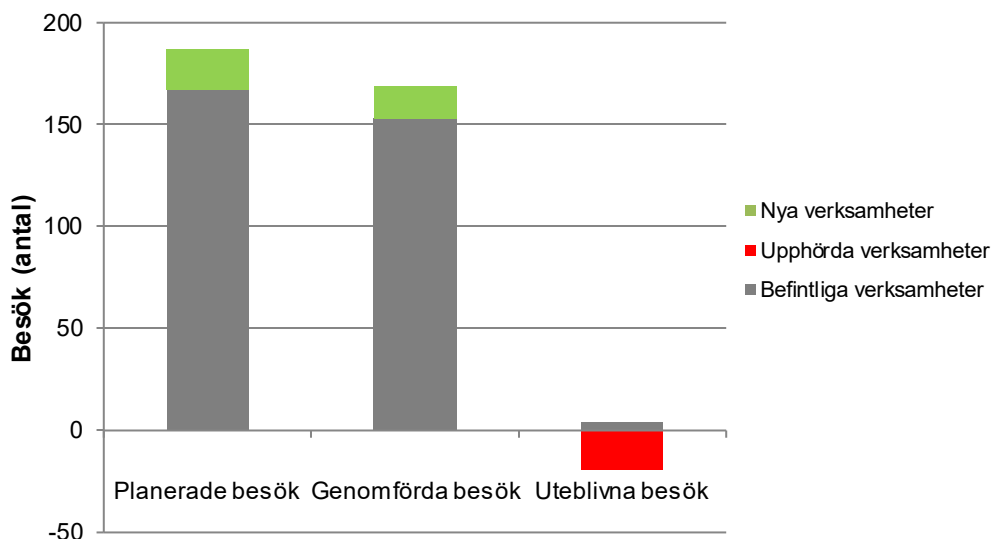

Diagram 1: Sammanställning av genomförd planerad kontroll 2025.

Endast ett mindre antal planerade kontroller, 4 st, flyttas till att genomföras under 2026 istället, de flesta på verksamheter som inte ska besökas årligen och därför kan flyttas framåt utan att kontrollfrekvensen påverkas.

2.2.1 Tid för planerad kontroll

De planerade kontrollbesöken som genomfördes hade en genomsnittlig kontrolltid på 3,22 h och har därför tagit något mindre tid än initialt planerat.

¹ Utifrån handläggarnas tidsredovisning.

3 Övrigt

I verksamhetsplanen för 2025 planerades en del insatser, förutom att genomföra kontrollbesök, utifrån de behov som uppmärksammats såväl i behovsutredning som i kontrollplan men även åtgärder utifrån erfarenheter från tidigare år samt nödvändig verksamhetsutveckling som uppmärksammats under det år som gått men inte hunnit genomföras.

3.1 Planering

- Under året har nedlagd tid förts mer detaljerat än tidigare, inte endast av tiden för planerad kontroll, detta för att kunna ha bättre underlag till framtida planering och fördelning av personella resurser.

3.2 Uppföljning

- Under året har det skett regelbunden avstämning för att säkerställa att det läggs ned tillräckliga personella resurser på livsmedelsområdet, se avsnitt 2.1 för utfall.
- Utöver nedlagd arbetstid har antalet genomförda kontrollbesök följts upp regelbundet, minst varannan vecka samt med fokus att säkerställa att kontrollbesök utförs i rätt ordning.

Några större omprioriteringar har inte behövts göras men vissa kontroller har inte utförts, framförallt på verksamheter som upphört under året, eller inte startat, se tabell 2 samt avsnitt 2.2.

- I den planering som gjorts för året användes ett schablonvärde på 3,64 h för en planerad kontroll. Nedlagd tid liksom debiterad tid har följts under året, både för att se att nedlagd tid debiteras men också som underlag till kommande års planering. Under 2025 har en planerad kontroll tagit något mindre tid än planerat, varför schablonvärdet i 2026 års planering justeras.
- Eftersom länsstyrelsen inte längre reviderar kommunernas livsmedelskontroll, men att kravet på att låta sig revideras kvarstår planerades det att utredas på vilka andra sätt revision kan ske, detta arbete kvarstår dock och flyttas till år 2026.

3.3 Utvärdering

- De mål som finns med bäring på livsmedelskontrollen har följts upp, se avsnitt 1. I de fall det bedöms finnas behov av fortsatt arbete framåt tas detta med till framtida verksamhetsplaner.
- Som en del av uppföljningen har det också bevakats hur livsmedelskontrollens arbete följer Livsmedelsverkets indikatorer.

3.4 Arbetsätt och kompetensutveckling

- Omställningen till att följa Livsmedelsverkets kontrollprocess har fortsatt arbete för att göra likartade bedömningar vid avvikelser.
Under året har arbetet med att säkerställa att kontrollen har effekt, dvs. att de avvikelser mot lagstiftningens som konstateras följs upp.
- Arbetet med att ta fram beredskapsplan och kontinuitetsplan har påbörjats men visst arbete behöver genomföras under nästa år.

- Rutiner för att säkerställa ett större omhändertagande av livsmedel har prioriterats bort till förmån för att genomföra kontroller.
- För att hålla sig uppdaterade har handläggarna deltagits på de länsträffar som anordnats och de utbildningstillfällen som bedömts nödvändiga.

3.5 Verksamhetsutveckling

- Som en del i kommunens företagsfrämjande satsningar deltar livsmedelskontrollen på *En-väg-in* för att underlätta för företag, såväl nya som befintliga.
- Kontaktuppgifter till de som kontrollerats under året skickas till kundundersökningen *Insikt*. Oavsett mycket höga resultat, se avsnitt 1.1 har vissa förbättringsåtgärder vidtagits, bl.a. informationsutskick.
- Integrationen av e-tjänsten för registrering har tvingats att skjutas fram pga. tekniska begränsningar men funktionalitet finns nu på plats och arbete kommer därför ske under 2026.

3.6 Särskilda aktiviteter

- Arbetet med det nya kontrollområdet – kontaktmaterial – påbörjades under året genom information till inventerade verksamheter. Inga anläggningar registrerades under året och arbetet bedöms behöva fortsätta.
- En upphandling av ackrediterat laboratorium påbörjades under hösten 2025 och nytt avtal har tecknats.

4 Ta med till 2026

Samhällsnämnden ska regelbundet följa upp och utvärdera sin kontroll. Resultatet av utvärderingen ska användas vid planering av kommande års kontroll och hur utvärderingen har beaktats ska redovisas i kontrollplanen.

Till kontrollplanen för år 2026-2028 samt till för verksamhetsplanen för 2026 tas därför följande uppgifter med:

- Fortsatt behöver tillräckliga resurser avsättas för livsmedelskontrollen och följas upp så att risken att för att arbetstid läggs på andra sakområden minskar, men även av att kontroll blir utförd i planerad utsträckning. Särskilt viktigt eftersom att rekrytera en vikarie är nödvändig och utan detta bedöms inte kontroll kunna utföras i tillräcklig omfattning.
- Efterhandsdebiteringen och den nya riskklassningen från och med 2024 innebär mindre intäkter för livsmedelskontrollen. Att intäkterna minskar behöver tas med till kommande budgetarbete men också att det pågår arbete att följa upp att debiterbar tid faktiskt debiteras.
- Kontrollarbetet behöver regelbundet utvärderas för att se om arbetssätt, planer och mål överensstämmer med lagstiftningens krav samt om arbetssätt och planer följs. Som en utveckling av detta behöver ett arbete med revision också arbetas fram.
- I den nya gemensamma målstrukturen inom livsmedelskedjan ligger fokus för livsmedel på områdena: riskbaserad och likvärdig kontroll, spårbarhet och beredskap. Under året behöver de aktiviteter som kontrollmyndigheter förväntas genomföra planeras in liksom att arbete sker mot de mål som finns.
- Livsmedelsverket har påbörjat att följa upp kontrollen utifrån ledorden i konceptet *God kontrollsed* för att få en bild om läget i kontrollen, både för enskilda kontrollmyndigheter och för kontrollen som helhet och för att se att kontrollen är riskbaserad, verkningfull, rättssäker och likvärdig. Arbete för att säkerställa att utförandet av kontrollarbetet möjliggör höga poäng vid uppföljningen av indikatorerna.
- Kommunen har förutom kontrollen av dricksvatten och livsmedel även ansvar för kontrollen av verksamheter som tillverkar, förädlar eller importerar kontaktmaterial. Alla verksamheter skulle varit anmälda för registrering senast den 1 juli 2024. I dagsläget finns inga verksamheter registrerade varför arbetet med information till potentiella verksamheter som kan behöva stå under kontroll fortsätta.
- Beroende på vad som kommer fram som förbättringsmöjligheter i SKR:s servicemätning Insikt, behöver åtgärder vidtas utifrån resultatet.
- För att fortsätta den digitala utvecklingen ska fortsätta behöver e-tjänsten för registrering bli integrerad, så att information kan överföras mellan e-tjänsteplattformen Open-E och verksamhetssystemet EDP Vision. Framåt bör det också övervägas inköp och utveckling så att även uppgifter om tillsynsobjekt kan visas i e-tjänsteplattformen.
- Rutiner för beslagtagna produkter behöver tas fram så att verksamheten är bättre förberedd för t.ex. ett större fuskärende liksom beredskapsarbetet skärpas då livsmedelskontrollen förväntas fungera i såväl kris som krig. Det arbete som påbörjades med att ta fram en kontinuitetsplan under 2025 behöver färdigställas.

Behovsinventering

Livsmedelskontrollen

2026

Sammanfattning

För att livsmedelskontrollen ska vara riskbaserad, lämplig, effektiv och verkningsfull samt för att garantera att enhetliga beslut fattas krävs bl.a. att samhällsnämnden:

- kartlägger hur många och vilka typer av livsmedelsanläggningar som nämnden har kontrollansvar över,
- bedömer hur mycket personal och med vilken kompetens som behövs utifrån kontrolluppdraget och samtliga livsmedelsaktörer,
- säkerställer att personalen har tillräcklig och nödvändig kompetens och kontinuerligt genomgår lämplig utbildning samt att
- personalen har tillgång till lämpliga utrymmen och utrustning samt till lämplig laboratoriekapacitet för provtagning.

I denna behovsinventering sammanställs vilket kontrollbehov som finns och vilka resurser som behövs för att kunna genomföra kontrollen. Resultatet från inventeringen tas med till såväl kontrollplan och verksamhetsplan där det sker en prioritering utifrån såväl resurser som risk.

1 Kontrollpersonal

De behöriga myndigheterna ska ha, eller ha tillgång till, tillräckligt stor för ändamålet väl kvalificerad och erfaren personal, så att offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet kan utföras på ett effektivt och verkningsfullt sätt, se artikel 5.1 e i förordning (EU) 2017/625.

Av myndighetens kontrollplan ska det framgå vilka personella resurser myndigheten behöver för att fullgöra sina kontrolluppgifter, se 3 e § i LIVSFS 2005:21.

1.1 Samhällsförvaltningens förutsättningar

För att inventera behovet av personella resurser används en uppskattning av hur tillgänglig tid för en heltidsarbetande handläggare fördelas som utgångspunkt, se tabell 1 nedan. Fördelningen av tid har uppskattats utifrån tidigare års erfarenheter samt från handläggarnas tidsredovisning.

Det innebär att en heltidsarbetande handläggare beräknas kunna leverera 475 h planerad kontroll och i återstående tid ryms det händelsestyrda kontrollarbetet, tas höjd för oförutsedda händelser samt medger utrymme för skyldigheter utanför kontrollen, t.ex. nämndens serviceskyldigheter enligt förvaltningslagen och livsmedelslagen.

Tabell 1: Uppskattad fördelning av arbetstid för handläggarna.

Orsak	Beskrivning	Tid
Personlig tid	Semester	500 h
	Sjukdom	
	Rehabilitering	
	Vård av barn	
	Föräldraledighet	
	Friskvård	
	Kompetensutveckling	
Kontrollrelaterad tid	Samverkan och kalibrering	500 h
	Intern samverkan	
	Planering	
	Administrativt arbete	
	Resor	
Offentlig kontroll	Planerad kontroll, känd vid årets början	475 h
Händelsestyrt kontrollarbete	Registrering	290 h
	Planerad kontroll, efter registrering	
	Uppföljande extra kontroller	
	Uppföljning av klagomål och misstänkta matförgiftningar	
	Beredskap för t.ex. smittskyddsutredningar och RASFF	
Övrig administrativ tid	Information och rådgivning	235 h
	Sanktioner, åtalsanmälningar och överklagandeärenden	
	Remisser och motioner	
	Övriga uppgifter och uppdrag	

Summa: 2000 h

Ett stort arbete har pågått över hela avdelningen för att göra en gemensam, mer detaljerad behovsutredning, mer information kan därför komma att finnas i avdelningen gemensamma inventering av behovet och siffrorna så smått avvika.

Detta är positivt då det totala behovet inte per automatik styrs av behovet av planerade kontroller, som tidigare fungerat väl, i och med att behovet av planerad kontroll gått ned och med farhågan att planerat avsatt tid för händelsestyrt arbete och övrig tid helt enkelt inte räcker till och på så sätt medför mindre tid för planerad kontroll.

1.1.1 Planerad kontroll

För att uppskatta behovet av planerad används Livsmedelsverkets modell för fastställande av kontrollfrekvens för regelbunden riskbaserad offentlig kontroll som grund. Modellen genererar ett kontrollbehov hos de verksamheter som modellen omfattar, det vill säga det totala antalet kontroller per fem år som ska utföras.

Varje kontrollbesök tar dock en viss tid att planera, genomföra och rapportera. Och som utgångspunkt används snittvärdet för år 2024-2025 på ca 3,5 h, men varierar mellan sista led, tidigare led, huvudkontor och dricksvatten.

Den planerade kontrollen, för såväl dricksvatten som livsmedel uppgår vid början av år 2026 till 152 st kontrollbesök, motsvarande uppskattningsvis 521 h och ca 1,1 årsarbetskrafter.

Utöver det finns ett behov av kontroll av kontaktmaterialverksamheter där omfattningen och behovet är oklart, men 20 h uppskattas behöva fortsatt uppstart av det nya kontrolluppdraget.

1.1.2 Oplanerad kontroll

Tiden för det händelsestyrda arbetet har uppskattats utifrån tidigare års erfarenheter samt från handläggarnas tidsredovisning.

En stor del av kontrollarbetet är händelsestyrt och tiden läggs framförallt på:

- anmälan om registrering samt planerad kontroll efter registrering
- uppföljningar och sanktioner vid bristande efterlevnad
- uppföljningar i samband med inkomna RASFF
- klagomål och misstänkta matförförgiftningar
- förfrågningar och rådgivning till nya och befintliga livsmedelsföretag
- frågor från allmänheten
- yttranden i samband med bl.a. serveringstillstånd och tillstånd enligt ordningslagen.

Tiden för den oplanerade kontrollen bedöms rymmas inom den tid som avsätts inom den tid som avsatts för händelsestyrt kontrollarbete i tabell 1.

1.1.3 Övrigt

Utöver de arbetsuppgifter som framgår i den planerade kontrollen och det händelsestyrda kontrollarbetet sker visst arbete som inte rymms inom dessa begrepp men som ändå sker inom "livsmedelskontrollen" då det anses finnas ett behov av att denna sker och måste därför finansieras genom anslag.

Tiden för denna övriga tid uppskattas utgöra ca 0,1 årsarbetskrafter totalt.

Enskilda vattentäkter

Kontrollen på dricksvattenområdet regleras av såväl livsmedelslagstiftningen som dricksvattenföreskrifterna. Alla vattentäkter omfattas dock inte av denna lagstiftning då följande kriterier avgör dricksvattenföreskrifterna gäller:

- mer än 50 personer ska vara anslutna till vattentäkten *eller*
- vattentäkten producerar mer än 10 m³ vatten per dygn *eller*
- kommunala eller offentliga verksamheter är anslutna.

För andra vattentäkter än dessa, så kallade enskilda vattentäkter är det istället fastighetsägaren, brunnsägaren eller en ägarförening som ansvarar för att driva och sköta den enskilda brunnen och därmed också för vattenkvaliteten. Samhällsförvaltningen bidrar med att svara på frågor, t.ex. om provtagning samt bedriver visst informationsarbete om vikten av att kontrollera och ta prover på dricksvattnet i brunnen.

Mobila, rörliga och tillfälliga anläggningar

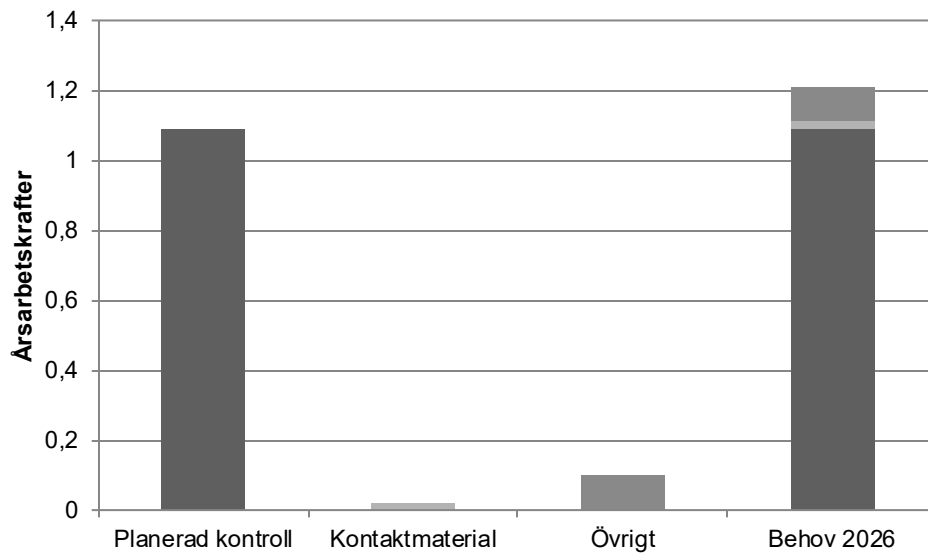
Samhällsnämnden har ett antal mobila, rörliga och tillfälliga anläggningar registrerade och riskklassade. Dessa fordon, marknadsknallar, tillfälliga arrangemang betalar för den planerade kontrollen. Det finns dock ett behov av kontroll av andra mobila, rörliga och tillfälliga anläggningar, de som är hemmahörande i andra kommuner i samband med t.ex. marknader och tillfälliga arrangemang.

Samhällsnämnden har rätt att bedriva offentlig kontroll på dessa anläggningar men saknar möjlighet att ta betalt för kontrollen då stöd för sådant avgiftsuttag helt saknas i lagstiftningen och sålunda måste denna kontroll anslagsfinansieras.

1.2 Sammanfattning av samhällsförvaltningens behov

Behovet av personella resurser för livsmedelskontrollen beräknas för år 2026 uppgå till ca **1,2 årsarbetskrafter**, se tabell 2 nedan.

Tabell 2: Behov av personella resurser uttryckt i årsarbetskrafter.

2 Kompetens

De behöriga myndigheterna ska ha för ändamålet väl kvalificerad och erfaren personal, så att offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet kan utföras på ett effektivt och verkningsfullt sätt. Se artikel 5.1 e i förordning (EU) 2017/625. Även myndighetens ledning måste ha tillräcklig kompetens för att kunna sköta kontrolluppdraget. Den behöver exempelvis kunna bedöma myndighetens kompetensbehov vid rekrytering och val av utbildningar för kontrollpersonalen.

Personal som utför offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet ska få ändamålsenlig utbildning för sitt kompetensområde så att den på ett kompetent sätt kan utföra sina uppgifter på ett enhetligt sätt. Personalen ska hålla sig uppdaterad på respektive kompetensområde och vid behov få regelbunden vidareutbildning. Se artikel 5.4 och kapitel I i bilaga II till förordning (EU) 2017/625.

Kontrollmyndigheten ska upprätta en plan för kompetensförsörjning (kompetensförsörjningsplan), se 3 g § i LIVSFS 2005:21.

2.1 Samhällsförvaltningens förutsättningar

För att inventera inom vilka områden kompletteringar kan vara nödvändiga har följande använts som utgångspunkt, se tabell 4 nedan.

Tabell 4: Bedömning av tillgänglig kompetens utifrån nuvarande kontrollbehov.

Nödvändig kompetens	Kommentar
Olika kontrollmetoder och kontrolltekniker, såsom inspektion, verifierande kontroll, screening, riktad screening, provtagning samt laboratorieanalys, laboratorietestning och laboratoriediagnostik	
Kontrollförfaranden	Kontroll av hela livsmedelskedjan
De bestämmelser som rör livsmedel och livsmedels säkerhet	Lagstiftningsområden som inte kontrollerats så frekvent samt kontaktmaterialverksamheter
Bedömning av bristande efterlevnad av livsmedelslagstiftningen	
Faror i samband med produktion, bearbetning och distribution av djur och varor	
De olika leden i produktions-, bearbetnings- och distributionskedjan och eventuella risker för människors hälsa, och i förekommande fall, för djurs hälsa, växtskydd, djurskydd och miljön	
Utvärdering av tillämpningen av HACCP-förfaranden	
Hanteringssystem, t.ex. kvalitetssäkringsprogram som aktörerna svarar för, och bedömning av dessa	Kompetens saknas men bedöms i dagsläget inte aktuellt
System för officiellt intygande	Kompetens saknas men bedöms i dagsläget inte aktuellt
Beredskapsplanering för nödsituationer, inklusive kommunikation mellan medlemsstaterna och kommissionen	Beredskapsplan och kontinuitetshantering behövs.
Rättsliga åtgärder och rättsverkningar till följd av offentlig kontroll	
Granskning av skriftlig eller annan dokumentation, inklusive sådan som gäller provningsjämförelser, ackreditering och riskvärdering, som kan vara relevant för bedömningen av om de bestämmelser som avser livsmedel och livsmedels säkerhet. Detta kan omfatta ekonomiska och handelsmässiga aspekter.	
Kontrollförfaranden och krav för införsel till unionen av djur och varor som kommer från tredjeländer	
Andra områden som är nödvändiga för att säkerställa att den offentliga kontrollen utförs i enlighet med denna förordning	Information, klarspråk och kommunikation. God kontrollsed

 Bedöms vara tillräcklig

 Bedöms vara tillräcklig men behov av fördjupning finns

 Bedöms inte vara tillräcklig, utbildning alternativt rekrytering krävs

3 Utrustning och utrymmen

De behöriga myndigheterna ska ha lämpliga och väl underhållna anläggningar och väl underhållna utrustning, så att personalen kan utföra offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet på ett effektivt och verkningfullt sätt. Se artikel 5.1 f i förordning (EU) 2017/625.

Av myndighetens kontrollplan ska det framgå vilka andra resurser myndigheten behöver för att fullgöra sina kontrolluppgifter, se 3 e § i LIVSFS 2005:21.

3.1 Samhällsförvaltningens förutsättningar

För att inventera inom vilka områden som kompletteringar kan vara nödvändiga har nedanstående använts som utgångspunkt, se tabell 5.

Tabell 5: Resursbedömning av utrustning och utrymmen.

Nödvändig tillgång	Kommentar
Lämpliga lokaler och utrustning	Handläggarna har kontor i Sambiblioteket med tillgång till arbetsplats, nödvändig utrustning samt en tjänstecykel och närliggande bilpool.
Digitala hjälpmedel	Handläggarna har mobiltelefon och iPad och dess kameror bedöms tillräcklig för fotodokumentation. Verksamhetssystemet EDP Vision finns för registrering av ärenden, registrering av tillsynsobjekt och kontrollbesök samt rapportering till Livsmedelsverket. Integrationer mellan system för att mer effektivt kunna arbeta administrativt behövs dock.
Mätutrustning	Utrustning för att mäta temperaturer finns Utrustning för rengöringskontroller finns Utrustning för kontroll av frytrollja finns Utrustning för att kontrollera pH saknas
Lämpliga skyddskläder i tillräckligt antal	Flera uppsättningar kläder i olika storlekar finns - skyddsrockar, mössor med hårnät alt. mössa samt skor/skoskydd. Tvätt- och torkmöjligheter finns på Högslettan, i de fall tvätt inte sker i hemmet.
Relevant provtagningsutrustning	Fås genom laboratorium och tillgång till kylvaskor med kylklampar, sterila provtagningsburkar och engångsverktyg finns.
Utrymmen för att förvara prover och beslagtagna livsmedel vid lämplig temperatur och utan risk för kontamination	Tillgång till en (separat) kombinerad kyl/frys finns. Vid större beslag bedöms detta skåp inte räcka till. Förvaring bedöms kunna ske på Navet men överenskommelse behövs liksom plomberingstejp eller liknande lösning. Rutin behöver tas fram.
Rutin för att kontrollera termometrar eller andra mätinstrument	Rutin för att kontrollera termometrar finns. Kalibrering av referenstermometer sker varje år. Handläggare har tillgång till brukstermometrar som kontrolleras en gång i kvartalet.

■ Bedöms vara tillräcklig

■ Bedöms i stort vara tillräcklig men enklare insatser kvarstår

■ Bedöms inte vara tillräcklig, arbete kvarstår

4 Provtagning och analys

De behöriga myndigheterna ska ha, eller ha tillgång till, lämplig laboratoriekapacitet, och utse officiella ackrediterade laboratorier som får analysera prover som tagits vid offentlig kontroll eller annan offentlig verksamhet. Se artikel 5.1 d i förordning (EU) 2017/625.

De behöriga myndigheterna ska säkerställa att livsmedelsaktören vars produkter är föremål för provtagning i samband med offentlig kontroll har rätt till ett andra expertutlåtande på aktörens egen bekostnad. Se artikel 35 i förordning (EU) 2017/625.

När det gäller varor som erbjuds till försäljning genom distanskommunikation, får prover som de behöriga myndigheterna beställt av aktörer utan att identifiera sig, användas för offentlig kontroll. Se artikel 36 i förordning (EU) 2017/625.

4.1 Samhällsförvaltningens förutsättningar

För att inventera inom vilka områden som kompletteringar kan vara nödvändiga har nedanstående använts som utgångspunkt, se tabell 6.

Tabell 6: Resursbedömning av provtagnings- och laboratoriekapacitet.

Nödvändig tillgång	Kommentar
Plan för provtagning	I verksamhetsplanen framgår när provtagning används som kontrollmetod. Provtagning vid misstänkt matförgiftning sker enligt med de läns gemensamma smittskyddsrutinerna.
Rutin för provtagning	Provtagning sker i enlighet med instruktioner från anlitat laboratorium och följer Livsmedelsverket Stödjande instruktioner på Kontrollwiki och en rutin för provtagning finns.
Möjlighet till ett andra expertutlåtande	Handläggarna erbjuder denna möjlighet vid provtagning.
Avtal med ackrediterat laboratorium	Avtal finns med SYNLAB / SGS Analytics. Ny upphandling påbörjades 2025 och behöver avslutas under året då avtal löper ut 2026-02-28.
Transport och förvaring av prover korrekt och i lämplig temperatur	Tillgång till kylskåp finns i Johannesbergshuset. Kylväskor med kylklampar används vid transport. Laboratoriet kontrollmäter ankomsttemperatur.

 Bedöms vara tillräcklig

 Bedöms i stort vara tillräcklig men enklare insatser kvarstår

 Bedöms inte vara tillräcklig, arbete kvarstår

Samhällsförvaltningen
Viktoria Söderlind,
viktoriasoderlind@harnosand.se

Samhällsnämnden

Tillsynsplan 2026 enligt Alkohollagen, Lagen om tobak och liknande produkter, Lagen om tobaksfria nikotinprodukter, samt Lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att anta bifogad tillsynsplan för år 2026 gällande kommunens tillsyn enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter, samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel.

Beskrivning av ärendet

Staten, genom Folkhälsomyndigheten och länsstyrelserna, förordar att kommunernas skyldighet att utföra tillsyn enligt alkohollagen och tobakslagen görs utifrån av en ansvarig nämnd beslutad tillsynsplan. Kommunen ansvarar därmed för tillsynen av serveringstillstånd och ska ha tydliga och aktuella riktlinjer som redogör för vad som gäller enligt alkohollagen, lagen om tobak och liknande produkter, lagen om tobaksfria nikotinprodukter, samt lagen om handel med vissa receptfria läkemedel och anslutande föreskrifter. Riktlinjerna ska också skapa likabehandling inom kommunen vid ansökan om serveringstillstånd.

Tillsynsplanen är för att säkerställa att försäljning av alkohol, tobak, folköl, e-cigarett, tobaksfria nikotinprodukter samt vissa receptfria läkemedel sker i enlighet med gällande lagstiftning. Tillsynen ska bidra till att skydda folkhälsan, särskilt barn och unga, samt främja rättvisa konkurrensvillkor.

Tillsynsplanen ska också öka förutsättningarna för att tillsynsverksamheten fungerar effektivt och bidra till ökad kostnadseffektivitet.

Bedömning

Staten, genom Folkhälsomyndigheten och länsstyrelserna, förordar att kommunernas skyldighet att utföra tillsyn enligt alkohollagen och tobakslagen görs utifrån av en ansvarig nämnd beslutad tillsynsplan. Kommunen ansvarar därmed för tillsynen av serveringstillstånd och tobakstillstånd utifrån beslutad tillsynsplan.

Beslutsunderlag

Alkohollag (2010:1622)

Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter

Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter

Lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel

Förvaltningslagen (2017:900)

Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Kommunens riktlinjer för serveringstillstånd och tillsyn enligt alkohollagen, försäljning av tobaksvaror och receptfria läkemedel

Helene Lager
T.f förvaltningshcef

Viktoria Söderlind
Alkohol- och tobakshandläggare

Bilagor

Tillsynsplan 2026

Samhällsförvaltningen
Viktoria Söderlind
Viktoria.soderlind@harnosand.se

Bilaga 1

TILLSYNSPLAN 2026

Kommunens tillsyn enligt Alkohollagen, Lagen om tobak och liknande produkter, Lagen om tobaksfria nikotinprodukter, samt Lagen om handel med vissa receptfria läkemedel

Inledning

Syfte

Syftet med tillsynsplanen är att säkerställa att försäljning av alkohol, tobak, folköl, e-cigarett, tobaksfria nikotinprodukter samt vissa receptfria läkemedel sker i enlighet med gällande lagstiftning. Tillsynen ska bidra till att skydda folkhälsan, särskilt barn och unga, samt främja rättvisa konkurrensvillkor.

Mål

Kommunens tillsyn ska vara:

- Rättssäker
- Likvärdig
- Riskbaserad
- Förebyggande
- Transparent

Målet är att uppnå hög regelefterlevnad och minska antalet överträdelser.

Lagstöd

Tillsynen grundar sig på:

- Alkohollag (2010:1622)
- Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter
- Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter
- Lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel

Samhällsförvaltningen

Viktoria Söderlind

Viktoria.soderlind@harnosand.se

- Förvaltningslagen (2017:900)
- Offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Organisation och ansvar

Ansvarig nämnd

Samhällsnämnden ansvarar för tillståndsgivning och tillsyn enligt ovanstående lagstiftning.

Förvaltning och handläggare

Tillsynen utförs av alkohol- och tobakshandläggare vid samhällsförvaltningen. Handläggaren har relevant utbildning och deltar i kontinuerlig kompetensutveckling.

Delegationsordning

Beslut om serveringstillstånd, beslut om erinran, varning, föreläggande och återkallelse fattas enligt nämndens delegationsordning.

Samverkan

Samverkan sker med:

- Polismyndigheten
- Skatteverket
- Räddningstjänsten
- Läke-medelsverket
- Länsstyrelsen
- Livsmedelsinspektör

Samordnad tillsyn tillsammans med polisen är planerad att ske under 2026, särskilt kvälls- och helgtid

Tillsynens inriktning och prioriteringar

Riskbaserad tillsyn

Postadress	Besöksadress	Hemsida	Telefon	Organisationsnr
Härnösands kommun	Johannesbergshuset	www.harnosand.se	0611-34 80 00 vx	212000-2403
Samhällsförvaltningen	Brunnshusgatan 4	E-post	Fax	Bankgiro
871 80 Härnösand		samhallsforvaltningen@harnosand.se	0611-34 81 65	5576-5218

Samhällsförvaltningen
Viktoria Söderlind
Viktoria.soderlind@harnosand.se

Kommunen tillämpar riskklassning baserad på:

- Sena serveringstider
- Tidigare brister
- Försäljning i ungdomsnära miljöer
- Omsättningens omfattning

Verksamheter med högre risk prioriteras för tätare tillsyn.

Prioriterade områden 2026

- Ålderskontroller
- Marknadsföring av alkoholdrycker och nikotinprodukter
- Utredning ekonomisk lämplighet, s.k. inre tillsyn

Tillsynsområde – Serveringstillstånd

Omfattning

Kommunen har 31 stadigvarande serveringstillstånd och ca. 15 tillfälliga tillstånd.

Inre tillsyn

Inre tillsyn sker genom granskning av:

- Skattebetalningar
- Ekonomisk skötsamhet
- Ägarförändringar
- Lämplighet ur ordningssynpunkt

Kontroll av tillståndshavare av stadigvarande serveringstillstånd sker minst en gång per år via uppgifter från Skatteverket och Polismyndigheten, samt kreditupplysningstjänst.

Yttre tillsyn

Yttre tillsyn genomförs genom oanmälda besök. Kontroll omfattar:

- Ålderskontroll
- Ordning och nykterhet

Samhällsförvaltningen

Viktoria Söderlind

Viktoria.soderlind@harnosand.se

- Att ett tillräckligt matutbud finns
- Att ett tillfredsställande utbud av lätdrycker finns
- Överblickbarhet serveringslokalen
- Serveringsansvariga
- Marknadsföring

Ordningsvaktsrapporter och polisens tillsynsrapporter ligger även de till grund för bedömning av verksamheternas skötsamhet. Dessa granskas och sparas. Om polisens tillsyn bedöms ligga till grund för vidare åtgärder, skapar alkoholhandläggare ett sanktionsärende.

Tillsynsfrekvens

- Hög risk: minst 2 gånger/år
- Medelrisk: minst 1 gång/år
- Låg risk: vartannat år

Ansvarfull alkoholserving

Härnösands kommun erbjuder utbildning i Ansvarsfull alkoholserving. AAS är en utbildning som riktar sig till personal som hanterar alkohol i sin yrkesutövning. Syftet med utbildningen är att öka personalens kunskap och förståelse för alkoholens påverkan.

Enligt Härnösands kommuns riktlinjer för serveringstillstånd, ska verksamheter med sen serveringstid, till kl. 03 utbilda sin personal i Ansvarsfull alkoholserving.

Under året, i maj månad, planeras ett utbildningstillfälle, under två dagar. Utbildningen kommer att hållas av extern aktör, med samarbete med alkoholhandläggare.

Tillsynsområde – Tobakstillstånd

Omfattning

Kommunen har 21 tillstånd för detaljhandel med tobaksvaror.

Tillsynens innehåll

Postadress	Besöksadress	Hemsida	Telefon	Organisationsnr
Härnösands kommun	Johannesbergshuset	www.harnosand.se	0611-34 80 00 vx	212000-2403
Samhällsförvaltningen	Brunnshusgatan 4	E-post	Fax	Bankgiro
871 80 Härnösand		samhallsforvaltningen@harnosand.se	0611-34 81 65	5576-5218

Samhällsförvaltningen
Viktoria Söderlind
Viktoria.soderlind@harnosand.se

Kontrollen omfattar år 2026:

- Egenkontrollprogram
- Marknadsföring
- Ålderskontroll
- Inre tillsyn – lämplighetsutredning

Tillsynsfrekvens

Minst en gång per år. Vid brister genomförs uppföljning.

Tillsynsområde – Folköl

Omfattning

Kommunen har 17 försäljningsställen för folköl.

Anmälningssplikt

Försäljning får ske endast efter anmälan till kommunen.

Egenkontroll

Egenkontrollprogram ska finnas och vara anpassat till verksamheten.

Kontrollmoment

- 18-årsgräns
- Marknadsföring
- Att livsmedel säljs i tillräckligt sortiment

Tillsynsfrekvens

Minst en gång per år.

Tillsynsområde – E-cigarett och påfyllnadsbehållare

Postadress	Besöksadress	Hemsida	Telefon	Organisationsnr
Härnösands kommun	Johannesbergshuset	www.harnosand.se	0611-34 80 00 vx	212000-2403
Samhällsförvaltningen	Brunnshusgatan 4	E-post	Fax	Bankgiro
871 80 Härnösand		samhallsforvaltningen@harnosand.se	0611-34 81 65	5576-5218

Samhällsförvaltningen
Viktoria Söderlind
Viktoria.soderlind@harnosand.se

Omfattning

Kommunen har 19 försäljningsställen för e-cigarett och påfyllnadsbehållare.

Anmälningsskyldighet

Detaljhandel kräver anmälan till kommunen.

Kontrollområden

- Produktmärkning
- Informationsblad
- Marknadsföring
- Ålderskontroll

Tillsynsfrekvens

Minst en gång per år.

Tillsynsområde – Tobaksfria nikotinprodukter

Omfattning

Kommunen har 11 försäljningsställen för tobaksfria nikotinprodukter.

Anmälningsskyldighet

Försäljning kräver anmälan.

Kontrollområden

- Märkning
- Marknadsföring
- Egenkontrollprogram
- Ålderskontroll

Tillsynsfrekvens

Minst en gång per år.

Samhällsförvaltningen
Viktoria Söderlind
Viktoria.soderlind@harnosand.se

Tillsynsområde – Receptfria läkemedel

Omfattning

Kommunen har 12 försäljningsställen för receptfria läkemedel

Anmälan

Näringsidkare ska ha anmält försäljningen till Läkemedelsverket.

Kontroll

- Lämplig förvaring
- Ålderskontroll (18 år)
- Egenkontrollprogram
- Skyltning

Tillsynsfrekvens

Minst en gång var tredje år.

Tillsynsområde – Rökfria miljöer

Under 2026 kommer miljöinspektör kontrollera offentliga platser som bushållsplatser, perronger, lekplatser och offentliga entréer. Det som kommer kontrolleras är synliga fimpas, finns skyltar/dekaler uppsatta vid exempelvis entréer som informerar om ”rökning förbjuden” och om det finns askkoppar. Resultatet kommer sammanställas i rapportform av alkoholhandläggare vid årets slut.

Metoder för tillsyn

Planerad tillsyn

Genomförs enligt fastställd årsplan.

Händelsestyrd tillsyn

Sker vid klagomål, anmälningar eller tips.

Samhällsförvaltningen
Viktoria Söderlind
Viktoria.soderlind@harnosand.se

Inre tillsyn

Dokumentgranskning, lämplighetsprövning: ekonomisk kontroll och registerkontroller.

Dokumentation

Alla tillsynsbesök dokumenteras i ärendehanteringssystemet EDP Vision.

Åtgärder vid brister

Vid överträdelser kan följande åtgärder bli aktuella:

- Rådgivning
- Erinran
- Varning
- Föreläggande
- Förbud
- Återkallelse
- Polisanmälan

Åtgärderna ska vara proportionerliga och rättssäkra.

Avgifter

Tillsynsavgifter

Tas ut enligt kommunens taxa.

Extra tillsyn

Extra avgift kan tas ut vid upprepad bristande regelefterlevnad.

Uppföljning och utvärdering

Uppföljning

Tillsynsarbetet följs upp både löpande, samt årligen.

Samhällsförvaltningen
Viktoria Söderlind
Viktoria.soderlind@harnosand.se

Resursplanering

Personal

Tillsyns- och tillståndsarbetet motsvarar cirka 1 årsarbetskrafter.

Kompetensutveckling

Handläggare deltar i länsstyrelsens utbildningar och nätverk, samt relevanta webbaserade utbildningar.

Kvälls- och helgtillsyn

Planeras särskilt under vår, sommar och större evenemang. Verksamheter med stor försäljningsvolym och sena serveringstider prioriteras. Samordning kommer ske med polismyndigheten när det är lämpligt och tid finns.

Riktlinjer för serveringstillstånd och tillsyn enligt alkohollagen, försäljning av tobaksvaror och receptfria läkemedel

Dokumentnamn	Riktlinjer för serveringstillstånd och tillsyn enligt alkohollagen, försäljning av tobaksvaror och receptfria läkemedel	Dokumenttyp	Riktlinjer	
Fastställd/upprättad av	Samhällsnämnden	Datum	2023-11-24	Diarienummer SAM-2023-2884
Dokumentansvarig/processägare	Samhällsnämnden	Version	2.0	Senast reviderad 2020
Dokumentinformation				
Dokumentet gäller för	Samhällsförvaltningen			
Annan information				

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Inledning.....	2
2 Ansökan och handläggning.....	3
3 Kriterier för tillståndsgivning.....	4
4. Stadigvarande serveringstillstånd	8
5. Tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten	9
6. Serveringstillstånd till slutna sällskap.....	9
7. Serveringstid	10
8. Uteservering	11
9. Gemensamt serveringsutrymme	11
10. Provsmakningstillstånd	12
11. Cateringverksamhet.....	12
12. Villkor vid meddelande av serveringstillstånd	12
13. Kommunens tillsynsverksamhet	12
14. Kommunens sanktionsmöjligheter.....	13
15. Överklagande	14
16. Försäljning och servering av folköl	14
17. Försäljning av tobaksvaror	15
18. Försäljning av receptfria läkemedel	16

1. Inledning

Härnösands kommun ska vara en attraktiv kommun. Natur, kultur och mötesplatser där människor kan träffas och ha det trevlig tillsammans är en viktiga delar i det. En bra restaurangkultur kan locka både invånare och besökare i vår kommun.

Ett rikt restaurangliv är ett viktigt inslag i en levande kommun som Härnösand. I dialog och samverkan med restaurangbranschen vill Härnösands kommun bidra till att skapa goda förutsättningar för restaurangnäringen med konkurrens på lika villkor.

Såväl tillståndshavare, sökande av serveringstillstånd och den breda allmänheten ska uppleva att vårt arbete håller god kvalitet, är rättssäkert och att det grundas på ett stort socialt ansvar.

I Härnösand ska alkoholservering ske på ett ansvarsfullt och seriöst sätt. Det är viktigt för människors hälsa och trygghet. Särskilt viktigt är det att vi arbetar för barns och ungdomars rätt till en alkoholfri miljö.

Alkohollagstiftningen är en skyddslag som ska begränsa den skadliga användningen av alkohol, till exempel allt för tidig alkoholdebut, berusningsdrickande och ordningsstörningar. Att skydda människors hälsa ska vara viktigare än att ta hänsyn till företagens ekonomi och kommunens näringspolitiska verksamhet.

Det övergripande målet för den svenska alkoholpolitiken är att främja folkhälsan genom att minska alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar.

1.1 Kortfattat om serveringstillstånd

Vi som kommun ansvarar för att utreda och fatta beslut om tillstånd för att servera alkohol. Serveringstillstånd krävs för att få servera spritdrycker, vin, starköl och andra jästa alkoholdrycker samt alkoholdrycksliknande preparat.

Härnösands kommun kan ge tillstånd till:

- servering till allmänheten, eller
- servering till slutna sällskap.

Ett tillstånd kan vara

- stadigvarande eller
- tillfälligt.

Vi kan ge tillstånd till servering för cateringverksamhet, för servering i gemensamt serveringsutrymme samt för provsmakning.

Den som vill ha ett tillstånd ska ansöka om det hos den kommun där serveringen ska ske. På harnosand.se finns en e-tjänst som den som vill ansöka ska använda. Det går inte att ansöka via telefon. Kan du inte använda e-tjänsten finns det en ansökningsblankett.

Serveringstillstånd behövs inte om serveringen:

- gäller ett enstaka tillfälle för i förväg bestämda personer,
- sker utan vinstintresse och utan annan kostnad för deltagarna än kostnaderna för inköp av dryckerna, och
- äger rum i lokaler där det inte bedrivs yrkesmässig försäljning av alkoholdrycker eller lättdrycker.

Alla dessa tre punkter måste vara uppfyllda för att servering ska kunna ske utan tillstånd.

Om den som har fått ett serveringstillstånd inte följer bestämmelserna i alkohollagen kan kommunen utfärda erinran, varning eller återkalla ett redan beviljat tillstånd.

1.2 Vi har skyldighet att informera

Varje kommun har en skyldighet att ge information om gällande lagstiftning - alkohollagen.

Alkohollagen ger kommunerna möjlighet att anpassa serveringstillståndet med egna riktlinjer. Dessa riktlinjer har kommunen också skyldighet att informera om. De anpassningar som en kommun kan göra kan dock inte strida mot alkohollagen.

På kommunens webbplats ska det finnas tydlig information om olika typer av serveringstillstånd och vad som krävs för att få tillstånd. Där ska också de kommunala riktlinjerna finnas i sin helhet.

De kommunala riktlinjerna ger varje kommun möjlighet att anpassa när och var servering av alkohol ska tillåtas. Riktlinjerna finns till för att kommunerna ska kunna ta hänsyn till lokala förutsättningar. Anpassningar kan göras för exempelvis uteserveringar och serveringstider. Men det kan också handla om i vilket område ett serveringsställe ligger. Som exempel om det ligger nära en ungdomsgård eller skolverksamhet. Områden nära barnverksamhet, exempelvis simhallar eller bibliotek kan vara skäl till att neka eller begränsa ett serveringstillstånd. Barnkonventionen ska alltid ingå i utredning av serveringstillstånd.

Riktlinjerna ska tydligt beskriva vad som gäller vid ansökan om serveringstillstånd och hur kommunen använder lagstiftningen i praktiken.

Syftet med kommunala riktlinjer är att ansökningar ska behandlas lika och att det ska vara lätt för den som söker tillstånd att förstå vilka saker kommunen tar hänsyn till när de fattar beslut.

Laghänvisning

Det är alkohollagen (2010:1622) med angränsande lagar och förordningar som styr arbetet med serveringstillstånd.

2. Ansökan och handläggning

2.1 Ansökan och prövningsavgift

Skriftlig ansökan

Ansökan om serveringstillstånd ska göras skriftligt med hjälp av den e-tjänst som finns på kommunens webbplats. För den som inte har möjlighet att söka via e-tjänsten finns en blankett.

På hemsidan finns en checklista över vilka handlingar som måste finnas med i ansökan. Den som vill kan boka ett personligt möte med ansvarig handläggare för att få råd och hjälp med ansökan. Kontakta oss på telefon 0611-34 80 00 eller e-post: samhallsforvaltningen@harnosand.se.

Prövningsavgift

Härnösands kommun tar ut en avgift för ansökan. Avgiften ska täcka den kostnad kommunen har för arbetet med serveringstillstånd. Varje år ska kommunen göra besök, en så kallad tillsyn för att se att serveringen av alkohol sköts på rätt sätt. För det tar vi ut en tillsynsavgift. Tillsynsavgiften ska täcka den kostnad kommunen har för arbetet med tillsyn. Tillsynsavgifterna består av en fast del som är lika för alla och en rörlig del som baseras på serveringsställets omsättning på alkoholdrycker. En högre omsättning ger fler tillsynsbesök. Information om aktuella avgifter ska finnas tillgängligt på kommunens webbplats.

Laghänvisning

Enligt 8 kap. 10 § 2-3 st. AL får kommunen ta ut avgift för ansökan och en avgift för tillsyn enligt 9 kap. AL. Kommunfullmäktige beslutar om avgifterna och de baseras på självkostnads- och likställighetsprincipen som regleras närmare i kommunallagen (2017:725).

2.2 Handläggningstider

Från det datum vi får en fullständig ansökan om serveringstillstånd har vi fyra månader på oss att fatta ett beslut. Men vi har högre ambitioner än så och vill gärna vara snabbare. Se listan över genomsnittliga handläggningstider längre ner. Om vi tycker att det behövs får vi förlänga handläggningstiden med fyra månader till. Väljer vi att göra det måste vi informera dig om varför vi behöver förlänga tiden. Den informationen ska du i så fall få innan de första fyra månaderna har passerat.

Handläggningstiden varierar beroende på vilken typ av tillstånd det gäller. Oftast tar ansökningar om stadigvarande tillstånd och servering till allmänheten längst tid eftersom de kräver en större undersökning än tillfälliga tillstånd.

Restaurangverksamheten måste anmälas till Samhällsförvaltningen senast två veckor innan verksamheten startas eller övertas. Anmälan måste vara godkänd där innan serveringstillstånd kan medges.

Handläggningstiden räknas från och med det datum då vi har fått en fullständig ansökan. Mottagningsbevis ska skickas till sökande när en fullständig ansökan har inkommit.

Varje ansökan utreds var och en för sig och handläggningstiden kan därför variera. I listan nedan ser du hur lång handläggningstiden kan vara för olika ärenden på ett ungefär i Härnösands kommun. Handläggning görs skyndsamt.

- 8 veckor för stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten.
- 8 veckor för tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten.
- 8 veckor för stadigvarande serveringstillstånd till slutet sällskap.
- 2 veckor för tillfälliga serveringstillstånd till slutet sällskap.
- 4 veckor för serveringstillstånd efter anmälan om betydande förändringar av ägarförhållanden.
- 8 veckor för stadigvarande tillstånd att anordna provsmakning av alkoholdrycker.
- 4 veckor för tillfälligt tillstånd att anordna provsmakning av alkoholdrycker.
- 8 veckor för stadigvarande tillstånd för slutna sällskap vid cateringverksamhet.
- 4 veckor för ändring av serveringstid inom normaltid.
- 8 veckor för ändring av serveringstid utanför normaltid.
- 4 veckor för övriga tillstånd.

Laghänvisning

I 5 § alkoholförordningen (2010:1636) preciseras vilka handläggningstider som kommunen ska förhålla sig till när det gäller serveringstillstånd.

3. Kriterier för tillståndsgivning

För att en ansökan om serveringstillstånd ska kunna godkännas måste den som söker uppfylla kraven i alkohollagen. Den som ansöker om tillstånd ska vara personligt och ekonomiskt lämplig och ha kunskaper om alkohollagen. Kraven finns för att säkerställa att servering sker på ett ansvarsfullt sätt.

Kraven i avsnitt 3.1 – 3.7 gäller för alla serveringstillstånd.

3.1 Sökandens lämplighet

Alkohollagen ställer vissa krav på den som söker serveringstillstånd. För att kunna beviljas serveringstillstånd ställs följande krav:

- Sökanden ska ha fått godkänt på kunskapsprovet om alkohollagen.
- Sökandens bakgrund ska inte vara olämplig, exempelvis genom brottslig belastning eller ekonomisk misskötsamhet.
- Sökanden ska kunna finansiera serveringsverksamheten på ett godtagbart sätt.
- Sökanden ska ha rätt att använda serveringslokalen, så kallad dispositionsrätt.

Laghänvisning

Enligt 8 kap. 12 § AL ska den som söker serveringstillstånd kunna visa att han eller hon är lämplig att bedriva verksamheten med hänsyn till de personliga och ekonomiska förhållandena. Sökande måste även visa att verksamheten uppfyller de krav som ställs i alkohollagen.

3.2 Kunskapsprov i alkohollagen

Den som söker serveringstillstånd måste ha kunskaper i svensk alkohollagstiftning. För att bevisa sina kunskaper måste den sökande göra ett kunskapsprov. Den sökande har tre försök för att klara av ett kunskapsprov.

För att få genomföra provet måste kommunen ha fått in en ansökan om serveringstillstånd. Om den sökande inte klarar provet finns det skäl att avslå ansökan om serveringstillstånd.

Det kan ställas krav på att mer än en person från samma verksamhet ska genomföra provet.

Avgörande är i vilken företagsform verksamheten bedrivs. Huvudregeln är att personer med stort inflytande i rörelsen ska göra provet.

Härnösands kommun erbjuder utbildning i Ansvarsfull alkoholservice. Ansvarsfull alkoholservice är en utbildning som riktar sig till personal som hanterar alkohol i yrkesutövningen. Syftet med utbildningen är att öka personalens kunskap och förståelse för alkoholens påverkan.

3.3 Serveringsställets utformning och lämplighet

När Härnösands kommun tar ställning till om vi kan ge serveringstillstånd tittar vi på om stället där alkoholen ska serveras är lämplig. Vi tittar på hur lokalen är utformad, vad köket har för utrustning, om det serveras mat och i så fall hur många olika rätter och vad för typ av mat.

Laghänvisning

Enligt 8 kap. 14 § AL ska serveringstillståndet omfatta ett visst avgränsat utrymme som disponeras av tillståndshavaren. Lokaler som används för stadigvarande servering ska vara lämpliga ur brandsäkerhetssynpunkt i enlighet med 8 kap. 16 § alkohollagen.

3.4 Serveringsställets matutbud

Att maten ska vara lagad eller tillredd innebär att råvarorna på något sätt ska ha förädlats i restaurangens kök. Det är inte nödvändigt att maten är varm så länge utbudet av mat, kvaliteten och den allmänna standarden i övrigt uppfyller vad som krävs för att få serveringstillstånd. Ett serveringsställe som bara erbjuder servering av enklare beredd mat är inte tillräckligt.

Smörgåsar, sallader eller annan enklare mat som serveras i gatukök och caféer är inte tillredd mat i alkohollagens mening. Att endast/enbart värma upp mat är inte heller tillräckligt, till exempel att köpa färdiglagade pajer som värms upp på plats.

I princip ska kravet på ett varierat matutbud gälla under hela serveringstiden, men efter klockan 23.00 är det tillräckligt att erbjuda färre och enklare maträtter. Som exempelvis sådana som inte kräver någon särskild tillagning utan kan värmas i mikrovågsugn. Det kan även vara tillräckligt att erbjuda kalla maträtter, men snacks som chips eller nötter räknas inte som maträtter. Skälet till att matkravet lättas under den senare tiden av dygnet är allmänna matvanor, och att det kan vara svårt att ha full personalstyrka i köket under hela serveringstiden vid nattöppna restauranger.

Laghänvisning

Alkohollagen 8 kap. 15 § första, tredje och fjärde stycket.

3.5 Olägenheter på grund av serveringsställets belägenhet eller andra skäl

Varje gång kommunen ska ta ställning till en ansökan om serveringstillstånd eller utökning av ett befintligt tillstånd ska vi ta hänsyn till om det finns risk för att tillståndet kan ställa till med några problem. Varje ansökan prövas individuellt för att vi ska kunna ta hänsyn till omständigheterna i varje enskilt fall.

När vi gör bedömningen låter vi Polismyndigheten uttala sig om hur ordningen är på platsen. Vi lyssnar också till vad Samhällsförvaltningen säger om kökets utformning och utrustning.

Vid en ansökan hjälper även Räddningstjänsten till. De har god kunskap om brandsäkerhet och lokalernas utformning.

Vad Polismyndigheten och Samhällsförvaltningen säger kan påverka vårt beslut.

Härnösands kommun har också bestämt att följande områden är särskilt viktiga att ta hänsyn till:

Hänsyn till ungdomar och ungdomsmiljöer

Kommunen anser att barn och ungdomar ska ha rätt till alkoholfria nöjen och miljöer under uppväxten. Arrangemang som riktar sig till barn och ungdomar ska vara alkoholfria. Vi ger inte serveringstillstånd till evenemang som huvudsakligen riktar sig till personer under 20 år.

Vi är också väldigt försiktiga med att ge serveringstillstånd till de som har lokaler som ligger i närheten av platser där det finns verksamhet som riktar sig till barn och ungdomar. Det kan exempelvis röra sig om skolor eller ungdomsgårdar.

Särskilt känsliga områden

Kommunen kan förhindra att en restaurangverksamhet med servering av alkoholdrycker öppnar i områden som är särskilt känsliga. Det kan till exempel vara områden där vi vet att det är mycket missbruk eller ett område där det sker många brott.

Idrottsanläggningar

Att bevilja serveringstillstånd på idrottsanläggningar kräver ytterligare utredning. Kopplingen mellan alkohol och idrott kan vara olämplig. Vid idrottsevenemang som riktar sig främst till ungdomar ska stor restriktivitet avseende serveringstillstånd gälla. Den sökande behöver visa på hur ordning och säkerhet kan upprätthållas. Ordning och säkerhet ska kunna hållas under hela serveringstiden samt det ska ses till att barn och unga inte kan nå alkoholdrycker, inklusive folköl, eller förknippa sportevenemang med alkohol.

Störning för omgivningen

Om vi ser att det finns risk för att omgivningen kommer att störas av att en verksamhet får serveringstillstånd säger vi ofta nej. Ett exempel kan vara om det finns bostäder i närheten som kan störas av höga ljud från en restaurang.

Laghänvisning

En ansökan om serveringstillstånd bedöms utifrån kraven i alkohollagen. Kommunen får avslå en ansökan om serveringstillstånd om alkoholserveringen riskerar att medföra olägenheter vad gäller ordning och nykterhet eller särskild risk för människors hälsa i enlighet med 8 kap. 17 § AL. Serveringstillstånd får avslås även om övriga krav i alkohollagen är uppfyllda.

3.6 Remissyttranden

När någon ansöker om serveringstillstånd kan kommunen be om information från en annan myndighet. Det kallas för ett yttrande. Kommunen skickar en remiss till exempelvis Polismyndigheten och Räddningstjänsten. Vi kan även hämta information från samhällsförvaltning och Skatteverket. Syftet är att få uppgifter om sökandens lämplighet, exempelvis Polismyndighetens slagning i brottsregister men även risk för ordningsstörningar eller störningar för närboende. En remiss kan även visa på sökandens ekonomiska skötsamhet och eventuella skulder.

Om sökande har eller har haft serveringstillstånd i någon annan kommun kan yttrande inhämtas från den kommunen.

Laghänvisning

Innan en prövning görs av ett stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten eller ett slutet sällskap ska kommunen inhämta yttrande från Polismyndigheten enligt 8 kap. 11 § AL. Kommunen ska även inhämta Polismyndighetens yttrande om ansökan gäller tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten.

3.7 Ordning och nykterhet - Ansvarsfull alkoholservering

Servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat ska vara ansvarsfull och försiktig. Servering av alkohol ska alltid ske av serveringspersonal som är anställd av den som har serveringstillståndet.

Servering av alkohol ska ske med måtta. Detta för att försöka förhindra skador som beror på att en person druckit alkohol. Även övrig oordning som inte är direkt orsakad av alkoholförtäring ska undvikas. Det kan exempelvis handla om användning av narkotika. Ordning ska gälla på serveringsstället och på platser som ligger direkt intill det. Det får exempelvis inte finnas människor som druckit för mycket alkohol på eller intill serveringsstället.

Ett serveringsställe kan anställa ordningsvakter för att kontrollera ordning och nykterhet. I vissa fall kan kommunen eller Polismyndigheten ställa krav på att ett ställe ska ha ordningsvakter för att få serveringstillstånd. Hur många ordningsvakter som behövs bestämmer Polismyndigheten.

Ett serveringsställe måste se till att personalen är utbildad i ansvarsfull alkoholservering.

Det är inte tillåtet att göra tillfälliga prissänkningar på alkoholdrycker med högre alkoholhalt. Om en tillståndshavare vill sänka priset tillfälligt måste även andra drycker (inklusive lättdrycker) och mat sänkas i liknande grad.

Det är inte tillåtet med mängdrabatter på alkohol. En dryck ska kosta lika mycket oavsett om gästen köper en eller flera. Priset på spritdrycker ska anges i centiliter och vara detsamma oavsett mängd eller storlek på shot eller drink.

Laghänvisning

Allmänna bestämmelser om försäljning av alkohol finns i 3 kap. AL och bestämmelser om servering av alkoholdrycker finns i 8 kap. AL. Om drycken ska förtäras på stället ska försäljningen kallas för servering, vilket framgår av 1 kap. 11 § 2 st. AL. Det innebär att 3 kap. AL om försäljning även gäller vid servering.

Den som säljer alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat ansvarar för att lagstiftningen följs. Enligt 3 kap. 5 § AL ska försäljning skötas på ett sådant sätt att skador i möjligaste mån kan förhindras. Den som säljer drycken ska se till att det råder ordning och nykterhet vid försäljningsstället. Vidare ska ansvarig personal se till att måttfullhet iakttas och att störningar på grund av oordning eller onykterhet undviks i enlighet med 8 kap. 20 § AL.

3.8 Ansvar och kunskap för personal

Den som har ett serveringstillstånd ska också utse en eller flera serveringsansvariga. Den som har rollen som serveringsansvarig ska vara på plats vid serveringsstället under hela tiden då det serveras alkohol. Personen ska kunna överblicka hela serveringen, även uteserveringen. Den serveringsansvariga ska också ha tillräckliga kunskaper i alkohollagstiftningen för att kunna sköta sin uppgift.

Den som är serveringsansvarig ska ha fyllt 20 år och vara lämplig för uppgiften. I bedömningen tar man hänsyn till personliga egenskaper och andra omständigheter som exempelvis om personen har anmärkningar i brottsregistret.

Ett serveringsställe ska ha minst en serveringsansvarig. Vem/vilka som är serveringsansvariga ska anmälas till kommunen.

Laghänvisning

Enligt 8 kap. 18 § AL ska tillståndshavaren eller utsedd serveringsansvarig person ha tillsyn över serveringen och vara närvarande vid serveringsstället under hela serveringstiden.

4. Stadigvarande serveringstillstånd

Kommunen kan ge serveringstillstånd för servering till allmänheten eller i förening, företag eller annat slutet sällskap. Ett stadigvarande serveringstillstånd kan gälla för servering året runt eller under en viss tidsperiod.

Serveringstillståndet gäller i ett avgränsat utrymme som tillståndshavaren har rätt att använda.

Ett stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten får vi bara ge om serveringsstället har ett eget kök i anslutning till lokalen och erbjuder lagad eller på annat sätt tillredd mat. Det ska finnas ett varierat utbud av maträtter. Efter klockan 23.00 får utbudet av mat begränsas till ett fåtal enklare rätter. Serveringsstället ska vara utrustat med ett lämpligt antal sittplatser för matservering i förhållande till lokalens storlek.

De lokaler som används för servering ska enligt 8 kap. 16 § AL vara lämpliga från brandsäkerhetssynpunkt. Det gäller både lokaler som används för servering till allmänheten och slutna sällskap.

Laghänvisning

8 kap. 2 § AL om vilka som kan få stadigvarande serveringstillstånd och för vilken tidsperiod. 8 kap. 14 § AL om i vilket utrymme serveringstillståndet gäller. 8 kap. 15 § AL Om krav på kök och mat. 8 kap. 16 § AL om krav på brandsäkerhet.

5. Tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten

Härnösands kommun kan ge tillfälliga serveringstillstånd till allmänheten. Det tillfälliga tillståndet kan gälla för en tidsperiod eller ett tillfälle.

För att kunna ge tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten måste det också i samband med alkoholservingen serveras lagad mat. Möjligheten att få lagad mat måste finnas under hela den tid som serveringstillståndet gäller. Det måste också finnas sittplatser vid bord.

När det gäller tillfälliga tillstånd är kravet på sökandes lämplighet stort. Alla dessa krav måste vara uppfyllda för att vi ska kunna ge tillstånd.

- Sökanden ska ha fått godkänt på kunskapsprovet om alkohollagen.
- Sökandens bakgrund ska inte vara olämplig, exempelvis genom brottslig belastning eller ekonomisk misskötsamhet.
- Sökanden ska kunna finansiera serveringsverksamheten på ett godtagbart sätt.
- Sökanden ska ha rätt att använda serveringslokalen, så kallad dispositionsrätt.

Härnösands kommun kan ge tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten maximalt 10 gånger per år. Den som vill ha serveringstillstånd fler gånger än det måste söka ett stadigvarande serveringstillstånd.

Laghänvisning

Enligt 8 kap. 2 § AL kan serveringstillstånd meddelas för servering till allmänheten eller i förening, företag eller annat slutet sällskap. Ett tillfälligt serveringstillstånd kan meddelas för en enstaka tidsperiod eller ett enstaka tillfälle.

Enligt 8 kap. 15 § AL får tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten ges om serveringsstället tillhandahåller tillredd mat.

5.1 Servering av spritdrycker

När vi ger ett tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten gäller det normalt sett bara för servering av starköl, vin och andra jästa alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat. Tillstånd för att servera spritdrycker får oftast inte ges vid tillfällig servering till allmänheten efter klockan 23.00. Vi kan göra undantag och ge tillstånd att servera spritdrycker, men då ska en särskild prövning göras. Ett yttrande från Polismyndigheten ska väga tungt vid ansökan om tillfällig servering till allmänheten.

6. Serveringstillstånd till slutna sällskap

Härnösands kommun kan ge serveringstillstånd till ett slutet sällskap i ett företag, förening eller annat sällskap. Tillståndet kan vara stadigvarande eller tillfälligt. För att vi ska ge tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap måste serveringsstället erbjuda tillredd mat. Det ska vara möjligt att beställa mat under hela serveringstiden.

Ett slutet sällskap är ett antal personer eller medlemmar som har ett gemensamt intresse och någon form av gemensam koppling. Det kan vara exempelvis en förening eller personer på ett företag.

För att kunna kallas ett slutet sällskap måste det innan arrangemanget vara tydligt vilka som är medlemmar eller tillhör sällskapet. Det betyder att det inte ska vara möjligt att bli medlem samma dag som arrangemanget ska genomföras.

Vid alkoholservering till ett slutet sällskap ska arrangören på förhand veta vilka personer som kommer delta i arrangemanget.

Ett stadigvarande serveringstillstånd kan vara en klubb rättighet eller festvånings rättighet. En klubb rättighet är ett tillstånd för visst sällskap som förening, företag eller personalgrupp. En festvånings rättighet är tillstånd till en restaurang rörelse som på beställning bedriver servering till olika slutna sällskap.

Vi ger tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap maximalt 10 gånger per år. De som vill servera flera gånger per år behöver ett stadigvarande serveringstillstånd för slutna sällskap.

Laghänvisning

Enligt 8 kap. 15 § AL får tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap ges om serveringsstället tillhandahåller tillredd mat.

7. Serveringstid

Vi får bestämma under vilka tider alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat får serveras. Om vi inte bestämmer något annat får servering av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker eller av alkoholdrycksliknande preparat bara ske mellan klockan 11.00 och klockan 01.00. Det kallas servering inom normaltiden.

30 minuter efter serveringstiden är slut ska serveringslokalen vara tömd på gäster. Serveringstiderna har betydelse både för boende i närheten och polisens arbete med ordning och säkerhet. Bestämmelsen om serveringstid är en viktig del i den svenska alkoholpolitiken. Att skydda människors hälsa och hålla ordning går före det affärsmässiga.

När vi ger serveringstillstånd ska vi ta hänsyn till om serveringstiden kan innebära att människor blir störda eller att det finns risk för människors hälsa. Polismyndighetens och Samhällsförvaltningens synpunkter har stor betydelse. Varje ansökan prövas var och en för sig och det kan innebära att olika serveringsställen får olika serveringstider. I serveringstillståndet kan vi också kräva att det finns ordningsvakter efter ett visst klockslag om polismyndigheten rekommenderar det.

Riktlinjer i Härnösands kommun:

- Servering får tidigast ske från klockan 11.00 och normalt fram till klockan 01.00.
- Tillstånd om utökade serveringstider beviljas restriktivt efter en särskild prövning.
- För att få utökad serveringstid till klockan 03.00 krävs att verksamheten är väletablerad och välskött. Varken restaurangen eller ägaren får ha någon anmärkning. Dessutom måste all serveringspersonal ha godkänd utbildning i Ansvarsfull alkoholservering.
- Vid utökad serveringstid till klockan 03.00 ska Polismyndigheten inte ha några invändningar för detta.

Laghänvisning

Av 8 kap. 19 § AL framgår att kommunen bestämmer under vilka tider alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat får serveras.

8. Uteservering

Ett serveringstillstånd gäller för ett visst avgränsat utrymme som den som har tillståndet disponerar. Det avgränsade utrymmet kan vara en uteservering som finns i anslutning till serveringsstället.

För uteservering på allmän plats krävs tillstånd enligt ordningslagen. Ansökan görs hos Polismyndigheten. Om uteserveringen ska ske på privat mark som inte kräver tillstånd enligt ordningslagen krävs ett upplåtelseavtal med fastighetsägaren. Tillståndet, alternativt avtalet, ska ges in till tillståndsenheten i samband med ansökan om att servera alkoholdrycker vid uteservering.

I Härnösands kommun tillämpas följande riktlinjer:

- Uteserveringen ska ligga i restaurangens närhet så att det tydligt framgår att de hör ihop. Uteserveringen ska vara överblickbar för serveringspersonalen.
- Restaurangköket måste ha kapacitet kunna laga mat till alla gäster, både inne i restaurangen och på uteserveringen.
- Det ska finnas tillgång till kundtoaletter så att det räcker till det totala antalet gäster som får vara i serveringslokalen.
- Bordsservering vid uteservering är huvudregeln. Om en tillståndshavare inte vill ha bordsservering måste den skriftligen beskriva för kommunen hur den ska sköta tillsynen av serveringsytan. Barsservering till gäster på en uteservering tillåts normalt sett inte.

Varje ansökan prövas var och en för sig då förutsättningar för sökande är olika.

Laghänvisning

Enligt 8 kap. 14 § 1 st. AL ska ett serveringstillstånd avse ett visst avgränsat utrymme som tillståndshavaren disponerar. Det avgränsade utrymmet kan vara en uteservering som finns i anslutning till serveringsstället.

9. Gemensamt serveringsutrymme

Flera tillståndshavare kan använda ett gemensamt serveringsutrymme. Då ansvarar varje tillståndshavare för ordning, nykterhet och andra regler som finns i alkohollagen, exempelvis att det inte sker servering till underåriga eller överservering.

Ansökan kan göras gemensamt av flera tillståndshavare och ansökan kan göras samtidigt som ansökan om serveringstillstånd. De som önskar dela serveringsutrymme ska lämna in en skriftlig handlingsplan till kommunen. I handlingsplanen ska de beskriva hur de ska se till att följa alkohollagens regler om bland annat uppsikt, åldersgräns, ordning och nykterhet.

Om det händer saker som gör att serveringstillståndet dras in kan det drabba alla som delar på det gemensamma serveringsutrymmet. Det gäller även om det inte går att ta reda på eller bevisa vem av tillståndshavarna som inte tagit sitt ansvar.

Laghänvisning

Enligt 8 kap. 14 § 2 st. AL ges möjlighet för flera tillståndshavare att utnyttja ett gemensamt serveringsutrymme. Varje tillståndshavare ansvarar för ordning och nykterhet inom serveringsutrymmet samt övriga förpliktelser enligt alkohollagen.

10. Provsmakningstillstånd

Arrangörer och grossister kan ordna provsmakning av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker eller av alkoholdrycksliknande preparat vid arrangemang riktade till allmänheten.

För att få göra det behöver arrangören ha ett stadigvarande serveringstillstånd som gäller för de drycker och preparat ska provsmakas. Själva provsmakningen måste också ske i den lokal som arrangörens serveringstillstånd är kopplad till. När en arrangör vill genomföra en provsmakningsaktivitet måste det anmälas till kommunen.

Anmälan sker via blankett som finns att hämta på Härnösands kommuns webbplats.

Anmälan gäller från och med den dagen kommunen tagit emot den.

Partihandlare som vill anordna provsmakning kan ansöka om ett tillfälligt tillstånd för provsmakning.

Provsmakning innebär att det är en mycket liten mängd alkohol som provas. Deltagarna ska endast få en uppfattning om kvalitet och smak.

Laghänvisning

Enligt 8 kap. 6 § AL kan arrangörer och partihandlare anordna provsmakning av spritdrycker, vin, starköl eller andra jästa alkoholdrycker eller av alkoholdrycksliknande preparat vid arrangemang riktade till allmänheten.

11. Cateringverksamhet

Den som har cateringverksamhet för slutna sällskap kan få stadigvarande cateringtillstånd. För att få det krävs att den som bedriver cateringverksamheten har ett eget kök där maten lagas.

Lokal där catering ska ske anmäls till kommunen. Kommunen utreder om lokalens skick är godtagbart för att servera mat och dryck.

Anmälan sker via blankett som finns att hämta på Härnösands kommuns webbplats.

Laghänvisning

Av 8 kap. 4 § AL framgår att den som bedriver cateringverksamhet för slutna sällskap kan få stadigvarande cateringtillstånd.

12. Villkor vid meddelande av serveringstillstånd

Vid beslut om serveringstillstånd kan kommunen meddela olika villkor. Villkoren finns för att motverka alkoholpolitiska skadeverkningar. Vilka villkor som är lämpliga avgörs från fall till fall. Villkoren från inte vara generella. Här är några exempel på villkor som kommunen kan ställa:

- Att det måste finnas ordningsvakter eller entrévärdar.
- Att det måste vara bordsservering på hela eller delar av serveringsstället.
- Vilka serveringstider som ska gälla.
- Att personalen ska vara utbildad i Ansvarsfull alkoholserving om serveringsstället ska kunna få beslut om utökad serveringstid.

13. Kommunens tillsynsverksamhet

Härnösands kommun har i uppgift att kontrollera att de serveringsställen som har tillstånd sköter serveringen på rätt sätt. Tillsynen är en viktig del för att se till att lagen följs. Den är också en viktig

del i det förebyggande arbetet mot de negativa konsekvenser som för mycket alkoholserving kan leda till.

Tillsynen bedrivs genom förebyggande arbete, inre tillsyn och yttre tillsyn. Tillsammans med Polismyndigheten ansvarar kommunen för tillsynen av restauranger som beviljats serveringstillstånd. När vi har gjort ett tillsynsbesök ska vi skriva ett protokoll. Det protokollet ska serveringsstället få en kopia av.

13.1 Yttre tillsyn

Yttre tillsyn innebär att vi gör oanmälda besök på restaurangen eller serveringsstället när den är öppen. Syftet med besöket är att kontrollera om serveringsstället följer alkohollagens bestämmelser. Vi kontrollerar att servering inte sker till minderåriga och/eller märkbart påverkade personer. Vi tittar också på hur ordningen är i och utanför restaurangen, berusningsgraden hos gästerna samt på restaurangens marknadsföring.

Vid en sådan här tillsyn ska vi också kontrollera att försäljning sker i enlighet med serveringsställets tillstånd. Vi tittar på vilka alkoholdrycker som säljs, om serveringen sker till allmänheten eller slutet sällskap, matutbudet, serveringslokalerna, köket och serveringstider.

13.2 Inre tillsyn

Inre tillsyn innebär att kommunen kontrollerar att den som har serveringstillstånd fortfarande uppfyller alkohollagens krav på personlig och ekonomisk lämplighet. Den inre tillsynen kan även innefatta granskning av restaurangrapporter, som är restaurangens redovisning av hur mycket mat och olika typer av dryck restaurangen sålt. Granskningen kan ske tillsammans med andra myndigheter, exempelvis Polismyndigheten, Skatteverket och Kronofogden.

13.3 Förebyggande tillsyn

Förebyggande tillsyn innebär att kommunen arbetar med att sprida kunskap om hur alkohollagen ska användas i det praktiska arbetet på serveringsstället. Det kan ske genom möten med den som har serveringstillståndet och utbildningsinsatser i Ansvarsfull alkoholserving. Genom att ha en fortlöpande dialog mellan kommunen och tillståndshavaren kan eventuella brister åtgärdas omedelbart.

Laghänvisning

Kommunens tillsynsansvar för servering och marknadsföring av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat regleras i 9 kap. 2-3 § AL. Varje år ska en reviderad tillsynsplan beslutas av Samhällsnämnden.

14. Kommunens sanktionsmöjligheter

Kommunen har huvudansvaret för att kontrollera att de som har serveringstillstånd följer alkohollagen och de krav som kommunen och andra myndigheter ställer. Gör inte serveringsstället det kan kommunen dela ut en erinran, varning eller återkalla tillståndet. Om en verksamhet som har ett tillstånd inte längre uppfyller kraven eller bryter mot alkohollagen är kommunen skyldiga att ingripa.

En erinran kan meddelas om tillståndshavaren inte uppfyller kraven i tillståndet eller inte följer de bestämmelser som gäller för servering enligt alkohollagen. Det gäller också om villkoren eller de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen inte följs. Vid allvariga fall eller vid upprepade överträdelser kan en varning meddelas.

Kommunen är ibland skyldig att återkalla ett serveringstillstånd. Det ska göras om:

- tillståndet inte längre utnyttjas,
- det har förekommit brottslig verksamhet på eller i närheten av serveringsstället som tillståndshavaren har haft kännedom om utan att ingripa,
- tillståndshavaren har brutit mot alkohollagen, eller vad som i övrigt gäller, och en varning inte är en tillräcklig åtgärd, eller om
- Varningar har meddelats utan att de förhållanden som föranlett varningarna har rättats still.

Laghänvisning

Kommunen har huvudansvaret för tillsynen av verksamheter med serveringstillstånd och kan vid behov vidta åtgärder som erinran, varning och återkalla tillstånd. Om en verksamhet som har ett tillstånd inte längre uppfyller kraven eller bryter mot alkohollagen är kommunen skyldiga att ingripa. Kommunen kan meddela en erinran, en varning eller återkalla tillståndet, vilket framgår av 9 kap. 17-18 §§ AL.

15. Överklagande

Beslut som fattas enligt alkohollagen gäller omedelbart om det inte står något annat. Det gäller alla ärenden.

Om du som sökt serveringstillstånd inte tycker att det beslut kommunen har fattat är rätt, kan du välja att överklaga beslutet. Du har tre veckor på dig att lämna in din överklagan. Du skickar din överklagan till kommunen och sedan är det förvaltningsrätten som fattar beslut.

Om du vill överklaga skickar du din överklagan till:

Härnösands kommun,
Samhällsnämnden,
871 80 Härnösand.

16. Försäljning och servering av folköl

Folköl är en alkoholdryck som har en alkoholhalt mellan 2,25 och 3,5 volymprocent.

En butik får sälja folköl om den också har ett brett sortiment av matvaror. Det räcker inte att ha ett kiosksortiment eller någon enstaka matvara. För att få sälja folköl måste du också:

- Anmäla till kommunen att du vill sälja folköl. Anmälan gör du via kommunens e-tjänst. Du får inte börja sälja folköl innan du har gjort din anmälan.
- Ha en livsmedelsregistrerad lokal.
- Lämna in en skriftlig beskrivning av hur du ska kontrollera att försäljningen går rätt till. Även kallat ett egenkontrollprogram.
- Se till att personalen i butiken har kunskap om vad som gäller vid försäljning

Laghänvisning

Folköl är en alkoholdryck som har en alkoholhalt överstigande 2,25 men inte 3,5 volymprocent. Detaljhandel med folköl regleras i 5 kap. 5 § AL och tillåts under förutsättning att butiken har ett brett sortiment av matvaror.

17. Försäljning av tobaksvaror

Om du vill sälja tobaksvaror eller liknande produkter behöver du tillstånd till det. Tillståndet söker du hos kommunen.

Du måste kunna visa att du är lämplig att sälja tobaksvaror. I bedömningen tar kommunen hänsyn till både personlig lämplighet och ekonomiska förhållanden. Du måste också kunna visa att försäljningen kommer att skötas enligt de krav som finns i lagen.

När du ansöker om att få sälja tobaksvaror ska du skicka med en beskrivning av de rutiner och arbetssätt din butik har för att följa lagens krav. Det kallas ett egenkontrollprogram och är ett krav för att ansökan ska anses vara komplett.

Laghänvisning

Bestämmelser om försäljning av tobaksvaror finns i lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter (LTLP). Enligt 5 kap. 1 § LTLP krävs tillstånd för att bedriva detaljhandel eller partihandel med tobaksvaror.

17.1 E-cigarett och påfyllningsbehållare

Om du vill sälja e-cigarett och påfyllningsbehållare måste du göra en anmälan till kommunen. Du får inte börja sälja innan du har gjort anmälan.

Laghänvisning

5 kap. 15 § LTLP.

17.2 Förändringar i verksamheten

Om det sker väsentliga förändringar i verksamheten ska det anmälas till kommunen. Det kan vara att butiken byter ägare eller att du inte längre vill sälja tobak eller e-cigarett. Rätten att sälja sådana produkter följer inte automatiskt med till den nya ägaren.

17.3 Tillsyn

Kommunen och andra myndigheter har tillsammans ansvar för att se till att försäljningen av tobaksvaror går rätt till, det kallas tillsyn. Kommunens tillsyn ska vara en del av ett förebyggande arbete. Tillsynsbesök genomförs enligt den tillsynsplan som kommunen tar fram i samarbete med Polisen eller när det är påkallat.

Det är samhällsförvaltningen som gör tillsyn när det gäller följande:

- Hälsovarningar, produktpresentation och identitets- och säkerhetsmärkning på försäljningsställen.
- Tillhandahållande av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare på försäljningsställen.
- Marknadsföring på eller i anslutning till försäljningsställen.

Kommunen och Polismyndigheten utövar tillsyn när det gäller:

- Tillhandahållande av tobaksvaror på försäljningsställen.
- Försäljning av tobaksvaror på nätet.
- Anmälan om försäljning av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare samt egenkontroll.
- Åldersgräns.

Om den som säljer tobaksvaror bedömer att kunden kan vara under 25 år rekommenderar Härnösands kommun att säljaren ska kontrollera kundens legitimation.

17.4 Avgifter

Kommunen får ta ut en avgift för prövningen av ansökan om försäljningstillstånd. Vidare får kommunen ta ut avgifter för tillsyn av den som bedriver tillståndspliktig eller anmälningspliktig försäljning. För att finansiera tillsynen betalar verksamheten en årlig avgift. Den är uppdelad på två delar; en rörlig och en fast avgift. Den rörliga avgiften beror på hur stor omsättning man har. Den fasta är lika för alla.

Laghänvisningar

Tillsynsansvaret fördelas mellan kommunerna och andra myndigheter vilket framgår av 7 kap. LTLP. Kommunens rätt att ta ut avgifter regleras i 8 kap. LTLP.

18. Försäljning av receptfria läkemedel

Om du vill sälja receptfria läkemedel och inte är ett öppenvårdsapotek måste du anmäla det till Läkemedelsverket. Du måste också ha en plan för hur du ska kontrollera att försäljningen och hanteringen av läkemedel går rätt till.

Läkemedelsverket har det övergripande ansvaret för kontroller, så kallad tillsyn. De har också möjlighet att straffa dig om du inte följer lagstiftningen.

Läkemedelsverket har kommunen till hjälp för att kontrollera att lagstiftningen följs. För att kunna genomföra det uppdraget har kommunen rätt att begära uppgifter och upplysningar av dig. Det innebär att du måste låta kommunen komma in på områden, i lokaler och andra utrymmen som används vid försäljningen. Om kommuner upptäcker att försäljningen av receptfria läkemedel inte sköts på rätt sätt ska de rapportera detta till Läkemedelsverket.

Kontroller genomförs enligt fastställd tillsynsplan eller när det är påkallat. Vid kontroller undersöker kommunen att

- näringsidkare har gjort anmälan,
- inte säljer receptfria läkemedel till någon person under 18 år,
- att program för egenkontroll finns.

Om den som säljer receptfria läkemedel och nikotinläkemedel bedömer att kunden kan vara under 25 år rekommenderar Härnösands kommun att säljaren ska kontrollera kundens legitimation.

Laghänvisning

Bestämmelser om detaljhandel med receptfria läkemedel på andra ställen än öppenvårdsapotek finns i lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel (LHVRL). Krav att först anmäla handeln till Läkemedelsverket enligt 9 § LHVRL. Läs om Läkemedelsverkets ansvar i 17-19 §§ LHVRL. Kommunen ska enligt 20 § LHVRL kontrollera att lagstiftningen följs. Enligt 21 § LHVRL har kommunen rätt att begära de uppgifter och upplysningar som behövs.

Alkohollag (2010:1622)

9 kap. Tillsyn m.m.

1 § Folkhälsomyndigheten har, med de begränsningar som anges i 3 och 4 §§, tillsyn över efterlevnaden av denna lag och anslutande föreskrifter.

Länsstyrelsen har tillsyn inom länet. Länsstyrelsen ska också biträda kommunerna med råd i deras verksamhet.

Lag (2013:635).

2 § /Upphör att gälla U:2031-06-01/ Kommunen och Polismyndigheten har tillsyn över efterlevnaden av de bestämmelser som gäller för servering av alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat.

Kommunen och Polismyndigheten har också tillsyn över detaljhandel med folköl och gårdsförsäljning.

Kommunen ska upprätta en tillsynsplan som ska ges in till länsstyrelsen. *Lag (2025:299).*

Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter

7 kap. Tillsyn

3 § Kommunen utövar tillsyn över att denna lag och anslutande föreskrifter följs när det gäller

1. hälsovarningar, produktpresentation och identitets- och säkerhetsmärkning enligt 3 kap. 1, 3, 4 och 7 §§ på fysiska försäljningsställen,
2. tillhandahållande av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare enligt 2 kap. 7-9 §§ och 3 kap. 2, 5 och 6 §§ på fysiska försäljningsställen,
3. marknadsföring enligt 4 kap. 1, 2 och 4-7 §§ när det gäller marknadsföringsåtgärder på eller i anslutning till fysiska försäljningsställen, och
4. rökfria miljöer som avses i 6 kap. 2 § och som inte är upplåtta enbart för personal samt lokaler som avses i 6 kap. 3 §. *Lag (2024:197).*

4 § Kommunen och Polismyndigheten utövar tillsyn över att denna lag och anslutande föreskrifter följs när det gäller

1. tillhandahållande av nya tobaksvaror enligt 2 kap. 3 § på fysiska försäljningsställen,
2. försäljning av tobaksvaror, i andra fall än när det gäller gränsöverskridande distansförsäljning, enligt 5 kap. 1, 6-10, 12 och 13 §§,
3. anmälan om försäljning av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare samt egenkontroll, i andra fall än när det gäller gränsöverskridande distansförsäljning, enligt 5 kap. 14 och 16 §§, och
4. åldersgräns enligt 5 kap. 17 och 18 §§.

Lag (2022:1262).

Lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel

Kontroll

20 § Den kommun där detaljhandeln bedrivs ska kontrollera efterlevnaden av denna lag, kommissionens delegerade förordning (EU) 2016/161 och de föreskrifter som har meddelats i anslutning till lagen. *Lag (2019:321)*.

Lag (2022:1257) om tobaksfria nikotinprodukter

24 § Kommunen utövar tillsyn på fysiska försäljningsställen över att denna lag och anslutande föreskrifter följs när det gäller

1. produkthanmälan enligt 5 §,
2. produktkrav enligt 6 §,
3. innehållsdeklaration, hälsovarning och märkning enligt 7 och 8 §§, och
4. rapporteringsskyldighet enligt 14 §.

Kommunen utövar även tillsyn på eller i anslutning till fysiska försäljningsställen över att denna lag och anslutande föreskrifter följs när det gäller marknadsföring enligt 9 och 10 §§.

25 § Kommunen och Polismyndigheten utövar tillsyn över att denna lag och anslutande föreskrifter följs när det gäller

1. anmälan om försäljning och egenkontroll enligt 17 och 18 §§ när näringsidkaren har säte eller fast försäljningsställe för näringsverksamhet i Sverige, och
2. ålderskrav enligt 19 och 20 §§.

Samhällsförvaltningen
Thomas Jenssen, 0611-348155
Thomas.jenssen@harnosand.se

Samhällsnämnden

Justering i delar av centrum gällande parkeringsskiva Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att tillåta max 1 timmes parkering på parkeringsytan bakom Konsthallen med både p-skiva och parkeringsapp, samt

att parkering på Fisketorget är avgiftsfri.

Beskrivning av ärendet

Härnösands kommun införde p-avgift i de centrala delarna av Härnösand den 2/2 2026. Efter den inledande perioden med app-lösning och fri parkering i 2 timmar men med krav på registrering i app har kommunen fått in önskemål från centrumhandeln att det ska finnas en yta centralt där p-skiva ska gälla. Handeln upplever att åldersgruppen 70 år och äldre till viss del har svårigheter med app-lösningen och därför inte besöker centrum i lika stor utsträckning som när p-skivan gällde som registrering av parkering. Kommunen har under den inledande perioden utifrån statistik konstaterat att omsättningen på de centrala parkeringsplatserna har ökat i jämförelse med den räkning som genomfördes manuellt under hösten 2025 och 2015.

Bedömning

Förslaget bedöms bidra positivt till det sociala perspektivet som en möjlighet för fler människor att på ett enkelt sätt parkera med bil i centrum. Möjligheten med både app och p-skiva kan bidra positivt till näringslivet och centrumhandeln. Det ekologiska perspektivet bedöms inte påverkas. Möjligheten att få insamlad statistik för att se förändringar och trender i området minskar något men bedöms som en hanterbar konsekvens utifrån förslaget.

Beslutsunderlag

Utifrån möten med handlare i centrum som beskrivit sin erfarenhet av tiden med app-lösning har frågan diskuterats internt i kommunen för att komma fram till ovanstående förslag.

Helene Lager
T.f förvaltningschef

Thomas Jenssen
T.f plan- och byggchef

Samhällsförvaltningen

Villiam Brännström, 0611-34 81 08
namn.efternamn@harnosand.se

Samhällsnämnden

Avslutande av ärende- Detaljplan- Hernö Hantverksöl (KATTAstrand 1:1 Beslut om planbesked)

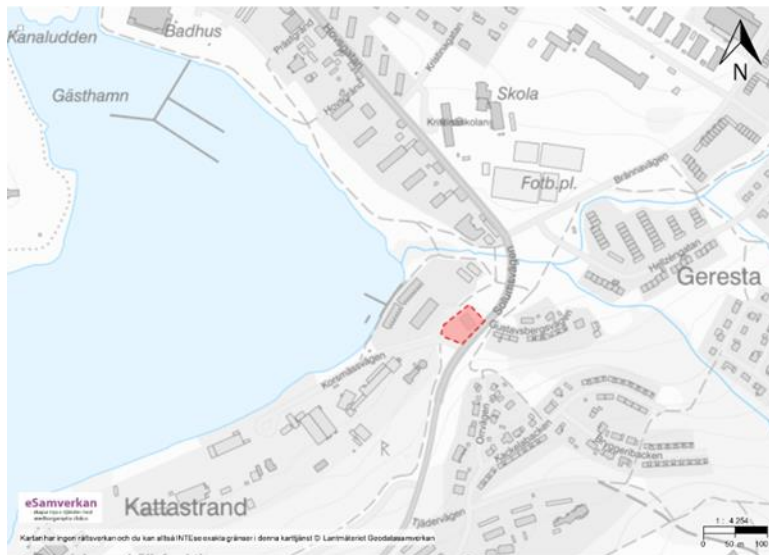
Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta
att avsluta detaljplanearbetet för rubricerad fastighet.

Beskrivning av ärendet

Syftet med att upprätta en ny detaljplan för fastigheten var att möjliggöra så
att befintlig verksamhet skulle kunna vara kvar i byggnaden.

Planområdet är beläget ca 1,5 km sydost om Härnösands centrum.
Fastigheten ligger i korsningen Solumshamns vägen/Korsmässvägen.

Tidigare beslut och ställningstaganden

2021-06-24 beviljades planbesked för fastigheten Kattastrand 1:1 (Hernö
hantverksöl).

Bedömning

Önskemål om avslut av ärende görs på fastighetsägarens (sökande) begäran
och Samhällsförvaltningen tillstyrker önskemålet. Med denna bakgrund
föreslår samhällsförvaltningen att planarbetet avslutas.

Beslutsunderlag

E-post Avslutande av detaljplanärende Kattastrand 1:1

Thomas Jenssen
T.f plan- och byggchef

Villiam Brännström
Planarkitekt

Bilagor

Delegationsbeslut – Kattastrand 1:1 Beslut om planbesked

Uppllysning

Beslutet skickas till sökande.

Datum
2021-06-24

Diarienummer
SAM-2021-1289

Samhällsförvaltningen

Linda Johansson, 0611-34 81 27
linda.johansson@harnosand.se

Hernö Hantverksöl AB
Solumsvägen 2
871 65HÄRNÖSAND

KATTAstrand 1:1 Beslut om planbesked

Beslut

Samhällsnämnden beslutar

att godkänna att arbetet med en ny detaljplan får påbörjas.

att fastställa kostnaden för planbesked till 14 280 kr baserat på taxa fastställd av kommunfullmäktige, KF §138 2018-12-17.

Beslutet är fattat med stöd av delegationsordning för Samhällsnämnden i Härnösands kommun. Plan- och bygglagen (PBL) 5 kap. 2 och 5 §§.

Beskrivning av ärendet

Fastighetsägaren och tillika verksamheten Hernö Hantverksöl har lämnat in en ansökan om planbesked för fastigheten Kattastrand 1:1. Syftet med en ny detaljplan är att möjliggöra så att befintlig verksamhet kan vara kvar i byggnaden.

Planområdet är beläget ca 1,5 km sydost om Härnösands centrum. Fastigheten ligger i korsningen Solumshamnsvägen/Korsmässvägen.

Rött inringat område visar planområdet

På fastigheten finns idag en byggnad och parkeringsplats. Runt huset och parkeringsplatsen finns gräsmatta och några större träd finns på fastigheten. Marken bakom huset sluttar mot nordost.

I gällande översiktsplan, antagen av Kommunfullmäktige den 30 maj 2011 och aktualitetsförklarad våren 2016, redovisar områdets mark och vattenanvändning som tätortsbebyggelse, där finns verksamheter och bebyggelse av tätortskaraktär.

Gällande detaljplan, antagen 1976-09-20, anger centrum, samlingslokaler. Detaljplanen medger enbart byggbar mark där byggnaden står idag, resterande markyta på fastigheten har prickad mark, marken får inte byggas.

Bedömning

Samhällsförvaltningen bedömer att syftet med detaljplanen är i enlighet med kommunens översiktsplan.

För del av området Kattastrand, sydväst om det sökta området, är ett planarbete igång och exploitören vill möjliggöra att dagens industrimark omvandlas till bostäder men också en del centrumverksamhet, som café eller restaurang. Planarbetet startade med ett planprogram och 2017-06-21, § 117 godkände samhällsnämnden samrådsredogörelsen för planprogrammet och samhällsförvaltningen tillsammans med exploitören fortsatte arbetet med att utforma förslag till detaljplan. I planprogrammet ingick Kattastrand 1:1 och beskrevs i planprogrammet som ett område för verksamhet.

Utsnitt som visar planprogrammets område

I planprogrammet presenterades omvandlingen av området i tre etapper och för närvarande pågår ett planarbete för områdets första del enligt planprogrammet. Beslut om samråd togs den 2017-12-11 med delegationsbeslut och i ärendet pågår nu ett arbete med att ansöka om saneringsbidrag från Naturvårdsverket eftersom marken i området är förorenat. Planarbetet är vilande i väntan på Naturvårdsverkets beslut.

Parallellt med detaljplanens framtagande för etapp 1 så pågår en utredning där en konsult undersöker bland annat var det är lämpligast att placera anslutningsvägar till området utifrån områdets framtida markanvändning. Utredningen ska vara ett underlag till pågående detaljplanen och beräknas bli klar hösten 2021.

Eftersom området, Kattastrand 1:1, ligger i anslutning till det pågående detaljplanearbetet och arbetet som där pågår så ska rubricerad fastighet ta del av underlaget och inkluderas i helhetsbilden för området. Fastigheten ligger vidare i anslutning till Solumshamnsvägen och om verksamheten planerar aktiviteter eller uteplatser så måste buller undersökas och eventuellt utredas vidare i planarbetet.

Kostnaden för planbesked fastställs till 14 280 kronor och betalas av sökande.

Om planbesked beviljas är det sökande som bekostar den nya detaljplanen. Ett positivt planbesked innebär ingen garanti för att detaljplanen kommer att antas.

Detaljplanen hanteras med ett standardförfarande och förväntas kunna antas 1:a kvartalet 2022.

Med denna bakgrund föreslår samhällsförvaltningen att planarbetet för aktuellt område får påbörjas.

I ärendet har Hanna Krämmer, planhandläggare, Sara Eby Palm, planhandläggare och Malin Sjöstrand, Plan- och Byggchef deltagit.

För samhällsnämnden

Linda Johansson
Planarkitekt

Bilagor
Översikt planområde

Uppllysning

Beslutet skickas till sökande.

Ett planbesked är ett kommunalt beslut som inte är bindande och inte kan överklagas (Plan- och bygglagen (2010:900) 13 kap. 2 § punkt 2).

Delges

Samhällsförvaltningen

Victoria Hesselius, 0611-34 85 76
victoria.hesselius@harnosand.se

Samhällsnämnden

Revidering och ändring av samhällsnämndens delegationsordning-tillsyn enligt plan- och bygglagen

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att anta den 2026-03-12 reviderad delegationsordning avseende tillsyn enligt plan- och bygglagen (2010:900), i enlighet med bilaga.

Beskrivning av ärendet

Samhällsnämndens delegationsordning har setts över avseende de delar som rör tillsyn enligt plan- och bygglagen. Översynen har främst syftat till att förtydliga formuleringar och göra delegationspunkterna mer lättbegripliga. I samband med översynen föreslås även vissa kompletteringar genom införande av nya delegationspunkter samt justeringar av delegat i vissa ärenden. Förändringarna innebär bland annat att delegation i vissa tillsynsärenden även ges till ansvarig chef.

Bedömning

Förvaltningen bedömer att de föreslagna justeringarna bidrar till en mer tydlig och lättillämpad delegationsordning. Genom att komplettera med ytterligare delegationspunkter skapas även en bättre överensstämmelse mellan delegationsordningen och den praktiska handläggningen av tillsynsärenden enligt plan- och bygglagen. Förändringarna bedöms inte innebära någon förändring av nämndens ansvar eller befogenheter utan syftar till att tydliggöra delegationens omfattning samt underlätta den praktiska handläggningen.

Beslutsunderlag

Antagen delegationsordning, SAM-2025-2788, 2025-12-04

Thomas Jenssen
T.f plan- och byggchef

Victoria Hesselius
Handläggare bygg

Bilagor

Reviderad delegationsordning för samhällsnämnden 202603 (ändringar markerade i gult)

SAMHÄLLSNÄMNDENS DELEGATIONSORDNING

Rev. efter förändringar i Plan- och bygglagen

Dokumentnamn	Samhällsnämndens delegationsordning	Dokumenttyp	Styrdokument		
Fastställd/upprättad av	Samhällsnämnden	Datum	2026-03-26	Diarienummer SAM 2025-000041	
Dokumentansvarig/processägare	Samhällsförvaltningen	Version	1.2	Senast reviderad 2026-03-12	Giltig t o m 2027-03-26
Dokumentinformation					
Dokumentet gäller för	Samhällsnämnden och samhällsförvaltningen				
Annan information	Ersätter tidigare gällande delegationsordning, SAM 2025-05-28				

Innehåll

1	Allmänt om delegering	3
2	Förkortningar	7
3	Övergripande	9
4	Miljöbalkens område	16
5	Övrigt inom miljöområdet	29
6	Livsmedelsområdet m.m.	33
7	Alkohol, tobak och receptfria läkemedel	39
8	Plan och bygg.....	43
9	Plan och bygg 2025-12-01	55
10	Bostadsanpassningsbidrag	60
11	Skolskjuts & trafik.....	61
12	Gata & park.....	62
13	Trafikreglering & parkering	65
14	Fritidsområdet.....	68
15	Registreringslotterier	69

1 Allmänt om delegering

1.1 Varför delegation?

Enligt kommunallagen har de förtroendevalda det politiska ansvaret för verksamheten i sin helhet, vilket innefattar beredning, beslut och genomförande. Nämndens beslutanderätt kan dock flyttas genom delegation. Detta görs för att avlasta nämnden från rutinärenden och på så sätt skapa utrymme för hantering av särskilt betydelsefulla och principiella ärenden, samt för att skapa en effektivare verksamhet genom att beslutsvägarna blir kortare och handläggningen snabbare.

1.2 Vem kan vara delegat?

En delegat är en person eller ett organ som fått beslutanderätt genom delegation. Enligt 6 kap. 37 § kommunallagen får nämnden delegera sin beslutanderätt till ett utskott, till en ledamot eller ersättare inom den egna nämnden eller till en anställd inom kommunens organisation. Det är dock inte tillåtet att delegera till en uppdragstagare, konsult eller entreprenör. Delegering till en tjänsteperson är alltid individuell, det går inte att delegera beslutanderätt till en grupp personer. I denna delegationsordning delegeras till befattningar och funktioner, inte till namngivna personer.

Förenklat finns inom samhällsförvaltningen följande nivåer på delegater:

Förvaltningschef

Verksamhetschef Person som är chef för den avdelning
är den fråga som delegationen avser

Enhetschef Person som är chef för den enhet
för den fråga som delegationen avser

Handläggare Person som handlägger ärenden inom den avdelning
eller enhet som ansvarar för den fråga som
delegationen avser

1.3 Vad innebär delegation?

En delegat agerar istället för nämnden. Delegaten fattar beslut på nämndens vägnar, så det är nämnden som är juridiskt ansvarig. Det betyder att delegatens beslut kan överklagas på samma sätt som ett nämndsbeslut.

1.4 Vad är en delegationsordning?

En delegationsordning är en lista över de ärendetyper där nämnden beslutat att delegera sin beslutanderätt. Där anges delegater samt ibland även ersättare. I delegationsordningen anges på vilken nivå beslut får fattas.

1.5 Rättsverkan, återkallelse och jäv

Beslut som är fattade med stöd av delegation har samma rättsverkan som om de fattats av nämnden. Nämnden kan när som helst återkalla eller ändra ett givet delegationsuppdrag, exempelvis om man anser att en delegat inte fullgjort sina uppgifter enligt nämndens intentioner. Detta kan göras generellt eller för ett särskilt ärende. Däremot kan nämnden inte ändra ett redan fattat delegationsbeslut. Dock kan delegaten själv ompröva och ändra sitt tidigare beslut (37 § förvaltningslagen). Beslut kan överklagas av den/de som berörs.

Om delegaten anser att ett ärende är svårbedömt eller av annan orsak inte vill besluta, ska ärendet föras upp till nämnden för beslut. Vid tveksamhet ska delegat samråda med överordnad. Likaså ska nyanställd befattningshavare, under en inledningsperiod vars längd fastställs av respektive chef, samråda

med överordnad innan beslut fattas. Om en delegat är jävig i ett ärende får delegaten inte fatta beslut i ärendet. I enlighet med förvaltningslagens jävsregler ska ärendet genast anmälas till förvaltningschefen, vilken utser en ersättare för delegaten vad avser det aktuella ärendet.

Delegat får inte besluta i ärenden som innehåller principiella ställningstaganden, går emot tidigare praxis eller där praxis saknas. Dessa ärenden ska hanteras av nämnden. Samma gäller om ärendet kan antas ha större politisk betydelse.

1.6 Vilka ärenden får inte delegeras?

Enligt 6 kap. 38§ kommunallagen (2017:725) får en nämnd inte delegera beslutanderätt i följande typer av ärenden:

1. Ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. Framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut i nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. Ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. Ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras (avser ärenden som omfattas av speciallagstiftning och där det uttryckligen står att vissa ärendetyper inte får delegeras).

Om delegaten bedömer att någon av dessa förutsättningar föreligger ska ärendet hänskjutas till nämnden för beslut, även om ärendetyper är delegerad.

1.7 Vem ersätter vid frånvaro?

Vid laga förfall får ersättare överta beslutanderätten från ordinarie delegat. Med laga förfall avses att delegaten inte är i tjänst på grund av sjukdom, semester, tjänstledighet, jäv eller liknande. Ersättaren ska följa samma regler delegaten och ersättarens beslut har samma rättsverkan som delegatens. Om ordinarie delegat (inklusive ersättare, vikarie och ställföreträdare) har förfall och beslut inte bör dröja ska ärendet avgöras av delegatens närmaste chef. Delegationen omfattar delegatens ansvarsområde enligt avtal och/eller organisationsplan. Förvaltningschefen har rätt att fatta beslut i samtliga delegaters ställe.

Vikarierande chefer och tillförordnade chefer under begränsad tid på olika nivåer inom förvaltningen ska ha samma beslutsbefogenheter som den de vikarierar för. Beslutsbefogenheter för biträdande chefer anges i varje specifikt fall.

1.8 Vidaredelegation

Förvaltningschefen har med stöd av 7 kap. 6 § kommunallagen rätt att vidaredelegera sin beslutanderätt till annan anställd, om nämnden har medgivit detta. Vidaredelegation är dock bara tillåtet i ett steg, vilket innebär att den som mottar en vidaredelegation från förvaltningschefen inte kan delegera beslutanderätten vidare.

En nämnd har samma möjligheter att ingripa i vidaredelegation som i vanlig delegation. Den som delegerar har ansvar för att den som får delegation har

insikt om vad beslutsbefogenheterna innebär samt kompetens att fatta besluten.

1.9 Registrering och anmälan av delegationsbeslut

I princip gäller samma formregler för delegationsbeslut som för nämndbeslut. Det innebär att det alltid ska finnas någon form av skriftlig dokumentation för de beslut som fattas med stöd av delegation.

Varje beslut ska innehålla uppgift om:

- Vem som beslutat
- När beslutet tagits
- Vad beslutet avser

Delegationsbeslut ska enligt 7 kap. 8 § kommunallagen anmälas till nämnden och nämnden får själv avgöra i vilken form detta ska ske. Observera att nämnden inte ska godkänna delegationsbesluten, utan delegatens beslut gäller, såvida det inte blir ändrat vid ett överklagande. Anmälan till nämnden syftar istället på att fastställa tidpunkten då besvärstiden börjar löpa när det gäller överklagande enligt kommunallagen, så kallad *laglighetsprövning*. Anmälan görs även för att nämnden ska ha möjlighet att bedöma om delegaten fullgör sitt uppdrag enligt nämndens intentioner.

Verkställighetsbeslut omfattas inte av anmälningsskyldigheten.

Om nämndens ordförande har fattat beslut i brådskande ärenden ska dessa beslut anmälas till nämnden vid dess nästkommande sammanträde.

Om förvaltningschefen vidaredelegerat beslutanderätt till anställd, ska dessa beslut i efterhand anmälas till förvaltningschefen.

1.10 Delegationsbeslut eller verkställighet?

Kommunallagen skiljer mellan beslut som måste delegeras och beslut som innebär ren verkställighet. Gränsdragningen är inte helt klar, men följande skillnader kan dock uppmärksammas.

Delegation innebär överlåtande av en beslutsfunktion, vilket betyder att delegaten inträder i nämndens ställe. Kännetecknande för ett delegationsbeslut i kommunallagens mening är bland annat om det föreligger alternativa lösningar och att den som fattar beslutet måste göra vissa överväganden och bedömningar. Rätten för en anställd att fatta sådana beslut måste grundas på delegering. Besluten kan normalt överklagas genom antingen kommunal- eller förvaltningsbesvär.

Ren verkställighet är all form av förberedande eller verkställande uppgifter som den anställde utför utifrån sin tjänst. I dessa fall baseras ofta ställningstagandet på tidigare nämndbeslut, lagar, riktlinjer, avtal eller liknande dokument. Den anställde gör alltså ingen egen självständig bedömning utan verkställer endast åtgärder som redan är beslutade i styrdokument eller lagar, exempelvis avgiftsdebitering enligt en fastställd taxa. Det kan också vara beslut av rutinmässig karaktär i ärenden där det saknas utrymme för beslutsalternativ eller valmöjligheter och som kan hänföras till tidigare fattat beslut. Rätten för anställda att vidta sådana åtgärder grundas inte på delegering. Den följer istället av den arbetsfördelning mellan förtroendevalda och de anställda som måste finnas för att den kommunala verksamheten ska kunna fungera. Beslut som är ren

verkställighet ska inte anmälas till nämnd. Verkställighetsbeslut kan inte heller överklagas.

Ärendena ska handläggas enligt förvaltningens rutiner och i känsliga eller i tveksamma fall ska aktuell chef vara informerad. Chefen kan då även med fördel underteckna skrivelsen.

2 Förkortningar

I denna delegationsordning används följande förkortningar:

AF	Avfallsförordningen (2020:614)
BF	Förordning (2014:425) om bekämpningsmedel
AL	Alkohollagen (2010:1622)
DF	Delgivningsförordningen (2011:154)
DL	Delgivningslagen (2010:1932)
EG 853/2004	Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung
2017/625	EU-förordning 2017/625 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll)
FAM	Förordningen (2007:667) om allvarliga miljöskador
FAOKL	Förordningen (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter
FAPT	Förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken
FFF	Förordning (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall
FFAB	Förordning (2006:814) om foder och animaliska biprodukter
FL	Förvaltningslagen (2017:900)
FMH	Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd
MBF	Miljöbedömningsförordningen (2017:966)
FMSA	Förordningen (2012:259) om miljöstraffavgifter
FOS m.m.	Förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

FVV	Förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter
KL	Kommunallag (2017:725)
LAF	Förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter
LFAB	Lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter
LEF	Lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall
LGS	Lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning
LIVSFS 2009:5	Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:20) om livsmedelshygien, i lydelse enligt LIVSFS 2009:5
LKP	Lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m.
LMF	Livsmedelsförordningen (2006:813)
LML	Livsmedelslagen (2006:804)
LOL	Lag (2006:378) om lägenhetsregister
LOS	Lag (2014:799) om sprängämnesprekursorer
LHVRL	Lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel
MB	Miljöbalken (1998:808)
MTF	Miljötillsynsförordningen (2011:13)
NFS 2021:10	Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2021:10 om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor
OSL	Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
PBL	Plan- och bygglagen (2010:900)
LIVSFS	Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten (LIVSFS 2022:12)
NFS 2015:2	Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2015:2 om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel
SSF	Strålskyddsförordningen (2018:506)
SSL	Strålskyddslagen (2018:396)
SSMFS 2012:5	Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2012:5) om solarier och artificiella solningsanläggningar
LTLF	Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter
TF	Tryckfrihetsförordningen (1949:105)
TKF	Terrängkörningsförordning (1978:594)
TrF	Trafikförordning (1998:1276)
VMF	Vägmärkesförordning (2007:90)

3 **Övergripande**

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
Allmänt				
3.1	6 kap. 39 § KL	Besluta i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas	Ordförande <u>Ersättare:</u> 1:e viceordförande 2:e vice ordförande	<i>Delegationen avser alla nämndens verksamheter. Beslut ska alltid anmälas på nämndens nästa sammanträde.</i>
3.2	7 kap. 6 § KL	Besluta om att överlåta beslutanderätten genom vidaredelegation	Förvaltningschef	<i>Fattade beslut ska anmälas till förvaltningschefen</i>
3.3	21 kap. 1 § tredje stycket MB 6 § viteslagen	Ansöka hos mark- och miljödomstol respektive förvaltningsrätt om utdömmande av vite	Miljöchef Plan- och byggchef	<i>I denna rätt ingår rätten att på nämndens vägnar svara för den fortsatta handläggningen i målet</i>
3.4	7 kap. 5 § KL	Besluta att utse ombud att företräda nämnden vid förhandling eller förrättning i mål och ärenden vid länsstyrelse, mark- och miljödomstol och andra myndigheter	Förvaltningschef	<i>Observera att möjligheten att lämna fullmakt till någon att företräda kommunen – dvs. frånsett den roll nämnden har som tillstånds- och tillsynsmyndighet – förutsätter att fullmäktige i reglementet för kommunstyrelsen och nämnderna eller i särskilt beslut gett nämnderna behörighet att företräda kommunen vid domstol m.m. inom sina ansvarsområden, jfr. 6 kap. 6 § kommunallagen</i>
3.5	6 kap. 3 § OSL 2 kap. 14-15 §§ TF	Besluta att inte lämna ut en allmän handling	Förvaltningschef	<i>Omfattar också rätten att inte lämna ut en handling som någon påstår är allmän men som enligt myndighetens uppfattning inte är allmän handling. Avser också uppställande av förbehåll i samband vid utlämnandet</i>
3.6	Lag (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap §7	Besluta om krigsplacering	Förvaltningschef	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
3.7	47-50 §§ DL 19-20 §§ DF	Besluta att delgivning i ett ärende ska ske genom kungörelsedelgivning	Plan- och byggchef Enhetschef för teknikenheten Miljöchef	Ska även enhetschef för teknikenheten in?
3.8	6 kap. 36§ KL	Mottagande av delgivning på nämndens vägnar	Förvaltningschef	
3.9	Lag (2025:170) om skyldighet att lämna uppgifter till de brottsbekämpande myndigheterna § 6	Lämna ut uppgift till en brottsbekämpande myndighet, om uppgiften behövs i den brottsbekämpande verksamheten.	Handläggare Bygglovskordinatör Nämndsekreterare Administratör	<i>En uppgift ska inte lämnas om det finns en sekretessbestämmelse som är tillämplig på uppgiften och det står klart att det intresse som sekretessen ska skydda har företräde framför intresset av att uppgiften lämnas ut.</i>
Förvaltningslagen				
3.10	45 § FL	Besluta att avvisa en överklagandeskrivelse som inkommit för sent	Plan- och byggchef Miljöchef Verksamhetschef för teknikavdelningen	<i>Avser ärenden som inte fattats på delegation</i>
3.11	36 § FL	Rättelse av skrivfel och liknande i beslut som inte delegerats	Nämndsekreterare	<i>Avser nämnds- och ordförandebeslut</i>
3.12	36 § FL	Rättelse av skrivfel och liknande i beslut som delegerats	Bygglovskordinatör Planhandläggare Bygglovshandläggare	<i>Avser delegationsbeslut inom plan- och byggområdet, delegaten i ursprungsbeslutet</i>
3.13	21 § FL	Begära att en handling bekräftas av avsändaren	Handläggare	
Avgifter m.m.				
3.14		Rätt att höja, sätta ned eller efterskänka avgift i särskilda fall, enligt av kommunfullmäktige fastställd, taxa för samhällsnämndens verksamhet, när det finns särskilda skäl	Plan- och byggchef, Miljöchef, eller Verksamhetschef för teknikavdelningen	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
3.15		Besluta att begära hjälp av polismyndigheten för att få tillträde till fastigheter, byggnader, andra anläggningar samt transportmedel och att där utföra undersökningar och andra åtgärder samt den hjälp som i övrigt behövs vid tillsynen	Handläggare	<i>Inom samhällsnämndens samtliga lagstiftningsområden där det finns lagstöd för handräckning</i>
3.16		Uppgifter enligt lagen om Säkerhetsskyddslagen (2018:585) som ankommer på samhällsnämnden	Samhällsnämndens presidium	<i>Beslutanderätten för samhällsnämnden rör främst</i> <ul style="list-style-type: none"><li data-bbox="1145 801 1433 831">• <i>Informationssäkerhet</i>

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
Yttranden			
3.17	Avge yttranden till centrala myndigheter av enkel art	Enhetschef	<i>Samråd med förvaltningschef ska ske</i>
3.18	Avge yttranden som inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt	Handläggare	<i>Remissärenden av rutinartad karaktär till kommunala nämnder och andra myndigheter</i>
3.19	Avge yttrande till byggnadsnämnd i ärende angående bygglov, rivningslov och marklov som rör enstaka småhus eller fritidshus	Bygglovshandläggare	<i>Mellan avdelningar</i>
3.20	Avge yttrande till byggnadsnämnd angående detaljplan och områdesbestämmelser där enkelt planförfarande tillämpas	Planhandläggare	<i>Mellan avdelningar</i>
3.21	Avge yttrande till byggnadsnämnd över förslag till detaljplan och områdesbestämmelser under granskningstiden när nämnden tidigare avgivit yttrande i samrådsskedet	Planhandläggare	<i>Mellan avdelningar</i>
3.22	Avge yttrande i ärenden vid domstol eller annan myndighet avseende detaljplan och områdesbestämmelser i granskningsskedet när nämnden tidigare avgivit yttrande i samrådsskedet	Plan- och byggchef	
3.23	Avge yttrande till länsstyrelse i ärende om tillstånd för att inrätta hem för vård och boende som drivs av en enskild eller sammanslutning	Miljöhandläggare Teknikhandläggare Planhandläggare Bygglovshandläggare	
3.24	Yttranden till polismyndigheten i ärenden som ger tillstånd enligt Ordningslag (1993:1617) eller lokal ordningsstadga	Teknikhandläggare	
3.25	Avge yttrande till polismyndighet i ärende om tillstånd till hotell- och pensionatsrörelse	Miljöhandläggare Teknikhandläggare Planhandläggare Bygglovshandläggare	
3.26	Avge yttrande till länsstyrelse om auktorisation av bilskrot	Teknikhandläggare Miljöhandläggare	
3.27	Avge yttrande angående flyttning av gravsatt stoft	Miljöhandläggare	
3.28	Avge yttrande till länsstyrelse över ansökan om utströende av aska efter avliden person	Miljöhandläggare	
3.29	Avge yttrande till länsstyrelse i ärenden om tillstånd för yrkesmässig transport av avfall	Teknikhandläggare	
3.30	Avge yttrande till länsstyrelse i ärende om särskilt tillstånd för transport av, eller mellanlagring, återvinning eller bortskaffande, av farligt avfall	Miljöhandläggare Teknikhandläggare	
3.31	Avge yttrande till länsstyrelsen i ärende om dispens för djurhållning och gödselhantering	Miljöhandläggare Teknikhandläggare	<i>Handläggare naturvårdsfrågor ska rådföras</i>
3.32	Avge yttrande till länsstyrelse om samråd avseende förklaring av område som miljöriskområde.	Miljöchef	
3.33	Avge yttrande i ärende om dispens från strandskyddsbestämmelserna	Bygglovshandläggare Teknikhandläggare	

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
3.34	Avge yttrande till länsstyrelse i ärende angående dispens från andra föreskrifter om områdesskydd	Miljöhandläggare Teknikhandläggare	
3.35	Avge yttrande till miljödomstol i ärende angående tillstånd till vattenverksamhet	Miljöhandläggare	
3.36	Avge yttrande till länsstyrelse eller skogsvårdsstyrelsen i ärende om dispens från föreskrifter om biotopskydd	Miljöhandläggare Teknikhandläggare	
3.37	Avge yttrande till länsstyrelsen i ärende angående tillstånd till markavvattning	Miljöhandläggare Teknikhandläggare	
3.38	Avge yttrande till länsstyrelsen eller skogsvårdsstyrelsen i ärende angående anmälan för samråd för verksamhet/åtgärd som väsentligt kan komma att ändra eller skada naturmiljön	Miljöhandläggare Teknikhandläggare	
3.39	Avge yttranden till Kemikalieinspektionen eller länsstyrelsen i tillståndsärenden och övriga ärenden där yttrande begärs avseende kemiska produkter eller biotekniska organismer	Miljöhandläggare	
3.40	Avge yttranden till miljödomstol eller länsstyrelsen i ärenden gällande uppskjutna frågor	Miljöhandläggare Planhandläggare Bygglövshandläggare Teknikhandläggare	
3.41	Avge yttranden till miljödomstol eller länsstyrelsen i ärenden gällande omprövning av tillstånd eller upphävande eller ändringar i villkor för befintlig verksamhet	Miljöhandläggare	
3.42	Avge yttrande till länsstyrelsen utifrån EG:s ramdirektiv för vatten	Miljöhandläggare	
3.43	Avge yttrande till länsstyrelsen tillståndsärende för vilthägn	Miljöhandläggare Teknikhandläggare	
3.44	Avge yttranden till räddningstjänsten i ärende rörande tillstånd till hantering av brandfarlig vara	Miljöhandläggare Teknikhandläggare	
3.45	Avge yttrande till länsstyrelse i ärende rörande bidrag för åtgärder och andra åtgärder i bostäder	Handläggare bostadsanpassningsbidrag Miljöhandläggare	
3.46	Avge yttrande till länsstyrelse i ärende som avser trafikföreskrifter och lokala trafikföreskrifter där länsstyrelsen ska fatta beslut	Teknikhandläggare	
3.47	Avge yttrande över tillstånd till länsstyrelsen att använda svävare i vattenområdet med stöd av svävarfartsförordningen 3 § SFS 1986:305	Teknikhandläggare	
3.48	Avge yttrande till transportstyrelsen i ärenden som avser trafikföreskrifter och lokala trafikföreskrifter där transportstyrelsen är beslutande	Teknikhandläggare	
3.49	Avge yttrande till Trafikverket i ärenden rörande transportdispenser där trafikverket är beslutande	Teknikhandläggare	
3.50	Avge yttranden till länsstyrelse, transportstyrelsen och domstol i överklagade ärenden inom trafikområdet	Teknikhandläggare	

Nr	Ärende	Delegat	Kommentar
3.51	Avge yttrande till polismyndigheten och domstol vad gäller parkeringsanmärkningar som utfärdats med stöd av lag (1976:206) om felparkeringsavgift och lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m	Teknikhandläggare	

Nr	Ärende	Delegat	Anteckningar
Ekonomiska frågor			
3.52	Inom budgetram för drift och investeringsbudgetram anskaffa förvaltningsövergripande och förvaltnings specifika varor och tjänster genom upphandling, avrop eller annan anskaffning	Förvaltningschef	<i>Enligt gällande attestantförteckning och enligt kommunens riktlinjer för upphandling och inköp.</i>
3.53	Inom budgetram för drift anskaffa enhetsspecifika varor och tjänster med en avtalstid om längst ett år. Investeringar inom investeringsbudgetram	Verksamhetschef för teknikavdelningen Fritidschef Kostchef	<i>Enligt gällande attestantförteckning och enligt kommunens riktlinjer för upphandling och inköp.</i>
3.54	Teckna hyresavtal med en löptid på upp till tre år eller en årlig hyra på maximalt motsvarande 10 prisbasbelopp	Förvaltningschef	<i>Se även §42 i "Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun".</i>
3.55	Avtal som inte regleras på annat sätt med en löptid upp till tre år eller en årlig kostnad på maximalt motsvarande 10 prisbasbelopp	Förvaltningschef	<i>Se även §43 i "Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun".</i>
3.56	Beslut om justeringar inom tilldelad budget upp till 1 000 000 kr	Förvaltningschef	
3.57	Fastställa besluts- och attestantförteckning	Förvaltningschef	<i>Enligt gällande attestreglemente. I samråd med controller.</i>
3.58	Godkännande av personuppgiftsbiträdesavtal inom samhällsnämndens ansvarsområde	Förvaltningschef	

4 **Miljöbalkens område**

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Anteckningar
Allmänna hänsynsregler m.m. 2 kap MB				
4.1	2 kap. 2-9 §§ 26 kap. MB	Besluta i tillsynsärende gällande tillämpningen av de allmänna hänsynsreglerna	Miljöhandläggare	
Miljökonsekvensbeskrivningar och annat beslutsunderlag, 6 kap. MB				
4.2	6 kap. 4 § MB	Avge yttrande till verksamhetsutövare inför eller i samrådsskedet om miljökonsekvensbeskrivning	Miljöhandläggare	
4.3	6 kap. 5 § MB	Avge yttrande till länsstyrelsen med anledning av utökat samråd om betydande miljöpåverkan	Miljöhandläggare	
4.4	6 kap. 6 § MB	Avge yttrande inom ramen för undersökningssamråd vid strategisk miljöbedömning	Miljöhandläggare	
4.5	6 kap. 8 § MB 12 § FMKB	Avge yttrande över miljökonsekvensbeskrivning som inte kungörs tillsammans med ansökan i ett mål eller ärende	Miljöhandläggare	
4.6	6 kap. 10 § MB	Avge yttrande inom ramen för avgränsningssamråd vid strategisk miljöbedömning	Miljöhandläggare	
4.7	6 kap. 12-14 §§ MB 8 § FMKB	Avge yttrande om MKB i samband med att MKB för plan eller program upprättas eller med anledning av att MKB för plan eller program upprättats	Miljöhandläggare	
4.8	6 kap. 15-17 §§ MB	Avge yttrande om MKB i samband med att MKB för plan eller program upprättas eller med anledning av att MKB för plan eller program upprättats.	Miljöhandläggare	<i>Delegation som berör yttranden i de planärenden och program som samhällsförvaltningen arbetar med.</i>
4.9	6 kap. 24 § MB	Avge yttrande till verksamhetsutövare inför eller i samrådsskede om MKB	Miljöhandläggare	
4.10	6 kap. 26 §	Avge yttrande till länsstyrelsen med anledning av frågan om betydande miljöpåverkan	Miljöhandläggare	
4.11	6 kap. 30 § MB	Avge yttrande till verksamhetsutövaren vid avgränsningssamråd inom ramen för en specifik miljöbedömning	Miljöhandläggare	
4.12	6 kap. 32 § MB	Avge yttrande till länsstyrelsen med anledning av frågan om betydande miljöpåverkan	Miljöhandläggare	
Skydd av områden, 7 kap. MB				
4.13	7 kap. 7, 9 och 10 §§ MB	Besluta i ärende om dispens från föreskrifter som kommunen meddelat för naturreservat, kulturresevat och naturminne	Miljöhandläggare	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Anteckningar
4.14				
4.15	7 kap. 18 b § MB	Dispens från strandskyddsbestämmelserna för: komplementbyggnader på ianspråktaga tomtplatser, mindre transformatorstationer, pumpstationer och liknande byggnader eller anläggningar, bostadshus och fritidshus i de fall de utgör ersättning för motsvarande byggnader, mindre bryggor och anläggningar schaktning och fyllning utan samband med byggnadsarbeten	Miljöhandläggare Teknikhandläggare Bygglöshandläggare	
4.16	7 kap. 22 § första respektive andra styckena MB	Besluta i ärenden om tillstånd enligt föreskrifter i vattenskyddsföreskrifter som kommunen har meddelat eller om dispens från sådana vattenskyddsföreskrifter, om det finns särskilda skäl för det	Miljöhandläggare	
4.17	7 kap. 22 § tredje stycket första meningen MB	Besluta om undantag (tillstånd eller dispens) från vattenskyddsföreskrifter som länsstyrelsen har meddelat i den mån länsstyrelsen överlåtit sådan beslutanderätt på nämnden	Miljöhandläggare	
4.18	7 kap. 22 § tredje stycket andra meningen MB	Besluta i anmälningsärende om åtgärd inom vattenskyddsområde som länsstyrelsen överlåtit på kommunen	Miljöhandläggare	
4.19	2 kap. 9 § Miljötillsynsförordning (2011:13), MTF	Besluta i tillsynsärende gällande områden eller djur- eller växtart över vilka kommunen har tillsyn enligt 7 kap. miljöbalken	Miljöhandläggare	
Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap. MB				
4.20	9 kap. 6 och 6b §§ MB 19 kap. 4 § MB 9 § FMH 22 kap. 4 och 10 §§ MB	Yttrande till länsstyrelse eller mark- och miljödomstol angående behov att komplettera en ansökan vid prövning av ansökan om miljöfarlig verksamhet	Miljöhandläggare	
4.21	9 kap. 6 c MB	Besluta att en anmälningspliktig verksamhet får påbörjas innan sex veckor har gått	Miljöhandläggare	
4.22	9 kap. 6 c MB	Besluta att anmälningspliktig verksamhet inte får påbörjas vid sexveckorsfristens utgång utan först när nämndens beslut meddelats	Miljöchef	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Anteckningar
4.23	1 kap. 11 § Miljöprövningsförförordning (2013:251), MPF och 26 § Förförordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, FMH	Yttrande till länsstyrelse avseende anmälningsplikt ändring av verksamhet	Miljöhandläggare	
4.24	1 kap. 25§ Industriutsläpps-förförordningen	Förelägganden om avhjälpande av brist i statusrapport som inlämnats enligt 1 kap. 24 § Industriutsläppsförförordningen och inte uppfyller kraven enligt 1 kap. 23 § samma förförordning	Miljöhandläggare	
4.25	22 kap. 25 § tredje stycket, MB	Besluta om villkor av mindre betydelse med stöd av tillståndsbeslut fattat av länsstyrelse eller mark- och miljödomstol	Miljöchef	
4.26	13 § första stycket 1 och 18 § FMH	Besluta i ärende om tillstånd att inrätta avloppsanordning med ansluten vattentoalett	Miljöhandläggare	
4.27	13 § första stycket 2 FMH	Besluta i ärende om tillstånd att ansluta vattentoalett till befintlig avloppsanordning	Miljöhandläggare	
4.28	13 § fjärde stycket FMH Lokala hälsoskydds-föreskrifter Lokala vattenskydds-föreskrifter	Besluta i ärende om tillstånd att inrätta annan avloppsanordning än sådan till vilken vattentoalett är ansluten inom de delar av kommunen där tillstånd krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	Miljöhandläggare	
4.29	19 kap. 5 § punkt 12 MB 22 kap. 28 § första stycket MB	Förordna att ett tillstånd om miljöfarlig verksamhet ska gälla även om det överklagas	Miljöhandläggare	
4.30	13 § andra stycket FMB	Besluta i ärende om anmälan för att inrätta annan avloppsanordning än som kräver tillstånd	Miljöhandläggare	
4.31	14 § FMH	Besluta i ärende om anmälan om ändring av sådana avloppsanordningar som avses i 13 § FMH	Miljöhandläggare	
4.32	17 § första stycket andra meningen FMH Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Besluta i ärende om tillstånd till värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten där tillstånd krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	Miljöhandläggare	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Anteckningar
4.33	17 § första stycket första meningen FMH	Besluta i ärende om anmälan för att inrätta en värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten	Miljöhandläggare	
4.34	9 kap. 3 § MB	Besluta att lämna ärende utan åtgärd, när olägenhet för människors hälsa eller miljö ej kunnat påvisas	Miljöhandläggare	
4.35	9 kap. 9 § MB	Besluta om åtgärder för bekämpning av skadedjur	Miljöhandläggare	
4.36	Bilaga 4 Jaktförordning (1987:905)	Besluta om skydds jakt för att förhindra olägenhet för människors hälsa	Miljöhandläggare	
4.37	9 kap. 12 § MB 40 § första stycket p. 10 FMH Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljö	Besluta i ärende om tillstånd eller anmälan för att inrätta eller använda en luftvärmepump där tillstånd eller anmälan krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	Miljöhandläggare	
4.38	9 kap. 10 § MB Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljö	Besluta i ärende om tillstånd om att inrätta anläggning för ny grundvattentäkt eller i ärende om anmälan av sådana anläggningar som redan finns där tillstånd respektive anmälan krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	Miljöhandläggare	
4.39	37 och 42 §§ FMH Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljö	Besluta i ärende om anmälan om gödselstad eller annan upplagsplats för djurspillning inom område med detaljplan eller, om kommunen så föreskrivit, annat tätbebyggt område	Miljöhandläggare	
4.40	38 § FMH	Besluta i ärende om anmälan om att driva eller arrangera viss verksamhet enligt 38 § FMH	Miljöhandläggare	
4.41	9 kap. 11 § MB 39 § FMH Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljö	Besluta i ärende om tillstånd att hålla vissa djur inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser där tillstånd krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	Miljöhandläggare	
4.42	40 § första stycket 3 FMH Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljö	Besluta i ärende om tillstånd eller anmälan för att inrätta annan toalett än vattentoalett där tillstånd eller anmälan krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	Miljöhandläggare	
4.43	40 § tredje stycket FMH	Besluta att meddela föreskrifter om begränsningar av eller villkor för utövande av gatumusik på viss offentlig plats om det behövs för att hindra att olägenheter för människors hälsa uppkommer	Miljöchef	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Anteckningar
4.44	9 kap. 12 § MB 40 § första stycket 2 FMH Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Besluta i ärende om tillstånd eller anmälan för att sprida naturlig gödsel, slam eller annan orenlighet inom eller intill område med detaljplan där tillstånd eller anmälan krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	Miljöchef	
4.45	9 kap. 12 § MB 40 § första stycket 5 FMH Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Besluta i ärende om tillstånd eller anmälan till upplag eller annan verksamhet där tillstånd eller anmälan krävs inom vissa områden enligt kommunens lokala föreskrifter	Miljöhandläggare	
4.46	Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Besluta om dispens från vad som gäller enligt kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön, om det är uppenbart att risk för olägenheter från miljö- och hälsoskyddssynpunkt inte föreligger	Miljöhandläggare	
4.47	27 § FMH	Besluta om underrättelse till den som har gjort anmälan om att ärendet inte kommer att leda till någon åtgärd från myndighetens sida	Miljöhandläggare	<i>Även om det i begreppet underrättelse ursprungligen inte legat krav på formellt beslut kan ställningstagandet till att försiktighetsmått inte krävs anses innefatta ett mått av ställningstagande som gör att det kan bedömas som ett beslut.</i>

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Anteckningar
Förordning (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar				
4.48	20 §	Besluta förelägga verksamhetsutövaren att avhjälpa bristen om informationen enligt 18 § förordning (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar är bristfällig	Miljöhandläggare	
4.49	47 §	Besluta i ärende om dispens från kravet på mätning av koldioxid	Miljöhandläggare	
4.50	55 §	Besluta i ärende med anledning av verksamhetsutövarens information enligt 55 § förordning (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar	Miljöhandläggare	
4.51	57 §	Besluta förelägga verksamhetsutövaren att lämna in handling eller uppgift som dokumenterats med stöd av 56 § förordning (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar när sådan handling eller uppgift begärs med stöd av 57 §	Miljöhandläggare	
Verksamheter som orsakar miljöskador, 10 kap. MB				
4.52	2 kap. 31 § p. 3-4 MTSF 10 kap. 12 och 14 §§ MB 18-21 §§ FAM	Besluta i tillsynsärende angående avhjälpan av föroreningsskada	Miljöhandläggare	
4.53	2 kap. 31 § p. 3-4 MTSF 10 kap 123 och 14 §§ MB 18-21 §§ FAM	Besluta i tillsynsärende angående avhjälpan av allvarig miljöskada	Miljöhandläggare	
4.54	10 kap 4-7 §§ MB	Besluta i ärenden om ansvar för verksamhetsutövare eller den som annars är ansvarig för efterbehandling att utreda föroreningar och återställa område	Miljöhandläggare	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Anteckningar
4.55	28 § FMH	Besluta i anmälningssak om avhjälpandeåtgärd med anledning av en föroreningskada, när åtgärden kan medföra ökad risk för spridning eller exponering av föroreningarna	Miljöhandläggare	
Vattenverksamhet, 11 kap. MB				
4.56	11 kap. 9a-b och 13 §§ MB 21 och 22 §§ FV	Yttrande till länsstyrelsen i ärende om anmälan av vattenverksamhet eller till länsstyrelse eller mark- och miljödomstol i ärende om tillstånd för markavvattning	Miljöhandläggare	
Jordbruk och annan verksamhet, 12 kap. MB				
4.57	12 kap. 6 § MB	Besluta avge yttrande i ärende om anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § MB	Miljöhandläggare	
4.58	36 § SJVFS 2004:62	Besluta i ärende om undantag från föreskrifter om miljöhänsyn i jordbruket	Miljöhandläggare	
Kemiska produkter och biotekniska organismer, 14 kap. MB				
4.59	14 kap. 9 § tredje stycket MB	Besluta att avge yttrande i ärende om dispens från förbud att sprida bekämpningsmedel över skogsmark eller behandla enskilda trädstammar	Miljöhandläggare	
4.60	2 kap. 39 § § BF	Besluta i ett enskilt fall ge dispens från förbudet i 2 kap 37 § BF	Miljöhandläggare	
4.61	2 kap. 40 § BF	Besluta i ärende om tillstånd för yrkesmässig användning av växtskyddsmedel när tillstånd krävs	Miljöhandläggare	
4.62	2 kap. 41 § BF	Besluta i ärende om anmälan av yrkesmässig användning av växtskyddsmedel	Miljöhandläggare	
4.63	6 kap. 1 § NFS 2015:2	Besluta om tillstånd att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel utomhus inom de delar av ett vattenskyddsområde som betecknas som vattentäktzon, primär (inre) skyddszon och sekundär (yttre) skyddszon, eller inom hela vattenskyddsområdet när zonindelning saknas	Miljöhandläggare	
4.64	9 kap. 1 § NFS 2015:2	Beslut i anledning av underrättelse enligt 9 kap. 1 § NFS 2015:3	Miljöhandläggare	
4.65	4 kap. 4 § NFS 2015:3	Besluta i ärende om information om spridning av biocider	Miljöhandläggare	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Anteckningar
4.66	8 kap 1§ NFS 2021:10	Besluta i tillsynsärende om skydd mot vattenförorening vid förvaring av brandfarliga vätskor och spilloljor	Miljöhandläggare	
4.67	14 och 15 §§ Förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser 2 kap 31 § p. 5 MTF	Besluta i anmälnings- och tillsynsärende om anläggningar som innehåller fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen	Miljöhandläggare	
4.68	18 § förordningen (2007:19) om PCB m.	Besluta i ärende om anmälan om åtgärd för att avlägsna PCB-produkter i byggnader och anläggningar	Miljöhandläggare	
4.69	2 kap. 31 § 6 MTSF	Besluta i ärende om tillsyn över utrustning i motorfordon, flyg och tåg som innehåller kontrollerande ämnen enligt förordningen (EGU) nr 517/2014 eller förordning (EG) nr 1005/2009	Miljöhandläggare	<i>OBS! Relationen till EU:s marknadskontrollförordning behöver beaktas</i>
4.70	2 kap. 34 § MTSF	Besluta i ärenden om åtgärder avseende kosmetiska produkter enligt artiklarna 24, 25.1, 25.5 första stycket, 26, 27.1 och 27.5 i förordning (EG) 1223/2009	Miljöhandläggare	
4.71	26 kap. 30 § MB och där angivna förordningar	Besluta om föreläggande eller förbud (utan vite) enligt de EU-förordningar som anges i 26 kap. 30 § MB	Miljöhandläggare	<i>OBS! Relationen till EU:s marknadskontrollförordning behöver beaktas</i>
4.72	26 kap. 30 § MB och där angivna förordningar	Besluta om att förena föreläggande eller förbud enligt de EU-förordningar som anges i 26 kap. 30 § MB med vite	Miljöchef	
Avfall och producentansvar, 15 kap. MB				
4.73	3 kap. 15-15b §§ och 19 a § Avfallsförordningen	Besluta om dispens från krav i 3 kap. avfallsförordningen	Miljöhandläggare	
4.74	15 kap. 18 § tredje och fjärde styckena MB	Besluta i ärende om dispens/tillstånd att själv kompostera eller på annat sätt återvinna eller bortskaffa hushållsavfall	Miljöhandläggare	
4.75	5 kap 15§ AF	Besluta om ärende om anmälan om kompostering eller annan återvinning/annat bortskaffande om annat hushållsavfall än trädgårdsavfall	Miljöhandläggare	
4.76	15 kap. 25 § 1	Besluta i ärende om dispens från förbudet i 15 kap. 24 § MB att hantera avfall när kommunen ansvarar för avfallet	Miljöhandläggare	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Anteckningar
4.77	15 kap. 25 § MB	Besluta om dispens från kravet på att lämna kommunalt avfall, eller avfall som omfattas av kommunalt ansvar enligt 15 kap. 20 §, till kommunen vid eget bortskaffande på fastigheten av latrin eller annat avfall från avloppsanordning	Miljöhandläggare	
4.78	15 kap. 25 § 21MB 1	Besluta i ärende om dispens från förbudet att hantera avfall när kommunen ska ansvara för en viss hantering av avfall	Miljöhandläggare	
4.79	15 kap. 25 § 2 MB	Besluta i ärende om tillstånd för en fastighetsinnehavare att på fastigheten själv återvinna eller bortskaffa avfall även om ett sådant tillstånd inte krävs	Miljöhandläggare	
4.80	5 kap. 15 § AF	Besluta i anledning av anmälan om att kompostera eller på annat sätt behandla avfall som inte är trädgårdsavfall och som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 MB, från fastighetsinnehavare i enbostadshus	Miljöhandläggare	
4.81	5 kap. 15 § AF	Besluta i anledning av anmälan om att kompostera eller på annat sätt behandla avfall som inte är trädgårdsavfall och som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 MB, från fastighetsinnehavare för flerbostadshus, samfälligheter, skolor eller förskolor	Miljöhandläggare	
4.82	Avfallsföreskrifter för Härnösands kommun	Besluta att anvisa plats för lämning av kommunalt avfall	Miljöhandläggare	<i>OBS! Frågan hanteras oftast av avfallsansvarig nämnd</i>

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Anteckningar
4.83	Avfallsföreskrifter för Härnösands kommun	<p>Besluta om undantag i enlighet med renhållningsordningens avfallsföreskrifter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompostering av latrin • Uppehåll i hämtning av hushållsavfall och slam för permanentboende och fritidsboende • Befrielse från skyldigheten att överlämna hushållsavfall till kommunen • Förlängt hämtningsintervall för hushållsavfall • Utökat slamtömningsintervall • Gemensam sopbehållare • Undantag från renhållningsordningens föreskrifter om synnerliga skäl föreligger 	<p>Miljöhandläggare samt Nämndsekreteraren</p>	<p><i>Här ryms bl.a. förlängda intervall för slamhämtning, delade avfallskärl m.m. i den mån frågorna hanteras av miljönämnden. Undantag som inte är i enlighet med avfallsföreskrifterna kan beslutas enligt M.9.2, förutsatt att de inte är av principiell beskaffenhet</i></p>
4.84	24 § Avfallsföreskrifter för Härnösands kommun och kap 10:5 avfallstaxa för Härnösands kommun	Besluta om omklassificering av sopkärlsabonnemang för fastighetsrenhållning	Miljöhandläggare	
4.85	15 c § förordningen (2001:512) om deponering av avfall	Besluta om dispens från föreskrifter om gränsvärden som Naturvårdsverket meddelat med stöd av 15 § deponeringsförordningen	Miljöhandläggare	
Tillstånds giltighet, omprövning m.m., 24 kap. MB				
4.86	24 kap. 3 § första stycket 5-6 MB	Besluta om att återkalla tillstånd, när verksamheten slutligt har upphört eller nytt tillstånd ersätter tidigare tillstånd	Miljöhandläggare	
4.87	24 kap. 8 § MB	Besluta att på ansökan av tillståndshavare upphäva eller ändra bestämmelser och villkor i ett tillståndsbeslut	Miljöhandläggare	
Tillsyn, 26 kap. MB				
4.88	26 kap. 9 § MB	Besluta om förelägganden eller förbud (utan vite) i ärenden som nämnden ansvarar för	Miljöhandläggare	
4.89	26 kap. 13 § MB	Besluta att ålägga tidigare ägare eller nyttjanderättshavare att lämna uppgift om ny ägares eller nyttjanderättshavares namn och adress	Miljöhandläggare	
4.90	26 kap. 14 § MB Lag (1985:206) om viten	Besluta att förena föreläggande eller förbud inom tillsynen med vite	Miljöchef	
4.91	26 kap. 15 § MB	Besluta att sända föreläggande eller förbud, som meddelats mot någon i egenskap av ägare m.m. till inskrivningsmyndigheten för anteckning i inskrivningsregistret	Miljöhandläggare	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Anteckningar
4.92	26 kap. 19 § tredje stycket MB	Besluta att begära att den som bedriver verksamhet som kan befaras medföra olägenhet för människors hälsa eller påverka miljön ska lämna förslag till kontrollprogram eller förbättrande åtgärder	Miljöhandläggare	
4.93	26 kap. 21 § MB	Besluta att förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärd att lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen	Miljöhandläggare	
4.94	26 kap. 22 § MB	Besluta att förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärd eller som upplåter byggnad för bostäder eller allmänt ändamål, att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen	Miljöhandläggare	
4.95	26 kap. 22 § första stycket MB	Besluta att föreskriva att undersökning av verksamhet och dess verksamhet istället ska utföras av någon annan och utse någon annan att göra sådan undersökning	Miljöchef	
4.96	26 kap. 22 § tredje stycket MB	Besluta om att förena beslut om undersökning med förbud att överlåta berörd fastighet eller egendom till dess undersökningen är slutförd	Miljöhandläggare	
4.97	26 kap. 17 § första stycket MB 30 § MB	Besluta ansöka om verkställighet vid Kronofogdemyndigheten inom kontroll som miljönämnden utför enligt 26 kap. 30 § MB	Miljöhandläggare	<i>OBS att relationen till EU:s marknads-kontroll-förordning behöver beaktas</i>
4.98	26 kap. 17 § andra stycket MB	Besluta att ansöka hos Kronofogdemyndigheten om särskild handräckning inom kontroll som miljönämnden utför enligt 26 kap. 30 § MB	Miljöhandläggare	<i>OBS att relationen till EU:s marknads-kontroll-förordning behöver beaktas</i>
4.99	26 kap. 18 § MB	Besluta om att vidta rättelse på den felandes bekostnad inom kontroll som miljönämnden utför enligt 26 kap. 30 § MB	Miljöchef	<i>OBS att relationen till EU:s marknads-kontroll-förordning behöver beaktas</i>

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Anteckningar
4.100	26 kap. 26 § MB 32 § MB	Bestämma att beslut i tillsynsärende ska gälla omedelbart även om det överklagas	Miljöhandläggare	<i>OBS att relationen till EU:s marknads-kontroll-förordning behöver beaktas</i>
Avgifter, 27 kap. MB				
4.101	27 kap. 1 § MB Kommunens taxa	Besluta om avgift för prövning, tillsyn, kontroll och annan offentlig verksamhet enligt kommunens taxa om avgifter inom miljöbalkens tillämpningsområde	Miljöhandläggare	
4.102	Kommunens taxa	Besluta om nedsättning av avgift eller efterskänkande av avgift i enskilda fall enligt vad som föreskrivs i kommunens taxa	Miljöchef	
4.103	1 kap 2 § och 9 kap. 5 § FAPT	Besluta att beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas	Miljöhandläggare	
Tillträde m.m., 28 kap. MB				
4.104	28 kap. 1 och 7 §§ MB	Besluta att meddela förbud vid vite att rubba eller skada mätapparat eller liknande utrustning som behöver sättas ut vid undersökningar	Miljöchef	
4.105	28 kap. 1 och 8 §§ MB	Besluta att begära polishjälp för att få tillträde till fastigheter, byggnader, andra anläggningar samt transportmedel för att myndighetens uppgifter ska kunna utföras	Miljöhandläggare	
Miljösanktionsavgifter, 30 kap. MB				
4.106	30 kap. 3 § MB	Besluta om miljösanktionsavgift	Miljöchef	<i>Miljösanktionsavgift som beslutats på delegation ska särskilt redovisas för nämnden</i>

5 Övrigt inom miljöområdet

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Anteckningar
Strålskyddslag (2018:396) och strålskyddsförordning (2018:506)				
5.1	8 kap. 4 § SSL	Besluta att begära upplysningar eller handlingar som behövs för tillsyn	Miljöhandläggare	
5.2	8 kap. 5 § SSL	Rätt att genomföra kontrollköp i syfte att få fram underlag för en dialog med en verksamhetsutövare i frågor som rör skyldigheten att förvissa sig om att en solare har fyllt 18 år.	Miljöhandläggare	<i>Någon yngre än 18 år får dock inte anlitas.</i>
5.3	8 kap. 6 § SSL	Besluta om föreläggande (utan vite)	Miljöhandläggare	<i>Får inte grundas på det som har kommit fram genom ett kontrollköp.</i>
5.4	8 kap. 7 § SSL	Besluta att förena förelägganden med vite	Miljöchef	
5.5	8 kap. 8 § SSL	Besluta om att omhänderta ett radioaktivt material eller en teknisk anordning som innehåller ett radioaktivt ämne eller som kan alstra strålning	Miljöchef	
5.6	8 kap. 9 § SSL	Besluta att försegla fastigheter, byggnader, utrymmen och andra anläggningar där verksamhet med joniserande strålning bedrivs samt att försegla tekniska anordningar som innehåller ett radioaktivt ämne eller kan alstra strålning, om det behövs för att förebygga att anläggningarna, utrustningarna eller anordningarna används olovligt.	Miljöchef	<i>T.ex. försegling av solarielampor</i>
5.7	8 kap. 10 § SSL	Besluta om rättelse på en felandes bekostnad	Miljöchef	<i>Ett beslut om rättelse får inte grundas på det som kommit fram genom ett kontrollköp.</i>
5.8	8 kap. 11 och 12 §§ SSL	Besluta om Polismyndighetens biträde vid tillsyn enligt lagen	Miljöhandläggare	
5.9	8 kap. 14 § SSF Kommunens taxa	Besluta att ta ut avgift för tillsynsärende enligt strålskyddslagstiftningen	Miljöhandläggare	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Anteckningar
5.10	10 kap. 4 § SLL Kommunens taxa	Påföra avgift enligt föreskrifter för Härnösands kommuns taxa inom strålskyddslagens område	Miljöhandläggare	
5.11	10 kap. 3 § SLL	Besluta om att delegationsbeslut inte ska gälla omedelbart	Miljöhandläggare	
5.12	§ 10 SSMFS 2012:5	Besluta i ärende om anmälan av kosmetiskt solarium upplåts till allmänheten	Miljöhandläggare	
Lag (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa				
5.13	4 § Lag (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa	Besluta om åtgärder i fråga om transportmedel, bagage och annat gods samt djur till skydd för människors hälsa	Miljöhandläggare	
5.14	17 § Lag (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa	Besluta att vidta de åtgärder som krävs mot fartyg eller luftfartyg för att skydda människors hälsa, om ett fartyg eller luftfartyg är drabbat eller misstänks vara drabbat av ett internationellt hot mot människors hälsa	Miljöhandläggare	
5.15	22 § Lag (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa	Beslut om åtgärder som behövs för att i hamn utrota insekter, råttor och andra djur som vanligen är bärare av smittämnen som utgör en hälsorisk för människor och för att skydda hamnens anläggningar mot sådana djur	Miljöhandläggare	
5.16	23 § Lag (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa	Beslut om åtgärder för att utrota insekter, råttor och andra djur som vanligen är bärare av smittämnen som utgör en hälsorisk för människor ombord på fartyg.	Miljöhandläggare	
5.17	24 § Lag (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa	Utfärda intyg om vidtagen åtgärd till skydd för människors hälsa	Miljöhandläggare	
5.18	8-9§§ Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2015:8) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa	Utfärda saneringsintyg för fartyg	Miljöhandläggare	
5.19	10 § Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2015:8) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa	Besluta om förlängning av giltighetstid för saneringsintyg	Miljöhandläggare	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Anteckningar
Lag (2014:799) om sprängämnesprekursorer				
5.20	7 § LOS	Besluta att begära de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen samt att få tillträde till lokaler där den ekonomiska aktören bedriver sin verksamhet. Detta gäller dock inte utrymmen som utgör någons bostad. Besluta att begära polishjälp för att få den hjälp som behövs för att tillsynen ska kunna genomföras	Miljöhandläggare	
5.21	8 § LOS	Besluta om föreläggande utan vite i ärende inom nämndens ansvarsområde	Miljöhandläggare	
5.22	11 § LOS Kommunens taxa	Besluta om att debitera avgift enligt fastställd taxa	Miljöhandläggare	

6 Livsmedelsområdet m.m.

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
Livsmedelslagen (2006:804) med förordning och föreskrifter				
6.1	Artikel 10, punkt 2 i förordning (EU) 2017/625 15 § LF	Beslut om avregistrering av livsmedelsanläggning	Miljöhandläggare	
6.2	20 § LL	Beslut om att i den utsträckning det behövs för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet begära upplysningar och handlingar	Miljöhandläggare	
6.3	22 § LL	Beslut att meddela förelägganden och förbud (utan vite) som behövs för efterlevnaden av livsmedelslagen, lagen om animaliska biprodukter, lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagarna, de EU och EG- bestämmelser som kompletteras av lagen samt de beslut som meddelats med stöd EU och EG- bestämmelserna	Miljöhandläggare	
6.4	23 § LL Viteslagen	Beslut att förena föreläggande och förbud med vite	Miljöchef	
6.5	24 § första och andra styckena LL 34 § LF	Besluta att ta hand om en vara samt – om förutsättningar för det föreligger – att låta förstöra varan på ägarens bekostnad	Miljöhandläggare	
6.6	24 § tredje stycket LL 34 § LF	Besluta att, om det inte finns särskilda skäl för något annat, på ägarens bekostnad låta förstöra vara eller varor som omfattas av ett förbud enligt föreskrifter meddelade med stöd av 6 § 6 LL	Miljöchef	
6.7	26 § LL	Besluta om rättelse på verksamhetsutövarens egen bekostnad om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU eller EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut som har meddelats med stöd av EU eller EG- bestämmelserna	Miljöchef	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
6.8	27 § LL	Besluta om att begära hjälp av Polismyndigheten för utövande av livsmedelskontrollen eller verkställighet av beslut, om förutsättningar för sådan begäran föreligger	Miljöhandläggare	
6.9	33 § LL	Besluta att förordna att ett beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas	Miljöhandläggare	
6.10	30 c § LL och 39 a-i LF	Besluta om sanktionsavgift inom nämndens kontrollområde	Miljöchef	<i>Sanktionsavgift som beslutas på delegation ska särskilt redovisas till nämnden</i>
Åtgärderna från de behöriga myndigheternas sida och sanktioner				
6.11	Art 138 2 c 2017/625	Besluta om att varor ska behandlas, att märkning ändras, eller att korrigerande information ska förmedlas till konsumenterna	Miljöhandläggare	
6.12	Art 138 2 d 2017/625	Besluta om att begränsa eller förbjuda att varor släpps ut på marknaden, förflyttas, förs in i unionen eller exporteras samt förbjuda att de återsänds till den avsändande medlemsstaten eller beordra att de återsänds till den avsändande medlemsstaten	Miljöhandläggare	
6.13	Art 138 2 e 2017/625	Besluta att aktören ska öka egenkontrollernas frekvens	Miljöhandläggare	
6.14	Art 138 2 g 2017/625	Besluta att varor dras tillbaka, återkallas, bortskaffas och destrueras, och i tillämpliga fall tillåta att varorna används för andra ändamål än de som de ursprungligen var avsedda för	Miljöhandläggare	
6.15	Art 138 2 h 2017/625	Besluta att hela eller delar av den berörda aktörens företag, eller dess anläggningar, installationer eller andra lokaler, isoleras eller stängs under en lämplig tidsperiod	Miljöhandläggare	
6.16	Art 138 2 i 2017/625	Besluta att beordra att hela eller delar av den berörda aktörens verksamhet och, i förekommande fall, de webbplatser som aktören driver eller använder, läggs ner under en lämplig tidsperiod	Miljöhandläggare	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
6.17	Art 138 2 j 2017/625	Besluta att registreringen eller godkännandet för den berörda anläggningen, anordningen, installationen eller transportmedlet återkallas tillfälligt eller slutgiltigt, eller att en transportörs tillstånd eller förarens kompetensbevis återkallas tillfälligt eller slutgiltigt	Miljöhandläggare	
6.18	30 c § LL 39 a – 39 g §§ LF	Besluta om sanktionsavgift inom nämndens kontrollområde	Miljöchef	
Livsmedelsförordningen (2006:813)				
6.19	8 § LF	Besluta om skyldighet för den som är sysselsatt med livsmedelsverksamhet att genomgå läkarundersökning om det behövs av livsmedelshygieniska skäl	Miljöhandläggare	
Förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter				
6.20	3-6 §§ FAOKL Kommunens taxa	Besluta riskklassning av livsmedelsföretag samt om årlig kontrollavgift	Miljöhandläggare	<i>Se även förvaltningschefs vidaredelegation till miljöinspektör dnr SAM 07-464:1</i>
6.21	4 § SLVFS 2023:2 6 § SLVFS 2023:2	Besluta om kontrollfrekvens för livsmedelsföretag	Miljöhandläggare	
6.22	11 §§ LAF Kommunens taxa	Besluta om avgift för registrering av anläggning	Miljöhandläggare	
6.23	4 § LAF	Besluta om avgift för kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen	Miljöhandläggare	
6.24	8 och 9 §§ LAF	Besluta om avgift för kontroll efter klagomål och för uppföljande kontroll	Miljöhandläggare	
6.25	18 §LAF Kommunens taxa	Besluta om att sätta ned eller efterskänka avgiften	Miljöchef	
6.26	18 §LAF Kommunens taxa	Besluta att inte ta ut avgift om den sammanlagda kontrolltiden underskrider 30 minuter under ett och samma kalenderår	Miljöhandläggare	
6.27	5 § förordning (2011:1060) om kontroll vid export av livsmedel	Besluta om avgift för exportkontroll och utfärdande av intyg vid kontroll av livsmedel	Miljöhandläggare	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
6.28	11-12 §§ Förordning 2006:812	Besluta om avgift för importkontroll	Miljöhandläggare	
Lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter				
6.29	23 § LFAB 12 § FFAB	Beslut att meddela förelägganden och förbud (utan vite) som behövs för efterlevnaden av lagen, de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, de EG- bestämmelser som kompletteras av lagen samt de beslut som meddelats med stöd EG-bestämmelserna	Miljöhandläggare	
6.30	23 § LFAB Viteslagen	Besluta att förena föreläggande och förbud med vite	Miljöchef	
6.31	25 § LFAB	Besluta att ta hand om en vara samt – om förutsättningar för det föreligger – att låta förstöra varan på ägarens bekostnad	Miljöchef	
6.32	27 § LFAB	Besluta om att begära hjälp av Polismyndigheten för utövande av kontrollen eller verkställighet av beslut, om förutsättningar för sådan begäran föreligger	Miljöhandläggare	
6.33	30 a §§ LFAB 22 c och d §§ FFAB	Besluta om sanktionsavgift ska betalas av den som påbörjar en verksamhet som är registreringspliktig utan att någon anmälan om registrering har gjorts, eller brister när det gäller att uppfylla krav på journalföring eller annan dokumentation	Miljöchef	<i>Sanktionsavgift som beslutas på delegation ska särskilt redovisas till nämnden</i>
6.34	33 § LFAB	Besluta att förordna att ett beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas	Miljöhandläggare	
Förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter				
6.35	3-6 §§ FAOKF Kommunens taxa	Besluta om risk- och erfarenhetsklassificering av foderföretagare och företagare som befattar sig med animaliska biprodukter	Miljöhandläggare	
6.36	11 § FAOKF Kommunens taxa	Besluta om att sätta ned eller efterskänka avgiften när det finns särskilda skäl	Miljöchef	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
6.37	12 § FAOKF	Besluta om avgift för offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad och offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen	Miljöhandläggare	
6.38	14 § FAOKF	Besluta om avgift för den som anmäler en anläggning för verksamhet med foder eller animaliska biprodukter, eller driftansvarig, för registrering	Miljöhandläggare	
Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten (LIVSFS 2022:12)				
6.39	15 § LIVSFS 2022:12 21 § LIVSFS 2022:12	Besluta om fastställande av faroanalys enligt 2 c § samt undersökningsprogram och dess parametrar, provtagningspunkter och frekvensen av normal respektive utvidgad undersökning	Miljöhandläggare	
6.40	33 § LIVSFS 2022:12	Besluta att medge undantag för verksamhetsutövare från krav på faroanalys för dricksvattenanläggning	Miljöhandläggare	
6.41	34 § LIVSFS 2022:12	Besluta att en livsmedelsföretagare ska undantas från dricksvattenföreskrifterna i fråga om dricksvatten som används specifikt för dennes livsmedelsverksamhet	Miljöhandläggare	
Livsmedelsverket föreskrifter om livsmedelsanläggningar och material i kontakt med livsmedel (LIVSFS 2022:8, 2023:2 och 2023:5 (uppdaterad till LIVSFS 2023:9))				
6.42	2-3 §§ LIVSFS 2022:8	Beslut i anledning av registrering av livsmedelsanläggning	Miljöhandläggare	
6.43	2 kap. 1 § LIVSFS 2022:8	Beslut i anledning av registrering av anläggning som omfattas av krav på registrering enligt regelverket om material i kontakt med livsmedel	Miljöhandläggare	

7 Alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
Alkohollagen (2010:1622)				
7.1	8 kap. 2 § AL	Beslut om tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap	Alkoholhandläggare	
7.2	8 kap 2 § AL	Tillfälligt tillstånd till allmänheten vid evenemang som inte har en stor påverkan på allmänheten (främst barn), utredningen inte visar på några större avvikelser och med färre än 500 besökande	Alkoholhandläggare	
7.3	8 kap. 2 § 1 st. AL	Beslut om serveringstillstånd efter anmälan om betydande förändringar av ägarförhållandena	Alkoholhandläggare	
7.4	8 kap. 2 § AL 9 kap. 12 § 2 st. AL	Beslut efter ansökan från konkursbo om att få fortsätta rörelsen	Alkoholhandläggare	
7.5	8 kap. 2 § 4 st. och 6-7 §§ AL	Beslut om tillstånd att anordna tillfällig provsmakning av alkoholdrycker	Alkoholhandläggare	
7.6	8 kap. 4 § AL	Godkännande av lokal vid catering	Alkoholhandläggare	
7.7	8 kap. 19 § 1 st. AL	Beslut om ändring av serveringstid inom normaltid	Alkoholhandläggare	
7.8	9 kap. 18 § 1 st. 1 p. AL	Beslut om att återkalla ett serveringstillstånd om tillståndet inte längre utnyttjas	Alkoholhandläggare	
7.9	3 kap. 10 § 2 st. AL	Beslut om tillfälligt förbud eller inskränkning av försäljning av alkoholdrycker och öl <3,1 volymprocent	Alkoholhandläggare	
7.10	9 kap. 15 a § AL	Beslut om kontrollköp	Alkoholhandläggare	
7.11	8 kap. 10 § AL	Beslut om nedsättning av avgifter i vissa fall	Alkoholhandläggare	
7.12	5 § alkoholförordning (2010:1636)	Beslut om förlängd handläggningstid	Alkoholhandläggare	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter				
7.13	4 kap. 1 § förordning (2019:223) om tobak och liknande produkter	Beslut att förlänga handläggningstiden med högst fyra månader, när det är nödvändigt på grund av utredningen	Alkoholhandläggare	
7.14	5 kap. 3 § LTLP	Beslut om tillstånd till försäljning av tobaksvaror	Alkoholhandläggare	
7.15	5 kap. 3 § LTLP 20 § FL	Beslut att avslå eller avvisa ansökan om försäljningstillstånd, om ansökan är ofullständig	Alkoholhandläggare	
7.16	5 kap. 4 § LTLP	Begära yttrande från Polismyndigheten och Tullverket	Alkoholhandläggare	
7.17	5 kap. 8 § LTLP 8 kap. 2 § LTLP	Beslut i anledning av anmälan om förändrad verksamhet när tillståndshavare avlidit eller fått förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken med uppdrag som omfattar rörelsen	Miljöchef	
7.18	5 kap. 9 § LTLP	Beslut om tillstånd till försäljning efter ansökan från konkursbo	Miljöchef	
7.19	7 kap. 7 § LTLP	Beslut om begäran av upplysningar, handlingar, varuprover och liknande som behövs för myndighetens tillsyn	Alkoholhandläggare	
7.20	7 kap. 9 och 12 §§ LTLP	Besluta att avskriva tillsynsärende och klagomålsärende utan åtgärd	Alkoholhandläggare	<i>Avser rökfria miljöer</i>
7.21	7 kap. 9 och 12 §§ LTLP	Beslut om de förelägganden och förbud (utan vite) som behövs i samband med tillsynen	Alkoholhandläggare	<i>Ej avseende förbud mot fortsatt verksamhet</i>
7.22	7 kap. 9 § LTLP 7 kap. 15 § LTLP	Beslut att förena föreläggande eller förbud med vite	Miljöchef	
7.23	7 kap. 10 § 1 p LTLP	Beslut att återkalla försäljningstillstånd när tillståndet inte längre utnyttjas	Alkoholhandläggare	
7.24	6 kap. 2 § LTLP 7 kap. 9 och 12 §§ LTLP	Beslut om föreläggande avseende skyltning av rökfria miljöer	Alkoholhandläggare	
7.25	8 kap. 1 § LTLP Kommunens taxa	Beslut om avgift för prövning av ansökan om försäljningstillstånd	Alkoholhandläggare	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
7.26	8 kap. 2 § LTLP Kommunens taxa	Beslut om avgift för tillsyn av den som bedriver tillståndspliktig eller anmälningspliktig försäljning	Alkoholhandläggare	
7.27	Kommunens taxa	Beslut om nedsättning av avgift	Miljöchef	<i>I förekommande fall</i>
Lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel				
7.28	21 § LHVRL	Beslut att rapportera brister i efterlevnaden av lagen till Läkemedelsverket	Alkoholhandläggare	
7.29	21 a § LHVRL	Beslut om kontrollköp	Alkoholhandläggare	

8 **Plan och bygg**

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
PBL 5 kap - Planbesked och samråd				
8.1	PBL 5 kap. 4 §	Beslut om överenskommelse med sökanden att planbesked får lämnas senare än inom fyra månader	Planhandläggare	
8.2	PBL 5 kap. 10a§	Under arbetet med att ta fram en detaljplan får kommunen begära ett planeringsbesked från Länsstyrelsen enligt 10 f §	Plan- och byggchef	
8.3	PBL 5:11a	Fatta beslut om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan	Planhandläggare	
PBL 9 kap - Lov m.m.				
8.4	PBL 9 kap. 2 § första stycket 1 och 2	Beslut om bygglov inom ramen för de föreskrifter som anges i 9 kap. 30-32a §§ PBL i följande ärenden:		
8.5		Nybyggnad av en- eller två-bostadshus utanför område med detaljplan, inom ramen för de villkor som bestämts i bindande förhandsbesked	Bygglovshandläggare	
8.6		Nybyggnad eller tillbyggnad inom detaljplan för handel, kontor, hantverk eller industri.	Bygglovshandläggare	
8.7		Nybyggnad av bostadshus inom detaljplan.	Bygglovshandläggare	
8.8		Tillbyggnad av bostadshus	Bygglovshandläggare	
8.9		Nybyggnad eller tillbyggnad av komplementbyggnad.	Bygglovshandläggare	
8.10		Ny- eller tillbyggnad av kiosk, avloppspumpstation eller därmed jämförliga byggnader.	Bygglovshandläggare	
8.11	PBL 9 kap. 2 § första stycket 3a)	Ta i anspråk eller inreda byggnad helt eller delvis för väsentligen annat ändamål.	Bygglovshandläggare	
8.12	PBL 9 kap. 2 § första stycket 3b)	Inredande av någon ytterligare bostad eller någon ytterligare lokal för handel, hantverk eller industri.	Bygglovshandläggare	
8.13	PBL 9 kap. 2 § första stycket 3c) och 8 § första stycket 2a.	Byte av färg, fasadbeklädnad, taktäckningsmaterial eller andra åtgärder som avsevärt påverkar byggnadens yttre utseende	Bygglovshandläggare	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
8.14	PBL 9 kap. 8 § första stycket 2b)	Ärende om att i område av värdefull miljö underhålla ett byggnadsverk eller ett bebyggelseområde som avses i 8 kap. 13 § PBL i den utsträckning som framgår av detaljplan eller områdesbestämmelser	Bygglövshandläggare	
8.15	PBL 9 kap. 8 § första stycket 1 och 16 kap. 7 § samt PBF 6 kap. 1	Anordna, inrätta, uppföra, flytta eller väsentligt ändra Upplag och materialgårdar Fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser Radio- eller telemaster och torn Murar och plank Transformatorstation Parkeringsplatser utomhus	Bygglövshandläggare	
8.16	PBL 9 kap. 8 § första stycket 1 och 16 kap. 7 § samt PBF 6 kap. 3-4 §§	Uppsättande eller väsentlig ändring av skyltar eller ljusanordningar	Bygglövshandläggare	
8.17	PBL 9 kap. 10 §	Beslut om rivningslov inom ramen för de föreskrifter som anges i 9 kap. 34 § PBL, dock ej rivning av byggnad som ur historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt har större värde eller rivning som kräver beslut enligt annan författning	Bygglövshandläggare	
8.18	PBL 9 kap. 11-13 §§	Beslut om marklov inom ramen för föreskrifterna i 9 kap 35 § PBL	Bygglövshandläggare	
8.19	PBL 9 kap. 14 §	Bygglöv för åtgärder som inte kräver lov	Bygglövshandläggare	
8.20	PBL 9 kap. 19 §	Beslut om villkorsbesked inom ramen för föreskrifterna i 9 kap 19 §	Bygglövshandläggare	
8.21	PBL 9 kap. 22 och 27 § andra stycket	Föreläggande att inkomma med komplettering i ett ärende gällande förhandsbesked eller bygglov	Bygglövshandläggare Bygglövskoordinator	
8.22	PBL 9 kap. 24 §	Beslut om att samordning med miljönämnd enligt 9 kap. 24 § 1 stycket ej ska ske, då särskilda skäl för det föreligger	Bygglövshandläggare	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
8.23	PBL 9 kap. 27 § tredje stycket	Beslut om att förlänga handläggningstiden för ärende om lov eller förhandsbesked i högst tio veckor utöver de ursprungliga tio veckorna	Bygglövshandläggare	
8.24	PBL 9 kap. 28 §	Om ett ärende om lov eller förhandsbesked avser en byggnad eller ett markområde som omfattas av en ansökan om expropriationstillstånd eller av ett påbörjat arbete för att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller områdesbestämmelser, får byggnadsnämnden besluta att ärendet om lov eller förhandsbesked inte ska avgöras förrän frågan om expropriationstillstånd har avgjorts eller planarbetet har avslutats.	Bygglövshandläggare	
8.25	PBL 9 kap 33 §	Beslut om tidsbegränsat bygglov inom ramen för föreskrifterna i 9 kap. 33 § PBL i de fall åtgärden har stöd i en detaljplanebestämmelse om tillfällig användning av byggnad eller mark eller om åtgärden har ringa påverkan på omgivningen.	Bygglövshandläggare	
8.26	PBL 9 kap 36-37a §§	Beslut om villkor i lov inom ramen för föreskrifterna i 9 kap 36-37a §§	Bygglövshandläggare	
8.27	PBL 9 kap. 45 § andra stycket och 46 §	Föreläggande att inkomma med komplettering i ett anmälningsärende	Bygglövshandläggare Bygglövskoordinator	
8.28	PBL 9 kap. 45 § tredje stycket	Beslut om att förlänga handläggningstiden för ett anmälningsärende i högst fyra veckor utöver de ursprungliga veckorna	Bygglövshandläggare	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
8.29	PBL 9 kap 17-18 §§	Förhandsbesked om en åtgärd som kräver bygglov kan tillåtas på den avsedda platsen inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser	Bygglovshandläggare	
PBL 10 kap. m.m. - Anmälan, genomförandet av åtgärder m.m.				
8.30	PBL 10 kap. 13 §	Beslut att utse ny kontrollansvarig om en kontrollansvarig har lämnat sitt uppdrag	Bygglovshandläggare	
8.31	PBL 10 kap. 22 § första stycket 1	Beslut att ge startbesked om det enligt 10 kap. 14 § inte behövs något tekniskt samråd	Bygglovshandläggare	
8.32	PBL 10 kap. 22 § första stycket 2	Beslut att förelägga byggherren att ge in de ytterligare handlingar som behövs för prövningen av frågan om startbesked om det enligt 10 kap. 14 § PBL inte behövs något tekniskt samråd	Bygglovshandläggare	
8.33	PBL 10 kap. 23-24 §§	Beslut att med startbesked godkänna att en åtgärd får påbörjas och att i startbeskedet fastställa den kontrollplan som ska gälla med uppgift om vem eller vilka som är sakkunniga eller kontrollansvariga bestämma de villkor som behövs för att få påbörja åtgärden bestämma villkor och ungefärlig tidpunkt för utstakning som behövs bestämma de handlingar som ska lämnas inför beslut om slutbesked samt ge de upplysningar om krav enligt annan lagstiftning som behövs	Bygglovshandläggare	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
8.34	PBL 10 kap. 27-28 §§ och 11 kap. 8, 19-20 §§	Anmärkning i anslutning till arbetsplatsbesök/besiktning inom ramen för nämndens tillsynsarbete som innefattar för byggherren bindande föreskrift (föreläggande). Föreläggande med påföljd (vite eller åtgärd) beslutas av nämnden	Bygglövshandläggare	
8.35	PBL 10 kap. 18 §	Beslut att det för rivningsåtgärder inte behövs någon kontrollplan	Bygglövshandläggare	
8.36	PBL 10 kap 29 §	Beslut om kompletterande villkor för bygg- eller rivningsåtgärderna eller för kontrollen	Bygglövshandläggare	
8.37	PBL 10 kap. 34-37 §§	Beslut om slutbesked respektive om interimistiskt slutbesked enligt föreskrifterna i 10 kap. 34-37 §§ PBL	Bygglövshandläggare	
8.38	10 kap. 4 § PBL	Beslut om att byggnadsverk får tas i bruk utan att slutbesked lämnats	Bygglövshandläggare	
PBL 11 kap. Tillsyn, tillträde ingripande och påföljder				
8.39	PBL 11:5	Beslut att avsluta/avskriva ärende när skäl för ingripande saknas. Pröva och besluta om förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd enligt detta kapitel, så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en gällande bestämmelse.	Bygglövshandläggare	
8.40	PBL 11 kap. 7 §	Lämna skriftligt ingripandebesked. Avge skriftligt ingripandebesked inom ramen för föreskrifterna 11 kap. 7 § PBL	Bygglövshandläggare	
8.41	PBL 11 kap. 8 § första stycket 2	Begära de upplysningar och handlingar som behövs för handläggning av tillsynsärenden.	Bygglövshandläggare	
8.42	PBL 11 kap. 9 §	Begära biträde av polismyndigheten för tillträde enligt 8 §. Beslut att av polismyndigheten begära det biträde som behövs för tillträde enligt 11 kap. 8 § PBL	Bygglövshandläggare	Kan medföra ersättningsskyldighet enligt 14 kap. 2 § PBL

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
8.43	PBL 11 kap. 17 §	Beslut om lovföreläggande, utan vite. Beslut om lovföreläggande om en lovpliktig åtgärd har vidtagits utan lov, om det är sannolikt att lov kan ges för åtgärden och delegaten har befogenhet att besluta i lovärendet	Byggllovshandläggare	
8.44	PBL 11 kap. 18 §	Beslut om föreläggande om underhållsutredning. Förelägga ägare av byggnadsverk att inom viss tid ge synpunkter på övervägt uppdrag åt sakkunnig att utreda behovet av underhållsåtgärder och vem som ska betala kostnaderna för uppdraget	Byggllovshandläggare	
8.45	PBL 11kap 19 §	Beslut om åtgärdsföreläggande, utan vite. Förelägga om att inom en viss tid vidta en åtgärd (åtgärdsföreläggande) om en byggherre, ägare, nyttjanderättshavare, väghållare, kontrollansvarig, sakkunnig eller huvudman bryter mot en skyldighet eller beslut.	Byggllovshandläggare	
8.46	PBL 11 kap 20 §, 11 kap. 32 a §	Beslut om rättelseföreläggande, även föreläggande som förenas med förbud mot att åter utföra bygglovspliktig åtgärd, utan vite. Förelägga om att inom en viss tid vidta en rättelse (rättelseföreläggande) om en byggherre, ägare, nyttjanderättshavare, väghållare, kontrollansvarig, sakkunnig eller huvudman vidtagit en åtgärd som bryter mot en skyldighet eller beslut.	Byggllovshandläggare	
8.47	PBL 11 kap. 21 §	Beslut om rivningsföreläggande, utan vite.	Byggllovshandläggare	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
8.48	PBL 11 kap 24 §	<p>Besluta om föreläggande att anordna stängsel runt ett byggnadsverk med säkerhetsrisker.</p> <p>Om ett byggnadsverk för industriändamål inte längre används, får byggnadsnämnden förelägga ägaren att anordna stängsel kring det, om det behövs till skydd mot olycksfall.</p>	Bygglövshandläggare	
8.49	PBL 11 kap. 30–32, 12 kap. 6 §§	<p>Beslut om förbud mot fortsatt arbete eller åtgärd.</p> <p>Även beslut som förenas med vite.</p>	Bygglövshandläggare	
8.50	PBL 11 kap. 33 § 1	<p>Beslut om förbud mot användning av hela eller delar av byggnadsverk om byggnadsverket har säkerhetsbrister. Även beslut som förenas med vite.</p>	Bygglövshandläggare	
8.51	PBL 11 kap. 33 § 2	<p>Beslut om förbud mot användning av hela eller delar av byggnadsverk, om det inte finns förutsättningar för att ge slutbesked</p>	Bygglövshandläggare	
8.52	PBL 11 kap. 34 §	<p>Beslut om byte av funktionskontrollant</p> <p>Besluta att utse annan funktionskontrollant inom ramen för föreskrifterna i 11 kap. 34 § PBL</p>	Bygglövshandläggare	
8.53	PBL 11 kap. 35 §	<p>Beslut att entlediga och utse ny kontrollansvarig</p> <p>Beslut att entlediga kontrollansvarig inom ramen för föreskrifterna i 10 kap. 11 och 11 kap. 35 §§ PBL och att, efter förslag av byggherren, besluta om en ny kontrollansvarig</p>	Bygglövshandläggare	
8.54	PBL 11 kap. 37 §	<p>Beslut om förbud och/eller föreläggande enligt 11 kap 30-32 §§ och 33 § 1 förenat med vite</p>	Plan- och byggchef	
8.55	PBL 11 kap. 38 §	<p>Beslut om att den åtgärd som föreläggandet eller beslutet avser ska genomföras omedelbart trots att föreläggandet eller beslutet inte har fått laga kraft.</p>	Bygglövshandläggare	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
8.56	PBL 11 kap. 39 §	Ansöka om handräckning hos kronofogdemyndigheten för tillträde enligt 8 § eller för att genomföra en åtgärd som avses med ett föreläggande enligt 19, 21 eller 22 §§ PBL Beslut att ansöka om handräckning hos kronofogdemyndigheten för tillträde enligt 11 kap. 8 § eller när någon har underlåtit att utföra arbete eller vidta en åtgärd som har förelagts honom eller henne enligt 11 kap. 19–24 §§ PBL	Bygglövshandläggare	
PBL 12 kap.				
8.57	PBL 12 kap 6 § punkt 2	2. i andra fall än som avses i 11 kap. 30–32 §§ och 33 § 1 besluta förelägganden eller förbud som förenas med vite	Bygglövshandläggare	Att kunna förelägga om vite i samband med att ett beslut om förbud fattas enligt PBL 11 kap 30-32 §§.
8.58	PBL 12 kap. 8-11 §§ och kommunens plan- och bygglovtaxa	Besluta om avgifter i enskilda ärenden/fall med tillämpning av kommunens plan- och bygglovtaxa	Planhandläggare eller Bygglövshandläggare	
8.59	PBL 12 kap. 8 a § och kommunens plan- och bygglovstaxa	Nedsättning av bygglovavgift med anledning av överskridande av handläggningstid	Bygglövshandläggare	
8.60		Rätt att höja, sätta ned eller efterskänka avgift i särskilda fall, enligt av samhällsnämnden fastställd taxa. För samhällsnämndens verksamhet, när det finns särskilda skäl	Plan- och byggchef	
8.61	PBL 12 kap. 9-11 §§	Möjlighet att ta ut en planavgift enligt fastställd taxa.	Planhandläggare eller Bygglövshandläggare	
Plan - och byggförordningen (2011:338) m.m.				
8.62	PBF 3 kap. 21 §	Bestämma – i kontrollplan eller genom särskilt beslut – att krav på omfattande ändringar av andra delar än den direkt berörda av en byggnad inte behöver utföras förrän vid en viss senare tidpunkt	Bygglövshandläggare	
8.63	PBF 6 kap. 5 §	För åtgärder som inte kräver lov krävs det en anmälan.	Bygglövshandläggare	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
8.64	PBF 8 kap. 6 §	Förelägga den som äger eller ansvarar för en motordriven anordning installerad i ett byggnadsverk att se till att anordningen kontrolleras (om det behövs för att säkerställa att den uppfyller de krav som gäller för anordningen enligt 8 kap. 4 § PBL)	Bygglövshandläggare	
8.65	Boverkets föreskrifter och allmänna råd (BFS 2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar	Beslut om längre besiktningsintervall enligt 3 kap. 16 § Beslut om anstånd med besiktning i fall där det finns särskilda skäl enligt 3 kap. 17 §	Bygglövshandläggare	
8.66	PBF 5 kap. 8-16 §§ med tillhörande föreskrifter samt 11 kap. 33 § 1 PBL	Besluta om användningsförbud för hissar och andra motordrivna anordningar	Bygglövshandläggare	
8.67	PBF 5 kap. 1-7 §§ med tillhörande föreskrifter (samt 11 kap. 19-20 §§ PBL)	Besluta om föreläggande (utan vite) mot ägare till byggnader som inte fullgör sina skyldigheter ifråga om funktionskontroll av ventilationssystem	Bygglövshandläggare	
8.68	Boverkets föreskrifter och allmänna råd om funktionskontroll av ventilationssystem och certifieringar av sakkunniga funktionskontrollanter, BFS 2011:16.	Beslut om senareläggning av besiktningstidpunkt inom ramen för föreskrifterna i 4 § (om det finns särskilda skäl)	Bygglövshandläggare	
Boverkets byggregler, BFS 2011:6				
8.69	BBR 1:21 1 kap. 3 § BFS 2024:9	Beslut att medge mindre avvikelse från föreskrifterna om det finns särskilda skäl och byggnadsprojektet ändå kan bli tekniskt tillfredsställande och det inte finns någon avsevärd olägenhet från annan synpunkt	Bygglövshandläggare	
Boverkets föreskrifter 2011:10, om tillämpning av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder)				

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
8.70	BFS 2022:4 (EKS) 1 kap. 3 § BFS 2024:6	Beslut att medge mindre avvikelser från föreskrifterna om det finns särskilda skäl och byggnadsprojektet ändå kan antas bli tekniskt tillfredsställande och det inte finns någon avsevärd olägenhet från annan synpunkt	Bygglovshandläggare	
Fastighetsbildningslagen (1970:988)				
8.71	FBL 4 kap. 25§	Företräda byggnadsnämnden vid samråd med lantmäterimyndigheten med rätt att anföra att frågan om förhandsbesked eller bygglov bör avgöras innan fastighetsbildning sker	Plan- och byggchef	Även godkänna förrättning
8.72	FBL 5 kap. 3 § tredje stycket	Besluta att påkalla fastighetsreglering som behövs för att mark och vatten ska kunna användas på ett ändamålsenligt sätt	Plan- och byggchef	
Anläggningslagen (1973:1149)				
8.73	AL 21 §	Företräda byggnadsnämnden vid samråd med lantmäterimyndigheten med rätt att anföra att frågan om förhandsbesked eller bygglov bör avgöras innan gemensamhetsanläggning inrättas	Plan- och byggchef	
8.74	AL 18 § första stycket 3	Rätt att påkalla förrättning	Plan- och byggchef	
8.75	AL 30 §	Godkännande av beslut eller åtgärd	Plan- och byggchef	
Ledningsrättslagen (1973:1144)				
8.76	LL 19 §	Företräda byggnadsnämnden vid samråd med lantmäterimyndigheten med rätt att anföra att frågan om förhandsbesked eller bygglov bör avgöras innan upplåtelse av ledningsrätt sker	Plan- och byggchef	
8.77	LL 28 §	Godkännande av beslut eller åtgärd	Plan- och byggchef	
Lagen (2014:320) om färdigställandeskydd				

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
8.78	LFS 3 § första stycket andra meningen	Prövning av behov och beslut i frågan om färdigställandeskydd behövs eller inte vid nybyggnad av småhus som inte ska användas för permanent bruk	Bygglovshandläggare	
8.79	LFS 3 § första stycket första meningen	Prövning av behov och beslut i frågan om färdigställandeskydd behövs eller inte vid tillbyggnad m.m.	Bygglovshandläggare	

9 Plan och bygg 2025-12-01

Under en övergångsperiod kommer ärenden behöva handläggas både utifrån äldre bestämmelser och de nya bestämmelserna som trädde i kraft den 1 december 2025. Detta kompletterande kapitel av delegationsordning är avsedd att gälla för ärenden som påbörjas fr.o.m. ikraftträdandet av de nya reglerna, den 1 december 2025. För ärenden som har påbörjats före ikraftträdandet och för de delar som inte har ändrats enligt de nya reglerna i plan- och bygglagen gäller kapitel 8.

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
Ärenden enligt Plan- och bygglagen (PBL) och anslutande författningar och föreskrifter				
Allmänna ärenden enligt PBL				
9.1	9 kap. 91 § första stycket PBL 6 kap. 5 § PBF	Föreläggande om att avhjälpa brist i ansökan om lov, förhandsbesked eller anmälan	Bygglovshandläggare eller Bygglovskoordinator	
9.2	9 kap. 91 § andra stycket PBL 6 kap. 5 § PBF	Avvisning av ansökan eller anmälan när föreläggande om att avhjälpa brist inte följts	Bygglovshandläggare	
9.3	9 kap. 90 § PBL 6 kap. 5 § PBF	Begäran om att handlingar i en ansökan om lov, förhandsbesked eller anmälan ska vara lämpliga för arkivering	Bygglovshandläggare eller Bygglovskoordinator	
9.4	9 kap. 93 § andra stycket PBL	Beslut om att samordning med miljönämnd inte ska ske	Bygglovshandläggare	
9.5	9 kap. 99 § andra stycket PBL 6 kap. 5 § PBF	Beslut om förlängning av handläggningstiden i ärende om lov, förhandsbesked eller anmälan	Bygglovshandläggare	
Bygglov, rivningslov och marklov m.m.				
9.6	9 kap. 52 § PBL	Beslut om prövning av åtgärd som inte kräver lov	Bygglovshandläggare	Frivilliga lov
9.7	9 kap. 102 § första stycket PBL	Beslut om att ett ärende om lov eller förhandsbesked inte ska avgöras förrän (anstånd) 1. frågan om dispens från strandskydd har avgjorts 2. frågan om expropriation har avgjorts 3. frågan om planarbete har avslutats	Bygglovshandläggare	
9.8	9 kap. 70 § PBL 9 kap. 71 § PBL	Beslut om tidsbegränsat bygglov	Bygglovshandläggare	
9.9	9 kap. 72 § PBL	Beslut om förlängning av tidsbegränsat bygglov	Bygglovshandläggare	
9.10	9 kap. 80 § PBL	Beslut om att avslå en ansökan om lov eller ge negativt förhandsbesked i det fall åtgärden som avses inte kan medges på grund av att medgivande saknas från ansvarig myndighet.	Bygglovshandläggare	Ansvariga myndigheter är Försvarmakten och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
9.11	9 kap. 56 § PBL 9 kap. 57 § PBL 9 kap. 65-66 §§ PBL 9 kap. 70-72 §§ PBL 9 kap. 74-79 §§ PBL	Beslut om att avslå en ansökan om lov eller ge negativt förhandsbesked i de fall det är uppenbart att åtgärden eller åtgärderna som avses inte kan medges	Bygglovshandläggare	Ex. på uppenbart att lov inte kan medges – En byggnad placeras helt på ”mark som inte får bebyggas”. Ex. på att lov inte kan medges men det är inte uppenbart – En byggnad i sig eller dess placering riskerar att förvanska ett områdes karaktär.
9.12	9 kap. 81-84 §§ PBL	Beslut om villkor i lov	Bygglovshandläggare	
9.13	9 kap. 114 § andra stycket PBL	Beslut om att ett bygglov, rivningslov eller marklov ska gälla först när beslutet fått laga kraft	Bygglovshandläggare	Om det finns risk för att genomförandet av den åtgärd som avses medför skador som inte kan återställas på natur- eller kulturvärden, eller totalförsvarets intressen inom eller i anslutning till områden som är av riksintresse för totalförsvarets anläggningar.
9.14	9 kap. 56 § PBL	Beslut om bygglov för nybyggnad, tillbyggnad, att anlägga, att uppföra, att flytta eller en ändring inom detaljplan.	Bygglovshandläggare	
9.15	9 kap. 60 § PBL	Beslut om bygglov för nybyggnad, tillbyggnad, att anlägga, att uppföra, att flytta eller en ändring inom som avviker från en detaljplan eller områdesbestämmelser.	Bygglovshandläggare	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
9.16	9 kap. 61 § PBL	Beslut om bygglov för nybyggnad, tillbyggnad, att anlägga, att uppföra, att flytta eller en ändring inom som avviker från en detaljplan efter genomförandetiden gått ut.	Bygglovshandläggare	
9.17	9 kap. 77 § PBL	Beslut om marklov	Bygglovshandläggare	
9.18	9 kap. 78 § PBL	Beslut om marklov som avviker från en detaljplan eller områdesbestämmelser.	Bygglovshandläggare	
9.19	9 kap. 75 § PBL	Beslut om rivningslov	Bygglovshandläggare	Bestämmelsen omfattar inte rivningslov för byggnadsverk som bör bevaras på grund av byggnadsverkets eller bebyggelsens historiska, kulturhistoriska, miljömässiga eller konstnärliga värde.
Bygg-, riv- och marklov inom område som <i>inte</i> omfattas av detaljplan				
9.20	9 kap. 57 § PBL	Beslut om bygglov för nybyggnad av en- eller tvåbostadshus utanför område med detaljplan, inom ramen för de villkor som bestämts i bindande förhandsbesked. Tillbyggnad av bostadshus. Nybyggnad eller tillbyggnad av komplementbyggnad. Ändrad användning av byggnad. Transformatorstation	Bygglovshandläggare	
9.21	9 kap. 60 § PBL	Beslut om bygglov för nybyggnad, tillbyggnad, att anlägga, att uppföra, att flytta eller en ändring som avviker från områdesbestämmelser	Bygglovshandläggare	
Genomförande av mark-, bygg- och rivningsåtgärder				

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
9.22	10 kap. 22 § första stycket 2 PBL	Beslut om föreläggande för byggherren att ge in de ytterligare handlingar som behövs för nämndens prövning i frågan om startbesked	Bygglovshandläggare	
9.23	10 kap. 23-24 §§ PBL	Beslut om startbesked	Bygglovshandläggare	
9.24	10 kap. 6 a § PBL	Beslut om att det inte behövs någon kontrollplan för enklare åtgärder	Bygglovshandläggare	
9.25	10 kap. 4 § PBL	Beslut om att ett byggnadsverk får tas i bruk utan att slutbesked har getts	Bygglovshandläggare	
9.26	10 kap. 13 § PBL	Beslut att utse ny kontrollansvarig	Bygglovshandläggare	
9.27	10 kap. 29 § PBL	Beslut om kompletterande villkor för bygg- eller rivningsåtgärderna eller för kontrollen	Bygglovshandläggare	
9.28	10 kap. 34-38 §§ PBL	Beslut att ge slutbesked respektive interimistiskt slutbesked	Bygglovshandläggare	
Plan - och byggförordningen (2011:338) m.m.				
9.29	PBF 6 kap. 1 § PBF 6 kap. 3 §	För åtgärder som inte kräver lov krävs det en anmälan.	Bygglovshandläggare	
9.30	PBF 6 kap. 5 §	Föreläggande att inkomma med komplettering i ett anmälningsärende	Bygglovshandläggare	

10 Bostadsanpassningsbidrag

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
Lag (2018:222) om bostadsanpassningsbidrag m. m.				
10.1	3-21 §§	Beslut om bostadsanpassningsbidrag	Handläggare bostadsanpassningsbidrag	

11 Skolskjuts & trafik

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
Skollag (2010:800)				
11.1	Skollagen 10 kap 32-33 o 44 §§	Beslut om skolskjuts för elev i grundskolan	Trafikhandläggare	Enligt kommunens Skolskjutsreglemente
11.2	Skollagen 11 kap 31-32 o 39 §§	Beslut om skolskjuts för elev i grundsärskola	Trafikhandläggare	Enligt kommunens Skolskjutsreglemente
11.3	SFS 1991:1110	Beviljande av ersättning för resekostnader för elev i gymnasieskolan	Trafikhandläggare	
11.4	Skollagen 18 kap 30-31 o 35 §§	Beslut om skolskjuts för elev i gymnasiesärskolan	Trafikhandläggare	
11.5		Samtliga erforderliga beslut rörande förvaltningens transportverksamhet inom kommunen	Enhetschef trafik	
11.6		Samtliga erforderliga beslut rörande Bilpoolens verksamhet	Enhetschef trafik	

12 **Gata & park**

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
Ordningslag 1993:1617				
12.1	3 kap 8 §	Beslut om att upplåta samt teckna avtal, och i förekommande fall ställa särskilda villkor, saluplatser för torghandel på Stora Torget	Teknikhandläggare	<i>Enligt lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Härnösands kommun</i>
12.2		Beslut om nedsättning av fastställd avgift för torghandel då särskilda skäl föreligger	Verksamhetschef för teknikavdelningen	<i>Enligt lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Härnösands kommun</i>
12.3		Beslut om att omedelbart upphäva avtal om upplåtelse för torghandel i det fall som villkor eller ordningsföreskrifter ej följs	Verksamhetschef för teknikavdelningen	
12.4		Beslut om att upplåta yta för försäljning på Foodcourten Kronholmen under maximalt 1 vecka	Teknikhandläggare	
12.5	3 kap 8§	Flaggning och utsmyckning av gator och allmänna platser	Teknikhandläggare	<i>Enligt allmänna ordningsföreskrifter Härnösands kommun</i>
Lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning, LGS				
12.6	LGS 3 §	Ålägga fastighetsägare sandning, städning av gångbanetrymme	Teknikhandläggare	<i>Enligt kommunfullmäktiges beslut 1995-11-29 §134. Vite beslutas av nämnden.</i>
12.7	LGS 5-7 §§	Tillstånd/dispensmedgivande till skyltning	Teknikhandläggare	
12.8		Bevilja tillstånd för grävning i kommunal mark samt meddela de särskilda villkor som förenas med aktuellt tillstånd	Teknikhandläggare	<i>Villkoren ska vara i överensstämmelse med gällande Grävbestämmelser</i>
12.9		Meddela beslut med anledning av ansökningar om utplacering av blomlådor som hastighetsänkande åtgärd	Teknikhandläggare	<i>Handläggning och beslut ska vara i överensstämmelse med antagna riktlinjer för blomlådor på väg</i>
12.10		Beslut om tilldelning av odlingslotter med utgångspunkt från tillämpat kö-system	Teknikhandläggare	
12.11		Meddela särskilda villkor samt teckna avtal om upplåtelse av odlingslott med enskild	Teknikhandläggare	
12.12		Beslut om omedelbar uppsägning av avtal om upplåtelse av odlingslott i det fall där innehavaren inte uppfyller gällande villkor	Verksamhetschef för teknikavdelningen	

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
Lag (2006:378) om lägenhetsregister, LOL				
12.13		Beslut om gränser för och namn på gator och vägar	Teknikhandläggare	Se "God ortnamnsred" Lantmäteriets rapport 2016:9
12.14		Yttrande över namnförslag	Teknikhandläggare	
12.15	LOL 10 §	Besluta om belägenhetsadress (adressnumrering)	Teknikhandläggare	
12.16	LOL 11 och 13 §§	Besluta om lägenhetsnumrering samt registrera ändringar.	Teknikhandläggare	
12.17	LOL 22 §	Förelägga fastighetsägare som inte fullgör sina skyldigheter	Teknikhandläggare	

13 Trafikreglering & parkering

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
Trafikförordning (1998:1276), TrF				
13.1	TrF 3 kap 17§	Meddela föreskrift om högsta tillåtna hastighet inom tätbebyggt område	Teknikhandläggare	
13.2	TrF 4 kap 11§	Beslut om ändrad bärighet på vägar för vilken kommunen är väghållare	Teknikhandläggare	
13.3	TrF 4 kap 17f §	Besluta om färdväg med långa fordonståg	Teknikhandläggare	
13.4	TrF 10 kap 1-3§§	Besluta om lokala trafikföreskrifter	Teknikhandläggare	
13.5	TrF 10 kap 14 §	Meddela trafikföreskrifter	Teknikhandläggare	t.ex. vid vägarbete
13.6	TrF 13 kap 3-5 §§	Beslut om undantag från gällande bestämmelser	Teknikhandläggare	<i>T.ex. tillfällig dispens</i>
13.7	TrF 13 kap 8 §	Beslut om parkeringstillstånd för rörelsehindrad	Teknikhandläggare	
Förordning (2007:231) om elektroniskt kungörande av vissa trafikföreskrifter				
13.8	8 §	Lämna behörighet till handläggare att administrera, överföra och publicera lokala trafikföreskrifter till STFS	Enhetschef för teknikenheten	
Vägmärkesförordning (2007:90), VMF				
13.9	8 kap 4§	Beslut om tillåtelse om utmärkning samt nedtagning av anordningar och vägmärken där kommunen är väghållare	Teknikhandläggare	
Förordning (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall, FFF				
13.10	FFF 2§	Beslut om flytt av fordon i vissa fall	Teknikhandläggare	<i>Enligt flyttningsgrunder i förordningen</i>
13.11	FFF 16-18 §§	Beslut om flytt av fordon och fordonsvrak samt beslut om flyttning av fordon på markägares begäran.	Teknikhandläggare	
Lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall, LFF				
13.12	LFF 2§	Beslut om flytt av fordon i vissa fall	Teknikhandläggare	<i>Gäller bland annat uppställda fordon längre än 7 dagar</i>

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
13.13	LFF 6 §	Beslut om att ägandet övergår till kommunen	Teknikhandläggare	Beslut om åtgärd av fordonet efter att ägandet övergått till kommunen
Lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning, LKP				
13.14	LKP 6 §	Beslut att förordna om kommunal parkeringsvakt	Enhetschef för teknikenheten	
Terrängkörningsförelagningen TKF (1978:594), TKF				
13.15	TKF 15 §	Undantag från förbud enligt terrängkörningslagen	Verksamhetschef för teknikavdelningen	<i>Efter yttrande från Länsstyrelsen</i>
Lag (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering, LKOP				
13.16	LKOP 9-11 §§	Vid särskilda skäl avskryva kontrollavgifter som utfärdats på kommunal kvartersmark eller kvartersmark vilken kommunen förfogar över genom avtal	Enhetschef för teknikenheten	
13.17		Meddela tillfälliga undantag från parkeringsförbud på kommunal kvartersmark eller annan kvartersmark vilken kommunen förfogar över genom avtal	Enhetschef för teknikenheten	
13.18		I samråd med utförare av parkeringsövervakning göra mindre förändringar i uppdragets utförande och omfattning	Teknikhandläggare	

14 Fritidsområdet

Nr	Ärende	Delegat	Anteckningar
14.1	Beslut om fördelning av tider mellan föreningar/privatpersoner	Fritidschef	Enligt Riktlinjer för fördelning av tider i kommunala fritidsanläggningar och Riktlinjer för fördelning av träningstider på konstgräsplanerna i Härnösands kommun
14.2	Beslut om nedsättning av samhällsnämnden fastställd lokalhyra eller taxa	Fritidschef	
14.3	Beslut om att neka uthyrning till viss grupp eller organisation med hänsyn till ordningsproblem	Fritidschef	
14.4	Beslut om att neka uthyrning till kund på grund av obetald hyra	Förvaltningschef	
14.5	Beslut om att neka uthyrning till kund på grund av olämplig aktivitet	Fritidschef	
14.6	Beslut om nivå på anläggningsbidrag	Fritidschef	Enligt antagna riktlinjer för föreningsbidrag punkt 3.4
14.7	Beslut om nivå på verksamhetsstöd till handikappföreningar	Fritidschef	Enligt antagna riktlinjer för föreningsbidrag punkt 3.10
14.8	Beslut om nivå på bidrag till övriga fiskevårdande åtgärder	Fritidschef	Enligt antagna riktlinjer för föreningsbidrag punkt 3.11.3
14.9	Beslut om att avslå en ansökan om kriterier inte är uppfyllda	Fritidschef	
14.10	Beslut om öppettider och tillgänglighet för allmänheten inom verksamhetsområdet.	Enhetschef Idrottsanläggningar Enhetschef Fritidsanläggningar	
14.11	Beslut om att stänga av besökare	Enhetschef Idrottsanläggningar Enhetschef Fritidsanläggningar	
14.12	Beslut om priser i serveringsverksamhet	Enhetschef Fritidsanläggningar	
14.13	Beslut om reparation/underhåll av anläggningar enligt fastställd budget	Enhetschef Idrottsanläggningar	
14.14	Beslut i övriga löpande driftsfrågor inom ramen för budget och kommunens styrande dokument	Enhetschef Idrottsanläggningar Enhetschef Fritidsanläggningar	

15 Registreringslotterier

Nr	Lagrum	Ärende	Delegat	Kommentar
Spellagen (2018:1138)				
15.1	6 kap 9 §	Godkännande av registreringslotteri	Administratör	
15.2	6 kap 10 §	Meddela villkor för registreringslotteri	Administratör	
15.3	18 kap 10 §	Utse kontrollant för registreringslotterier	Administratör	
15.4	18 kap 1 §	Utöva tillsyn över registreringslotterier som kommunen godkänt	Administratör	
15.5	18 kap 23 §	Meddela föreläggande eller förbud gällande registreringslotteri som kommunen godkänt	Fritidschef	
15.6		Beslut om nedsättning av avgift enligt taxa för registreringslotteri – om särskilda skäl föreligger	Fritidschef	

Samhällsförvaltningen
Helene Lager
Helene.lager@harnosand.se

Samhällsnämnden

Revisionsrapport för granskning- Granskning av investeringsprocessen

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att anta yttrandet över revisionens rekommendationer ”Granskning av investeringsprocessen” som sitt eget, samt

att översända svaret till revisionen.

Beskrivning av ärendet

AZETS har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en översiktlig granskning av kommunens investeringsprocess. Uppdraget ingick i revisionsplanen för år 2025. Samhällsnämnden tackar för revisionens synpunkter.

Två rekommendationer gällande samhällsnämnden har lämnats i rapporten.

Bedömning

Samhällsnämnden har tagit del av resultatet och tackar för revisionens observationer och rekommendationer. Revisionen pekar på viktiga aspekter att kvalitetssäkra. Samhällsnämndens hållning till revisionens rekommendationer framgår i bilagt yttrande.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport ”Granskning av investeringsprocessen”, Azets 2025-12-10.

Helene Lager
T.f förvaltningschef

Bilagor

Yttrande - Granskning av investeringsprocessen

Från: Lena Medin <lena.medin@azets.com>
Skickat: den 10 december 2025 10:12
Till: centraldiariet@harnosand.se; Johanna Laine; Jeannette George
Kopia: Maria Öberg; Lillemor Andersson; Samuel Möller; Sam Möller -
Härnösands kommun (samuel.moeller@telia.com);
revisionen@harnosand.se; Kristin Larsson
Ämne: Granskning av investeringsprocessen
Bifogade filer: Granskning_av_investeringsprocessen.pdf

Extern avsändare: Var försiktig med länkar och bilagor.

Hej!

Översänder på uppdrag av revisionen bifogad rapport för besvarande.

@Jeanette och Johanna - rapporten kommer också att presenteras för kommunfullmäktige så ni får gärna tillse att rapporten hanteras utifrån det.

Med vänlig hälsning

Lena Medin

Certifierad kommunal yrkesrevisor/Senior Manager

Mobil/Direkt +46 70 560 00 43

Azets Revision & Rådgivning AB

Nya Hamngatan 12, 851 06 Sundsvall

azets.com/sv-se

Växel + 46 10 457 50 00

We are an accounting, tax, audit, advisory and business services group that delivers a personal experience both digitally and at your door.

Accounting | Advisory | Audit | Payroll | Tax | Technology

This communication is intended for the person(s) named above only. It contains information that is confidential and legally privileged. If received in error, please delete this e-mail and notify the sender.

Samhällsförvaltningen

Helene Lager

Helene.lager@harnosand.se

Yttrande - Granskning av investeringsprocessen

Sammanfattning

AZETS har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en översiktlig granskning av kommunens investeringsprocess. Uppdraget ingick i revisionsplanen för år 2025. Samhällsnämnden tackar för revisionens synpunkter.

Två rekommendationer gällande samhällsnämnden har lämnats i rapporten. Samhällsnämnden kommer att förstärka underlagen inför beslut och utveckla uppföljningen av investeringar.

Beskrivning av ärendet

Revisionen rekommenderar samhällsnämnden att förstärka underlagen inför beslut om investeringar.

Samhällsnämndens yttrande: Ett arbete är påbörjat för att ta fram mallar för underlag inför beslut om investeringar. Detta kommer att vara klart innan sommaren 2026.

En processbeskrivning för arbetet med investeringar inklusive förtydligande av roller och ansvar kommer också att arbetas fram under året. Detta ska kopplas till de nya riktlinjer som planeras att antas innan sommaren 2026 av kommunstyrelsen.

Revisionen rekommenderar samhällsnämnden att förstärka den ekonomiska uppföljningen av investeringar, inklusive information till nämnden så att det också tydligare framgår av protokoll hur investeringen förhåller sig till budget och tidsplan inklusive prognoser.

Samhällsnämndens yttrande: Ett arbete är påbörjat med att utveckla uppföljningen av investeringar tillsammans med ekonomienheten. Syftet är att det ska bli tydligare hur investeringen förhåller sig till budget och tidsplan inklusive prognoser. Arbetet kommer vara klart senast nämndsammanträdet i juni 2026.

Härnösands kommuns revisorer

Till
Kommunstyrelsen
Samhällsnämnden

För kännedom:
Kommunfullmäktige

2025-12-04

Revisionsrapport ”Granskning av investeringsprocessen”

Azets har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en översiktlig granskning av kommunens investeringsprocess. Uppdraget ingick i revisionsplanen för år 2025.

Revisionen önskar att kommunstyrelsen och samhällsnämnden lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 6 mars 2026. Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

Svaret skickas till Lena Medin, Azets (mailadress lena.medin@azets.com) för vidarebefordran till revisorerna.

För Härnösands kommuns revisorer

Maria Öberg
Ordförande

Lillemor Andersson
1:e vice ordförande

Granskning av investeringsprocessen

Rapport

Härnösands kommun

2025-12-04

25 sidor

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 Sammanfattning	6
2 Bakgrund	8
3 Syfte och revisionsfrågor	8
4 Avgränsning	8
5 Revisionskriterier	9
6 Metod	9
7 Resultat av granskningen	12
7.1 <i>Investeringsprocess</i>	12
7.1.1 Ansvar	12
7.1.2 Process	13
7.1.3 Bedömning	16
7.2 <i>Investeringsbudget</i>	17
7.2.1 Bedömning	19
7.3 <i>kalkyler</i>	19
7.3.1 Bedömning	22
7.4 <i>Uppföljning</i>	23
7.4.1 Bedömning	26
8 Samlad bedömning och rekommendationer	27
Bilaga 1 - Investeringsplan	29
Bilaga 2 - Detaljerad Investeringsplan	30

2025-12-04

1 SAMMANFATTNING

Azets Revision & Rådgivning har av Härnösands kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens investeringsprocess.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och samhällsnämnden har en ändamålsenlig planering och uppföljning för investeringar på kort och lång sikt.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och samhällsnämnden endast delvis har en ändamålsenlig planering och uppföljning för investeringar på kort och lång sikt.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att det kommunstyrelsens och samhällsnämndens ansvar för investeringar inte är tydligt beskrivet i reglemente och delegationsordningar. Vi har även noterat viss osäkerhet i samhällsnämndens beslutsmandat för startbesked av beslutade investeringar.

Vi konstaterar också att Riktlinjer för styrning, planering, uppföljning och kontroll endast till viss del omfattar rutiner för styrning och uppföljning av investeringar. Det saknas även riktlinjer för vilka underlag som ska finnas inför investeringsbeslut.

Vi bedömer däremot att kommunen har en etablerad arbetsprocess för insamlandet av förvaltningarnas investeringsbehov samt en arbetsprocess för att anpassa investeringar till kommunens långsiktiga finansiella utrymme i den fastställda 10-årsplanen.

Vi ser inte att det i tillräcklig utsträckning finns dokumentation avseende uppföljning och åiterrapportering, samt hur eventuella avvikelser i tidplan eller budget ska hanteras.

I det följande redovisas våra samlade bedömningar av respektive revisionsfråga.

<div style="display: flex; justify-content: space-between; align-items: center;"> Nej Endast delvis I allt väsentligt Ja </div> 	
Revisionsfråga	Bedömning
Beaktar kommunens budget behovet av investeringar både på kort och lång sikt.	I allt väsentligt
Baseras budgeten på kalkyler och i övrigt väl underbyggda beslutsunderlag i förhållande till tidsfaktorn.	Endast delvis

2025-12-04

Har kommunen en ändamålsenlig investeringsprocess (som bl a omfattar ansvarsfördelning, planering/projektering, genomförande, uppföljning och utvärdering)?	Endast delvis
Följer kommunstyrelse och samhällsnämnden upp investeringar regelbundet (mot budget inklusive prognos och tidplan) och beslutas om åtgärder vid avvikelser (inkl informeras kommunfullmäktige vid behov)?	Endast delvis

För närmare beskrivning av bakgrunden till våra bedömningar hänvisar vi till respektive avsnitt i revisionsrapporten.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- tydliggöra ansvaret för investeringar.
- upprätta riktlinje för vad som ska klassificeras som investering, avskrivningstider m m, se tidigare gällande riktlinje för investeringar.
- upprätta kommunövergripande riktlinjer för vilka underlag som ska finnas till de olika investeringsbesluten för att säkerställa att beslut om investeringar fattas på väl underbyggda beslutsunderlag.
- upprätta riktlinjer för uppföljning av investeringar i både kommunstyrelse och nämnder, inklusive riktlinjer för beslut om åtgärder vid eventuella avvikelser från budget eller tid.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi samhällsnämnden att:

- förstärka underlagen inför beslut om investeringar.
- förstärka den ekonomiska uppföljningen av investeringar, inklusive information till nämnden så att det också tydligare framgår av protokoll hur investeringen förhåller sig till budget och tidsplan inklusive prognoser.

2 BAKGRUND

Azets Revision & Rådgivning har av Härnösands kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska kommunens investeringsprocess. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

År 2024 beräknades kommunernas sammantagna resultat bli det svagaste resultatet under 2000talet, med ett tydligt samband mellan resultat och kommuntyp. Efter två år som präglats av hög inflation och mycket höga kostnader börjar ekonomin i kommunsektorn ljusna något inför år 2025. De relativt starkare resultaten kommande år räcker dock inte till att finansiera de stora investeringar som nu måste göras i kommuner och regioner, främst i fråga om infrastruktur. Det är därmed viktigt för kommunen att sätta det ekonomiska resultatet i relation till de nödvändiga investeringar som måste göras. Ju större investeringsbehov desto starkare behöver resultatet att vara.

Kommunens investeringsbudget ökar kraftigt och uppgår efter justering till 252,3 mnkr för 2025, varav merparten sker inom samhällsnämndens verksamhetsområde.

Mot bakgrund av kommunens nuvarande investeringsbehov bedömer revisorerna att det finns risk för brister i planering och uppföljning av investeringar.

3 SYFTE OCH REVISIONSFRÅGOR

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och samhällsnämnden har en ändamålsenlig planering och uppföljning för investeringar på kort och lång sikt.

Granskningen avser besvara följande revisionsfrågor:

- Beaktar kommunens budget behovet av investeringar både på kort och lång sikt.
 - o Baseras budgeten på kalkyler och i övrigt väl underbyggda beslutsunderlag i förhållande till tidsfaktorn.
- Har kommunen en ändamålsenlig investeringsprocess (som bl a omfattar ansvarsfördelning, planering/projektering, genomförande, uppföljning och utvärdering)?
- Följer kommunstyrelse och samhällsnämnden upp investeringar regelbundet (mot budget inklusive prognos och tidplan) och beslutas om åtgärder vid avvikelser (inkl informeras kommunfullmäktige vid behov)?

4 AVGRÄNSNING

2025-12-04

Granskningen är översiktlig och baseras på de underlag som finns vid tidpunkten för granskningen. Granskning av kalkyler i enskilda investeringar avgränsas till större investeringar inom områdena gata, vägar, broar, kaj och fastigheter. Denna avgränsning har inneburit att granskning av kalkyler skett av utvalda projekt inom samhällsnämndens verksamhet. Inga enskilda projekt inom kommunstyrelsens verksamhet har granskats.

Granskningen har avgränsats till verksamhetsåret 2025, dock har viss historik hämtats i granskning av enskilda investeringar.

5 REVISIONSKRITERIER

I granskningen har revisionskriterierna utgjorts av:

- Kommunallagen 6 kap § 6
- Tillämpbara interna regelverk och policys.

6 METOD

Granskningen har genomförts genom:

Dokumentstudier av:

- Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösand
- Reglemente – Rådet för planering och exploatering 2021-2025
- Reglemente ekonomistyrning 2021-2023
- Reglemente för god ekonomisk hushållning
- Delegationsordning kommunstyrelsen 2023-2026
- Årsplan 2025
- Riktlinjer investeringar
- Investeringsplanering
- Finansieringsplanering
- Sammanställning 11-årig investeringsplan
- Samhällsnämndens budgetuppföljning 202505
- Tjänsteskrivelse samhällsnämndens budgetuppföljning 202505
- Checklista inför beslut
- Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll.
- Tjänsteskrivelse riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll

2025-12-04

- Produktionstidplan Nybron Översikt
- Fullföljdskrivelse Fas 2
- Betalningsplan Nybron rev 2025-05-15
- Protokoll 2025 för Samhällsnämnden, Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige

Intervjuer har genomförts med

- Kommundirektör
- Ekonomi- och kommunledningschef

2025-12-04

- Controller
- Tf plan- och byggchef
- Teknisk chef
- Samhällsnämndens presidium

Nej

Endast delvis

I allt väsentligt

Ja

De

bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.

Rapporten är faktakontrollerad av samtliga intervjuade samt kommunstyrelsens ordförande.

2025-12-04

7 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

7.1 INVESTERINGSPROCESS

Under vår granskning har vissa förändringar skett vad gäller styrdokument, bl a har Riktlinjer för ekonomistyrning och Riktlinjer för redovisning av investeringar¹ upphört att gälla. Granskningen har utgått från både tidigare och gällande riktlinjer i våra bedömningar av efterlevnad av rutiner.

Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll² är den nu fastställd under granskningsperioden. I faktakontrollen uppges att även nya investeringsriktlinjer för kommunen har arbetats fram under hösten.

Se vidare under avsnitt 7.1.2.

7.1.1 Ansvar

Av Riktlinjer för god ekonomisk hushållning framgår att det är kommunfullmäktige som uppdrar i Årsplanen åt nämnderna att ansvara för att vissa verksamheter blir **utförda** inom ramen för tilldelade resurser. Uppdraget anges som:

- Årliga uppdrag och särskilda politiska prioriteringar
- Driftsbudget genom skattemedelsanslag per nämnd
- Investeringsbudget genom ramanslag per nämnd

Av gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun³ framgår att Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Enligt kommunallagen 6 kap. § 6 ska styrelsen inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen samordnar, genom att leda och styra, den kommunala verksamheten. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planering och uppföljning av hela den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen. Sedan år 2021 är "Rådet för planering och exploatering" ett rådgivande organ som organisatoriskt är inordnat under kommunstyrelsen. Enligt reglemente⁴ har rådet mandat att fatta enklare inriktningsbeslut för fortsatt arbete rörande planering eller exploateringar. Rådets uppgifter är att:

- Vara samordnande part gällande samhällsplaneringsfrågor som berör kommunen
- Fatta enklare inriktningsbeslut för fortsatt arbete rörande planering eller exploateringsfrågor
- Vara referensgrupp vid framtagandet av planer och program som rör samhällsplanering

Av gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun framgår även att samhällsnämndens övergripande uppgifter är att inom nämndens område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

¹ KS2021-000313 ² KS2025-000217 (2025-04-27) ³ KS2025-000217 ⁴ KS 2021-000309 Samhällsnämnden ansvarar bland annat för:

2025-12-04

-
- 1) att vara verkställande organ för mark- och exploateringsverksamhet inklusive förvaltning och förädling av mark- och skogstillgångar
 - 2) att vara kommunal väghållningsmyndighet
 - 3) teknisk försörjning avseende kommunens gator och vägar inklusive gatu- och vägbelysning
 - 4) skötsel och utveckling av allmän platsmark samt park- och grönområden inklusive skötsel och utveckling av odlingslotter

Delegationsordning Kommunstyrelsen 2023-2026² innefattar inte särskild delegation avseende investeringar. Delegationsordning Samhällsnämnden³ reglerar, inom ekonomiska frågor, investeringar i form av

- Delegat Förvaltningschef ”inom budgetram för drift och investeringsbudgetram anskaffa förvaltningsövergripande och förvaltningsspecifika varor och tjänster genom upphandling, avrop eller annan anskaffning”
- Delegat Verksamhetschef för teknikavdelningen, Fritidschef och Kostchef ”Inom budgetram för drift anskaffa enhetsspecifika varor och tjänster med en avtalstid om längst ett år. Investeringar inom investeringsbudgetram”

7.1.2 Process

Tidigare riktlinjer:

I intervjuer framgår att kommunstyrelseförvaltningen utgår från ”Riktlinjer för redovisning av investeringar” (fortsättningsvis riktlinjen för investeringar) vars syfte är att skapa en effektiv ekonomisk planering, uppföljning, resursutnyttjande och med detta efterleva lagkrav och rekommendationer. Riktlinjerna för investeringar syfte var även att ge en ram och förtydliga handläggning, beslutsfattande och redovisning av investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar inom kommunen. Riktlinjerna för investeringar utgår från lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, samt tillämpning med stöd från Rådet för kommunal redovisning. Grundregler för vad som är investering samt exempel på vad som kan ingå och kostnader som inte ska ingå vid beräkning av investeringar ges.

Riktlinjerna för investeringar beskrev även till viss del budgetarbetet, och uppger att

”Varje nämnd erhåller en investeringsram i samband med att kommunfullmäktige fastställer budget för det kommande året. I ekonomistyrningsreglerna står att anslagsbindningsnivån för investeringar ligger på verksamhetsområde. Detta innebär att nämnd inte kan flytta investeringsmedel mellan olika verksamhetsområden utan ett särskilt beslut av kommunfullmäktige.”

² KS2023-000468

³ SAM 2025-000041

2025-12-04

I riktlinjerna för investeringar anges även att investeringar överstigande 1 mnkr ska följa kommunens projektmodell enligt reglemente för ekonomistyrning. Reglemente för ekonomistyrning⁴ upphörde dock 2023-12-31.

⁴ KS2020-0002024

2025-12-04

Riktlinjerna för investeringar angav att det för projekt med en total investeringsbudget över 5 mnkr ska upprättas en utbetalningsplan som visar utbetalningar per projekt och månad under projekttiden. Utbetalningsplanen ska skickas in i god tid innan projektstart till ekonomichef. Vid förändring ska utbetalningsplanen uppdateras. Även framtida driftkostnader ska tas i beaktning vid investeringar, då nya investeringar kan komma att kräva extra underhåll. Förvaltningen måste då ta ställning till hur kommande budget ser ut, och om driftkostnaderna ryms inom ram.

Av riktlinjerna för investeringar framgick att outnyttjade investeringsmedel från föregående år kan efter beslut i kommunfullmäktige överföras till nästkommande år, normalt vid februarisammanträdet, dock senast vid kommunfullmäktiges sammanträde i mars. I intervjuer uppges att nuvarande arbetsmetod normalt sett inte överför investeringsmedel år till år, utan att fokus ligger på investeringarnas budget och resultat ses på hela investeringens tidscykel. **Nuvarande riktlinjer**

Sedan juni 2025 gäller "Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll", vilken definierar och förtydligar vad som förväntas av nämnd i de olika delarna. Flera styrande dokument samverkar i riktlinjen där de mest centrala är:

- Reglementet för god ekonomisk hushållning
- Riktlinje för utövande av uppsiktsplikt
- Reglemente för intern kontroll
- Program för uppföljning av privata utförare • Kommunfullmäktiges årliga beslut om Årsplan
- Kommunfullmäktiges målprogram.

Av riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll framgår således nämndernas skyldigheter inom bland annat målstyrning, intern kontroll, planering och uppföljning. Riktlinjen behandlar inte specifikt kommunstyrelsens och nämndernas hantering av investeringar, förutom i skyldighet att lyfta frågor av principiell beskaffenhet. Av riktlinjen framgår att:

"Nämnd har rätt att besluta om ändrad inriktning eller omfattning av en verksamhet som bedöms lämplig eller nödvändig. Ändringar avseende drift- eller investeringsverksamhet som innebär antingen avsevärd förändring av verksamheten eller är av principiell beskaffenhet i förhållande till inriktningar, mål och uppdrag ska alltid lyftas till kommunfullmäktige för ställningstagande. I de fall det sker ska konsekvenser, på kort och lång sikt utifrån relevanta perspektiv, tydligt framgå i nämndens beslutsunderlag." Av riktlinjen framgår även att

"Nämnd ansvarar för att hantera samtliga avvikelser avseende drift- och investeringsbudget på lämpligt sätt. Verksamheten ska skyndsamt informera nämnds presidium vid befarad negativ budgetavvikelse. Vid negativa avvikelser ska verksamheten lämna förslag på åtgärder i en handlingsplan för att nå ekonomisk balans."

Av checklista inför beslut av Riktlinjer för styrning, planering, uppföljning och kontroll framgår att riktlinjen förväntas skapa en sammanhållen styrning i hela kommunen från vision, lokala inriktningar och mål till det dagliga arbetet i all verksamhet, där uppföljning och kontroll säkerställer att arbetet leder till önskade resultat.

Av intervjuer framgår att det råder konsensus om vilka investeringar som innebär avsevärd förändring av verksamheten eller är av principiell beskaffenhet. Det framkommer dock att det

2025-12-04

förekommer vissa oklarheter beträffande vilka beslut som ska lyftas till kommunfullmäktige. Ett exempel som framkommit i vår granskning är Nybrogatan, där investeringskalkyl och startbesked av investeringsprojekt Nybrogatan där samhällsnämnden initialt fattat startbesked, vilket sedermera lyftes till beslut i kommunstyrelse och kommunfullmäktige. Förklaringen till detta uppges vara en oenighet i kommunstyrelsen gällande 10-årsplanen, vilket innebar att ärendet lyftes från samhällsnämnden. I intervjuer råder dock fortsatt uppfattningen att fastställandet av 10-årsplanen innebär att nämnderna har ansvar för de investeringar som beslutats där.

Riktlinjer för genomförande, uppföljning och utvärdering.

Av riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll framgår att kommunfullmäktige följer upp verksamheten tre gånger per år, efter årets fyra första månader, efter åtta månader och vid årets slut.

Nämndernas verksamhetsuppföljning ska under året vara tillräcklig och belysa hur verksamheten utvecklas i förhållande till lokala inriktningar, mål och uppdrag som fastställts i kommunfullmäktiges Årsplan och i den egna verksamhetsplanen. Uppföljningen ska bidra till såväl den interna kontrollen, som till lärande och utveckling av verksamheten. Utifrån slutsatser från uppföljningen ansvarar nämnd för att fatta beslut om åtgärder för att komma till rätta med orsaker till allvarliga avvikelser och brister i kvalitet. De riktlinjer som finns gällande ekonomiska prognoser fokuserar på driftredovisning, utan särskilda riktlinjer för investeringsverksamheten, förutom att nämnderna "ansvarar för att hantera samtliga avvikelser avseende drift- och investeringsbudget på lämpligt sätt".

Varken kommunstyrelsen eller samhällsnämnden har fastställt riktlinjer för uppföljning av pågående och/eller slutförda investeringar utöver de som nämns ovan. Samhällsnämnden har månadsrapporter som visar nuläget i nämndens investeringar, vilket beskrivs ytterligare i avsnitt 7.4.

7.1.3 Bedömning

Vår bedömning är att kommunstyrelsen och samhällsnämnden endast delvis har en ändamålsenlig investeringsprocess, omfattande ansvarsfördelning, planering/projektering, genomförande, uppföljning och utvärdering.

Bedömningen grundar sig på att kommunens reglemente och delegationsordning inte tydligt beskriver kommunstyrelsens och samhällsnämndens ansvar för investeringar.

Av riktlinje för styrning, planering och kontroll framgår nämndernas rätt till ändringar samt skyldighet att lyfta vissa beslut till kommunfullmäktige för ställningstagande. Vi har identifierat viss osäkerhet i samhällsnämndens beslutsmandat för startbesked av beslutade investeringar.

Bedömningen grundar sig även på att kommunens riktlinjer för redovisning av investeringar har upphört. Riktlinjen innehöll bland annat vad som ska klassificeras som investering, avskrivningstider, utrangering och nedskrivningar. Riktlinjen beskrev även budgethantering på en övergripande nivå. Vi noterar att det i faktakontrollen uppges tagits fram nya riktlinjer för investeringar under hösten 2025., dessa har dock inte granskats. Vi konstaterar att Riktlinjer för styrning, planering, uppföljning och kontroll endast till viss del omfattar rutiner för styrning och uppföljning av investeringar.

Vi noterar att varken tidigare eller nuvarande riktlinjerna har beskrivit vilka underlag som ska finnas vid investeringsbeslut, vilket vi anser nödvändigt för att minska risk för att vissa investeringar

2025-12-04

beslutas utan relevanta underlag. Det finns inte heller reglerat i vilken omfattning budgeten ska omfatta någon form av riskpremie, se även avsnitt 7.3.1.

Vi noterar att varken kommunstyrelsen eller samhällsnämnden har fastställt riktlinjer för hur uppföljning eller utvärdering av investeringar ska ske. Vi uppfattar dock att investeringar ska följas upp månatligen av samhällsnämnden, även om det inte framgår av styrdokument.

7.2 INVESTERINGSBUDGET

Kommunens investeringar sammanställs i rullande tioårsplaner enligt kommunfullmäktiges beslut år 2020⁴. 10-årsplanerna syftar till att säkerställa en god planering som ger ekonomiska förutsättningar för att kunna genomföra de investeringar som kommer vara nödvändiga, eller av vikt för kommunens utveckling. Varje investeringsprojekt ska därutöver beslutas i särskild ordning utifrån mer detaljerade underlag inför genomförande.

För år 2025 gäller dock en 11-årig investeringsplan för åren 2025-2035. Bakgrunden till beslutet av 11-årig investeringsplan är att "Respektive investeringsprojekt behöver beslutas i särskild ordning utifrån mer detaljerade underlag inför genomförande."

Investeringsplanen omfattar även kommunens lånebehov, räntekostnader samt självfinansieringsgrad (se bilaga 1) samt nämndernas detaljerade investeringar (se bilaga 2). Vissa projekt benämns i den 10-åriga investeringsplanen som "Strategiska projekt", utan att det framgår i beslut, riktlinjer eller investeringsplanen definitioner vad som anses vara strategiska projekt.

I intervjuer beskrivs insamlandet av förvaltningarnas behov av investeringar till den övergripande investeringsbudgeten. Uppfattningen är att det finns en väl fungerande process för förvaltningarna att äska investeringsmedel, med ekonomiavdelningen som sammanhållande funktion med uppgift att säkerställa att totala investeringar inte överskrider kommunens finansiella möjligheter. I intervjuer bekräftas att denna process inte är dokumenterad, samt att dokumenterade riktlinjer för vilka underlag, exempelvis i form av kalkyler, som ska finnas för investeringar saknas.

Sammanställningen för investeringar för år 2025 visar att samhällsnämnden hanterar större delen av kommunens investeringar.

Investeringar 2025

Sammanställning (tkr)	Plan 2025
Kommunstyrelsen	20 960
Arbetslivsnämnden	2 800
Skolnämnden	5 200
Socialnämnden	5 223
Samhällsnämnden	218 115
Summa	252 298

Källa: 11-årig investeringsplan 2025-2035

2025-12-04

⁴ 2020-11-23 § 90

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har 2025-05-06 § 76 beslutat att föreslå kommunfullmäktige

- att anta 11-årig investeringsplan 2025-2035,
- att förändra investeringsramen för 2025 från 257,8 till 252,3 mnkr,
- att förändra beslut om nyupplåning för 2025 från 158,4 till 192,1 mnkr,
- att lägga till projekten Hamnbassäng och avlopp Smitingen i portföljen större strategiska projekt,
- att finansiera investeringsprojekt Nybrogatan med 56,0 mnkr åren 2025 - 2028, samt
- att återrapportera investeringsprojekt Nybrogatan efter genomförande.

Av beslutet framgår att den första 10-åriga investeringsplanen antogs i fullmäktige 2022-06-20 § 67. Föreliggande plan är den tredje som är framtagen och bygger vidare på den plan som beslutades 2023 för perioden 2024 - 2033 samt Årsplan 2025. Investeringsplanen innehåller förutom de normalt förekommande investeringarna för kommunens verksamhet även de större strategiska investeringsprojekten som arbetades fram under åren 2021 - 2022 med de föreslagna tilläggen Hamnbassängen och VA Smitingen.

De större förändringarna jämfört med tidigare beslutad investeringsplan för år 2024 - 2033 är att projekt utsprångskajen flyttats från 2025 - 2027 till 2027 - 2029, strategiska markinköp har flyttat fram till år 2029 samt de nya tillagda investeringar VA Smitingen och Hamnbassängen.”

Vid kommunfullmäktiges sammanträde 2025-05-26 återremitterad kommunstyrelsens ärende 2025-05-06 § 76, med motivering.

- Att (sats fem) investeringsprojekt Nybrogatan ska återremitteras till samhällsförvaltningen, för omarbetning av projektkostnaden.
- Att (satserna ett två, tre, fyra och sex) återremitteras i avvaktan på återremittering av attsats fem samt att projekt Kanaludden ska minskas ner till att bara beröra de delar som ansluter direkt till hotellets direkta närhet.

Kommunfullmäktige beslutar efter återremittering enligt kommunstyrelsens förslag 2025-06-16 § 93, inklusive att anta 11-årig investeringsplan 2025-2035.

Samhällsnämnden

I intervjuer framkommer att samhällsnämnden ansvarar för investeringar på en övergripande nivå, med huvudfokus på strategiskt större investeringar. Nämnden har ett ansvar för att investeringsbudgeten för året inte ska överskridas.

Av intervjuer framgår att enskilda startbeslut eller kalkyler sällan behandlas av nämnden. Vid större investeringar sker dock detta, som exempel anges nya Nybron som ett större projekt. Varken kommunstyrelsen eller samhällsnämnden har fastställt beloppsgränser eller riktlinjer för vad som ska anses vara större investeringsprojekt. Att nämnden inte detaljstyr varje investeringsprojekt uppges i intervjuer vara positivt, då förvaltningen ges en flexibilitet att förändra utförandet löpande beroende på de förutsättningar som uppstår.

2025-12-04

7.2.1 Bedömning

Vår bedömning är att kommunens budget i allt väsentligt beaktar behovet av investeringar både på kort och lång sikt.

Vi ser positivt på att kommunen har antagit en långsiktig investeringsplan, i enlighet med kommunfullmäktiges beslut från år 2020. Vi noterar dock att 2025 års långsiktiga investeringsplan omfattar 11-år.

7.3 KALKYLER

Vi noterar att bakgrunden till beslutet av 11-årig investeringsplan uppger att "Respektive investeringsprojekt behöver beslutas i särskild ordning utifrån mer detaljerade underlag inför genomförande." Granskningen visar att samtliga investeringsprojekt inte beslutas för genomförande utifrån detaljerade underlag som visar budget och tidsplanering, varken i samhällsnämnden eller kommunstyrelsen. Vi konstaterar att den långsiktiga investeringsplanen fungerar som beslut för genomförande i en majoritet av investeringsprojekten samt att enskilda beslut har fattats vid vissa större, strategiskt viktiga investeringar.

I intervjuer förklaras att flera av samhällsnämndens investeringar är sammankopplade, vilket även framgår av kommunens hemsida. Utvecklingen av Skeppsbron är en del i utvecklingen av hela Härnösands centrum och är starkt kopplad till flera andra projekt, till exempel Utsprångskajen, Nybron och Nybrogatan. samt utvecklingen av området kring Tobaks, Hernöverken och det nya bostadsområdet Sälstens Udde. Granskning har genomförts av underliggande kalkyler för projekten Nybron, Nybrokajen och Skeppsbron som alla är i olika faser och tillhör den ombyggnad av stadens centrum som pågår

Kalkyl Nybron

Kommunfullmäktige beslutade i december 2021⁵ om Inriktningsbeslut ny Nybro där samhällsnämnden fick i uppdrag att påbörja arbetet med ny Nybro samt att finansieringen för åren 2023-2026 beaktas i kommande budgetarbete och i arbetet med en 10-årig investeringsbudget. Inför kommunstyrelsens beslut 2022 visar de nya kalkyler som tagits fram till förslaget om en svängbar Nybro att kostnaden då beräknades öka från initial uppskattning om 122 mnkr till offererad kostnad 210 mnkr.⁶ Kommunfullmäktige beslutade 2022-12-19⁶ att Nybron ska uppföras som en svängbro med bågar till en beräknad kostnad av 210 miljoner kronor.

Av kommunstyrelsens beslut 2022 framgår att, då kommunen står inför ett stort antal större investeringar kommande år, planeras några av de mer strategiska investeringarna att lånefinansieras (i enlighet med den 10-åriga investeringsplanen). Investeringen av en ny Nybro är ett av dessa projekt.

⁵ Kommunfullmäktige 2021-12-20 §138 ⁶ Kommunstyrelsen 2022-12-01 §200

⁶ Kommunfullmäktige 2022-12-19 §142

2025-12-04

Samhällsförvaltningen har upphandlat samverkanspartner och därefter arbetat fram erforderliga detaljhandlingar och ansökan för miljötillstånd, som lämnades in till Mark och miljödomstolen för beslut i juni 2024. Förberedande lednings- och markarbete påbörjades under våren 2024. Fas 2 påbörjades under april med byggetablering under maj 2024. Projektet beräknades då avslutas i november 2026.

Under 2024 beslutade⁷ samhällsnämnden om avtal och budget för Nybron, vilket innefattar både ekonomiskt och juridiskt perspektiv: I kommunens 10-åriga investeringsplan har investeringen av en ny Nybro beaktats (dnr 2022-000220) för åren 2023 – 2026. Samhällsnämndens beslutade:

- att teckna avtal med PEAB, där riktprikkalkyl på 226 miljoner kronor, tidplan och genomförandebeskrivning ingår.
- Att oförutsedda kostnader beräknas till 15 % i projektet utöver riskprikkalkylen
- Att kostnaden beaktas i kommunens 10- årig investeringsplan, samt
- Att uppdra till förvaltningschef att underteckna avtalet Beslutsunderlag för samhällsnämndens beslut var:
 - Samhällsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-08
 - Fullföljdsskrivelse Fas 2
 - Produktionstidsplan 2024-2026

Där Fullföljdsskrivelse Fas 2 innefattar omfattning av det prissatta arbetet, samt förteckning av handlingar som riktpriaset baserats på. Även överenskomna tider för Fas 2 framgår av fullföljdsbeskrivelse Fas 2 enligt nedan:

Färdigställande tid: 2026-12-11

Deltider:

1. Tidigast möjliga stängning av farled: 2024-08-26
2. Återöppning av farled: 2026-06-12
3. Muddring av farled Nattviken utförs: 2026-10 t.o.m. 2027-03, dvs även efter färdigställande av konstruktionen.

Produktionstidplanen beskriver varje delmoment (exempelvis rivning, tillfällig bro, pålning, landfäste, lansering, muddring mm) med start och sluttid från 2024-03-01 till 2027-02-11.

⁷ Samhällsnämnden 2024-03-27 §44

2025-12-04

I intervjuer förklaras svårigheterna med att uppskatta kostnader för nämndens beslut innan upphandling av leverantör är genomförd. Initialt görs en bedömning baserad på erfarenhet, kontakter med leverantörer och jämförbara investeringar, men det är först när upphandling är genomförd och avtalen redo att tecknas som den faktiska kostnaden kan fastställas. I kostnaden inkluderas i detta fall oförutsedda kostnader beräknade till 15% av projektet i riskpriskalkyl. Riktlinjer och rutiner anger inte när riskpriskalkyler ska användas eller hur höga dessa ska vara. Avtalet med leverantör är tecknad med riskdelning, där kommunen och leverantören delar på kostnader som för

hela projektet som är både större och mindre än budget för projektet, vilket uppges vara ett sätt för kommunen att ytterligare motivera leverantören att hålla projektbudgeten.

Av bilaga 2 till investeringsbeslutet, investeringsplanering, framgår att kostnaderna förväntas inträffa 2025-2026:

2025: 129 161 tkr

2026: 73 582 tkr

Kalkyl Nybrogatan

Av protokoll framgår att samhällsnämnden beslutar⁸

- Att påbörja genomförandet av projekt Nybrogatan, och
- Att starta delprojekt av gång- och cykelbana längs med Pumpbacksgatan

Av beslutsunderlaget framgår inga kalkyler vad gäller budget eller tidsramar för projekten. Den beskrivning som ges av ärendet anger att

”Tjänsteskrivelse är en fortsättning på ärendet SAM 2020-000023 3.3.7.2 Nybrogatan. Processen att rusta upp del av projekt Nybrogatan behöver nu gå vidare till bygghandlingsskede och entreprenad. Flera utredningar om vilka åtgärder som behöver genomföras har genomförts. Under utredningsarbetets gång med framtagande av olika alternativa lösningar har projekteringsmöten hållits mellan konsultgruppen och samhällsförvaltningen. Den del som är föremål för ombyggnation är stråk C längs Pumpbacksgatan, enligt ärendet SAM 2020-000023 3.3.7.2 Nybrogatan”.

I mailkonversation bekräftas att inget specifikt kalkylunderlag finns till beslutet. Kostnaden är i den 11-åriga investeringsplanen beräknad till 56 mnkr för perioden 2025-2028. Intervju beskrivs att projektering pågår, vilket innebär att detaljerade underlag inte finns tillgängliga förrän ett förfrågningsunderlag för upphandling har arbetats fram. Beräknad kostnad baseras på tidigare erfarenheter, så att nämnden ska ha en utgångspunkt att ta ställning till i beslut om påbörjande av genomförande.

Av bilaga 2, investeringsplanering framgår att kostnaderna förväntas inträffa 2025-2028:

⁸ Samhällsnämnden 2025-03-27 §47

2025-12-04

2025: 14 000 tkr

2026: 21 000 tkr

2027: 16 000 tkr

2028: 5 000 tkr

Kalkyl Skeppsbron

I mailkonversation bekräftas att inget kalkylunderlag finns till beslutet. Kostnaden är i den 11-åriga investeringsplanen uppskattad till 50 mnkr för perioden 2028-2030. I intervjuer med samhällsförvaltningen förklaras att kalkylen för Skeppsbron ingår i leverantörens kalkyler för Nybroprojektet men att det hanteras som separat projektnummer i investeringsredovisningen.

Av bilaga 2, investeringsplanering framgår att kostnaderna förväntas inträffa 2028-2030:

2028: 10 000 tkr

2029: 20 000 tkr

2030 20 000 tkr

7.3.1 Bedömning

Vår bedömning är att budgeten endast delvis baseras på kalkyler och i övrigt väl underbyggda beslutsunderlag i förhållande till tidsfaktorn.

Vi konstaterar såsom också framgår av avsnitt 7.1.3 att det inte finns reglerat vilka underlag som ska finnas till beslut om investering.

Våra stickprov visar också att underlag för beslut varierar. Avseende Nybron finns kalkyler och till viss del underlag för när vissa moment ska vara färdiga.

Vad gäller övriga granskade investeringar, Nybrogatan och Skeppsbron, har vi inte fått ta del av några kalkyler.

Vi anser att det är av vikt att det finns kalkyler som redogör för det budgeterade beloppets olika delmoment och när olika dessa ska vara färdiga. Vi anser att sådana kalkyler även ska utarbetas för investeringsprojekt som ligger längre fram i tiden, om än inte på samma detaljeringsgrad och med beaktande av att det finns större osäkerhetsfaktorer. Kalkylerna behöver därför ses över och bli allt mer precisa när genomförandet och slutligt beslut närmar sig.

Vi ser positivt på att det i kalkylen för Nybrogatan finns en riskbuffert, men såsom vi tolkar ingår inte riskbufferten i den beslutade budgeten om 226 mnkr. Vi har inom ramen för denna granskning inte gjort någon bedömning om den är rimlig med hänsyn till riskerna i projektet. Vi noterar att det inte finns reglerat i riktlinjerna de ekonomiska riskerna i projekt ska beaktas och budgeteras.

2025-12-04

7.4 UPPFÖLJNING

I intervjuer framkommer att uppföljning av investeringar sker i kommunstyrelsen vid delårsrapport och årsredovisning. I intervjuer bekräftas att varken kommunstyrelsen eller samhällsnämnden har fastställt rutiner för hur, var och när investeringsuppföljning ska ske. I intervjuer uppges att kommunstyrelsen inte anses ha tillräckligt stora volymer egna investeringar för att motivera mer detaljerad uppföljning. 2025 har Kommunstyrelsen 21 msek i investeringsbudget varav 6 msek avser "större strategiska projekt".

Årsredovisning

Av årsredovisningen 2024 framgår uppföljning av kommunstyrelsen och nämndernas investeringar

Investeringsredovisning (mnkr)	Utgifter sedan projektens start	Varav: årets investeringar				
		Beslutad totalutgift	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall
Färdigställda projekt						
Kommunstyrelse	26,0	12,1	14,0	14,0	8,0	5,9
Kommunfullmäktige	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0	0,5
Arbetslivsnämnd	7,7	4,1	3,6	3,6	1,6	1,9
Samhällsnämnd	177,7	120,7	57,0	57,0	57,0	0,0
Skolnämnd	7,0	3,5	3,5	3,5	3,5	0,0
Socialnämnd	16,7	8,1	8,7	8,7	6,7	2,0
Justering finansiella anläggningstillgångar			0,0			0,0
S:a färdigställda investeringar	235,7	148,5	87,2	87,2	76,8	10,3
Pågående investeringar						
Kommunstyrelse	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Arbetslivsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Samhällsnämnd	147,8	89,9	58,0	58,0	73,4	-15,5
Skolnämnd	1,0	0,8	0,2	0,2	0,8	-0,6
Socialnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
S:a pågående investeringar	148,8	90,6	58,1	58,1	74,2	-16,1
S:a investeringar	384,5	239,2	145,3	145,3	151,0	-5,7
Inköp finansiell leasing					56,5	
S:a investeringar inkl					207,5	

I anslutning till investeringsredovisningen finns konstateras att avvikelsen avser samhällsnämnden. I övrigt hänvisas till respektive nämndsrapport.

I årsredovisningen under rubriken Händelser av väsentlig betydelse beskrivs det avtal som tecknats avseende byggnation av nya Nybron med riktprikkalkylen, som innefattar tidplan och genomförandebeskrivning och uppgår till 226 miljoner kronor. Oförutsedda kostnader beräknas till 15% i projektet härutöver. Kostnaden beaktas i kommunens 10-åriga investeringsplan. Vid tidpunkten har förberedande lednings- och markarbete påbörjats. Det framgår inte om några avvikelser har identifierats kopplat till denna investering.

2025-12-04

Delårsrapport

Av kommunstyrelsens delårsrapport finns en motsvarande investeringsredovisning som vid årsbokslutet. För pågående investeringar finns följande tabell

Pågående investeringar	Beslutad totalutgift	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelse	29,7	8,0	21,7	21,7	8,0	13,7
Arbetslivsnämnd						
Samhällsnämnd	392,8	192,6	200,2	200,2	107,2	93,0
Skolnämnd	6,6	1,2	5,4	5,4	0,4	5,0
Socialnämnd	1,6	0,0	1,6	1,6	0,0	1,6
S:a pågående investeringar	430,6	201,8	228,9	228,9	115,6	113,3
S:a investeringar	516,8	264,6	252,3	252,3	139,0	113,3
Nyanskaffning finansiell leasing					138,9	
Summa inkl. finansiell leasing					277,9	

Av kommentarerna framgår att prognosen är 249,7 mnkr.

Investeringen i Nybron uppgår till 85,5 mnkr och Nybrogatan till 3,7 mnkr. Någon prognos lämnas inte för dessa investeringar, varken i förhållande till årets budget eller den totala budgeten.

Samhällsnämndens budgetuppföljning

Nedan följer en beskrivning av den månadsrapport som samhällsnämnden behandlat för perioden januari - maj. I faktakontrollen med samhällsförvaltningen uppges att det finns felaktigheter i tabellerna, samt att summeringarna inte är korrekta. Uppgifterna nedan är återgivna från samhällsnämndens budgetuppföljning maj 2025 och inte korrigerade utifrån de i faktakontrollen uppmärksammade felaktigheter.

2025	Utfall Jan-Maj	Årsbudget 2025	Årsprognos 2025
Fritidsverksamheter	3,3	5,0	5,7
Konstavdelningen	0,2	0,6	0,6

2025-12-04

Teknikavdelningen	72,7	225,5	211,6
Investeringar totalt	76,2	233,0	217,8

Av samhällsnämndens månadsuppföljning jan-maj framgår att projekt 1084 – Nybron byggnation förbrukat 85 671 tkr av total budget om 227 500 tkr. Det framgår inte hur långt projektet framskridit, dock anges total avvikelse projektutgift/budget till 141 829 tkr enligt nedan. Noteras att budgeten för oförutsedda kostnader på 15 % inte ingår i uppföljningen av projektet.

Projekt	Utfall Jan-Maj 2025	Total projektutgift t.o.m maj 2025	Budget enligt ursprunglig projektansökan	Avvikelse total projektutgift/budget
1084 – Nybron byggnation	-52 559	-85 671	-227 500	141 829

Samhällsnämnden uppger att projektet för Nybron följs med stor noggrannhet vad gäller tidplan och budget. Att det skett någon form av uppföljning är till viss del spårbar i samhällsnämndens protokoll. En stor del av uppföljningen uppges i intervjuer även ske löpande mellan förvaltning och nämndens politiker.

Av samhällsnämndens månadsuppföljning jan-maj framgår att, i och med att listan innefattar stora, ej genomförda projekt, den totala avvikelsen projektutgift/budget för samtliga investeringar summeras till 231 090 tkr enligt nedan.

Projekt	Utfall Jan-Maj 2025	Total projektutgift t.o.m maj 2025	Budget enligt ursprunglig projektansökan	Avvikelse total projektutgift/budget
Totalt	-76 153	-196 290	-427 380	231 090

Resultat och prognos beskrivs i text, med kommentarer för nämndens största investeringar samt avvikelser. Samtliga nämndens investeringar redovisas även i en detaljerad tabell för investeringsutgifter, som visar projektnr/benämning, utfall jan-maj 2025, total projektutgift t.o.m maj 2025, budget enligt ursprunglig projektansökan samt avvikelse total projektutgift/budget.

Här presenteras ett urval från den detaljerade redovisningen som visar de 5 största negativa avvikelserna, vilka listas nedan:

2025-12-04

Projekt	Utfall Jan-Maj 2025	Total projektutgift t.o.m maj 2025	Budget enligt ursprunglig projektansökan	Avvikelse total projektutgift/budget
1047 - Reinvestering Grönkullapa	-25	-3 459	-400	- 3059
1068 – Gerestabäcken	-65	- 3 074	-1 600	-1 474
1102 – Aspvägen	-53	-4 473	-2 500	-1 973
1113 – Nämndemansvägen	-1	-7 456	-500	-6 956
1842 - Västra Ringvägen et 2	-10	-11 675	-6 500	-5 175

Av intervjuer framgår att vid varje månadsuppföljning rapporterar tjänstemannasidan om hur investeringsprojekten löper på jämfört med budget och då har politiken möjlighet att ställa frågor och begära ytterligare underlag om de så vill. I intervju uppges även att nämnden har svårigheter att utläsa investeringarnas resultat av nuvarande rapportering, samt att det pågår diskussioner om att förtydliga underlagen till nämnden. Nämnden anser dock att den löpande informationen om investeringsprojekten är tillfredställande, med goda möjligheter att ställa frågor

7.4.1 Bedömning

Vår bedömning är att kommunstyrelsen och samhällsnämnden endast delvis följer upp investeringar regelbundet (mot budget inklusive prognos och tidplan). Vår bedömning är att beslut om åtgärder vid avvikelser saknas.

Bedömningen grundar sig på att kommunstyrelsen endast följer investeringar på övergripande nivå i samband med delårsrapport och årsredovisning. Vi noterar att kommunstyrelsen beslutat att återrapportera investeringsprojekt Nybrogatan först efter genomförande. Vi anser däremot att kommunstyrelsen baserat på ansvaret för ledning och uppsikt över övriga nämnder samt ansvar för kommunens ekonomiska förvaltning, se 6 kap kommunallag, behöver förstärka uppföljningen av större investeringsprojekt.

2025-12-04

Vi noterar att samhällsnämnden utöver delårsrapport och årsredovisning följer investeringar på en månadsvis. Vår uppfattning är dock att de ekonomiska månadsrapporterna inte tydligt visar status för enskilda investeringar, vilket försvårar analysen av det ekonomiska läget för nämndens investeringar. Vi anser att nämnden regelbundet behöver göra en prognos för utfallet i förhållande till den totala budgeten, i varje fall de större projekten. Vi bedömer därför att den ekonomiska uppföljningen inte är tillräcklig utan anser att samhällsnämnden som ansvarig för stora delar av kommunens investeringsprojekt, varav många riktigt omfattande, behöver förstärka uppföljningen av investeringsprojektet både vad gäller kostnader, omfattning och tidplan.

8 SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och samhällsnämnden har en ändamålsenlig planering och uppföljning för investeringar på kort och lång sikt.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och samhällsnämnden endast delvis har en ändamålsenlig planering och uppföljning för investeringar på kort och lång sikt.

Se inledning samt respektive rapportkapitel för en mer detaljerad beskrivning.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- tydliggöra ansvaret för investeringar.
- upprätta riktlinje för vad som ska klassificeras som investering, avskrivningstider m m, se tidigare gällande riktlinje för investeringar.
- upprätta kommunövergripande riktlinjer för vilka underlag som ska finnas till de olika investeringsbesluten för att säkerställa att beslut om investeringar fattas på väl underbyggda beslutsunderlag.
- upprätta riktlinjer för uppföljning av investeringar i både kommunstyrelse och nämnder, inklusive riktlinjer för beslut om åtgärder vid eventuella avvikelser från budget eller tid.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi samhällsnämnden att:

- förstärka underlagen inför beslut om investeringar.
- förstärka den ekonomiska uppföljningen av investeringar, inklusive information till nämnden så att det också tydligare framgår av protokoll hur investeringen förhåller sig till budget och tidsplan inklusive prognoser.

2025-12-04

Azets Revision & Rådgivning AB

2025-12-04

Lena Medin
Kundansvarig
Certifierad kommunal revisor

Pär Koyanagi-Gustafsson
Certifierad kommunal revisor

2025-12-04

BILAGA 1 - INVESTERINGSPLAN

11-årig investeringsplan 2025-2035												
Bilaga 1- Sammanställning												
Sammanställning	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	
(tkr)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	
Totalt Kommunstyrelsen	20960	25036	12477	6917	12844	7361	11208	12923	9175	13963	6581	
Totalt Arbetslivsnämnden	2800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totalt Skolnämnden	5200	3730	4605	3881	3958	4437	4118	4201	4685	4370	4370	
Totalt Socialnämnden	5223	4020	1118	1136	1155	1174	1194	1214	1234	1254	1276	
Totalt Samhällsnämnden	218115	168292	75250	119301	133554	64848	42191	39736	44273	42307	40843	
Summa	252298	201078	93450	131235	151511	77820	58711	58073	59366	61896	53070	
Strategiska projekt (SAM och KS)	166661	120582	29000	70000	86000	24000	0	0	0	0	0	
SAM "reinvestering"	51454	47710	46250	49301	47301	40848	42191	39736	44273	42307	40843	
Lånebehovkommunen												
	UB 2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Nyupplåning	192104	141482	28000	63000	83000	20000	0	0	0	0	0	0
Amortering nya lån, 2%	3842	2830	560	1260	1660	400	0	0	0	0	0	0
Total amortering	4400	9547	12377	12937	14197	15857	16257	16257	16257	16257	16257	16257
Total låneskuld Ub 2024	285250	467807	596912	611975	660779	727922	731655	715409	699152	682895	666638	650382
Avskrivningskostnader	54734	60624	67254	68371	71315	73364	72164	72339	73318	73413	73011	
Räntekostnader 3,1%	14502	18504	18971	20484	22566	22682	22178	21674	21170	20666	20162	
Resultatnivå 2%	41343	42437	43781	45293	46581	47819	49259	50564				
Utymme nettokostnad	1956565	2000271	2059054	2130517	2188610	2247092	2319359	2383626				
Själfinansieringsgrad	38%	51%	119%	87%	78%	156%	207%	212%	124%	119%	138%	
Själfinansieringsgrad, netto	160%	173%	170%	167%	172%	210%	207%	212%	124%	119%	138%	

BILAGA 2 - DETALJERAD INVESTERINGSPLAN

2025-12-04

11-årig investeringsplan
Bilaga 3 - Investeringsplanering

(tkr)	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033	Plan 2034	Plan 2035
TOTAL INVESTERINGSBUDGET	252 298	201 078	93 450	131 235	151 511	77 820	58 711	58 073	59 366	61 896	53 070
KOMMUNSTYRELSE	20 960	25 036	12 477	6 917	12 844	7 361	11 208	12 923	9 175	13 963	6 581
Allmänt	2 420	3 800	300	300	300	300	300	3 337	300	300	300
Lärcentrum och YH	0	900	400	1 900	300	700	700	200	500	600	0
IT-avdelningen	2 140	6 220	5 661	2 885	6 895	995	4 825	3 985	2 956	7 626	825
Kultur	800	1 616	816	832	849	866	883	901	919	937	956
Enheten för strategisk samhällsutveckling	7 000	0	0	0	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Tillväxtavdelningen	2 600	2 500	1 300	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Större strategiska projekt	6 000	10 000	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Avlopp smitingen (låneprojekt)	6 000	10 000	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0
KOMMUNFULLMÄKTIGE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lokaler och inventarier	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ARBETSLIVSNÄMND	2 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventarier	2 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Förbättringsutgifter i annans fastighet	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SKOLNÄMND	5 200	3 730	4 605	3 881	3 958	4 437	4 118	4 201	4 685	4 370	4 370
Inventarier	2 600	1 630	1 663	1 696	1 730	1 764	1 800	1 836	1 872	1 910	1 910
Komvux	0	0	800	0	0	400	0	0	400	0	0
Förbättringsutgifter i annans fastighet	1 600	1 100	1 122	1 144	1 167	1 191	1 214	1 239	1 264	1 289	1 289
IT och digitala verktyg	1 000	1 000	1 020	1 040	1 061	1 082	1 104	1 126	1 149	1 172	1 172
SOCIALNÄMND	5 223	4 020	1 118	1 136	1 155	1 174	1 194	1 214	1 234	1 254	1 276
Inventarier	4 123	3 120	200	200	200	200	200	200	200	200	200
Förbättringsutgifter i annans fastighet	1 100	900	918	936	955	974	994	1 014	1 034	1 054	1 076
SAMHÄLLSNÄMND	218 115	168 292	75 250	119 301	133 554	64 848	42 191	39 736	44 273	42 307	40 843
Kostverksamhet	550	600	550	440	562	574	2 085	597	900	600	600
Trafik & Fritid	5 650	1 710	6 370	10 100	1 900	1 650	450	450	3 650	2 950	450
Gata	32 943	36 900	23 300	20 300	22 800	17 300	17 300	17 300	17 300	17 300	17 300
Övrigt	13 636	13 700	13 700	14 100	14 100	14 100	14 100	14 100	14 100	14 100	14 100
Genomförande DP	1 000	500	2 000	2 000	4 800	4 800	4 800	4 800	4 800	4 800	4 800
Naturvårdsåtgärder	675	800	1 800	800	800	800	800	800	800	800	800
Hållplatsåtgärder	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000
Utredningar/projektering	2 000	3 500	1 530	1 561	1 592	1 624	1 656	1 689	1 723	1 757	1 793
Större strategiska projekt	160 661	110 582	25 000	70 000	86 000	24 000	0	0	0	0	0
Utsprångskajen (låneprojekt)	0	0	8 000	48 000	63 000	0	0	0	0	0	0
Industriområde Västra Saltvik et. 2 och 3	4 000	0	1 000	7 000	3 000	4 000	0	0	0	0	0
Nybrogatan (låneprojekt)	14 000	21 000	16 000	5 000	0	0	0	0	0	0	0
Muddring Nattviken	0	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nya Nybron (låneprojekt)	129 161	73 582	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skeppsbron (låneprojekt)	0	0	0	10 000	20 000	20 000	0	0	0	0	0
Gymnasiekajen och hambassängen (låneprojekt)	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kanaludden från badhus till Bryggaren Strand	3 500	12 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0

PENNEO

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LENA MEDIN

Certi erad kommunal revisor

Serienummer: fdca59a9db67cf[...]85981c060041a

IP: 78.77.xxx.xxx

2025-12-08 13:15:57 UTC

Karin Maria Öberg

Ordförande

Serienummer: 4706b11107cc72[...]29245d00a2a3f

IP: 94.234.xxx.xxx

2025-12-08 18:14:03 UTC

Pär Erik Koyanagi-Gustafsson

Certi erad kommunal revisor

Serienummer: 126e90f66ad9b4[...]b49a9077a5a12

IP: 46.162.xxx.xxx

2025-12-09 08:37:45 UTC

LILLEMOR ANDERSSON

1:e vice ordförande

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78

IP: 78.77.xxx.xxx

2025-12-09 16:41:50 UTC

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både validering.

information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se Alla <https://euti.penneo.com>. autenticitet och möjlighet till framtida

Så här verifierar du dokumentets äkthet: När du öppnar dokumentet i

Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar

att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet.

Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator,
<https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Samhällsförvaltningen
Helene Lager
Helene.lager@harnosand.se

Samhällsnämnden

Revisionsrapport för granskning- Granskning av rekryteringsprocessen

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att anta yttrandet över revisionens rekommendation ”Granskning av rekryteringsprocessen” som sitt eget, samt

att översända svaret till revisionen.

Beskrivning av ärendet

Azets har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en översiktlig granskning av kommunens rutiner kring rekryteringsprocessen. Uppdraget ingick i revisionsplanen för år 2025. Revisionen önskar att samhällsnämnden lämnar synpunkter på den slutsats som berör samhällsnämnden och finns redovisad i rapporten.

Bedömning

Samhällsnämnden har tagit del av resultatet och tackar för revisionens rekommendation. Samhällsnämndens hållning till revisionens rekommendation framgår i bilagt yttrande.

Beslutsunderlag

Revisionsrapport ”Granskning av rekryteringsprocessen”, Azets 2025-10-14.

Helene Lager
T.f förvaltningschef

Bilagor

Yttrande - Granskning av rekryteringsprocessen

Från: Medin, Lena <Lena.Medin@kpmg.se>
Skickat: den 19 mars 2025 16:59
Till: centraldiariet@harnosand.se
Kopia: Anders Gäfvert; Sam Möller - Härnösands kommun (samuel.moeller@telia.com); Samuel Möller; Lillemor Andersson; Larsson, Kristin; Helin-Lindkvist, Karin
Ämne: Information om granskning - rekryteringsprocessen
Kategorier: Blå kategori

Extern avsändare: Var försiktig med länkar och bilagor.

Vänligen vidarebefordra nedanstående till ordförande och förvaltningschef samt HR-chef och övriga berörda.

Tack på förhand/Lena

Hej!

KPMG har fått i uppdrag att genomföra en granskning av kommunens rutiner kring rekryteringsprocessen. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

Syftet med granskningen är att bedöma om kommunstyrelsen har en tillfredsställande styrning och uppföljning av rekryteringsprocessen. Granskningen ska bevara följande frågor:

- Finns ändamålsenliga strategier och riktlinjer för rekrytering (omfattande behovsanalys, annonsering, kontroller, beslut, lönesättning, dokumentation etc)?
- Är ansvarsfördelningen tydlig vad gäller rekrytering och lönesättning?
- Får ansvariga chefer tillräckligt med stöd från HR i rekryteringsfrågor?
- Finns rutiner för att bevaka tidpunkter för LAS och konvertering enligt allmänna bestämmelser?
- Följer kommunstyrelsen upp att riktlinjerna efterlevs?
- Följer kommunstyrelsen och nämnder upp antalet anställda/årsarbetare?

Granskningen kommer att genomföras genom dokumentstudier, intervjuer/avstämningar, stickprov på genomförda anställningar i syfte att kontrollera dokumentation samt en enkätundersökning till rekryterande chefer.

Granskningen avser kommunstyrelsen men nämnderna kan komma att beröras av stickproven.

Granskningen genomförs av Kristin Larsson och Karin Helin Lindkvist. Undertecknad deltar i rollen som kvalitetssäkrare och kundansvarig.

Vi skulle vilja att ni utser en kontaktperson som kan bistå oss med underlag, intervjubokningar etc. Skicka kontaktuppgifter till Kristin Larsson (072 – 146 12 56 eller kristin.larsson@kpmg.se).

Om ni har några frågor eller någon information som ni anser att vi bör ha kännedom om inom granskningsområdet vänligen kontakta revisionens ordförande Anders Gäfvert (070 – 693 11 81 eller anders.gafvert@harnosand.se) eller Lena Medin (070-560 00 43 eller lena.medin@kpmg.se).

Med vänlig hälsning

Lena Medin

Senior Manager/Certifierad kommunal revisor

KPMG
Nya Hamngatan 12
852 29 Sundsvall

Phone: +46 70 5600043

E-mail: lena.medin@kpmg.se

[KPMG](#) | [Twitter](#) | [LinkedIn](#) | [YouTube](#) | [Facebook](#) | [Instagram](#)

KPMG AB processes personal data in e-mail communication. Information about KPMG AB's processing of personal data is available at [KPMG.se/gdpr](https://www.kpmg.se/gdpr)

*** KPMG E-mail disclaimer ***

The information in this e-mail is confidential and may be legally privileged. It is intended solely for the addressee. Access to this email by anyone else is unauthorized. If you are not the intended recipient, any disclosure, copying, distribution or any action taken or omitted to be taken in reliance on it, is prohibited and may be unlawful. Any opinions or advice contained in this e-mail are subject to the terms and conditions expressed in the governing KPMG client engagement letter.

© 2024 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.

Visit us at: www.kpmg.se

Samhällsförvaltningen

Helene Lager

Helene.lager@harnosand.se

Yttrande - Granskning av rekryteringsprocessen

Sammanfattning

AZETS har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en översiktlig granskning av kommunens rekryteringsprocess. Uppdraget ingick i revisionsplanen för år 2025. Samhällsnämnden tackar för revisionens synpunkter.

En rekommendation gällande samhällsnämnden har lämnats i rapporten.

Beskrivning av ärendet

Revisionen rekommenderar kommunstyrelsen och nämnderna att i uppföljning av arbetade timmar omräknat till årsarbetare även inkludera intermittert anställda (timvikarier).

Samhällsnämndens yttrande: Samhällsnämnden tar till sig av revisionens bedömningar, slutsats och rekommendation och kommer att tillsammans med övriga nämnder fortsätta utveckla arbetet med rekryteringsprocessen och uppföljning av denna.

Kommunstyrelsen och HR avser att se över vilka nyckeltal som kan vara relevanta och vilka som är tillgängliga i verksamhetssystemet för att därefter avgöra hur frågan ska omhändertas om årsarbetare inkl intermittert anställda med syfte att få en fullständig bild av arbetstidsfördelningen i organisationen under 2026. Samhällsnämnden inväntar det arbetet innan beslut tas om uppföljning av detta ska göras.

Härnösands kommuns revisorer

Till
Kommunstyrelsen
Samhällsnämnden

För kännedom:
Kommunfullmäktige

2025-12-04

Revisionsrapport ”Granskning av investeringsprocessen”

Azets har på uppdrag av kommunens revisorer genomfört en översiktlig granskning av kommunens investeringsprocess. Uppdraget ingick i revisionsplanen för år 2025.

Revisionen önskar att kommunstyrelsen och samhällsnämnden lämnar synpunkter på de slutsatser som finns redovisade i rapporten senast den 6 mars 2026. Av svaret bör det framgå vilka eventuella åtgärder som ska vidtas och när de beräknas vara genomförda.

Svaret skickas till Lena Medin, Azets (mailadress lena.medin@azets.com) för vidarebefordran till revisorerna.

För Härnösands kommuns revisorer

Maria Öberg
Ordförande

Lillemor Andersson
1:e vice ordförande

Granskning av investeringsprocessen

Rapport

Härnösands kommun

2025-12-04

25 sidor

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 Sammanfattning	6
2 Bakgrund	8
3 Syfte och revisionsfrågor	8
4 Avgränsning	8
5 Revisionskriterier	9
6 Metod	9
7 Resultat av granskningen	12
7.1 <i>Investeringsprocess</i>	12
7.1.1 Ansvar	12
7.1.2 Process	13
7.1.3 Bedömning	16
7.2 <i>Investeringsbudget</i>	17
7.2.1 Bedömning	19
7.3 <i>kalkyler</i>	19
7.3.1 Bedömning	22
7.4 <i>Uppföljning</i>	23
7.4.1 Bedömning	26
8 Samlad bedömning och rekommendationer	27
Bilaga 1 - Investeringsplan	29
Bilaga 2 - Detaljerad Investeringsplan	30

2025-12-04

1 SAMMANFATTNING

Azets Revision & Rådgivning har av Härnösands kommuns revisorer fått i uppdrag att granska kommunens investeringsprocess.

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och samhällsnämnden har en ändamålsenlig planering och uppföljning för investeringar på kort och lång sikt.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och samhällsnämnden endast delvis har en ändamålsenlig planering och uppföljning för investeringar på kort och lång sikt.

Bakgrunden till vår samlade bedömning är att det kommunstyrelsens och samhällsnämndens ansvar för investeringar inte är tydligt beskrivet i reglemente och delegationsordningar. Vi har även noterat viss osäkerhet i samhällsnämndens beslutsmandat för startbesked av beslutade investeringar.

Vi konstaterar också att Riktlinjer för styrning, planering, uppföljning och kontroll endast till viss del omfattar rutiner för styrning och uppföljning av investeringar. Det saknas även riktlinjer för vilka underlag som ska finnas inför investeringsbeslut.

Vi bedömer däremot att kommunen har en etablerad arbetsprocess för insamlandet av förvaltningarnas investeringsbehov samt en arbetsprocess för att anpassa investeringar till kommunens långsiktiga finansiella utrymme i den fastställda 10-årsplanen.

Vi ser inte att det i tillräcklig utsträckning finns dokumentation avseende uppföljning och återrapportering, samt hur eventuella avvikelser i tidplan eller budget ska hanteras.

I det följande redovisas våra samlade bedömningar av respektive revisionsfråga.

<div style="text-align: center;"> Nej Endast delvis I allt väsentligt Ja </div> 	
Revisionsfråga	Bedömning
Beaktar kommunens budget behovet av investeringar både på kort och lång sikt.	I allt väsentligt
Baseras budgeten på kalkyler och i övrigt väl underbyggda beslutsunderlag i förhållande till tidsfaktorn.	Endast delvis

2025-12-04

Har kommunen en ändamålsenlig investeringsprocess (som bl a omfattar ansvarsfördelning, planering/projektering, genomförande, uppföljning och utvärdering)?	Endast delvis
Följer kommunstyrelse och samhällsnämnden upp investeringar regelbundet (mot budget inklusive prognos och tidplan) och beslutas om åtgärder vid avvikelser (inkl informeras kommunfullmäktige vid behov)?	Endast delvis

För närmare beskrivning av bakgrunden till våra bedömningar hänvisar vi till respektive avsnitt i revisionsrapporten.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- tydliggöra ansvaret för investeringar.
- upprätta riktlinje för vad som ska klassificeras som investering, avskrivningstider m m, se tidigare gällande riktlinje för investeringar.
- upprätta kommunövergripande riktlinjer för vilka underlag som ska finnas till de olika investeringsbesluten för att säkerställa att beslut om investeringar fattas på väl underbyggda beslutsunderlag.
- upprätta riktlinjer för uppföljning av investeringar i både kommunstyrelse och nämnder, inklusive riktlinjer för beslut om åtgärder vid eventuella avvikelser från budget eller tid.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi samhällsnämnden att:

- förstärka underlagen inför beslut om investeringar.
- förstärka den ekonomiska uppföljningen av investeringar, inklusive information till nämnden så att det också tydligare framgår av protokoll hur investeringen förhåller sig till budget och tidsplan inklusive prognoser.

2 BAKGRUND

Azets Revision & Rådgivning har av Härnösands kommuns revisorer fått i uppdrag att översiktligt granska kommunens investeringsprocess. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2025.

År 2024 beräknades kommunernas sammantagna resultat bli det svagaste resultatet under 2000talet, med ett tydligt samband mellan resultat och kommuntyp. Efter två år som präglats av hög inflation och mycket höga kostnader börjar ekonomin i kommunsektorn ljusna något inför år 2025. De relativt starkare resultaten kommande år räcker dock inte till att finansiera de stora investeringar som nu måste göras i kommuner och regioner, främst i fråga om infrastruktur. Det är därmed viktigt för kommunen att sätta det ekonomiska resultatet i relation till de nödvändiga investeringar som måste göras. Ju större investeringsbehov desto starkare behöver resultatet att vara.

Kommunens investeringsbudget ökar kraftigt och uppgår efter justering till 252,3 mnkr för 2025, varav merparten sker inom samhällsnämndens verksamhetsområde.

Mot bakgrund av kommunens nuvarande investeringsbehov bedömer revisorerna att det finns risk för brister i planering och uppföljning av investeringar.

3 SYFTE OCH REVISIONSFRÅGOR

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och samhällsnämnden har en ändamålsenlig planering och uppföljning för investeringar på kort och lång sikt.

Granskningen avser besvara följande revisionsfrågor:

- Beaktar kommunens budget behovet av investeringar både på kort och lång sikt.
 - o Baseras budgeten på kalkyler och i övrigt väl underbyggda beslutsunderlag i förhållande till tidsfaktorn.
- Har kommunen en ändamålsenlig investeringsprocess (som bl a omfattar ansvarsfördelning, planering/projektering, genomförande, uppföljning och utvärdering)?
- Följer kommunstyrelse och samhällsnämnden upp investeringar regelbundet (mot budget inklusive prognos och tidplan) och beslutas om åtgärder vid avvikelser (inkl informeras kommunfullmäktige vid behov)?

4 AVGRÄNSNING

2025-12-04

Granskningen är översiktlig och baseras på de underlag som finns vid tidpunkten för granskningen. Granskning av kalkyler i enskilda investeringar avgränsas till större investeringar inom områdena gata, vägar, broar, kaj och fastigheter. Denna avgränsning har inneburit att granskning av kalkyler skett av utvalda projekt inom samhällsnämndens verksamhet. Inga enskilda projekt inom kommunstyrelsens verksamhet har granskats.

Granskningen har avgränsats till verksamhetsåret 2025, dock har viss historik hämtats i granskning av enskilda investeringar.

5 REVISIONSKRITERIER

I granskningen har revisionskriterierna utgjorts av:

- Kommunallagen 6 kap § 6
- Tillämpbara interna regelverk och policys.

6 METOD

Granskningen har genomförts genom:

Dokumentstudier av:

- Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösand
- Reglemente – Rådet för planering och exploatering 2021-2025
- Reglemente ekonomistyrning 2021-2023
- Reglemente för god ekonomisk hushållning
- Delegationsordning kommunstyrelsen 2023-2026
- Årsplan 2025
- Riktlinjer investeringar
- Investeringsplanering
- Finansieringsplanering
- Sammanställning 11-årig investeringsplan
- Samhällsnämndens budgetuppföljning 202505
- Tjänsteskrivelse samhällsnämndens budgetuppföljning 202505
- Checklista inför beslut
- Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll.
- Tjänsteskrivelse riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll

2025-12-04

- Produktionstidplan Nybron Översikt
- Fullföljdskrivelse Fas 2
- Betalningsplan Nybron rev 2025-05-15
- Protokoll 2025 för Samhällsnämnden, Kommunstyrelsen och Kommunfullmäktige

Intervjuer har genomförts med

- Kommundirektör
- Ekonomi- och kommunledningschef

2025-12-04

- Controller
- Tf plan- och byggchef
- Teknisk chef
- Samhällsnämndens presidium

Nej

Endast delvis

I allt väsentligt

Ja

De

bedömningar som avlämnas i granskningen har utgått ifrån följande bedömningsnivåer.

Rapporten är faktakontrollerad av samtliga intervjuade samt kommunstyrelsens ordförande.

2025-12-04

7 RESULTAT AV GRANSKNINGEN

7.1 INVESTERINGSPROCESS

Under vår granskning har vissa förändringar skett vad gäller styrdokument, bl a har Riktlinjer för ekonomistyrning och Riktlinjer för redovisning av investeringar¹ upphört att gälla. Granskningen har utgått från både tidigare och gällande riktlinjer i våra bedömningar av efterlevnad av rutiner.

Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll² är den nu fastställd under granskningsperioden. I faktakontrollen uppges att även nya investeringsriktlinjer för kommunen har arbetats fram under hösten.

Se vidare under avsnitt 7.1.2.

7.1.1 Ansvar

Av Riktlinjer för god ekonomisk hushållning framgår att det är kommunfullmäktige som uppdrar i Årsplanen åt nämnderna att ansvara för att vissa verksamheter blir **utförda** inom ramen för tilldelade resurser. Uppdraget anges som:

- Årliga uppdrag och särskilda politiska prioriteringar
- Driftsbudget genom skattemedelsanslag per nämnd
- Investeringsbudget genom ramanslag per nämnd

Av gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun³ framgår att Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan med helhetsansvar för kommunens verksamheter, utveckling och ekonomiska ställning. Enligt kommunallagen 6 kap. § 6 ska styrelsen inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Kommunstyrelsen har ansvar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning. Styrelsen samordnar, genom att leda och styra, den kommunala verksamheten. Styrelsen leder och fastställer övergripande förutsättningar för planering och uppföljning av hela den kommunala verksamheten inklusive de kommunala bolagen. Sedan år 2021 är "Rådet för planering och exploatering" ett rådgivande organ som organisatoriskt är inordnat under kommunstyrelsen. Enligt reglemente⁴ har rådet mandat att fatta enklare inriktningsbeslut för fortsatt arbete rörande planering eller exploateringar. Rådets uppgifter är att:

- Vara samordnande part gällande samhällsplaneringsfrågor som berör kommunen
- Fatta enklare inriktningsbeslut för fortsatt arbete rörande planering eller exploateringsfrågor
- Vara referensgrupp vid framtagandet av planer och program som rör samhällsplanering

Av gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun framgår även att samhällsnämndens övergripande uppgifter är att inom nämndens område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som kommunfullmäktige har bestämt samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

¹ KS2021-000313 ² KS2025-000217 (2025-04-27) ³ KS2025-000217 ⁴ KS 2021-000309 Samhällsnämnden ansvarar bland annat för:

2025-12-04

-
- 1) att vara verkställande organ för mark- och exploateringsverksamhet inklusive förvaltning och förädling av mark- och skogstillgångar
 - 2) att vara kommunal väghållningsmyndighet
 - 3) teknisk försörjning avseende kommunens gator och vägar inklusive gatu- och vägbelysning
 - 4) skötsel och utveckling av allmän platsmark samt park- och grönområden inklusive skötsel och utveckling av odlingslotter

Delegationsordning Kommunstyrelsen 2023-2026² innefattar inte särskild delegation avseende investeringar. Delegationsordning Samhällsnämnden³ reglerar, inom ekonomiska frågor, investeringar i form av

- Delegat Förvaltningschef ”inom budgetram för drift och investeringsbudgetram anskaffa förvaltningsövergripande och förvaltningsspecifika varor och tjänster genom upphandling, avrop eller annan anskaffning”
- Delegat Verksamhetschef för teknikavdelningen, Fritidschef och Kostchef ”Inom budgetram för drift anskaffa enhetsspecifika varor och tjänster med en avtalstid om längst ett år. Investeringar inom investeringsbudgetram”

7.1.2 Process

Tidigare riktlinjer:

I intervjuer framgår att kommunstyrelseförvaltningen utgår från ”Riktlinjer för redovisning av investeringar” (fortsättningsvis riktlinjen för investeringar) vars syfte är att skapa en effektiv ekonomisk planering, uppföljning, resursutnyttjande och med detta efterleva lagkrav och rekommendationer. Riktlinjerna för investeringar syfte var även att ge en ram och förtydliga handläggning, beslutsfattande och redovisning av investeringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar inom kommunen. Riktlinjerna för investeringar utgår från lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning, samt tillämpning med stöd från Rådet för kommunal redovisning. Grundregler för vad som är investering samt exempel på vad som kan ingå och kostnader som inte ska ingå vid beräkning av investeringar ges.

Riktlinjerna för investeringar beskrev även till viss del budgetarbetet, och uppger att

”Varje nämnd erhåller en investeringsram i samband med att kommunfullmäktige fastställer budget för det kommande året. I ekonomistyrningsreglerna står att anslagsbindningsnivån för investeringar ligger på verksamhetsområde. Detta innebär att nämnd inte kan flytta investeringsmedel mellan olika verksamhetsområden utan ett särskilt beslut av kommunfullmäktige.”

² KS2023-000468

³ SAM 2025-000041

2025-12-04

I riktlinjerna för investeringar anges även att investeringar överstigande 1 mnkr ska följa kommunens projektmodell enligt reglemente för ekonomistyrning. Reglemente för ekonomistyrning⁴ upphörde dock 2023-12-31.

⁴ KS2020-0002024

2025-12-04

Riktlinjerna för investeringar angav att det för projekt med en total investeringsbudget över 5 mnkr ska upprättas en utbetalningsplan som visar utbetalningar per projekt och månad under projekttiden. Utbetalningsplanen ska skickas in i god tid innan projektstart till ekonomichef. Vid förändring ska utbetalningsplanen uppdateras. Även framtida driftkostnader ska tas i beaktning vid investeringar, då nya investeringar kan komma att kräva extra underhåll. Förvaltningen måste då ta ställning till hur kommande budget ser ut, och om driftkostnaderna ryms inom ram.

Av riktlinjerna för investeringar framgick att outnyttjade investeringsmedel från föregående år kan efter beslut i kommunfullmäktige överföras till nästkommande år, normalt vid februarisammanträdet, dock senast vid kommunfullmäktiges sammanträde i mars. I intervjuer uppges att nuvarande arbetsmetod normalt sett inte överför investeringsmedel år till år, utan att fokus ligger på investeringarnas budget och resultat ses på hela investeringens tidscykel. **Nuvarande riktlinjer**

Sedan juni 2025 gäller "Riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll", vilken definierar och förtydligar vad som förväntas av nämnd i de olika delarna. Flera styrande dokument samverkar i riktlinjen där de mest centrala är:

- Reglementet för god ekonomisk hushållning
- Riktlinje för utövande av uppsiktsplikt
- Reglemente för intern kontroll
- Program för uppföljning av privata utförare • Kommunfullmäktiges årliga beslut om Årsplan
- Kommunfullmäktiges målprogram.

Av riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll framgår således nämndernas skyldigheter inom bland annat målstyrning, intern kontroll, planering och uppföljning. Riktlinjen behandlar inte specifikt kommunstyrelsens och nämndernas hantering av investeringar, förutom i skyldighet att lyfta frågor av principiell beskaffenhet. Av riktlinjen framgår att:

"Nämnd har rätt att besluta om ändrad inriktning eller omfattning av en verksamhet som bedöms lämplig eller nödvändig. Ändringar avseende drift- eller investeringsverksamhet som innebär antingen avsevärd förändring av verksamheten eller är av principiell beskaffenhet i förhållande till inriktningar, mål och uppdrag ska alltid lyftas till kommunfullmäktige för ställningstagande. I de fall det sker ska konsekvenser, på kort och lång sikt utifrån relevanta perspektiv, tydligt framgå i nämndens beslutsunderlag." Av riktlinjen framgår även att

"Nämnd ansvarar för att hantera samtliga avvikelser avseende drift- och investeringsbudget på lämpligt sätt. Verksamheten ska skyndsamt informera nämnds presidium vid befarad negativ budgetavvikelse. Vid negativa avvikelser ska verksamheten lämna förslag på åtgärder i en handlingsplan för att nå ekonomisk balans."

Av checklista inför beslut av Riktlinjer för styrning, planering, uppföljning och kontroll framgår att riktlinjen förväntas skapa en sammanhållen styrning i hela kommunen från vision, lokala inriktningar och mål till det dagliga arbetet i all verksamhet, där uppföljning och kontroll säkerställer att arbetet leder till önskade resultat.

Av intervjuer framgår att det råder konsensus om vilka investeringar som innebär avsevärd förändring av verksamheten eller är av principiell beskaffenhet. Det framkommer dock att det

2025-12-04

förekommer vissa oklarheter beträffande vilka beslut som ska lyftas till kommunfullmäktige. Ett exempel som framkommit i vår granskning är Nybrogatan, där investeringskalkyl och startbesked av investeringsprojekt Nybrogatan där samhällsnämnden initialt fattat startbesked, vilket sedermera lyftes till beslut i kommunstyrelse och kommunfullmäktige. Förklaringen till detta uppges vara en oenighet i kommunstyrelsen gällande 10-årsplanen, vilket innebar att ärendet lyftes från samhällsnämnden. I intervjuer råder dock fortsatt uppfattningen att fastställandet av 10-årsplanen innebär att nämnderna har ansvar för de investeringar som beslutats där.

Riktlinjer för genomförande, uppföljning och utvärdering.

Av riktlinje för styrning, planering, uppföljning och kontroll framgår att kommunfullmäktige följer upp verksamheten tre gånger per år, efter årets fyra första månader, efter åtta månader och vid årets slut.

Nämndernas verksamhetsuppföljning ska under året vara tillräcklig och belysa hur verksamheten utvecklas i förhållande till lokala inriktningar, mål och uppdrag som fastställts i kommunfullmäktiges Årsplan och i den egna verksamhetsplanen. Uppföljningen ska bidra till såväl den interna kontrollen, som till lärande och utveckling av verksamheten. Utifrån slutsatser från uppföljningen ansvarar nämnd för att fatta beslut om åtgärder för att komma till rätta med orsaker till allvarliga avvikelser och brister i kvalitet. De riktlinjer som finns gällande ekonomiska prognoser fokuserar på driftredovisning, utan särskilda riktlinjer för investeringsverksamheten, förutom att nämnderna "ansvarar för att hantera samtliga avvikelser avseende drift- och investeringsbudget på lämpligt sätt".

Varken kommunstyrelsen eller samhällsnämnden har fastställt riktlinjer för uppföljning av pågående och/eller slutförda investeringar utöver de som nämns ovan. Samhällsnämnden har månadsrapporter som visar nuläget i nämndens investeringar, vilket beskrivs ytterligare i avsnitt 7.4.

7.1.3 Bedömning

Vår bedömning är att kommunstyrelsen och samhällsnämnden endast delvis har en ändamålsenlig investeringsprocess, omfattande ansvarsfördelning, planering/projektering, genomförande, uppföljning och utvärdering.

Bedömningen grundar sig på att kommunens reglemente och delegationsordning inte tydligt beskriver kommunstyrelsens och samhällsnämndens ansvar för investeringar.

Av riktlinje för styrning, planering och kontroll framgår nämndernas rätt till ändringar samt skyldighet att lyfta vissa beslut till kommunfullmäktige för ställningstagande. Vi har identifierat viss osäkerhet i samhällsnämndens beslutsmandat för startbesked av beslutade investeringar.

Bedömningen grundar sig även på att kommunens riktlinjer för redovisning av investeringar har upphört. Riktlinjen innehöll bland annat vad som ska klassificeras som investering, avskrivningstider, utrangering och nedskrivningar. Riktlinjen beskrev även budgethantering på en övergripande nivå. Vi noterar att det i faktakontrollen uppges tagits fram nya riktlinjer för investeringar under hösten 2025., dessa har dock inte granskats. Vi konstaterar att Riktlinjer för styrning, planering, uppföljning och kontroll endast till viss del omfattar rutiner för styrning och uppföljning av investeringar.

Vi noterar att varken tidigare eller nuvarande riktlinjerna har beskrivit vilka underlag som ska finnas vid investeringsbeslut, vilket vi anser nödvändigt för att minska risk för att vissa investeringar

2025-12-04

beslutas utan relevanta underlag. Det finns inte heller reglerat i vilken omfattning budgeten ska omfatta någon form av riskpremie, se även avsnitt 7.3.1.

Vi noterar att varken kommunstyrelsen eller samhällsnämnden har fastställt riktlinjer för hur uppföljning eller utvärdering av investeringar ska ske. Vi uppfattar dock att investeringar ska följas upp månatligen av samhällsnämnden, även om det inte framgår av styrdokument.

7.2 INVESTERINGSBUDGET

Kommunens investeringar sammanställs i rullande tioårsplaner enligt kommunfullmäktiges beslut år 2020⁴. 10-årsplanerna syftar till att säkerställa en god planering som ger ekonomiska förutsättningar för att kunna genomföra de investeringar som kommer vara nödvändiga, eller av vikt för kommunens utveckling. Varje investeringsprojekt ska därutöver beslutas i särskild ordning utifrån mer detaljerade underlag inför genomförande.

För år 2025 gäller dock en 11-årig investeringsplan för åren 2025-2035. Bakgrunden till beslutet av 11-årig investeringsplan är att "Respektive investeringsprojekt behöver beslutas i särskild ordning utifrån mer detaljerade underlag inför genomförande."

Investeringsplanen omfattar även kommunens lånebehov, räntekostnader samt självfinansieringsgrad (se bilaga 1) samt nämndernas detaljerade investeringar (se bilaga 2). Vissa projekt benämns i den 10-åriga investeringsplanen som "Strategiska projekt", utan att det framgår i beslut, riktlinjer eller investeringsplanen definitioner vad som anses vara strategiska projekt.

I intervjuer beskrivs insamlandet av förvaltningarnas behov av investeringar till den övergripande investeringsbudgeten. Uppfattningen är att det finns en väl fungerande process för förvaltningarna att äska investeringsmedel, med ekonomiavdelningen som sammanhållande funktion med uppgift att säkerställa att totala investeringar inte överskrider kommunens finansiella möjligheter. I intervjuer bekräftas att denna process inte är dokumenterad, samt att dokumenterade riktlinjer för vilka underlag, exempelvis i form av kalkyler, som ska finnas för investeringar saknas.

Sammanställningen för investeringar för år 2025 visar att samhällsnämnden hanterar större delen av kommunens investeringar.

Investeringar 2025

Sammanställning (tkr)	Plan 2025
Kommunstyrelsen	20 960
Arbetslivsnämnden	2 800
Skolnämnden	5 200
Socialnämnden	5 223
Samhällsnämnden	218 115
Summa	252 298

Källa: 11-årig investeringsplan 2025-2035

2025-12-04

⁴ 2020-11-23 § 90

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har 2025-05-06 § 76 beslutat att föreslå kommunfullmäktige

- att anta 11-årig investeringsplan 2025-2035,
- att förändra investeringsramen för 2025 från 257,8 till 252,3 mnkr,
- att förändra beslut om nyupplåning för 2025 från 158,4 till 192,1 mnkr,
- att lägga till projekten Hamnbassäng och avlopp Smitingen i portföljen större strategiska projekt,
- att finansiera investeringsprojekt Nybrogatan med 56,0 mnkr åren 2025 - 2028, samt
- att återrapportera investeringsprojekt Nybrogatan efter genomförande.

Av beslutet framgår att den första 10-åriga investeringsplanen antogs i fullmäktige 2022-06-20 § 67. Föreliggande plan är den tredje som är framtagen och bygger vidare på den plan som beslutades 2023 för perioden 2024 - 2033 samt Årsplan 2025. Investeringsplanen innehåller förutom de normalt förekommande investeringarna för kommunens verksamhet även de större strategiska investeringsprojekten som arbetades fram under åren 2021 - 2022 med de föreslagna tilläggen Hamnbassängen och VA Smitingen.

De större förändringarna jämfört med tidigare beslutad investeringsplan för år 2024 - 2033 är att projekt utsprångskajen flyttats från 2025 - 2027 till 2027 - 2029, strategiska markinköp har flyttat fram till år 2029 samt de nya tillagda investeringar VA Smitingen och Hamnbassängen.”

Vid kommunfullmäktiges sammanträde 2025-05-26 återremitterad kommunstyrelsens ärende 2025-05-06 § 76, med motivering.

- Att (sats fem) investeringsprojekt Nybrogatan ska återremitteras till samhällsförvaltningen, för omarbetning av projektkostnaden.
- Att (satserna ett två, tre, fyra och sex) återremitteras i avvaktan på återremittering av attsats fem samt att projekt Kanaludden ska minskas ner till att bara beröra de delar som ansluter direkt till hotellets direkta närhet.

Kommunfullmäktige beslutar efter återremittering enligt kommunstyrelsens förslag 2025-06-16 § 93, inklusive att anta 11-årig investeringsplan 2025-2035.

Samhällsnämnden

I intervjuer framkommer att samhällsnämnden ansvarar för investeringar på en övergripande nivå, med huvudfokus på strategiskt större investeringar. Nämnden har ett ansvar för att investeringsbudgeten för året inte ska överskridas.

Av intervjuer framgår att enskilda startbeslut eller kalkyler sällan behandlas av nämnden. Vid större investeringar sker dock detta, som exempel anges nya Nybron som ett större projekt. Varken kommunstyrelsen eller samhällsnämnden har fastställt beloppsgränser eller riktlinjer för vad som ska anses vara större investeringsprojekt. Att nämnden inte detaljstyr varje investeringsprojekt uppges i intervjuer vara positivt, då förvaltningen ges en flexibilitet att förändra utförandet löpande beroende på de förutsättningar som uppstår.

2025-12-04

7.2.1 Bedömning

Vår bedömning är att kommunens budget i allt väsentligt beaktar behovet av investeringar både på kort och lång sikt.

Vi ser positivt på att kommunen har antagit en långsiktig investeringsplan, i enlighet med kommunfullmäktiges beslut från år 2020. Vi noterar dock att 2025 års långsiktiga investeringsplan omfattar 11-år.

7.3 KALKYLER

Vi noterar att bakgrunden till beslutet av 11-årig investeringsplan uppger att "Respektive investeringsprojekt behöver beslutas i särskild ordning utifrån mer detaljerade underlag inför genomförande." Granskningen visar att samtliga investeringsprojekt inte beslutas för genomförande utifrån detaljerade underlag som visar budget och tidsplanering, varken i samhällsnämnden eller kommunstyrelsen. Vi konstaterar att den långsiktiga investeringsplanen fungerar som beslut för genomförande i en majoritet av investeringsprojekten samt att enskilda beslut har fattats vid vissa större, strategiskt viktiga investeringar.

I intervjuer förklaras att flera av samhällsnämndens investeringar är sammankopplade, vilket även framgår av kommunens hemsida. Utvecklingen av Skeppsbron är en del i utvecklingen av hela Härnösands centrum och är starkt kopplad till flera andra projekt, till exempel Utsprångskajen, Nybron och Nybrogatan. samt utvecklingen av området kring Tobaks, Hernöverken och det nya bostadsområdet Sälstens Udde. Granskning har genomförts av underliggande kalkyler för projekten Nybron, Nybrokajen och Skeppsbron som alla är i olika faser och tillhör den ombyggnad av stadens centrum som pågår

Kalkyl Nybron

Kommunfullmäktige beslutade i december 2021⁵ om Inriktningsbeslut ny Nybro där samhällsnämnden fick i uppdrag att påbörja arbetet med ny Nybro samt att finansieringen för åren 2023-2026 beaktas i kommande budgetarbete och i arbetet med en 10-årig investeringsbudget. Inför kommunstyrelsens beslut 2022 visar de nya kalkyler som tagits fram till förslaget om en svängbar Nybro att kostnaden då beräknades öka från initial uppskattning om 122 mnkr till offererad kostnad 210 mnkr.⁶ Kommunfullmäktige beslutade 2022-12-19⁶ att Nybron ska uppföras som en svängbro med bågar till en beräknad kostnad av 210 miljoner kronor.

Av kommunstyrelsens beslut 2022 framgår att, då kommunen står inför ett stort antal större investeringar kommande år, planeras några av de mer strategiska investeringarna att lånefinansieras (i enlighet med den 10-åriga investeringsplanen). Investeringen av en ny Nybro är ett av dessa projekt.

⁵ Kommunfullmäktige 2021-12-20 §138 ⁶ Kommunstyrelsen 2022-12-01 §200

⁶ Kommunfullmäktige 2022-12-19 §142

2025-12-04

Samhällsförvaltningen har upphandlat samverkanspartner och därefter arbetat fram erforderliga detaljhandlingar och ansökan för miljötillstånd, som lämnades in till Mark och miljödomstolen för beslut i juni 2024. Förberedande lednings- och markarbete påbörjades under våren 2024. Fas 2 påbörjades under april med byggetablering under maj 2024. Projektet beräknades då avslutas i november 2026.

Under 2024 beslutade⁷ samhällsnämnden om avtal och budget för Nybron, vilket innefattar både ekonomiskt och juridiskt perspektiv: I kommunens 10-åriga investeringsplan har investeringen av en ny Nybro beaktats (dnr 2022-000220) för åren 2023 – 2026. Samhällsnämndens beslutade:

- att teckna avtal med PEAB, där riktprikkalkyl på 226 miljoner kronor, tidplan och genomförandebeskrivning ingår.
- Att oförutsedda kostnader beräknas till 15 % i projektet utöver riskprikkalkylen
- Att kostnaden beaktas i kommunens 10- årig investeringsplan, samt
- Att uppdra till förvaltningschef att underteckna avtalet Beslutsunderlag för samhällsnämndens beslut var:
 - Samhällsförvaltningens tjänsteskrivelse 2024-03-08
 - Fullföljdsskrivelse Fas 2
 - Produktionstidsplan 2024-2026

Där Fullföljdsskrivelse Fas 2 innefattar omfattning av det prissatta arbetet, samt förteckning av handlingar som riktpriset baserats på. Även överenskomna tider för Fas 2 framgår av fullföljdsbeskrivelse Fas 2 enligt nedan:

Färdigställande tid: 2026-12-11

Deltider:

1. Tidigast möjliga stängning av farled: 2024-08-26
2. Återöppning av farled: 2026-06-12
3. Muddring av farled Nattviken utförs: 2026-10 t.o.m. 2027-03, dvs även efter färdigställande av konstruktionen.

Produktionstidplanen beskriver varje delmoment (exempelvis rivning, tillfällig bro, pålning, landfäste, lansering, muddring mm) med start och sluttid från 2024-03-01 till 2027-02-11.

⁷ Samhällsnämnden 2024-03-27 §44

2025-12-04

I intervjuer förklaras svårigheterna med att uppskatta kostnader för nämndens beslut innan upphandling av leverantör är genomförd. Initialt görs en bedömning baserad på erfarenhet, kontakter med leverantörer och jämförbara investeringar, men det är först när upphandling är genomförd och avtalen redo att tecknas som den faktiska kostnaden kan fastställas. I kostnaden inkluderas i detta fall oförutsedda kostnader beräknade till 15% av projektet i riskpriskalkyl. Riktlinjer och rutiner anger inte när riskpriskalkyler ska användas eller hur höga dessa ska vara. Avtalet med leverantör är tecknad med riskdelning, där kommunen och leverantören delar på kostnader som för

hela projektet som är både större och mindre än budget för projektet, vilket uppges vara ett sätt för kommunen att ytterligare motivera leverantören att hålla projektbudgeten.

Av bilaga 2 till investeringsbeslutet, investeringsplanering, framgår att kostnaderna förväntas inträffa 2025-2026:

2025: 129 161 tkr

2026: 73 582 tkr

Kalkyl Nybrogatan

Av protokoll framgår att samhällsnämnden beslutar⁸

- Att påbörja genomförandet av projekt Nybrogatan, och
- Att starta delprojekt av gång- och cykelbana längs med Pumpbacksgatan

Av beslutsunderlaget framgår inga kalkyler vad gäller budget eller tidsramar för projekten. Den beskrivning som ges av ärendet anger att

”Tjänsteskrivelse är en fortsättning på ärendet SAM 2020-000023 3.3.7.2 Nybrogatan. Processen att rusta upp del av projekt Nybrogatan behöver nu gå vidare till bygghandlingsskede och entreprenad. Flera utredningar om vilka åtgärder som behöver genomföras har genomförts. Under utredningsarbetets gång med framtagande av olika alternativa lösningar har projekteringsmöten hållits mellan konsultgruppen och samhällsförvaltningen. Den del som är föremål för ombyggnation är stråk C längs Pumpbacksgatan, enligt ärendet SAM 2020-000023 3.3.7.2 Nybrogatan”.

I mailkonversation bekräftas att inget specifikt kalkylunderlag finns till beslutet. Kostnaden är i den 11-åriga investeringsplanen beräknad till 56 mnkr för perioden 2025-2028. Intervju beskrivs att projektering pågår, vilket innebär att detaljerade underlag inte finns tillgängliga förrän ett förfrågningsunderlag för upphandling har arbetats fram. Beräknad kostnad baseras på tidigare erfarenheter, så att nämnden ska ha en utgångspunkt att ta ställning till i beslut om påbörjande av genomförande.

Av bilaga 2, investeringsplanering framgår att kostnaderna förväntas inträffa 2025-2028:

⁸ Samhällsnämnden 2025-03-27 §47

2025-12-04

2025: 14 000 tkr

2026: 21 000 tkr

2027: 16 000 tkr

2028: 5 000 tkr

Kalkyl Skeppsbron

I mailkonversation bekräftas att inget kalkylunderlag finns till beslutet. Kostnaden är i den 11-åriga investeringsplanen uppskattad till 50 mnkr för perioden 2028-2030. I intervjuer med samhällsförvaltningen förklaras att kalkylen för Skeppsbron ingår i leverantörens kalkyler för Nybroprojektet men att det hanteras som separat projektnummer i investeringsredovisningen.

Av bilaga 2, investeringsplanering framgår att kostnaderna förväntas inträffa 2028-2030:

2028: 10 000 tkr

2029: 20 000 tkr

2030 20 000 tkr

7.3.1 Bedömning

Vår bedömning är att budgeten endast delvis baseras på kalkyler och i övrigt väl underbyggda beslutsunderlag i förhållande till tidsfaktorn.

Vi konstaterar såsom också framgår av avsnitt 7.1.3 att det inte finns reglerat vilka underlag som ska finnas till beslut om investering.

Våra stickprov visar också att underlag för beslut varierar. Avseende Nybron finns kalkyler och till viss del underlag för när vissa moment ska vara färdiga.

Vad gäller övriga granskade investeringar, Nybrogatan och Skeppsbron, har vi inte fått ta del av några kalkyler.

Vi anser att det är av vikt att det finns kalkyler som redogör för det budgeterade beloppets olika delmoment och när olika dessa ska vara färdiga. Vi anser att sådana kalkyler även ska utarbetas för investeringsprojekt som ligger längre fram i tiden, om än inte på samma detaljeringsgrad och med beaktande av att det finns större osäkerhetsfaktorer. Kalkylerna behöver därför ses över och bli allt mer precisa när genomförandet och slutligt beslut närmar sig.

Vi ser positivt på att det i kalkylen för Nybrogatan finns en riskbuffert, men såsom vi tolkar ingår inte riskbufferten i den beslutade budgeten om 226 mnkr. Vi har inom ramen för denna granskning inte gjort någon bedömning om den är rimlig med hänsyn till riskerna i projektet. Vi noterar att det inte finns reglerat i riktlinjerna de ekonomiska riskerna i projekt ska beaktas och budgeteras.

2025-12-04

7.4 UPPFÖLJNING

I intervjuer framkommer att uppföljning av investeringar sker i kommunstyrelsen vid delårsrapport och årsredovisning. I intervjuer bekräftas att varken kommunstyrelsen eller samhällsnämnden har fastställt rutiner för hur, var och när investeringsuppföljning ska ske. I intervjuer uppges att kommunstyrelsen inte anses ha tillräckligt stora volymer egna investeringar för att motivera mer detaljerad uppföljning. 2025 har Kommunstyrelsen 21 msek i investeringsbudget varav 6 msek avser "större strategiska projekt".

Årsredovisning

Av årsredovisningen 2024 framgår uppföljning av kommunstyrelsen och nämndernas investeringar

Investeringsredovisning (mnkr)	Utgifter sedan projektens start	Varav: årets investeringar					
		Beslutad totalutgift	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Färdigställda projekt							
Kommunstyrelse	26,0	12,1	14,0	14,0	8,0	5,9	
Kommunfullmäktige	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0	0,5	
Arbetslivsnämnd	7,7	4,1	3,6	3,6	1,6	1,9	
Samhällsnämnd	177,7	120,7	57,0	57,0	57,0	0,0	
Skolnämnd	7,0	3,5	3,5	3,5	3,5	0,0	
Socialnämnd	16,7	8,1	8,7	8,7	6,7	2,0	
Justering finansiella anläggningstillgångar			0,0			0,0	
S:a färdigställda investeringar	235,7	148,5	87,2	87,2	76,8	10,3	
Pågående investeringar							
Kommunstyrelse	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Kommunfullmäktige	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Arbetslivsnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Samhällsnämnd	147,8	89,9	58,0	58,0	73,4	-15,5	
Skolnämnd	1,0	0,8	0,2	0,2	0,8	-0,6	
Socialnämnd	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
S:a pågående investeringar	148,8	90,6	58,1	58,1	74,2	-16,1	
S:a investeringar	384,5	239,2	145,3	145,3	151,0	-5,7	
Inköp finansiell leasing					56,5		
S:a investeringar inkl					207,5		

I anslutning till investeringsredovisningen finns konstateras att avvikelsen avser samhällsnämnden. I övrigt hänvisas till respektive nämndsrapport.

I årsredovisningen under rubriken Händelser av väsentlig betydelse beskrivs det avtal som tecknats avseende byggnation av nya Nybron med riktprikkalkylen, som innefattar tidplan och genomförandebeskrivning och uppgår till 226 miljoner kronor. Oförutsedda kostnader beräknas till 15% i projektet härutöver. Kostnaden beaktas i kommunens 10-åriga investeringsplan. Vid tidpunkten har förberedande lednings- och markarbete påbörjats. Det framgår inte om några avvikelser har identifierats kopplat till denna investering.

2025-12-04

Delårsrapport

Av kommunstyrelsens delårsrapport finns en motsvarande investeringsredovisning som vid årsbokslutet. För pågående investeringar finns följande tabell

Pågående investeringar	Beslutad totalutgift	Ack. Utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelse	29,7	8,0	21,7	21,7	8,0	13,7
Arbetslivsnämnd						
Samhällsnämnd	392,8	192,6	200,2	200,2	107,2	93,0
Skolnämnd	6,6	1,2	5,4	5,4	0,4	5,0
Socialnämnd	1,6	0,0	1,6	1,6	0,0	1,6
S:a pågående investeringar	430,6	201,8	228,9	228,9	115,6	113,3
S:a investeringar	516,8	264,6	252,3	252,3	139,0	113,3
Nyanskaffning finansiell leasing					138,9	
Summa inkl. finansiell leasing					277,9	

Av kommentarerna framgår att prognosen är 249,7 mnkr.

Investeringen i Nybron uppgår till 85,5 mnkr och Nybrogatan till 3,7 mnkr. Någon prognos lämnas inte för dessa investeringar, varken i förhållande till årets budget eller den totala budgeten.

Samhällsnämndens budgetuppföljning

Nedan följer en beskrivning av den månadsrapport som samhällsnämnden behandlat för perioden januari - maj. I faktakontrollen med samhällsförvaltningen uppges att det finns felaktigheter i tabellerna, samt att summeringarna inte är korrekta. Uppgifterna nedan är återgivna från samhällsnämndens budgetuppföljning maj 2025 och inte korrigerade utifrån de i faktakontrollen uppmärksammade felaktigheter.

2025	Utfall Jan-Maj	Årsbudget 2025	Årsprognos 2025
Fritidsverksamheter	3,3	5,0	5,7
Konstavdelningen	0,2	0,6	0,6

2025-12-04

Teknikavdelningen	72,7	225,5	211,6
Investeringar totalt	76,2	233,0	217,8

Av samhällsnämndens månadsuppföljning jan-maj framgår att projekt 1084 – Nybron byggnation förbrukat 85 671 tkr av total budget om 227 500 tkr. Det framgår inte hur långt projektet framskridit, dock anges total avvikelse projektutgift/budget till 141 829 tkr enligt nedan. Noteras att budgeten för oförutsedda kostnader på 15 % inte ingår i uppföljningen av projektet.

Projekt	Utfall Jan-Maj 2025	Total projektutgift t.o.m maj 2025	Budget enligt ursprunglig projektansökan	Avvikelse total projektutgift/budget
1084 – Nybron byggnation	-52 559	-85 671	-227 500	141 829

Samhällsnämnden uppger att projektet för Nybron följs med stor noggrannhet vad gäller tidplan och budget. Att det skett någon form av uppföljning är till viss del spårbar i samhällsnämndens protokoll. En stor del av uppföljningen uppges i intervjuer även ske löpande mellan förvaltning och nämndens politiker.

Av samhällsnämndens månadsuppföljning jan-maj framgår att, i och med att listan innefattar stora, ej genomförda projekt, den totala avvikelsen projektutgift/budget för samtliga investeringar summeras till 231 090 tkr enligt nedan.

Projekt	Utfall Jan-Maj 2025	Total projektutgift t.o.m maj 2025	Budget enligt ursprunglig projektansökan	Avvikelse total projektutgift/budget
Totalt	-76 153	-196 290	-427 380	231 090

Resultat och prognos beskrivs i text, med kommentarer för nämndens största investeringar samt avvikelser. Samtliga nämndens investeringar redovisas även i en detaljerad tabell för investeringsutgifter, som visar projektnr/benämning, utfall jan-maj 2025, total projektutgift t.o.m maj 2025, budget enligt ursprunglig projektansökan samt avvikelse total projektutgift/budget.

Här presenteras ett urval från den detaljerade redovisningen som visar de 5 största negativa avvikelserna, vilka listas nedan:

2025-12-04

Projekt	Utfall Jan-Maj 2025	Total projektutgift t.o.m maj 2025	Budget enligt ursprunglig projektansökan	Avvikelse total projektutgift/budget
1047 - Reinvestering Grönkullapa	-25	-3 459	-400	- 3059
1068 – Gerestabäcken	-65	- 3 074	-1 600	-1 474
1102 – Aspvägen	-53	-4 473	-2 500	-1 973
1113 – Nämndemansvägen	-1	-7 456	-500	-6 956
1842 - Västra Ringvägen et 2	-10	-11 675	-6 500	-5 175

Av intervjuer framgår att vid varje månadsuppföljning rapporterar tjänstemannasidan om hur investeringsprojekten löper på jämfört med budget och då har politiken möjlighet att ställa frågor och begära ytterligare underlag om de så vill. I intervju uppges även att nämnden har svårigheter att utläsa investeringarnas resultat av nuvarande rapportering, samt att det pågår diskussioner om att förtydliga underlagen till nämnden. Nämnden anser dock att den löpande informationen om investeringsprojekten är tillfredställande, med goda möjligheter att ställa frågor

7.4.1 Bedömning

Vår bedömning är att kommunstyrelsen och samhällsnämnden endast delvis följer upp investeringar regelbundet (mot budget inklusive prognos och tidplan). Vår bedömning är att beslut om åtgärder vid avvikelser saknas.

Bedömningen grundar sig på att kommunstyrelsen endast följer investeringar på övergripande nivå i samband med delårsrapport och årsredovisning. Vi noterar att kommunstyrelsen beslutat att återrapportera investeringsprojekt Nybrogatan först efter genomförande. Vi anser däremot att kommunstyrelsen baserat på ansvaret för ledning och uppsikt över övriga nämnder samt ansvar för kommunens ekonomiska förvaltning, se 6 kap kommunallag, behöver förstärka uppföljningen av större investeringsprojekt.

2025-12-04

Vi noterar att samhällsnämnden utöver delårsrapport och årsredovisning följer investeringar på en månadsvis. Vår uppfattning är dock att de ekonomiska månadsrapporterna inte tydligt visar status för enskilda investeringar, vilket försvårar analysen av det ekonomiska läget för nämndens investeringar. Vi anser att nämnden regelbundet behöver göra en prognos för utfallet i förhållande till den totala budgeten, i varje fall de större projekten. Vi bedömer därför att den ekonomiska uppföljningen inte är tillräcklig utan anser att samhällsnämnden som ansvarig för stora delar av kommunens investeringsprojekt, varav många riktigt omfattande, behöver förstärka uppföljningen av investeringsprojektet både vad gäller kostnader, omfattning och tidplan.

8 SAMLAD BEDÖMNING OCH REKOMMENDATIONER

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunstyrelsen och samhällsnämnden har en ändamålsenlig planering och uppföljning för investeringar på kort och lång sikt.

Vår samlade bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen och samhällsnämnden endast delvis har en ändamålsenlig planering och uppföljning för investeringar på kort och lång sikt.

Se inledning samt respektive rapportkapitel för en mer detaljerad beskrivning.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- tydliggöra ansvaret för investeringar.
- upprätta riktlinje för vad som ska klassificeras som investering, avskrivningstider m m, se tidigare gällande riktlinje för investeringar.
- upprätta kommunövergripande riktlinjer för vilka underlag som ska finnas till de olika investeringsbesluten för att säkerställa att beslut om investeringar fattas på väl underbyggda beslutsunderlag.
- upprätta riktlinjer för uppföljning av investeringar i både kommunstyrelse och nämnder, inklusive riktlinjer för beslut om åtgärder vid eventuella avvikelser från budget eller tid.

Utifrån resultatet av vår granskning rekommenderar vi samhällsnämnden att:

- förstärka underlagen inför beslut om investeringar.
- förstärka den ekonomiska uppföljningen av investeringar, inklusive information till nämnden så att det också tydligare framgår av protokoll hur investeringen förhåller sig till budget och tidsplan inklusive prognoser.

2025-12-04

Azets Revision & Rådgivning AB

2025-12-04

Lena Medin
Kundansvarig
Certifierad kommunal revisor

Pär Koyanagi-Gustafsson
Certifierad kommunal revisor

2025-12-04

BILAGA 1 - INVESTERINGSPLAN

11-årig investeringsplan 2025-2035												
Bilaga 1- Sammanställning												
Sammanställning	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	Plan	
(tkr)	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	
Totalt Kommunstyrelsen	20960	25036	12477	6917	12844	7361	11208	12923	9175	13963	6581	
Totalt Arbetslivsnämnden	2800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Totalt Skolnämnden	5200	3730	4605	3881	3958	4437	4118	4201	4685	4370	4370	
Totalt Socialnämnden	5223	4020	1118	1136	1155	1174	1194	1214	1234	1254	1276	
Totalt Samhällsnämnden	218115	168292	75250	119301	133554	64848	42191	39736	44273	42307	40843	
Summa	252298	201078	93450	131235	151511	77820	58711	58073	59366	61896	53070	
Strategiska projekt (SAM och KS)	166661	120582	29000	70000	86000	24000	0	0	0	0	0	
SAM "reinvestering"	51454	47710	46250	49301	47301	40848	42191	39736	44273	42307	40843	
Lånebehovkommunen												
	UB 2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035
Nyupplåning	192104	141482	28000	63000	83000	20000	0	0	0	0	0	0
Amortering nya lån, 2%	3842	2830	560	1260	1660	400	0	0	0	0	0	0
Total amortering	4400	9547	12377	12937	14197	15857	16257	16257	16257	16257	16257	16257
Total låneskuld Ub 2024	285250	467807	596912	611975	660779	727922	731655	715409	699152	682895	666638	650382
Avskrivningskostnader	54734	60624	67254	68371	71315	73364	72164	72339	73318	73413	73011	
Räntekostnader 3,1%	14502	18504	18971	20484	22566	22682	22178	21674	21170	20666	20162	
Resultatnivå 2%	41343	42437	43781	45293	46581	47819	49259	50564				
Utymme nettokostnad	1956565	2000271	2059054	2130517	2188610	2247092	2319359	2383626				
Själfinansieringsgrad	38%	51%	119%	87%	78%	156%	207%	212%	124%	119%	138%	
Själfinansieringsgrad, netto	160%	173%	170%	167%	172%	210%	207%	212%	124%	119%	138%	

BILAGA 2 - DETALJERAD INVESTERINGSPLAN

2025-12-04

**Härnösands
kommun**

11-årig investeringsplan

Bilaga 3 - Investeringsplanering

(tkr)	Plan 2025	Plan 2026	Plan 2027	Plan 2028	Plan 2029	Plan 2030	Plan 2031	Plan 2032	Plan 2033	Plan 2034	Plan 2035
TOTAL INVESTERINGSBUDGET	252 298	201 078	93 450	131 235	151 511	77 820	58 711	58 073	59 366	61 896	53 070
KOMMUNSTYRELSE	20 960	25 036	12 477	6 917	12 844	7 361	11 208	12 923	9 175	13 963	6 581
Allmänt	2 420	3 800	300	300	300	300	300	3 337	300	300	300
Lärcentrum och YH	0	900	400	1 900	300	700	700	200	500	600	0
IT-avdelningen	2 140	6 220	5 661	2 885	6 895	995	4 825	3 985	2 956	7 626	825
Kultur	800	1 616	816	832	849	866	883	901	919	937	956
Enheten för strategisk samhällsutveckling	7 000	0	0	0	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Tillväxtavdelningen	2 600	2 500	1 300	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Större strategiska projekt	6 000	10 000	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0
Avlopp smitingen (låneprojekt)	6 000	10 000	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0
KOMMUNFULLMÄKTIGE	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Lokaler och inventarier	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ARBETSLIVSNÄMND	2 800	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Inventarier	2 500	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Förbättringsutgifter i annans fastighet	300	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
SKOLNÄMND	5 200	3 730	4 605	3 881	3 958	4 437	4 118	4 201	4 685	4 370	4 370
Inventarier	2 600	1 630	1 663	1 696	1 730	1 764	1 800	1 836	1 872	1 910	1 910
Komvux	0	0	800	0	0	400	0	0	400	0	0
Förbättringsutgifter i annans fastighet	1 600	1 100	1 122	1 144	1 167	1 191	1 214	1 239	1 264	1 289	1 289
IT och digitala verktyg	1 000	1 000	1 020	1 040	1 061	1 082	1 104	1 126	1 149	1 172	1 172
SOCIALNÄMND	5 223	4 020	1 118	1 136	1 155	1 174	1 194	1 214	1 234	1 254	1 276
Inventarier	4 123	3 120	200	200	200	200	200	200	200	200	200
Förbättringsutgifter i annans fastighet	1 100	900	918	936	955	974	994	1 014	1 034	1 054	1 076
SAMHÄLLSNÄMND	218 115	168 292	75 250	119 301	133 554	64 848	42 191	39 736	44 273	42 307	40 843
Kostverksamhet	550	600	550	440	562	574	2 085	597	900	600	600
Trafik & Fritid	5 650	1 710	6 370	10 100	1 900	1 650	450	450	3 650	2 950	450
Gata	32 943	36 900	23 300	20 300	22 800	17 300	17 300	17 300	17 300	17 300	17 300
Övrigt	13 636	13 700	13 700	14 100	14 100	14 100	14 100	14 100	14 100	14 100	14 100
Genomförande DP	1 000	500	2 000	2 000	4 800	4 800	4 800	4 800	4 800	4 800	4 800
Naturvårdsåtgärder	675	800	1 800	800	800	800	800	800	800	800	800
Hållplatsåtgärder	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000
Utredningar/projektering	2 000	3 500	1 530	1 561	1 592	1 624	1 656	1 689	1 723	1 757	1 793
Större strategiska projekt	160 661	110 582	25 000	70 000	86 000	24 000	0	0	0	0	0
Utsprångskajen (låneprojekt)	0	0	8 000	48 000	63 000	0	0	0	0	0	0
Industriområde Västra Saltvik et. 2 och 3	4 000	0	1 000	7 000	3 000	4 000	0	0	0	0	0
Nybrogatan (låneprojekt)	14 000	21 000	16 000	5 000	0	0	0	0	0	0	0
Muddring Nattviken	0	4 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nya Nybron (låneprojekt)	129 161	73 582	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skeppsbron (låneprojekt)	0	0	0	10 000	20 000	20 000	0	0	0	0	0
Gymnasiekajen och hambassängen (låneprojekt)	10 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kanaludden från badhus till Bryggaren Strand	3 500	12 000	0	0	0	0	0	0	0	0	0

PENNEO

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LENA MEDIN

Certi erad kommunal revisor

Serienummer: fdca59a9db67cf[...]85981c060041a

IP: 78.77.xxx.xxx

2025-12-08 13:15:57 UTC

Karin Maria Öberg

Ordförande

Serienummer: 4706b11107cc72[...]29245d00a2a3f

IP: 94.234.xxx.xxx

2025-12-08 18:14:03 UTC

Pär Erik Koyanagi-Gustafsson

Certi erad kommunal revisor

Serienummer: 126e90f66ad9b4[...]b49a9077a5a12

IP: 46.162.xxx.xxx

2025-12-09 08:37:45 UTC

LILLEMOR ANDERSSON

1:e vice ordförande

Serienummer: 3cc6d575497e62[...]328db561f9d78

IP: 78.77.xxx.xxx

2025-12-09 16:41:50 UTC

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både validering.

information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se Alla <https://euti.penneo.com>. autenticitet och möjlighet till framtida

Så här verifierar du dokumentets äkthet: När du öppnar dokumentet i

Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar

att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet.

Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator,
<https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

Samhällsförvaltningen
Felicia Bring Caris
felicia.bring.caris@harnosand.se

Samhällsnämnden

Uppdragsuppföljning 2026

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta
att lägga informationen om pågående uppdrag till handlingarna.

Beskrivning av ärendet

Samhällsnämnden har upprättat en uppdragslista över de utredningsuppdrag som tilldelas samhällsförvaltningen. För varje uppdrag ska en lägesrapport redovisas vid nämndens sammanträden. Pågående uppdrag har redovisats skriftligt inför sammanträdet.

Beslutsunderlag

Uppdragslistan 2023–2026 (mars)

Helene Lager
T.f förvaltningschef

Felicia Bring Caris
Nämndsekreterare

Uppdragslista

- pågående uppdrag hos samhällsförvaltningen. Utredningar ska finnas i listan, själva genomförandet kräver eget beslut.

Uppdrag	Beskrivning	Uppdragsgivare	Tilldelat	Återrapporteras	Laghänvisning	Ansvarig avdelning	Ansvarig tjänsteperson	Status	Kommentar
Trafiksäkerhetsplan	Samhällsnämnden beslutar att ta fram en trafiksäkerhetsplan för skolor i Härnösands kommun	SAM	2020-06-17		§82	Teknik	Niclas Hålldahl	Avvaktande tills vidare	Finns en äldre inventeringsplan och åtgärdsplan som genomförts. Behöver genomlysas igen. Trafikplanerare som skulle rekryterats 2023 skulle få detta uppdrag men som avbröts på grund av ekonomiskt läge. Rekrytering pågår nu under sept 2024, ny person på plats början 2025. 20251208 fortsatt vakant tjänst, går inte att prioritera.
Idrottspolitiskt positionsdokument	Fritidsutskottet beslutar att uppdra till förvaltningen att presentera ett första utkast till ett idrottspolitiskt positionsdokument på samhällsnämndens sammanträde i september 2017.	Fritidsutskottet	2017-05-11	2025-04-01, beslut 2025-10-30 att flytta fram återrapportering till våren 2026	§9	Trafik/Fritid	Jonas Andersohn	Pågående	Visst redigeringsarbete kvarstår av dokumentet! Sjukskrivning innebär att arbetet är på paus resten av 2021. Ska vi göra om arbetet? Finns utkast men behöver i så fall prioriteras. Upp till beredning. Tydliggöra som en aktivitet 2024. Redovisade vad som gjort på beredningen inför juninämnd och mötet tog beslutet att fortsätta undersöka hur ett sådant arbete skulle kunna genomföras framöver. Ulf har sedan detta haft ett möte med Kramfors och försöka samordna arbetet med extern resurs från RF SISU. 20251208 Haft möten i december för att få fart på jobbet.
Åtgärdsplan naturvård	Återrapportera till samhällsnämnden varje år samt se över lämpliga parametrar för uppföljning gällande åtgärdsplanen för naturvård. Dnr 2022-221 (i doä)	Samhällsnämnde	2022-12-15	Årligen, mars 2026		Teknik	Ulf Olofsson	Pågående	Återrapporterad: Jan 2024, Mars 2025, Flyttas till april 2026

Uppdatering av kommunens skyltprogram	Samhällsnämnden beslutar att uppdra till förvaltningschef att påbörja en uppdatering av kommunens Råd och riktlinjer för skyltar i Härnösand som antogs av Samhällsnämnden den 17 oktober 2013	Samhällsnämnde 2025-01-30 n	2025-03-25, beslut 2025-10-30 att flytta fram åiterrapporterin g till våren 2026	Plan och Bygg	Thomas Jenssen	Pågående	24/11 2025. Till vilka ska kommunen skylta? Thomas J och Daniel J ansvarar för frågan.
Reviderad och förenklad avgift för hyra av hallar, planer och lokaler.	Samhällsnämnden beslutar att uppdra till förvaltningschef att ta fram ett förslag till reviderad och förenklad avgift för hyra av hallar, planer och lokaler, med beaktande av analysen ovan	Samhällsnämnde 2025-10-30 n	maj-26	Fritid	Jonas Andersohn	Pågående	20251208. Fritid kommer att tillsammans med Skola se över alla avtal mellan oss. 230319 presidiet får presentation i april. Till beslut i maj
Taxorna	Samhällsnämnden beslutar att ge förvaltningschef i uppdrag att se över taxorna avseende prisnivå, syfte, upplägg och struktur och åiterrapporterar senast i juni 2026	Samhällsnämnde 2025-10-30 n	jun-26	Förvaltningen	Thomas Jenssen	Pågående	Thomas J ansvarar för att hålla ihop arbetet, starta upp i början av 2026.
Invasiva arter	Samhällsnämnden beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att ta fram en plan för arbetet med invasiva arter och att åiterrapportera detta på sammanträdet i mars 2026	Samhällsnämnde 2025-11-27 n	mar-26	Förvaltningen	Ulf Olofsson	Pågående	20251208. Kommunera till miljö och Teknikenheten, Ulf O pratar med grupperna. Flyttas till april 2026

Samhällsförvaltningen
Felicia Bring Caris,
felicia.bring.caris@harnosand.se

Samhällsnämnden

Anmälan av delegationsbeslut 2026

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta
att godkänna redovisningen av följande delegationsbeslut,

- Beslut att inte ingripa, SAM-2020-1886

att följande delegationsbeslut granskas på nästa sammanträde, samt

- Nedgrävning av sjökabel, SAM-2026-1029

-

-

att godkänna redovisningen av de anmälda delegationsbesluten 2026-02-16-
-2026-03-13.

Beskrivning av ärendet

Aktuella underlag över delegationsbesluten har gått ut till samhällsnämnden
i handlingarna inför dagens möte. Handläggarna redogör för
delegationsbesluten som nämnden valt ut för granskning.

Beslutsunderlag

Delegationslista 2026-02-16--2026-03-13

Helene Lager
T.f förvaltningschef

Felicia Bring Caris
Nämndsekreterare

Bilagor

Delegationslista 2026-02-16—2026-03-13